

Τ.Ε.Ι ΠΑΤΡΑΣ
ΣΧΟΛΗ: ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ & ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΤΜΗΜΑ: ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ	5961

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**ΘΕΜΑ : ΑΥΞΗΣΗ ΚΑΙ ΜΕΙΩΣΗ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ Α.Ε.
Η ΑΥΞΗΣΗ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΧΑΑ**

ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ:

ΜΗΛΙΑ ΒΑΝΕΣΑ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ:

**ΑΓΓΕΛΗ ΜΑΡΙΑΝΝΑ
ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ**

ΜΑΙΟΣ 2003

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΓΕΝΙΚΑ ΠΕΡΙ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ	1
1 Γενικά - Ορισμός Α.Ε	1
2 Τα χαρακτηριστικά της Α.Ε	3
2.1 Τα κύρια νομικά χαρακτηριστικά της Α.Ε	3
2.2 Τα κύρια οικονομικά χαρακτηριστικά της Α.Ε	4
3 Σύνταξη του Καταστατικού	4
3.1 Περιεχόμενο του καταστατικού	4

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ Α.Ε	13
1 Διαδικασία ιδρύσεως της Α.Ε	13
1.1 Έγκριση καταστατικού και χορήγηση άδειας συστάσεως της Α.Ε	15
2 Α.Ε υπό ίδρυση	17
3 Δημοσιότητα της Α.Ε	18
4 Ακυρότητα της Α.Ε και λόγοι ακυρότητας	21
4.1 Διαδικασία ακυρότητας	21
5 Όργανα της Α.Ε	22
5.1 Γενική Συνέλευση	22
5.1.1 Είδη της Γενικής Συνέλευσης	22
5.1.1.1 Τακτική Γενική Συνέλευση	22
5.1.1.2 Έκτακτη Γενική Συνέλευση	23
5.1.1.3 Καταστατικά Γενική Συνέλευση	23
5.1.1.4 Συνέλευση Προνομιούχων Μετόχων	24
5.1.1.5 Καθολικές Συνελεύσεις	24
5.1.1.6 Αυτόκλητη Γενική Συνέλευση	25
5.1.2 Σύγκληση της Γενικής Συνελεύσεις	25
5.1.2.1 Τρόπος Σύγκλησης	25
5.1.2.2 Δημοσίευση της προσκλήσεως	26
5.1.2.3 Δικαίωμα παράστασης	27
5.1.2.4 Διακοπή και αναβολή της Γενικής Συνέλευσης	27
5.1.3 Λήψη και ακύρωση των αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης	28
5.1.3.1 Λήψη αποφάσεων	28
5.1.3.2 Ελαττωματικότητα αποφάσεων	29
5.2 Το Διοικητικό Συμβούλιο	30
5.2.1 Διορισμός του Διοικητικού Συμβουλίου	30
5.2.2 Σύγκληση του Διοικητικού Συμβουλίου	31
5.2.3 Παύση της ιδιότητας του Συμβουλίου	31

5.3	Ελεγκτές	32
5.3.1	Είδη ελέγχου	32
5.3.1.1	Τακτικός έλεγχος	32
5.3.1.2	Κρατικός έλεγχος	33
5.3.1.3	Έκτακτος έλεγχος	34
5	Λογιστικά βιβλία της Α.Ε	35
5.1	Θεώρηση βιβλίων Ανώνυμης Εταιρείας	39

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

	ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΗΣ Α.Ε	42
1	Έννοια κεφαλαίου και διακρίσεις	42
1.1	Το κεφάλαιο της Α.Ε. και αρχή σταθερότητας αυτού	43
1.2	Το κεφάλαιο στη λογιστική	43
1.3	Κατηγορίες ιδίου κεφαλαίου της Α.Ε	45
1.3.1	Αρχικό κεφάλαιο	47
1.3.2	Πρόσθετο κεφάλαιο	48
1.3.3	Ξένο κεφάλαιο. Ομολογιακά δάνεια	48
2	Γενικά για το μετοχικό κεφάλαιο	49
3	Κάλυψη του μετοχικού κεφαλαίου	52
3.1	Κάλυψη του μετοχικού κεφαλαίου σε χρήμα	53
3.1.1	Ολοσχερής καταβολή του Μετοχικού Κεφαλαίου	53
3.1.2	Μερική καταβολή του Μετοχικού Κεφαλαίου	54
3.2	Κάλυψη με εισφορά σε είδος	55
3.3	Κάλυψη με δημόσια εγγραφή	56
3.4	Κάλυψη και απόκτηση ιδίων μετόχων από την Α.Ε	57
4	Λειτουργία του λογαριασμού 40	58
5	Όριο του Μετοχικού Κεφαλαίου	60
6	Μετοχή-Έννοια	61
6.1	Έννοια Μετοχής	61
6.2	Τιμές μετοχών (είδη αξία μετοχής)	62
6.3	Διακρίσεις-Κατηγορίες μετόχων	63
6.4	Μετατροπή ονομαστικών μετοχών σε ανώνυμες	66
6.5	Τιμή εκδόσεως των μετόχων	67
6.5.1	Αγοραία τιμή των μετόχων	67
7	Μεταβίβαση Μετόχων	68
7.1	Υποχρεωτικά Ονομαστικές Μετοχές	69
8	Υποβαλλόμενες δηλώσεις στη Δ.Ο.Υ για τη μεταβίβαση μετόχων	70
9	Ιδρυτικοί τίτλοι	71
9.1	Κοινοί ιδρυτικοί τίτλοι	71
9.2	Εξαιρετικοί ιδρυτικοί τίτλοι	73
9.3	Λογιστική παρακολούθηση των Ιδρυτικών τίτλων	74

9.3.1	Λογιστική Κ.Ι.ΤΑ	74
9.3.2	Λογιστική Ε.Ι.ΤΑ	77
10	Εκδόση ομολογιακού δανείου	79
10.1	Ομολογίες μετατρέψιμες σε μετοχές	81
10.2	Ομολογίες με συμμετοχή στα κέρδη	82
10.3	Διακρίσεις ομολογιών	82

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

	ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΠΟΨΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΗΣ Α.Ε	84
1	Βασικές παρατηρήσεις	84
2	Λογιστικές εγγραφές συστάσεως Α.Ε	88
2.1	Επί εισφορών σε χρήμα	89
2.1.1	Λογιστικές εγγραφές σε περίπτωση ολοσχερούς καταβολής του Μ.Κ	89
2.1.2	Λογιστικές εγγραφές σε περίπτωση μερικής καταβολής του Μ.Κ	92
2.2	Επί εισφορών σε είδος	95
2.3	Έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	98
2.4	Λογιστικές εγγραφές με πλήρη καταβολή του Μ.Κ και με δημόσια εγγραφή	99
3	Υπερμερία μετόχου	102

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

	ΑΥΞΗΣΗ ΤΟΥ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΤΩΝ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ	108
1	Γενικά	108
2	Λόγοι αύξησης του Μετοχικού Κεφαλαίου	110
3	Αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου της Α.Ε. χωρίς τροποποίηση του καταστατικού	113
4	Διαδικασία δημοσιότητας	115
5	Αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου της Α.Ε. με τροποποίηση του καταστατικού	116
6	Τρόποι αύξησης του Μετοχικού Κεφαλαίου	117
6.1	Η μετατροπή απαιτήσεων των πιστωτών σε μετοχικό κεφάλαιο	118
6.2	Η μετατροπή των εξαιρετικών ιδρυτικών τίτλων σε μετοχικό κεφάλαιο	122
6.3	Κεφαλαιοποίηση πληρωτέων μερισμάτων	126
6.4	Η μετατροπή των ομολογιών σε μετοχικό κεφάλαιο	127
6.5	Κεφαλαιοποίηση αποθεματικών	133
6.6	Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου της Α.Ε. σε μετρητά και σε είδος	138
6.6.1	Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου της Α.Ε. σε μετρητά	139
6.6.2	Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου της Α.Ε. σε είδος	140
6.7	Αύξηση μετοχικού Κεφαλαίου με δημόσια εγγραφή	141

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

	ΜΕΙΩΣΗ ΤΟΥ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	142

1	Γενικά	142
2	Τρόποι και λόγοι μείωσης του μετοχικού κεφαλαίου	144
3	Λογιστικές εγγραφές μείωσης του μετοχικού κεφαλαίου	148
4	Απόσβεση του Μετοχικού Κεφαλαίου	149
4.1	Γενικά	149
4.2	Διαδικασία απόσβεσης του Μετοχικού Κεφαλαίου	150
4.3	Λογιστικές εγγραφές απόσβεσης Μετοχικού Κεφαλαίου	151

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	155
1	Έννοια των αποθεματικών	155
2	Κατηγορίες αποθεματικών	155
2.1	Ανάλογα με το σκοπό που επιδιώκουν	158
2.2	Ανάλογα με το σκοπό σχηματισμού τους	159
2.3	Ανάλογα αν η κράτηση για το σχηματισμό τους επαναλαμβάνονται τακτικά και ομοιόμορφα κάθε χρόνο ή πραγματοποιείται έκτακτα και με την ευκαιρία ορισμένου γεγονότος	160
2.4	Αναλόγως αν εμφανίζονται στο ισολογισμό ή όχι	160
3	Διάθεση Κερδών	161
3.1	Η φορολογική των κερδών της Α.Ε	164
3.2	Εγγραφές διάθεσης κερδών	165

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

	ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	169
1	Γενικά	169
2	Δομή Ισολογισμού	171
2.1	Στο σκέλος του ενεργητικού	171
2.2	Στο σκέλος του παθητικού	173
3	Εμφάνιση του μετοχικού κεφαλαίου στον Ισολογισμό	177
4	Ισολογισμός της εταιρείας ΑΓΝΩΣΤΗ Α.Ε.Τ.Τ.Κ.Ε	178

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΜΕΤΟΧΩΝ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΣΤΟ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ	179
1	Βασικές προϋποθέσεις εισαγωγής εταιρείας στη Κύρια Αγορά	179
2	Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας	180
2.1	Δημόσια εγγραφή	181
2.2	Ιδιωτική τοποθέτηση	182
3	Ενημερωτικό δελτίο	183

3.1	Υποχρέωση έκδοσης Ενημερωτικού Δελτίου	182
3.2	Τρόπος δημοσίευσης Ενημερωτικού Δελτίου	183
4	Παράδειγμα Ενημερωτικού Δελτίου	183
4.1	Διαδικασία τιμολόγησης , Διάθεσης και Κατανομής νέων Μετοχών. Τιμή	184
5	Το χρονικό διάστημα μεταξύ της απόφασης του Δ.Σ του ΧΑΑ για έγκριση Δημόσιας Εγγραφής και έναρξης διαπραγμάτευσης των μετοχών της εταιρείας	186
6	Σε πόσο χρόνο υποχρεούται να εκδώσει τις νέες μετοχές μετά από αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ή μετά από δημόσια εγγραφή	187
7	Βασικές προϋποθέσεις εισαγωγής εταιρείας στην Παράλληλη Αγορά	189
8	Υπόδειγμα	191

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

1.ΓΕΝΙΚΑ ΠΕΡΙ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

1.1 ΓΕΝΙΚΑ – ΟΡΙΣΜΟΣ Α.Ε

Μπορούμε να ορίσουμε ως ανώνυμη εταιρεία ένα αυτοτελή οργανισμό, ο οποίος με σειρά πράξεων και ενεργειών, οικονομικής φύσεως, αποβλέπει στον εφοδιασμό της αγοράς ή υπηρεσίες, με σκοπό το κέρδος.

Από τον ορισμό αυτό, που δίνει η οικονομική επιστήμη συνάγεται ότι:

α) Η επιχείρηση πρέπει να είναι συνταγμένη σε ένα οργανικό σύνολο, το οποίο επιδιώκει και εκτελεί σειρά οικονομικών πράξεων με συνέπεια και ορισμένο σκοπό.

β) Οι πράξεις και οι ενέργειες της επιχείρησης έχουν οικονομικό χαρακτήρα. Συνεπώς και οργανισμοί ακόμη ολόκληροι δεν είναι δυνατόν να θεωρηθούν ως αποτελούντες επιχειρήσεις, εφόσον στην όλη συμπεριφορά τους δεν προέχει το οικονομικό στοιχείο.

γ) Οι πράξεις της επιχείρησης διενεργούνται για λογαριασμό της απρόσωπης αγοράς. Άρα η έκβαση αυτών είναι αβέβαιη και σ' αυτό ακριβώς συνίσταται ο επιχειρηματικός κίνδυνος.

δ) Το κίνητρο των επιχειρηματικών πράξεων είναι το κέρδος, το οποίο καλύπτει την αμοιβή

ε) Η επιχείρηση έχει οικονομική αυτοτέλεια. Αυτό σημαίνει ότι τίθενται στη διάθεση της και προς εκπλήρωση του σκοπού της, ορισμένα μέσα, τα κεφάλαια της.

Την ανάπτυξη της Α.Ε. υπαγόρευαν βασικά :

- Η ανάγκη συγκέντρωσης κεφαλαίου σημαντικού ύψους .
- Η ανάγκη διασποράς και περιορισμού του κινδύνου που προέρχεται από τη συγκέντρωση των κεφαλαίων.

- Η ανάγκη να μεταβιβάζεται με ευχέρεια η ιδιότητα του κεφαλαιούχου – εταίρου (μετόχου) ώστε αυτός να μπορεί να αποδεσμεύσει εύκολα τα κεφάλαια του από μια συγκεκριμένη οικονομική δραστηριότητα.

Αναπτύχθηκε ο θεσμός της Α.Ε. της οποίας το εταιρικό κεφάλαιο διαιρείται σε ισόποσα τμήματα που αντιπροσωπεύονται από έγγραφους τίτλους (μετοχές) οι οποίοι μπορούν να μεταβιβασθούν ενώ κάθε εταίρος ευθύνεται μέχρι του ποσού της εισφοράς του.

Ανώνυμη Εταιρεία ονομάζεται η εταιρεία της οποίας το μετοχικό κεφάλαιο διαιρείται σε ίσα μερίδια τις μετοχές, που είναι ελεύθερα μεταβιβάσιμες και της οποίας οι μέτοχοι ευθύνονται μέχρι του ποσού της εισφοράς τους.

Η Α.Ε. είναι εμπορική εταιρεία σύμφωνα με τη ειδική διάταξη του νόμου ανεξάρτητα από το εάν ο σκοπός της είναι εμπορικός ή όχι.

Η επωνυμία της Α.Ε. σχηματίζεται από το είδος της επιχείρησης την οποία ασκεί. Είναι δυνατόν να συμπεριλαμβάνονται σε αυτήν και το όνομα του φυσικού προσώπου ή η επωνυμία άλλης εταιρείας. Πάντως πρέπει οπωσδήποτε να περιέχονται στην επωνυμία οι λέξεις «Ανώνυμη Εταιρεία».

Ιστορικά η Α.Ε. εμφανίζεται σε πρωτόγονη μορφή το 15^ο και 16^ο αιώνα στην Ιταλία. Οι πρώτες εταιρείες όμως που πλησιάζουν έντονα την σημερινή μορφή της Α.Ε. εμφανίζονται τον 17^ο αιώνα και έχουν ως δραστηριότητα τον αποικισμό και το θαλάσσιο εμπόριο π.χ η Ολλανδική εταιρεία των ανατολικών Ινδιών.

Η Α.Ε. διέπεται από διάφορες νομοθετικές διατάξεις όπως επίσης από τις διατάξεις του εμπορικού νόμου. Κυρίως όμως διέπεται τον υπ' αριθμό 2190/1920 «περί ανωνύμων εταιρειών» νόμο, όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε από μεταγενέστερα νομοθετήματα.

1.2 ΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ Α.Ε

1.2.1 Τα κύρια νομικά χαρακτηριστικά της Α.Ε.

Τα κύρια νομικά χαρακτηριστικά της Α.Ε. είναι:

1. Η διαίρεση του μετοχικού κεφαλαίου σε ίσα μερίδια , τα οποία παριστάνονται με τίτλους που είναι αξιόγραφα και λέγονται μετοχές. Αυτές εκδίδονται συνήθως στον κομιστή (ανώνυμες) σε ορισμένες όμως περιπτώσεις είναι ονομαστικές όταν το επιβάλλει ο νόμος και κατά κανόνα μεταβιβάζονται ελεύθερα όπως κάθε κινητό πράγμα.
2. Για τη σύστασή της απαιτείται να μετάσχουν δύο τουλάχιστον πρόσωπα.
3. Για την ίδρυσή της απαιτείται συμβολαιογραφικό έγγραφο άδειας συστάσεως αυτής και καταχώρηση σε ειδικό Μητρώο της Νομαρχίας της έδρας της εταιρείας.
4. Υπόκεινται σε συνεχή κρατικό έλεγχο (εποπτεία) γιατί η εταιρεία αυτή λόγω του μεγέθους της επηρεάζει την οικονομία και υπάρχει κίνδυνος καταχρήσεων.
5. Οι εταίροι της εταιρείας αυτής που λέγονται μέτοχοι , ευθύνονται περιορισμένα μέχρι του πόσου της εισφοράς τους. Μετά την καταβολή της εισφοράς από τους μετόχους, οι συναλλασσόμενοι με την εταιρεία έχουν δικαίωμα να ικανοποιηθούν μόνο από την εταιρική περιουσία. Γι' αυτό η εταιρεία αυτή ονομάζεται κεφαλαιουχική ή απρόσωπη , γιατί σε αυτή το προσωπικό στοιχείο εξαφανίζεται , η δε προσωπικότητα των εταίρων καθώς και η περιουσία τους, σύμφωνα με τον νόμο δεν υπολογίζεται. Ο θάνατος , η απαγόρευση ή η πτώχευση ενός από αυτούς δεν επιφέρει τη λύση της εταιρείας.
6. Καταγγελία της εταιρείας από μέτοχο πριν από το τέλος της διάρκειάς της δεν επιτρέπεται λόγω του χαρακτήρα της εταιρείας της Α.Ε. ως απρόσωπης και κεφαλαιουχικής. Ο μέτοχος δεν έχει δικαίωμα καταγγελίας της εταιρείας για να λύσει , μπορεί όμως να αποχωρήσει από αυτήν με τη μεταβίβαση των μετοχών του σε άλλον.

Αυτό αποτελεί μια από τις σπουδαιότερες διαφορές μεταξύ προσωπικών και κεφαλαιουχικών εταιρειών.

7. Η διάρκεια αυτής είναι μεγάλη συνήθως 40-50 έτη.
8. Δεν είναι υποχρεωτική η συμμετοχή των εταίρων στη διοίκηση της εταιρείας .

1.2.2 Τα κύρια οικονομικά χαρακτηριστικά της Α.Ε

Τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα της Α.Ε. από οικονομική άποψη είναι:

1. Η συγκέντρωση μεγάλων χρηματικών κεφαλαίων , που ανήκουν σε μεγάλο αριθμό προσώπων. Το κεφάλαιο που συγκεντρώνεται με τον τρόπο αυτό τίθεται στη διάθεση της εταιρείας και αποκτά αυτοτέλεια και αυτονομία ανεξάρτητη από αυτή που το εισέφεραν, αποτελεί δε τη μόνη εγγύηση για την εξασφάλιση των απαιτήσεων των εταιρικών δανειστών.
2. Ο επιμερισμός του επιχειρηματικού κινδύνου σε πλήθος προσώπων. Γι' αυτό και η εταιρεία αυτή είναι συνυφασμένη με την εκτέλεση ριψοκίνδυνων έργων (Διώρυγα Σουέζ, Παναμά) για την πλήρη αξιοποίηση των μεγάλων τεχνικών ανακαλύψεων. Γενικά η Α.Ε. αποτελεί τη σπουδαιότερη οικονομική και παραγωγική μονάδα της σύγχρονης οικονομικής ζωής. Είναι με άλλα λόγια η εταιρεία του μεγάλου κεφαλαίου.

1.3 ΣΥΝΤΑΞΗ ΤΟΥ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ

1.3.1 Περιεχόμενο του καταστατικού

Το καταστατικό είναι μία σύμβαση μεταξύ δύο ή περισσότερων φυσικών ή νομικών προσώπων, των ιδρυτών, που καταρτίζεται οπωσδήποτε με συμβολαιογραφικό έγγραφο και περιέχει τις εταιρικές συμφωνίες .

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Κ.Ν.2190/20, το καταστατικό της ανώνυμης εταιρείας πρέπει να αναφέρει τις εξής διατάξεις.

1. Για την εταιρική επωνυμία τη εταιρείας.

Το άρθρο 5 του Κ.Ν. 2190/20 ορίζει ότι η ανώνυμη εταιρεία παίρνει την επωνυμία της από το είδος της επιχειρήσεως που ασκεί. Στην επωνυμία μπορεί , επί πλέον να περιέχεται και το ονοματεπώνυμο κάποιου από τους ιδρυτές ή άλλου φυσικού προσώπου ή και η επωνυμία κάποιας εμπορικής επιχειρήσεως. Οποσδήποτε , όμως στην επωνυμία πρέπει να περιέχονται οι λέξεις «Ανώνυμη Εταιρεία».

Σύμφωνα με τα παραπάνω , ανώνυμη εταιρεία , της οποίας ιδρυτές είναι οι Γ. Παππάς και Κ. Σάββας και έχει αντικείμενο την κατασκευή και εμπορία επίπλων , θα σχηματίσει τον τίτλο της ως εξής: «Γ. ΠΑΠΠΑΣ ΚΑΙ Κ. ΣΑΒΒΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΠΙΠΛΩΝ». Μπορεί να χρησιμοποιηθεί το ένα μόνο από τα ονόματα των ιδρυτών και το άλλο να παραλειφθεί. Μπορεί να μη χρησιμοποιηθεί κανένα από τα ονόματα των ιδρυτών , αλλά τότε πρέπει οποσδήποτε να χρησιμοποιηθεί μια λέξη που να διακρίνει τη συγκεκριμένη εταιρεία επίπλων από άλλες όμοιες. Έτσι , η επωνυμία μπορεί να διαμορφωθεί ως εξής : «ΠΙΝΔΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΠΙΠΛΩΝ»

Αν η εταιρεία δεν είναι βιομηχανική , αλλά βιοτεχνική (δηλαδή μικρού μεγέθους) επιτρέπεται να διατυπωθεί ανάλογα η επωνυμία ως εξής : «ΠΙΝΔΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΠΙΠΛΩΝ»

Στην περίπτωση που η επιχείρηση ασχολείται μόνο με βιομηχανία ή μόνο με εμπόριο, παραλείπεται από την επωνυμία αντίστοιχα η λέξη «εμπορική» ή «βιομηχανική». Δεν απαγορεύεται , όμως να τεθούν στην επωνυμία και οι δύο λέξεις, έστω και αν στην αρχή της ζωής της η εταιρεία αυτή ασχολείται μόνο με τον ένα κλάδο (βιομηχανία ή εμπόριο) αρκεί να περιλαμβάνονται αμφότεροι στο σκοπό της εταιρείας.

Α.Ε. με πολλαπλούς σκοπούς

Η επωνυμία ανώνυμης εταιρείας , της οποίας ο σκοπός εκτείνεται σε πολλά αντικείμενα, μπορεί να λαμβάνεται από τα κυριότερα απ' αυτά.

Διεύρυνση του σκοπού της εταιρείας δεν συνεπάγεται και υποχρέωση μεταβολής της εταιρικής επωνυμίας

Άκυρη κηρύσσεται με δικαστική απόφαση η εταιρεία, εάν το καταστατικό της δεν περιέχει διάταξη για την εταιρική επωνυμία.

Επωνυμία τραπεζικής Α.Ε. Ειδικά για τραπεζική Α.Ε., ο νόμος (άρθρο 10παρ.2 Ν.5076/31) προβλέπει ότι η επωνυμία αυτής πρέπει να εγκριθεί από το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας.

Μεταβολή της επωνυμίας της Α.Ε. επιτρέπεται , αλλά απαιτείται απόφαση της γενικής συνελεύσεως, που λαμβάνεται με συνήθη απαρτία και πλειοψηφία (άρθρα 31 παρ.1 και 29 παρ.3 Κ. Ν . 2190/20), εγκριτική απόφαση του νομάρχη (γιατί η μεταβολή της επωνυμίας είναι τροποποίηση του καταστατικού) και δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως

Εγγραφή Α.Ε. στο Επιμελητήριο. Για να εγγραφεί μια ανώνυμη εταιρεία σε ένα επιμελητήριο κάποιας πόλεως πρέπει να έχει σ' αυτήν την έδρα της ή υποκατάστημα.

Έντυπα της Α.Ε.. Σε όλα τα έντυπα της ανώνυμης εταιρείας πρέπει να αναγράφονται η επωνυμία, η έδρα και ο αριθμός μητρώου της οικείας νομαρχίας. Αν η εταιρεία βρίσκεται σε εκκαθάριση, κάτω από την επωνυμία πρέπει να αναγράφονται οι λέξεις «υπό εκκαθάριση». Αυτά επιτάσσει το άρθρο 7γ του Κ.Ν. 2190/20.

Πορίσματα νομολογίας

Η αλλαγή της επωνυμίας της ανώνυμης εταιρείας δεν επηρεάζει τη νομική προσωπικότητα αυτής. Συνεπώς , νομίμως ενάγει και ενάγεται με τη νέα επωνυμία. Απαγορεύεται η χρησιμοποίηση στην επωνυμία Α.Ε των λέξεων «Εθνική» ή «Εθνικός».

Η ομοιότητα στις επωνυμίες δύο ανωνύμων εταιρειών και η σύμπτωση των μετόχων τους και των μελών των διοικήσεων τους δεν συνεπάγεται ταύτιση τους , αφού πρόκειται για διαφορετικά νομικά πρόσωπα.

Επιτρέπεται η ακριβής απόδοση της ελληνικής επωνυμίας σε ξένη γλώσσα και η παράλληλη χρησιμοποίηση αμφοτέρων. Ο όρος αυτός, συνήθως περιλαμβάνεται στο σχετικό με την επωνυμία άρθρο του καταστατικού.

Διακριτικός τίτλος Πολλές φορές η ανώνυμη εταιρεία χρησιμοποιεί κάποια λέξη , που μπορεί να περιλαμβάνεται και στην επωνυμία της ως διακριτικό τίτλο. Η χρησιμοποίηση της συγκεκριμένης λέξεως ως διακριτικού τίτλου είναι επιτρεπτή , αλλά πρέπει να περιλαμβάνεται στο σχετικό με την επωνυμία άρθρο του καταστατικού. Ο διακριτικός τίτλος μπορεί να αποτελείται και από περισσότερες λέξεις.

Η διατύπωση της επωνυμίας εταιρείας με ξενόγλωσσους χαρακτήρες, όπως είναι διατυπωμένη στο συστατικό έγγραφο, δεν αποτελεί παράβαση του Κ.Φ.Σ τα χαρακτηριστικά όμως προσδιορισμού του είδους των εμπορευμάτων που γράφονται στα στοιχεία πρέπει να γράφονται στα ελληνικά.

2. Σκοπός της εταιρείας.

Ο νόμος 2190/20 αναφέρεται σε δύο άρθρα του στο σκοπό της ανώνυμης εταιρείας. Στο άρθρο 2, στο οποίο ορίζει ότι το καταστατικό πρέπει να περιλαμβάνει και διάταξη περί του σκοπού της εταιρείας και στο άρθρο 5 παρ.1, όπου απαιτείται συσχετισμός επωνυμίας και σκοπού (είδους επιχειρήσεως).

Με το άρθρο 3 του Ν.2339/95 προστέθηκαν στο άρθρο 5 του Κ.Ν. 2190/20 τρεις ακόμα παράγραφοι , σύμφωνα με τις οποίες: Σε περίπτωση που ο σκοπός της εταιρείας εκτείνεται σε πολλά αντικείμενα , η επωνυμία μπορεί να λαμβάνεται από τα κυριότερα απ' αυτά. Η τυχόν διεύρυνση του σκοπού δεν συνεπάγεται αναγκαίως και τη μεταβολή της εταιρικής επωνυμίας με την οποία η εταιρεία είναι ήδη γνωστή στις συναλλαγές .

Η θεωρία και η νομολογία έχουν κάνει δεκτό ότι ο σκοπός της ανώνυμης εταιρείας μπορεί να είναι ευρύς και να περιλαμβάνει περισσότερα από ένα αντικείμενα , αλλά δεν μπορεί να είναι τελείως γενικός και αόριστος.

Το καταστατικό της Α.Ε. επιτρέπεται να ορίζει ότι τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και οι διευθυντές αυτής μπορούν να ασκούν δραστηριότητες όμοιες με τους σκοπούς της εταιρείας.

Στην πράξη απαντώνται συχνά ανώνυμες εταιρείες με ποικίλα και ακόμα αντιφατικά αντικείμενα δραστηριότητας. Η εποπτεύουσα αρχή εγκρίνει το καταστατικό εταιρείας με τέτοια ευρύτητα δραστηριοτήτων , αρκεί να αναφέρονται όλες στο άρθρο αυτού που αφορά το σκοπό.

Η μεταβολή του αντικείμενου , δηλαδή του σκοπού της ανώνυμης εταιρείας συνιστά τροποποίηση του καταστατικού της και η σχετική απόφαση της γενικής συνελεύσεως των μετόχων πρέπει να ληφθεί με την αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία που προβλέπουν τα άρθρα 29 παρ.3 και 31παρ. 2 του Κ.Ν.2190/20.

3. Διάρκεια της Α.Ε.

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Κ.Ν. 2190/20 πρέπει να ορίζεται στο καταστατικό της ανώνυμης εταιρείας η διάρκεια αυτής. Ο νόμος δεν προβλέπει κατώτατο ή ανώτατο όριο διάρκειας της ζωής της Α.Ε. αλλά στην πράξη συνηθίζεται να τίθεται μια σχετικώς μακρά χρονική περίοδος (20-50 ετών). Ανώνυμη εταιρεία με αόριστη διάρκεια δεν γίνεται δέκτη.

Παράταση της διάρκειας της ανώνυμης εταιρείας μπορεί να αποφασίσει μόνο η γενική συνέλευση των μετόχων με εξαιρετική απαρτία και πλειοψηφία και η απόφαση αυτή είναι , φυσικά, τροποποίηση του καταστατικού και χρειάζεται έγκριση του οικείου νομάρχη και δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση της γενικής συνελεύσεως για παράταση της διάρκειας της ανώνυμης εταιρείας πρέπει να παρθεί πριν τη λήξη της διάρκειας αυτής. Αν αυτό δεν γίνει και παρέλθει η ημερομηνία λήξεως της διάρκειας της ανώνυμης εταιρείας , τότε αυτή εισέρχεται στο στάδιο της εκκαθαρίσεως από το οποίο μπορεί να εξέλθει πλέον μόνο με τη διαδικασία της αναβιώσεως.

Η συντόμευση του χρόνου διάρκειας της Α.Ε. δεν αναφέρεται μεταξύ των θεμάτων για τα οποία ο νόμος απαιτεί αυξημένη πλειοψηφία. Εν τούτοις , η διοίκηση θεωρεί ότι και η συντόμευση είναι πράξη ισοδύναμη με την παράταση της ζωής της εταιρείας και για τούτο απαιτείται κατά τη λήψη της σχετικής αποφάσεως αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία στη γενική συνέλευση.

4. Έδρα της εταιρείας

Κατά το άρθρο του Κ.Ν.2190/20 ως έδρα της ανώνυμης εταιρείας πρέπει να ορίζεται ένας δήμος ή μια κοινότητα της Ελληνικής Επικράτειας.

Πρώτη επισήμανση είναι ότι στις μεγάλες πόλεις (Αθήνα, Θεσσαλονίκη κλπ.) που περιλαμβάνουν πολλούς δήμους και κοινότητες , ως έδρα της εταιρείας πρέπει να ορίζεται ακριβώς ο δήμος ή η κοινότητα στην οποία έχει την εγκατάσταση της αυτή. Δηλαδή μια ανώνυμη εταιρεία που έχει τα γραφεία και τις εγκαταστάσεις της στην οδό Πατριάρχου Ιωακείμ στη Νέα Σμύρνη θα δηλώσει ως έδρα το Δήμο Ν. Σμύρνης και όχι την πόλη των Αθηνών.

Ο έμπορος για τις υποθέσεις του , που αναφέρονται στην άσκηση του εμπορίου θεωρείται ότι έχει κατοικία τον τόπο όπου ασκεί το εμπόριο του. Αυτό ισχύει και για την ανώνυμη εταιρεία που κατά το άρθρο 1 του Κ .Ν . 2190/20 «πάσα ανώνυμος εταιρεία είναι εμπορική και ένα ο σκοπός αυτής δεν είναι εμπορική επιχείρησης». Τούτο σημαίνει ότι μια ανώνυμη εταιρεία μπορεί ενταχθεί δικαστικώς τόσο στον τόπο που έχει την έδρα της όσο και στον τόπο που διενεργήθηκαν οι συγκεκριμένες πράξεις της.

Η έδρα της ανώνυμης εταιρείας είναι ουσιαστικό στοιχείο αυτής επειδή:

- Από τη έδρα της προσδιορίζεται η εθνικότητα της και η ικανότητα της ρυθμίζεται από το δίκαιο της έδρας
- Από την έδρα επίσης προσδιορίζεται η δικαιοδοσία της.
- Η έδρα της Α.Ε. είναι ο τόπος της υποχρεωτικής συγκλήσεως της γενικής συνελεύσεως των ,μετόχων. Εξαιρετικά επιτρέπεται να συνέρχεται η γενική συνέλευση και σε άλλο τόπο στην ημεδαπή μετά από ειδική άδεια του Υπουργού εμπορίου. Η άδεια αυτή δεν απαιτείται όταν στη συνέλευση παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται μέτοχοι εκπροσωπώντας το σύνολο του μετοχικού κεφαλαίου και κανείς μέτοχος δεν αντιλέγει στην πραγματοποίηση της συνεδριάσεως και στη λήψη αποφάσεων.

Η έδρα είναι ομοίως ο τόπος της συγκλήσεως των συνεδριάσεων του διοικητικού συμβουλίου. Μόνο κατ' εξαίρεση μπορεί να συνεδριάζει σε άλλο τόπο το διοικητικό συμβούλιο.

Υποκαταστήματα Α.Ε. Τα υποκαταστήματα της ανώνυμης εταιρείας δεν είναι αυθύπαρκτα νομικά πρόσωπα. Η ανώνυμη εταιρεία , που έχει υποκαταστήματα , για τις συναλλαγές τούτων, ενάγει και ενάγεται είτε στη έδρα της είτε στον τόπο που διεξήχθησαν οι συναλλαγές. Το υποκατάστημα , όμως , δεν μπορεί να ενάγει ούτε να ενάγεται.

Μεταφορά έδρας Α.Ε. Επιτρέπεται η μεταφορά της έδρας ανώνυμης εταιρείας σε άλλο δήμο ή κοινότητα της Ελληνικής Επικρατείας, αλλά απαιτείται απόφαση της γενικής συνελεύσεως των μετόχων, που λαμβάνονται με τη συνήθη απαρτία και πλειοψηφία και τροποποίηση του καταστατικού. Για τη μεταφορά της έδρας, όμως, εκτός Ελλάδος απαιτείται απόφαση της γενικής συνελεύσεως με ενισχυμένη απαρτία και πλειοψηφία, επειδή επέρχεται μεταβολή της εθνικότητας. Η μεταφορά της έδρας της εταιρείας συνιστά τροποποίηση του καταστατικού αυτής.

Μεταφορά της καταστατικής έδρας Α.Ε. σε άλλο κράτος – μέλος της Ε.Ε. δεν είναι δυνατή με την παρούσα κατάσταση του κοινοτικού δικαίου. Ούτε τα άρθρα 52 και 58 της Συνθήκης ούτε η Οδηγία 73/148/Ε.Ο.Κ του Συμβουλίου παρέχουν τέτοιο δικαίωμα.

Σε περίπτωση μεταφοράς της έδρας από ένα δήμο σε άλλο ή κοινότητα έστω και αν ευρίσκονται και οι δύο στην ίδια πόλη, π.χ περιοχή Αθήνας – θα πρέπει να εξετάζεται κατά πόσον η εταιρεία αλλάζει Δ.Ο.Υ. και Νομαρχία. Οπότε πρέπει να γίνει μεταφορά του οικείου φακέλου της εταιρείας στη Νομαρχία της νέας έδρας. Το ίδιο και για τη νέα Δ.Ο.Υ στην οποία υπάγεται η εταιρεία μετά τη μεταφορά της έδρας αυτής.

5. Για το ύψος και τον τρόπο καταβολής του μετοχικού κεφαλαίου.
6. Για το είδος των μετοχών, καθώς και για τον αριθμό, την ονομαστική αξία και την έκδοσή τους.
7. Για τον αριθμό των μετοχών κάθε κατηγορίας, εάν υπάρχουν περισσότερες κατηγορίες μετοχών.
8. Για τη μετατροπή ονομαστικών μετοχών ή και αντίστροφα.
9. Για τη σύγκληση, τη συγκρότηση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου.

10. Για τη σύγκληση , τη συγκρότηση , τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες των Γενικών Συνελεύσεων.

11. Για τους ελεγκτές:

- Για τα δικαιώματα των μετοχών.
- Για τον ισολογισμό και τη διάθεση των κερδών.
- Για τη λύση της εταιρείας και την εκκαθάριση της περιουσίας της.

Επίσης , το καταστατικό της Α.Ε. θα πρέπει να αναφέρει:

1. Τα ατομικά στοιχεία των φυσικών ή νομικών προσώπων που υπέγραψαν το Καταστατικό της εταιρείας ή στο όνομα και για λογαριασμό των οποίων έχει υπογραφεί το Καταστατικό αυτό.
2. Το συνολικό ποσό, τουλάχιστον κατά προσέγγιση , όλων των δαπανών που απαιτήθηκαν για τη σύσταση της εταιρείας και βαρύνουν αυτή.

Στο καταστατικό είναι δυνατόν και άλλες διατάξεις εφόσον αυτές δεν αντίκειται σε κανόνα αναγκαστικού δικαίου. Αν το καταστατικό δεν περιέχει το ελάχιστο περιεχόμενο που ορίζεται από το νόμο ή αν περιέχει διατάξεις που αντιβαίνουν στο νόμο, είναι ελαττωματικό , με την έννοια ότι η ίδρυση της εταιρείας δεν είναι νόμιμη στην πρώτη περίπτωση (έλλειψη ελάχιστου περιεχομένου) και ότι οι αντιβαίνουσες στο νόμο διατάξεις είναι αντιδικαίως αφοράει στη δεύτερη περίπτωση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

2 ΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ Α.Ε

Για την ίδρυση της ανώνυμης εταιρείας πρέπει να συμπράξουν δύο τουλάχιστον ιδρυτές (άρθρο 8 παρ.1 Κ.Ν. 2190/20). Η αναλογία συμμετοχής των ιδρυτών δεν ορίζεται συνεπώς ,μπορεί, σε μετοχικό κεφάλαιο 100.000 μετοχών, ο ένας ιδρυτής να αναλάβει τις 99.999 μετοχές και ο άλλος μία μόνο μετοχή.

Τα ιδρυτικά μέλη της ανώνυμης εταιρείας μπορεί να είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Τα φυσικά πρόσωπα πρέπει να έχουν συμπληρώσει το δέκατο όγδοο (18^ο) έτος της ηλικίας τους, δηλαδή να έχουν δικαιοπρακτική ικανότητα (σύμφωνα με το άρθρο 127 του Αστικού κώδικα , όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 3 του Ν.1329/83). Συμμετοχή ανηλίκου στην ίδρυση ανώνυμης εταιρείας επιτρέπεται μόνο κατόπιν δικαστικής άδειας.

2.1 Διαδικασία Ιδρύσεως Α.Ε.

Οι ιδρυτές μπορούν να παρίστανται και να υπογράψουν όλοι αυτοπροσώπως ή να αντιπροσωπευθούν με συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο από άλλα πρόσωπα που θα υπογράψουν αντί γι'αυτούς. Όταν μεταξύ των συνιδρυτών υπάρχουν και νομικά πρόσωπα αυτά εξουσιοδοτούν μεσώ των αρμοδίων οργάνων τους, τα κατάλληλα φυσικά πρόσωπα για να παραστούν ενώπιον του συμβολαιογράφου και να υπογράψουν το ιδρυτικό έγγραφο.

Στην περίπτωση ανώνυμης εταιρείας , που συμμετέχει στη σύσταση άλλης Α.Ε., το διοικητικό συμβούλιο της ιδρύτριας μπορεί να παραστεί σύσσωμο ενώπιον του συμβολαιογράφου ή να εξουσιοδοτήσει ένα ή περισσότερα ,μέλη του για την υπογραφή του ιδρυτικού συμβολαίου. Εάν από το καταστατικό της ιδρύτριας Α.Ε. δεν προκύπτει

σαφώς το δικαίωμα του διοικητικού συμβουλίου αυτής να αποφασίζει συμμετοχή σε άλλες επιχειρήσεις , τότε απαιτείται και σχετική απόφαση της γενικής συνελεύσεως των μετόχων.

Τα απαραίτητα δικαιολογητικά που απαιτούνται είναι:

- ***Ένα αντίγραφο του συμβολαίου*** υποβάλλεται στην εποπτεύουσα αρχή (αρμόδια νομαρχία) προς έγκριση. Σύμφωνα με την §1 του άρθρου 4 του Κ.Ν.2190/20, την άδεια συστάσεως Α.Ε χορηγεί ο Υπουργός Εμπορίου.
- ***Φόρος συγκεντρώσεως κεφαλαίου 1%.***

Μέσα σε δεκαπέντε ημέρες από την υπογραφή του συμβολαίου, οι ιδρυτές της Α.Ε καταβάλλουν στην οικεία Δ.Ο.Υ. το φόρο συγκεντρώσεως κεφαλαίου 1% επί του ύψους του μετοχικού κεφαλαίου. Το διπλότυπα καταβολής προσκομίζεται στην αρμόδια υπηρεσία της νομαρχίας, όπου έχει υποβληθεί το καταστατικό για έγκριση. Ο φόρος συγκεντρώσεως κεφαλαίου επιβλήθηκε το πρώτον με το Ν.1676/86(άρθρα 17-31), του οποίου η ισχύς άρχισε την 1^η Ιανουαρίου 1987.

- ***Θεώρηση ιδρυτικού συμβολαίου από το οικείο επιμελητήριο.***

Σύμφωνα με το άρθρο 7 του Ν.2081/92, το ιδρυτικό συμβόλαιο, που περιέχει και το καταστατικό της συστηνόμενης Α.Ε., προσκομίζεται στο οικείο επιμελητήριο , το οποίο χορηγεί βεβαίωση περί του έλεγχου της επωνυμίας και του διακριτικού τίτλου αυτής.

Μετά την έγκριση του καταστατικού και τη χορήγηση της σχετικής άδειας λειτουργίας της ανώνυμης εταιρείας, η αρμόδια υπηρεσία της νομαρχίας εγγράφει τη νεοϊδρυθείσα εταιρεία στο ειδικό μητρώο , το οποίο τηρεί για τις ανώνυμες εταιρείες.

Στη συνέχεια ,η ίδια υπηρεσία της Νομαρχίας αποστέλλει για δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως σχετική ανακοίνωση περί της συστάσεως της ανώνυμης εταιρείας και καταχωρήσεως της συστατικής πράξεως στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών.

Με τις δύο αυτές πράξεις (καταχώρηση στο μητρώο και δημοσίευση στο Φ.Ε.Κ.) ολοκληρώνεται η διαδικασία συστάσεως της ανώνυμης εταιρείας ωστόσο η απόκτηση της νομικής προσωπικότητας της εταιρείας γίνεται με την καταχώρηση στο οικείο μητρώο ανώνυμων εταιρειών της αποφάσεως του νομάρχη με την οποία παρέχεται η άδεια συστάσεως και η έγκριση του καταστατικού (άρθρο 7β παρ.10 Κ.Ν.2190/20)

2.1.1 Έγκριση καταστατικού και χορήγηση άδειας συστάσεως Α.Ε.

Κατά το άρθρο 4 του Κ.Ν.2190/20 , ο Υπουργός Εμπορίου εγκρίνει με απόφαση του το καταστατικό της ιδρυθείσας ανώνυμης εταιρείας και χορηγεί άδεια λειτουργίας αυτής. Με την εφαρμογή της αποκεντρώσεως , το δικαίωμα αυτό έχει παραχωρηθεί στους νομάρχες του κράτους.

Μετά την υπογραφή του ιδρυτικού συμβολαίου, ένα κυρωμένο αντίγραφο αυτού υποβάλλεται, με την φροντίδα του ίδιου του συμβολαιογράφου ή ενός ιδρυτή της ανώνυμης εταιρείας , στην αρμόδια νομαρχία για την έκδοση της εγκριτικής αποφάσεως. Το σχετικό έγγραφο είναι απλό και ολιγόλογο , ως εξής:

ΝΟΜΑΡΧΙΑ.....

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

ΕΝΤΥΘΑ

Ημερομηνία.....

Κύριοι,

Θέμα: Υπόβολή για την έγκριση ιδρυτικού Α.Ε.

Σας υποβάλλουμε ένα κυρωμένο αντίγραφο του υπ' αριθμ.....συμβολαίου του συμβολαιογράφουπερί συστάσεως ανώνυμης εταιρείας για έλεγχο και έκδοση της κατά νόμον εγκριτικής αποφάσεως.

Μετά τιμής

Συνημμένα:

1. Ένα αντίγραφο του συμβολαίου, θεωρημένο από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. για την καταβολή του Φ.Σ.Κ. 1% και το οικείο Επιμελητήριο για την επωνυμία.
2. Παράβολο δημοσίου ταμείου και τριπλότυπο Τ. Α .Π. Ε. Τ.

Αρμόδια Νομαρχία είναι εκείνη στην περιφέρεια της οποίας υπάγεται η έδρα της εταιρείας που αναγράφεται στο καταστατικό. Για ορισμένες κατηγορίες Α.Ε. αρμόδιο είναι το Κεντρικό Υπουργείο Εμπορίου.

Η νομαρχία ελέγχει ολόκληρο το ιδρυτικό συμβόλαιο και ιδίως το κατά πόσον οι διατάξεις του καταστατικού είναι σύμφωνες με το νόμο. Αν διαπιστώσει ελλείψεις ή αντίθετους με το νόμο όρους του καταστατικού, το επιστρέφει για διόρθωση. Η διόρθωση γίνεται από το συμβολαιογράφο πάνω στο συμβόλαιο ή με συμπληρωματική συμβολαιογραφική πράξη. Και στις δύο περιπτώσεις, απαιτείται να υπογράψουν αυτές οι ιδρυτές της εταιρείας. Συνήθως, στο τέλος του ιδρυτικού συμβολαίου, ορίζεται ένα πρόσωπο που θα υπογράψει κατ' εξουσιοδότηση των ιδρυτών, τις διορθώσεις της νομαρχίας, ώστε να μην είμαι αναγκασμένοι να προσέρχονται όλοι οι ιδρυτές στο συμβολαιογράφο για δεύτερη φορά. Η διορθωτική πράξη μπορεί να γίνει στον ίδιο ή και σε άλλο συμβολαιογράφο.

Στη συνέχεια εκδίδεται η απόφαση του νομάρχη με την οποία εγκρίνεται η σύσταση της εταιρείας και το καταστατικό αυτής. Η απόφαση αυτή καταχωρείται στο τηρούμενο στην αρμόδια υπηρεσία της νομαρχίας μητρώο ανωνύμων εταιρειών. Ανακοίνωση περί της συστάσεως της ανώνυμης εταιρείας αποστέλλεται για δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η εγκριτική απόφαση του νομάρχη , στην οποία αναφέρεται και ο αριθμός που έλαβε η ανώνυμη εταιρεία καταχωρηθείσα στο μητρώο ανωνύμων εταιρειών , κοινοποιείται και στους ιδρυτές της εταιρείας. Με το έγγραφο αυτό η νεοϊδρυθείσα Α.Ε. μπορεί να εγγραφεί στην αρμόδια Δ.Ο.Υ , να λάβει αριθμό φορολογικού μητρώου και να θεωρήσει τα βιβλία και λοιπά στοιχεία της.

2.2 ΑΕ ΥΠΟ ΙΔΡΥΣΗ

Σύμφωνα με τα παραπάνω η Α.Ε αποκτά νομική προσωπικότητα , δηλαδή αρχίζει να υπάρχει ως νομικό πρόσωπο , από την καταχώριση στο οικείο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών της διοικητικής απόφασης για τη σύσταση της Εταιρείας και την έγκριση του καταστατικού της (άρθρο 7β και παρ. 10 Κ.Ν. 2190/20).

Κατά το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από υπογραφή του καταστατικού μέχρι την ύπαρξη της Α.Ε η Α.Ε. βρίσκεται στο στάδιο ίδρυσης , δεν είναι επομένως Α.Ε. αλλά «Α.Ε. υπό ίδρυση».

Το άρθρο 7β του Κ.Ν. 2190/20 που προστέθηκε με το Π.Δ. 409/86, ορίζει ότι τα πρόσωπα που έχουν ενεργήσει στο όνομα υπό ίδρυση εταιρείας ευθύνονται για τις πράξεις αυτές απεριόριστα και σε ολόκληρο. Ευθύνεται όμως η Εταιρεία για τις πράξεις που έγιναν ρητά στο όνομά της κατά το ιδρυτικό στάδιο , εάν μέσα σε τρεις μήνες από την απόκτηση της νομικής προσωπικότητας , ανέλαβε τις υποχρεώσεις που απορρέουν από αυτές τις πράξεις .

Το άρθρο 10 § 2 του Π.Δ. 186/1992 ορίζει ότι τα έξοδα πρώτης εγκατάστασης , αγορές και λοιπές συναλλαγές αναγκαίες για τη σύσταση του νομικού προσώπου ή την έναρξη λειτουργίας της επιχείρησης , καταχωρούνται σε βιβλία που θεωρούνται στο όνομα

του ιδρυτή από τον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ της κατοικίας ή της έδρας της με μνεία της υπό σύσταση επιχείρησης .

Αν ο ιδρυτής είναι πρόσωπο που έχει έδρα , κατοικία , διαμονή ή εγκατάσταση σε άλλη χώρα τα βιβλία του θεωρούνται στο όνομα του νόμιμου εκπροσώπου του στην Ελλάδα.

Οι εγγραφές που καταχωρήθηκαν στα προσωρινά βιβλία μεταφέρονται στα οριστικά βιβλία αναλυτικά ή συγκεντρωτικά αμέσως μετά την σύσταση του νομικού προσώπου ή την έναρξη της λειτουργίας της επιχείρησης .

2.3 ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ Α.Ε.

Το Π.Δ. 409/86 πρόσθεσε στον Κ.Ν. 2190/1920 το άρθρο 7β με το οποίο:

Η δημοσιότητα πραγματοποιείται:

α) Με την καταχώρηση , ύστερα από έλεγχο των πράξεων και στοιχείων στο Μητρώο , Ανωνύμων Εταιρειών, που τηρείται από την υπηρεσία του Υπουργείου Εμπορίου της Νομαρχίας όπου έχει την έδρα της η εταιρεία και

β) Με τη δημοσίευση , με επιμέλεια της αρμόδιας υπηρεσίας και με δαπάνες της ενδιαφερόμενης εταιρείας στο τεύχος Ανωνύμων Εταιρειών και Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης της Εφημερίδας της Κυβέρνησης, ανακοίνωσης για την καταχώριση στο οικείο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών των πράξεων και στοιχείων που υποβάλλονται σε δημοσιότητα.

Το Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών αποτελείται τουλάχιστον από:

α) Το βιβλίο μητρώου ανωνύμων εταιρειών.

β) Τη μερίδα κάθε εταιρείας.

γ) Το φάκελο της εταιρείας και

δ) Το ευρετήριο των εταιρειών.

Η υπ' αριθμό Κ3 4114/22-12-1986 απόφαση του Υπουργού Εμπορίου καθορίζει τις λεπτομέρειες λειτουργίας του Μητρώου Ανωνύμων Εταιρειών και του Κεντρικού μητρώου ως και της διαδικασίας δημοσιότητας.

Η πράξη που υποβάλλεται σε δημοσιότητα κατά τη σύσταση της Α.Ε είναι η απόφαση της διοίκησης για τη σύσταση της Α.Ε. καθώς και το καταστατικό που εγκρίθηκε (άρθρο 7^α περ. α Κ.Ν 2190/1920). Η Α.Ε. αποκτά νομική προσωπικότητα με την καταχώρηση στο οικείο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών της διοικητικής απόφασης για τη σύσταση της Εταιρείας και την έγκριση του καταστατικού της, (άρθρο 7β παρ.10. Κ.ν. 2190/1920) ενώ προς της ισχύος του άρθρου αυτού η Α.Ε αποκτούσε νομική προσωπικότητα από την ημέρα της δημοσίευσης στο Τεύχος Ανωνύμων Εταιρειών και Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης. Σε δημοσιότητα υποβάλλονται, εκτός από την απόφαση της διοίκησης και το καταστατικό για τη σύσταση της Α.Ε και άλλες πράξεις που ορίζονται στο άρθρο 7^α του Κ.Ν 2190/20 όπως:

α) Οι αποφάσεις της διοίκησης για την έγκριση της τροποποίησης ή κωδικοποίησης καταστατικών Α.Ε., καθώς και ολόκληρο το νέο κείμενο του καταστατικού μαζί με τις τροποποιήσεις που έγιναν.

β) Ο διορισμός και η για οποιαδήποτε λόγο παύση με τα στοιχεία των προσώπων, που :

- Ασκούν τη διαχείριση της εταιρείας (Δ.Σ.).
- Έχουν την εξουσία να την εκπροσωπούν από κοινού ή φερονωμένα (εκπρόσωποι που δεσμεύουν την Α.Ε).
- Είναι αρμόδια να ασκούν τον τακτικό της έλεγχο (έλεγχος).

γ) Η απόφαση ανάκληση της άδειας σύστασης και έγκρισης του καταστατικού της εταιρείας.

δ) Κάθε απόφαση για αύξηση ή μείωση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας.

ε) Το πρακτικό του Διοικητικού Συμβουλίου με το οποίο πιστοποιείται η καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου , είτε κατά τη σύσταση της εταιρείας , είτε μετά από κάθε αύξηση του.

στ) Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις , αρχικές και τροποποιημένες από τη Γενική συνέλευση (ισολογισμός , αποτελέσματα χρήσεις , πίνακας διαθέσεως αποτελεσμάτων και προσάρτημα) και οι σχετικές εκθέσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και των ελέγχων της εταιρείας.

ζ) Οι μηνιαίες λογιστικές καταστάσεις των τραπεζών.

η) Η λύση της εταιρείας.

θ) Η δικαστική απόφαση που κηρύσσει άκυρη την εταιρεία ή σε κατάσταση πτώχευσης καθώς και οι δικαστικές αποφάσεις παντός βαθμού που αναγνωρίζουν ως άκυρες ή ακυρώνουν αποφάσεις γενικών συνελεύσεων , καθώς και οι δικαστικές που ανατρέπουν τις παραπάνω αποφάσεις .

ι) Ο διορισμός και η αντικατάσταση εκκαθαριστών .

ια) Οι ισολογισμοί της εκκαθάρισης καθώς και ο τελικός ισολογισμός .

ιβ) Η διαγραφή της εταιρείας από το Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών .

ιγ) Κάθε πράξη ή στοιχείο του οποίου η δημοσιότητα επιβάλλεται από άλλες διατάξεις .

2.4 ΑΚΥΡΟΤΗΤΑ Α.Ε –ΛΟΓΟΙ ΑΚΥΡΟΤΗΤΑΣ

Το Π.Δ. 409/86 πρόσθεσε στο Ν. 2190/20 το άρθρο 4^α στο οποίο απαριθμούνται περιοριστικά οι λόγοι που επιφέρουν την ακυρότητα της Α.Ε , καθώς και τη διαδικασία κηρύξεως της ακυρότητας μιας Α.Ε. συγκεκριμένα η Α.Ε κηρύσσεται άκυρη με δικαστική απόφαση μόνο αν:

α) Δεν τηρήθηκαν οι διατάξεις των άρθρων 2 §1 περίπτωση α και δ (αν δηλαδή το καταστατικό δεν περιέχει διατάξεις για την εταιρική επωνυμία και το σκοπό της εταιρείας καθώς και το ύψος και τον τρόπο καταβολής του εταιρικού κεφαλαίου.) 4 §1 (αν δηλαδή ο Υπουργός Εμπορίου (Νομάρχης) δεν προκαλέσει την απόφαση για τη σύσταση ανώνυμης εταιρείας καθώς και την έγκριση του καταστατικού της , ή αν το καταστατικό της δεν έχει καταρτισθεί για δημοσίου εγγράφου σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις) και 8 παρ. 2 (δηλαδή αν το κεφάλαιο της Α.Ε είναι κατώτερο από κατώτατο οριζόμενο από το νόμο ολοσχερώς καταβλημένο κατά τη σύσταση της εταιρείας).

β) Ο σκοπός της είναι παράνομος ή αντίκειται στη δημόσια τάξη .

γ) Ο αριθμός των ιδρυτών είναι κατώτερος από δύο , και

δ) Όλοι οι ιδρυτές όταν υπογράφηκε η εταιρική σύμβαση δεν είχαν την ικανότητα για δικαιοπραξία.

ε) Έμμεσα προκύπτει από τη διάταξη της παρ.1 του άρθρου 4 του Κ.Ν. 2190/20 ότι είναι άκυρη η Α.Ε. της οποίας το συστατικό έγγραφο δεν είναι δημόσιο (συμβολαιογραφικό).

2.4.1 Διαδικασία ακυρότητας

Η αγωγή για ακύρωση της εταιρείας ασκείται από κάθε πρόσωπο που έχει έννομο συμφέρον και απευθύνεται κατά της εταιρείας. Το δικαστήριο που απαγγείλει την

ακυρότητα διορίζει με την ίδια απόφαση τους εκκαθαριστές. Αρμόδιο καθ' όλη δικαστήριο είναι το πολυμελές πρωτοδικείο και κατά τόπον εκείνο της έδρας της εταιρείας (άρθρο 27 ΚΛΟΛΔ). Η ακύρωση επέρχεται με τελεσίδικη απόφαση που πρέπει κατά το ανωτέρω να δημοσιευθεί στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών και στο τεύχος Ανωνύμων Εταιρειών και Εταιρείες Περιορισμένης ευθύνης (άρθρα 7β και 7^α περιπτ. Κ.Ν. 2190/20).

2.5 ΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ Α.Ε

Η Α.Ε. όπως και κάθε νομικό πρόσωπο για τη διαμόρφωση και εξωτερίκευση της βάδισής της έχει ανάγκη από όργανα. Αυτά στην περίπτωση της είναι : η Γενική Συνέλευση , το Διοικητικό Συμβούλιο και οι Ελεγκτές.

2.5.1 Γενική Συνέλευση

Η Γενική Συνέλευση είναι το ανώτατο όργανο της εταιρείας, δικαιούται να αποφασίζει για κάθε υπόθεση της εταιρείας και οι αποφάσεις της υποχρεώνουν όλους τους μετόχους παρόντες ή απόντες , ακόμη και αν διαφωνούν.

2.5.1.1 Είδη Γενικής Συνέλευσης

Οι Γενικές Συνελεύσεις διακρίνονται σε τακτικές , έκτακτες , καταστατικές, προνομιούχων μετόχων και αυτόκλητη με κριτήριο τον σκοπό ή την λειτουργία τους.

2.5.1.1.1 Τακτική Γενική Συνέλευση

Η τακτική γενική συνέλευση συνέρχεται υποχρεωτικώς , στην έδρα της εταιρείας, κάθε εταιρική χρήση και εντός 6 μηνών από της λήξεως της χρήσεως. Συγκαλείται από το

διοικητικό συμβούλιο και η σχετική πρόσκληση δημοσιεύεται τουλάχιστον είκοσι (20) ημέρες πριν από την ημέρα της γενικής συνέλευσης .

Για τη λήψη των αποφάσεων της απαιτείται συνήθως απαρτία και πλειοψηφία , η παρουσία δηλαδή μετόχων που εκπροσωπούν τουλάχιστον το 1/5 του καταβλημένου κεφαλαίου και πλειοψηφία του 51% των ψήφων που εκπροσωπούνται στη Γενική Συνέλευση.

Αποφασίζει κυρίως σχετικά με την εκλογή μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των ελεγκτών , την έγκριση του ισολογισμού, την διάθεση των κερδών , την απαλλαγή του Διοικητικού Συμβουλίου και των ελεγκτών από κάθε ευθύνη για αποζημίωση.

2.5.1.1.2 Έκτακτη Γενική Συνέλευση

Συγκαλείται από το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελεί τότε αυτό κρίνει και υποχρεωτικά μεταξύ άλλων και στις παρακάτω περιπτώσεις:

1. Όταν η αξία του καθαρού ενεργητικού της εταιρικής περιουσίας μειωθεί κάτω από το μισό του καταβλημένου εταιρικού κεφαλαίου, διότι τότε η Γενική Συνέλευση θα πρέπει να αποφασίσει εάν η Α.Ε θα διαλυθεί ή όχι.
2. Όταν ζητήσουν την σύγκληση της οι ελεγκτές. Στην περίπτωση αυτή η συνέλευση συγκαλείται μέσα σε 10 ημέρες από την επίδοση της αίτησης.
3. Όταν τη σύγκληση ζητήσουν μέτοχοι που εκπροσωπούν το 1/2 του καταβλημένου κεφαλαίου , οπότε γίνεται μέσα σε 30 ημέρες από την επίδοση της αίτησης.

2.5.1.1.3 Καταστατικά Γενική Συνέλευση

Καταστατική είναι η Γενική Συνέλευση που συνέρχεται και αποφασίζει με εξαιρετική (καταστατική) απαρτία και πλειοψηφία για ορισμένα θέματα.

Απαιτείται δηλαδή η παρουσία μετόχων που εκπροσωπούν τα 2/3 τουλάχιστον του καταβλημένου κεφαλαίου και η πλειοψηφία των 3/5 των ψήφων που εκπροσωπούνται στη συνέλευση.

Τα κυριότερα από τα θέματα τα οποία απαιτείται καταστατική απαρτία και πλειοψηφία είναι: η μεταβολή του αντικειμένου της επιχείρησης , η μεταβολή της ιθαγένειας της, η αύξηση ή η μείωση του κεφαλαίου της, η συγχώνευση ή λύση της κλπ. Τα θέματα αυτά καθορίζονται από τον νόμο . Είναι όμως δυνατό το καταστατικό να προβλέπει και άλλες περιπτώσεις στις οποίες να απαιτείται απόφαση καταστατικής Γενικής Συνέλευσης.

2.5.1.1.4 Συνέλευση Προνομιούχων Μετόχων

Οι αρμοδιότητες της συνέλευσης αυτής είναι εξαιρετικά περιορισμένες. Αποφασίζει μόνο την κατάργηση ή τον περιορισμό του προνομίου των προνομιούχων μετοχών. Για την λήψη της απόφασης αυτής απαιτείται πλειοψηφία ~~των~~ ^{ζώνου} εκπροσωπούμενου κεφαλαίου των προνομιούχων μετοχών.

2.5.1.1.5 Καθολικές συνελεύσεις

Όταν στη γενική συνέλευση εκπροσωπείται το σύνολο του μετοχικού κεφαλαίου , αυτή καλείται καθολική και η σύγκληση της είναι έγκυρη , έστω και αν δεν τηρήθηκαν οι προθεσμίες δημοσιεύσεως ή ακόμα αν δεν δημοσιεύθηκε καθόλου πρόσκληση, αρκεί να έχει ληφθεί απόφαση σε προηγούμενη συνεδρίαση του διοικητικού συμβουλίου περί συγκλήσεως της γενικής συνελεύσεως και να έχει ορισθεί ημερομηνία και ο τόπος συγκλήσεως. Πάντως σε μια καθολική συνέλευση , που συγκλήθηκε χωρίς να έχει

δημοσιευθεί πρόσκληση προς τους μετόχους , αυτή εγκαίρως αποφασίζει για κάθε θέμα εντός ή εκτός ημερησίας διατάξεως.

Δεν μπορεί όμως να εγκρίνει τον ισολογισμό , αν αυτός δεν έχει δημοσιευθεί κατά νόμο. Απόφαση περί της εγκρίσεως του ισολογισμού , που δεν έχει δημοσιευθεί και υποβληθεί στην εποπτεύουσα αρχή είναι άκυρη.

2.5.1.1.6 Αυτόκλητη συνέλευση

Αυτόκλητη καλείται η γενική συνέλευση των μετόχων , που συνέρχεται χωρίς καμία ειδοποίηση ή πρόσκληση προς τους μετόχους. Η εποπτεύουσα αρχή (νομαρχία, υπουργείο εμπορίου) θεωρεί άκυρη τη γενική συνέλευση , που συνέρχεται αυτόκλητη, χωρίς να έχει προηγηθεί απόφαση του διοικητικού συμβουλίου της εταιρείας περί συγκλήσεως της , έστω και αν ήθελε να βρεθεί παρόν σε αυτήν ολόκληρο το μετοχικό κεφάλαιο.

2.5.1.2 Σύγκλιση της γενικής συνέλευσης

2.5.1.2.1 Τρόπος σύγκλισης

Τη σύγκλιση της γενικής συνελεύσεως αποφασίζει το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας σε μία συνεδρίαση του. Η συνεδρίαση αυτή του Διοικητικού Συμβουλίου πρέπει να προηγείται αρκετά της γενικής συνελεύσεως , αφού απαιτείται , κατ' αρχήν , η δημοσίευση της σχετικής προσκλήσεως να γίνει είκοσι (20) ημέρες πριν από την ημερομηνία συγκλήσεως της.

Στην απόφαση του διοικητικού συμβουλίου περί της συγκλήσεως της γενικής συνελεύσεως πρέπει να ορίζεται η ακριβής ημερομηνία και ώρα, καθώς και ο τόπος που θα συνέλθει αυτή και , επίσης , τα θέματα που θα περιλαμβάνει η ημερησία διάταξη.

Σκόπιμο είναι να ορίζεται και το πρόσωπο που θα επιμεληθεί τη σύνταξη και τη δημοσίευση της σχετικής προσκλήσεως, ακόμα και οι εφημερίδες στις οποίες θα δημοσιευθεί αυτή.

Η παρ. 1του άρθρου 39 του Κ.Ν.2190/20, ορίζει ότι κατόπιν αιτήσεως μετόχων , που εκπροσωπούν το 1/20 του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, το Δ.Σ. υποχρεούται να συγκαλέσει Γενική Συνέλευση των μετόχων. Αν το Δ.Σ. δεν ικανοποιήσει το αίτημα αυτό της μειοψηφίας το δικαστήριο παρέχει την άδεια συγκλήσεως της έκτακτης Γενικής Συνελεύσεως στους αιτούντες μετόχους.

Η πρόσκληση των μετόχων σε γενική συνέλευση πρέπει να περιλαμβάνει τα εξής στοιχεία: το οίκημα στο οποίο θα συνέλθει αυτή, την ημερομηνία και τη χρονολογία , καθώς και την ώρα συνεδριάσεως επίσης , τα θέματα της ημερησίας διατάξεως με σαφήνεια.

Σαράντα οκτώ ώρες πριν από την Γενική Συνέλευση πρέπει να τοιχοκολλάτε πίνακας των μετόχων που έχουν δικαίωμα ψήφου, σε εμφανή θέση του καταστήματος. Στον πίνακα αυτό πρέπει να αναγράφονται και τυχόν αντιπρόσωποι τους, ο αριθμός των μετοχών και των ψήφων τους, όπως επίσης και οι διευθύνσεις τους .

2.5.1.2.2 Δημοσίευση της προσκλήσεως

Η δημοσίευση της προσκλήσεως των μετόχων σε γενική συνέλευση περιλαμβάνει :

1. Την τοιχοκόλληση αυτής σε εμφανή θέση του καταστήματος της εταιρείας
2. Την καταχώρηση στο μητρώο ανώνυμων εταιρειών της οικείας νομαρχίας
3. Την καταχώρηση στις ακόλουθες εφημερίδες
 - Σε μια ημερήσια πολιτική εφημερίδα.
 - Σε μία ημερήσια οικονομολογική εφημερίδα.

- Στο Τεύχος Ανώνυμων Εταιρειών και Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως .
- Εάν η Α.Ε. εδρεύει εκτός του νόμου Αττικής η πρόσκληση δημοσιεύεται σε μία τουλάχιστον ημερήσια ή εβδομαδιαία εφημερίδα.

2.5.1.2.3 Δικαίωμα Παράστασης

Κάθε μέτοχος έχει δικαίωμα παράστασης στη Γενική Συνέλευση και συμμετοχής στην ψηφοφορία. Πρέπει όμως να καταθέσει τις μετοχές του στο ταμείο της εταιρείας , είτε στο ταμείο παρακαταθηκών και δανείων , είτε ακόμη και σε οποιαδήποτε τράπεζα , πέντε μέρες πριν από την συνεδρίαση.

Από τον κανόνα εξαιρούνται οι μέτοχοι των προνομιούχων μετοχών χωρίς ψήφο , οι οποίοι δεν δικαιούνται να μετάσχουν στην ψηφοφορία.

Οποιοσδήποτε μέτοχος δικαιούται να ζητήσει για την ενημέρωση του ετήσιες οικονομικές καταστάσεις και τις σχετικές εκθέσεις του Διοικητικού Συμβούλιο και των ελεγκτών δέκα ημέρες πριν από την τακτική Γενική Συνέλευση.

Η συμμετοχή του μετόχου στην Γ.Σ. δεν είναι απαραίτητο να είναι αυτοπρόσωπη. Μπορεί δηλαδή να γίνει και με αντιπρόσωπο , ακόμη και όσον αφορά την ψηφοφορία.

2.5.1.2.4 Διακοπή και αναβολή της γενικής συνελεύσεις

Η γενική συνέλευση δεν διακόπτει τις εργασίες της ούτε περαιώνει τη συνεδρίαση της ,αν δεν εξαντληθούν τα θέματα της ημερησίας διατάξεως. Τυχόν αποχώρηση του προέδρου της γενικής συνελεύσεως στο μέσον της συνεδριάσεως δεν επιφέρει αυτόματα διακοπή αυτής. Οι μέτοχοι που μετέχουν στη γενική συνέλευση μπορούν να εκλέξουν νέο

πρόεδρο , εφόσον, φυσικά , έχουν τη νόμιμη απαρτία και να προχωρήσουν στη συζήτηση των υπολειπομένων θεμάτων της ημερησίας διατάξεως μέχρι εξαντλήσεως αυτών.

Η γενική συνέλευση των μετόχων , όμως , μπορεί να αποφασίσει τη διακοπή της συνεδριάσεως αυτής και τη συνέχιση της σε επόμενη συνεδρίαση , που να μη απέχει από την ημερομηνία της διακοπείσας περισσότερο από ένα μήνα. Αυτό γίνεται υποχρεωτικά εφόσον το ζητήσει μειοψηφία μετόχων που αντιπροσωπεύει το 1/20 του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου.

Το διοικητικό συμβούλιο ανώνυμης εταιρείας δεν μπορεί να ματαιώσει συνεδρίαση της γενικής συνέλευσης προκειμένου να παρατείνει τη θητεία του. Αυτό γνωμοδότησε ο νομικός σύμβουλος του Υπουργείου Εμπορίου με την υπ' αριθ.413/83 γνωμοδότηση.

2.5.1.3 Λήψη και ακύρωση των αποφάσεων της γενικής συνέλευσης

2.5.1.3.1 Λήψη αποφάσεων

Όπως ήδη αναφέρθηκε ο νόμος απαιτεί τόσο απαρτία όσο και πλειοψηφία για την έγκυρη λήψη των αποφάσεων από την Γενική Συνέλευση μια Ανώνυμης Εταιρείας.

Το κριτήριο για το σχηματισμό τους , δεδομένου ότι η εταιρεία είναι κεφαλαιουχική , δεν είναι ο αριθμός των μετόχων , αλλά των μετόχων που εκπροσωπούνται στην Γενική Συνέλευση , το ποσοστό δηλαδή του κεφαλαίου της Α.Ε.. Η αρχή της απαρτίας σημαίνει ότι δεν απαιτείται να εκπροσωπείται το σύνολο του κεφαλαίου αλλά ένα τμήμα του (που καθορίζεται ειδικά). Η αρχή της πλειοψηφίας αντίστοιχα έχει το νόημα ότι για τη λήψη των αποφάσεων δεν απαιτείται ομόφωνη απόφαση των παρόντων , αλλά σύμφωνη γνώμη των μετόχων που συγκεντρώνουν την πλειοψηφία των μετοχών που εκπροσωπούνται στη Γενική Συνέλευση.

2.5.1.3.2 Ελαττωματικότητα αποφάσεων

Οι αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης μπορεί να είναι ελαττωματικές , δηλαδή είτε άκυρες είτε ακυρώσιμες .

Άκυρες είναι οι αποφάσεις που είναι αντίθετες με τις διατάξεις είτε του νόμου είτε του καταστατικού. Ενδεικτικά ο νόμος αναφέρει τις παρακάτω περιπτώσεις:

α) Όταν οι αποφάσεις έχουν ληφθεί κατά παράβαση των διατάξεων των σχετικών με τη συγκρότηση των γενικών συνελεύσεων ή με την απαρτία και την πλειοψηφία .

β) Όταν με το περιεχόμενο τους θίγουν διατάξεις που έχουν τεθεί αποκλειστικά ή κατά κύριο λόγο για την προστασία των δανειστών της εταιρείας.

Οι ακυρώσιμες είναι αποφάσεις που απαριθμούνται περιοριστικά από τον νόμο και είναι:

α) Απόφαση με την οποία απορρίπτεται αίτηση περί παροχής πληροφοριών κατά παράβαση του νόμου ή του καταστατικού.

β) Απόφαση με την οποία εγκρίνεται ισολογισμός που δεν έχει συνταχθεί όπως πρέπει.

Η ακυρότητα πάντως των αποφάσεων δεν μπορεί να αντιταχθεί μετά την πάροδο διετίας από την υποβολή στον Υπουργό Εμπορίου αντιγράφου των πρακτικών της Γενικής Συνέλευσης στην οποία πάρθηκε.

Στην δεύτερη περίπτωση την ακύρωση των ακυρωτικών αποφάσεων μπορούν να ζητήσουν μόνον μέτοχοι στις περιπτώσεις που καθορίζονται από το νόμο και μόνο σε έξι μήνες από την λήψη της απόφασης.

2.5.2 Το διοικητικό συμβούλιο

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι το όργανο που εκπροσωπεί την Εταιρεία όσον αφορά τις προς τα έξω σχέσεις και που διευθύνει, διοικεί και γενικά διαχειρίζεται τις υποθέσεις της εταιρείας, εκφράζοντας την βούληση της.

Τα μέλη του μπορεί να είναι ή και να μην είναι μέτοχοι. Το διοικητικό συμβούλιο είναι εξαιρετικά σημαντικό όργανο για μια Α.Ε. γιατί από την ικανότητα του λόγο ή πολύ, εξαρτάται η πραγματοποίηση του εταιρικού σκοπού.

2.5.2.1 Διορισμός του Διοικητικού Συμβουλίου

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι τουλάχιστον τρία. Αυτό συνάγεται έμμεσα από τον νόμο, διότι καθορίζεται ότι ο αριθμός των παρόντων συμβούλων σε συνεδριάσεις του Διοικητικού Συνεδρίου δεν είναι δυνατόν να είναι κατώτερος των τριών.

Εάν δεν προβλέπει κάτι διαφορετικό το καταστατικό οι διοικητές εκλέγονται από την τακτική γενική συνέλευση με συνηθισμένη απαρτία και πλειοψηφία.

Υπάρχουν όμως και ορισμένες εξαιρέσεις στον κανόνα αυτό π.χ. οι πρώτοι διοικητές διορίζονται από τους ιδρυτές με το καταστατικό και παραμένουν μέχρις ότου συγκληθεί η πρώτη τακτική Γενική Συνέλευση η οποία ή επικυρώνει τον διορισμό αυτό ή ελέγχει άλλους.

Εξάλλου εάν λείπουν τα πρόσωπα που απαιτούνται για την διοίκηση της Α.Ε. ή εάν τα συμφέροντα τους συγκρούονται με τα συμφέροντα της εταιρείας το δικαστήριο διορίζει προσωρινή διοίκηση.

2.5.2.2 Σύγκληση του Διοικητικού Συμβουλίου

Το Διοικητικό Συμβούλιο συγκαλείται υποχρεωτικά μια φορά το μήνα στην έδρα της εταιρείας ή σε άλλο τόπο που ορίζεται από το καταστατικό και μάλιστα ακόμη και στο εξωτερικό , αλλά μόνο μετά από άδεια του Υπουργού εμπορίου.

Η σύγκληση του γίνεται από τον Πρόεδρο που καθορίζει επίσης τον τόπο και τον χρόνο της συνεδρίασης , καθώς και τα θέματα που θα συζητηθούν. Εξάλλου ο πρόεδρος μπορεί να συγκαλέσει το Δ.Σ. και οποτεδήποτε άλλοτε το θεωρήσει αναγκαίο.

Το Δ.Σ βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει νόμιμα όταν παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται τα μισά συν ένα μέλη του. Ένας σύμβουλος μπορεί να αντιπροσωπεύεται μόνον από σύμβουλο , και μπορεί να αντιπροσωπεύει μόνο ένα άλλο σύμβουλο.

Οι αποφάσεις λαμβάνονται μόνο με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων και των αντιπροσωπευόμενων μελών εκτός εάν ο νόμος ή το καταστατικό απαιτούν μεγαλύτερη πλειοψηφία.

2.5.2.3 Παύση της ιδιότητας του συμβουλίου

Η ιδιότητα του μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου μιας Α.Ε. παύει να υφίσταται είτε με το θάνατο του, είτε με την παραίτηση του , είτε με την λήξη της θητείας του είτε τέλος με την ανάκληση του διορισμού του. Όσον αφορά το χρόνο της θητείας του σημειώνουμε ότι δεν μπορεί να υπερβαίνει τα έξι χρόνια , είναι όμως δυνατή η επανεκλογή του. Εάν ο διορισμός του έχει γίνει από την Γενική Συνέλευση , αυτή μπορεί να τον ανακαλέσει οποτεδήποτε, ελεύθερα και χωρίς αιτιολογία.

Εάν έχει διορισθεί από μέτοχο ή από μετόχους (υπάρχει κάποια δυνατότητα όμως με περιορισμούς), μπορεί επίσης να ανακληθεί οποτεδήποτε και χωρίς αιτιολογία από

αυτούς που έχουν το δικαίωμα διορισμού τους. Στην δεύτερη αυτή περίπτωση μπορεί επίσης να ανακληθεί για σπουδαίο μόνο λόγο και με δικαστική απόφαση , μετά από αίτηση μετόχων που εκπροσωπούν το ένα δέκατο (1/10) του καταβεβλημένου εταιρικού κεφαλαίου.

2.5.3 ΕΛΕΓΚΤΕΣ

Γενικά

Προκειμένου να παρθεί έγκαιρα μια απόφαση από τη Γενική Συνέλευση σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς , δηλαδή τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις , αυτοί θα πρέπει να έχουν ελεγχθεί προηγουμένως από δύο τουλάχιστον ελεγκτές.

Κατ' αρχήν , τρεις μορφές ελέγχου ασκούνται στην Α.Ε.. Ο τακτικός, που αφορά τη διαχείριση της Α.Ε., και γίνεται από τη Γενική Συνέλευση , μέσω των ελεγκτών , ο κρατικός τον οποίο ασκεί το Υπουργείου Εμπορίου , και ο έκτακτος που διατάσσεται από το δικαστήριο σε περιπτώσεις που προβλέπονται ειδικά από τον νόμο , μετά από αίτηση συγκεκριμένης υποψηφίας και μερικές φορές του Υπουργού Εμπορίου.

2.5.3.1 Είδη έλεγχου

2.5.3.1.1 Τακτικός έλεγχος

Στην Α.Ε. δεν είναι δυνατός ο έλεγχος της διαχείρισης από τους εταίρους όπως στις προσωπικές εταιρείες , κυρίως επειδή είναι πάρα πολλοί. Έτσι σύμφωνα με το νόμο ο τακτικός έλεγχος γίνεται όπως είπαμε από δύο τουλάχιστον ελεγκτές ή έναν ορκωτό λογιστή που εκλέγονται από την τακτική συνέλευση (εκτός από τους ελεγκτές της πρώτης εταιρικής χρήσης που ορίζονται από το καταστατικό ή από Έκτακτη Γενική Συνέλευση που

συγκαλείται μέσα σε 3 μήνες από τη σύσταση της εταιρείας. Αυτοί μπορεί να είναι είτε μέτοχοι είτε όχι.

Τα καθήκοντα των ελεγκτών είναι η παρακολούθηση της λογιστικής και διαχειριστικής κατάστασης της εταιρείας , ο έλεγχος του ισολογισμού και του λογαριασμού των αποτελεσμάτων χρήσης , η παράσταση στις Γενικές Συνελεύσεις και παροχή κάθε πληροφορίας σχετικής με τον έλεγχο που πραγματοποίησαν. Επίσης είναι υποχρεωμένη να προβαίνουν σε κάθε αναγκαία απόδειξη προς το Διοικητικό Συμβούλιο και να αναφέρονται στον Υπουργό Εμπορίου σε περίπτωση παραβάσεως του νόμου ή του καταστατικού.

Οι ελεγκτές έχουν το δικαίωμα να λαμβάνουν γνώση κάθε βιβλίου , λογαριασμού ή εγγράφου της εταιρείας ,καθώς και των πρακτικών της Γενικής Συνέλευσης και του Διοικητικού Συμβουλίου. Έχουν επίσης το δικαίωμα να ζητήσουν από το Διοικητικό Συμβούλιο σύγκληση έκτακτης Γενικής Συνέλευσης.

2.5.3.1.2 Κρατικός έλεγχος

Ο κρατικός έλεγχος ασκείται από το Υπουργείο Εμπορίου , τόσο στις Ελληνικές Α.Ε. όσο και στα υποκαταστήματα και πρακτορεία στην Ελλάδα των αλλοδαπών Α.Ε. και κατά την ίδρυση της Α.Ε. αλλά και κατά τη διάρκεια της λειτουργίας της.

Κατά τη ίδρυση της Α.Ε. ο έλεγχος αυτός συνίσταται στον έλεγχο της νομιμότητας του καταστατικού , στην εξακρίβωση της καταβολής του κεφαλαίου και της αξίας των εισφορών σε είδος.

Κατά την λειτουργία της Α.Ε η κρατική εποπτεία ασκείται κυρίως όσον αφορά την τήρηση των διατάξεων του νόμου , του καταστατικού και των αποφάσεων των γενικών

συνελεύσεων , την εξακρίβωση της αλήθειας του ισολογισμού , την εξακρίβωση επίσης της καταβολής του κεφαλαίου σε περίπτωση αύξησεως κλπ.

Είναι ακόμη δυνατό να ασκηθεί κρατική εποπτεία και με την μορφή του έκτακτου ελέγχου.

2.5.3.1.3 Έκτακτος έλεγχος

Ο έκτακτος έλεγχος διατάσσεται από το αρμόδιο δικαστήριο, μετά από αίτηση της μειοψηφίας των μετόχων , είτε της επιτροπής του χρηματιστηρίου , είτε του Υπουργού Εμπορίου και για λόγους που καθορίζονται από το νόμο . Ειδικότερα:

α) Μέτοχοι της εταιρείας που αντιπροσωπεύουν το $\frac{1}{2}$ του καταβλημένου εταιρικού κεφαλαίου μπορούν να ζητήσουν τον έλεγχο της εταιρείας εάν πιθανολογείται ότι με τις πράξεις που καταγγέλλουν παραβιάζεται ο νόμος , το καταστατικό ή η απόφαση της Γενικής Συνέλευσης.

β) Το ίδιο μπορεί να ζητήσει και η Επιτροπή του χρηματιστηρίου όταν πρόκειται για εταιρείες που οι μετοχές τους έχουν εισαχθεί στο χρηματιστήριο για τους ίδιους παραπάνω λόγους.

γ) Ο Υπουργός Εμπορίου επίσης μπορεί να ζητήσει έκτακτο έλεγχο όταν υπάρχουν σοβαροί λόγοι . Το ίδιο ισχύει και για τις εταιρείες που ασκούν κοινωφελή έργα, όπου τον έλεγχο ζητά ο υπουργός που ασκεί εποπτεία σε αυτά .Στις περιπτώσεις αυτές το δικαστήριο είναι υποχρεωμένο να διατάξει τον έλεγχο.

δ) Ακόμη τέλος τον έλεγχο μπορούν να ζητήσουν και οι μέτοχοι που εκπροσωπούν το $\frac{1}{3}$ (ένα τρίτο) του καταβλημένου εταιρικού κεφαλαίου , «εφ' όσον εκ της όλης πορείας των εταιρικών υποθέσεων καθίσταται πιστευτόν ότι η διοίκηση των εταιρικών υποθέσεων δεν ασκείται ως επιβάλλει η χρηστή και συνετή διαχείριση»

Εξάλλου ο νόμος παρέχει διάφορα δικαιώματα στην μειοψηφία της Α.Ε ανάλογα με το κεφάλαιο που εκπροσωπεί.

2.6 ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ ΤΗΣ Α.Ε

Η υποχρέωση της Α.Ε. για τήρηση λογιστικών βιβλίων , με την καταχώρηση της απόφασης του Νομάρχη (σύσταση και έγκριση του καταστατικού) στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών της οικείας Νομαρχίας, οπότε αρχίζει να υπάρχει η νομική της προσωπικότητα.

Γίνονται όμως έξοδα μέχρι να συσταθεί το νομικό πρόσωπο της εταιρείας στην περίπτωση αυτή το άρθρο 16 παρ.3 του Κ.Φ.Σ. αναφέρει ότι:

Τα έξοδα πρώτης εγκατάστασης που έγιναν μέχρι της συστάσεως του νομικού προσώπου, καταχωρούνται σε προσωρινά βιβλία τα οποία θεωρούνται πριν να χρησιμοποιηθούν στο όνομα , του ιδρυτού που τα προσκομίζει , από τον Οικονομικό Έφορο της κατοικίας ή διανομής του, με ειδική μνεία της κατοικίας που θα συσταθεί.

Οι εγγραφές που καταχωρούνται στα προσωπικά αυτά βιβλία μεταφέρονται συγκεντρωτικά μόλις συσταθεί το νομικό πρόσωπο της εταιρείας στα θεωρημένα επίσημα βιβλία αυτής.....

Οι ημεδαπές και αλλοδαπές Α.Ε. υποχρεούνται να τηρούν βιβλία Γ΄ κατηγορίας του ΚΒΣ ανεξάρτητα από το ύψος των ετήσιων ακαθάριστων εσόδων. Τα βιβλία της Γ΄ κατηγορίας ορίζει το άρθρο 7 του ΚΒΣ αλλά όχι λεπτομερώς.

Στην παράγραφο 1 του άρθρου αυτού αναφέρεται ότι: «Ο επιτηδευματίας της τρίτης κατηγορίας , για την άσκηση του επαγγέλματος του, τηρεί λογιστικά βιβλία κατά τη διπλογραφική μέθοδο και με οποιοδήποτε λογιστικό σύστημα , σύμφωνα με τις παραλακτές αρχές της λογιστικής».

Στην παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου ορίζεται: «Ο επιτηδευματίας της Γ' κατηγορίας βιβλίων εφαρμόζει υποχρεωτικά το Ελληνικό Λογιστικό Σχέδιο μόνο ως προς τη δομή, την ονοματολογία και το περιεχόμενο των πρωτοβαθμίων και δευτεροβαθμίων λογαριασμών με εξαίρεση τους λογαριασμούς της ομάδας 9, οι οποίοι δεν τηρούνται:

Όμως οι Α.Ε. που ελέγχονται από το Σ.Ο.Ε. υποχρεούνται να τηρούν και τους λογαριασμούς της ομάδας 9.

Από τον συνδυασμό των διατάξεων του ΚΒΣ μπορούμε να προσδιορίσουμε τον ελάχιστο αριθμό υποχρεωτικών βιβλίων που πρέπει να πήρε μια Α.Ε., ανεξάρτητα από το αντικείμενο των εργασιών της, το μέγεθος της και το λογιστικό σύστημα που εφαρμόζει. Τα βιβλία αυτά είναι:

- **Βιβλίο απογραφών και ισολογισμών.** Στο βιβλίο αυτό καταρχήν καταχωρείται η απογραφή έναρξης και κατόπιν, στο τέλος κάθε εταιρικής χρήσης, καταχωρείται η απογραφή και ο ισολογισμός τέλους χρήσης. Ο ισολογισμός συνοδεύεται από ανάλυση των αποτελεσμάτων χρήσης και πίνακα διανομής κερδών. Τα πρόσωπα που έχουν οριστεί για να υπογράψουν τον ισολογισμό (ένας σύμβουλος, ο γενικός διευθυντής και ο διευθυντής λογιστηρίου) υπογράφουν και στο βιβλίο απογραφής – ισολογισμών.
- **Συγκεντρωτικό ημερολόγιο.** Στο οποίο καταχωρούνται στο τέλος κάθε μήνα, συγκεντρωτικά όλες οι λογιστικές εγγραφές όπως προέρχονται από τα αναλυτικά ημερολόγια (ταμείου, αγορών, πωλήσεως, διαφόρων πράξεων κλπ.).
- **Γενικό καθολικό.** Στους λογαριασμούς του οποίου μεταφέρονται όλες οι εγγραφές από το συγκεντρωτικό ημερολόγιο.

- **Αναλυτικά καθολικά:** Που τηρούνται σε βιβλία ή καρτέλες. Κάθε πρωτοβάθμιος λογαριασμός αναλύεται σε δευτεροβάθμιους λογαριασμούς.
- **Βιβλίο γραμματίων εισπρακτέων και βιβλίο γραμματίων πληρωτέων.** Στα οποία καταχωρούνται ένα προς ένα τα γραμμάτια εισπρακτέα (αυτά που παίρνει από πελάτες χωρίς μετρητά) και τα γραμμάτια πληρωτέα (αυτά που δίνει στους προμηθευτές συναλλασσόμενους αντί για μετρητά) αντίστοιχα. Τα βιβλία αυτά έχουν ειδική γραμμογράφιση και αντικαθιστούν τα αντίστοιχα αναλυτικά καθολικά των πρωτοβάθμιων λογαριασμών Γραμμάτια Εισπρακτέα και Γραμμάτια πληρωτέα.
- **Αναλυτικά ημερολόγια:** Όταν οι λογιστικές εγγραφές μιας επιχείρησης είναι λίγες αυτή μπορεί να αρκестεί σε ένα ημερολόγιο. Όταν όμως το πλήθος αυτών είναι μεγάλο αναγκάζεται εκ των πραγμάτων να χρησιμοποιήσει αναλυτικά ημερολόγια σε καθένα από τα οποία καταχωρεί μια ομάδα πράξεων.

Έτσι στο αναλυτικό ημερολόγιο ταμείου καταχωρεί τις πράξεις που γίνονται μετρητοίς και στο αναλυτικό ημερολόγιο διαφόρων πράξεων όλες τις άλλες πράξεις που γίνονται συμψηφιστικός. Ιδιαίτερα αναλυτικά ημερολόγια μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τις αγορές , για τις πωλήσεις και διάφορες άλλες κατηγορίες οικονομικών πράξεων της επιχείρησης , που παρουσιάζουν μεγάλη συχνότητα.

Τέλος ιδιαίτερο αναλυτικό ημερολόγιο χρησιμοποιείται για τις πράξεις του ισολογισμού στο οποίο γίνονται οι εγγραφές κλεισίματος κάθε χρήσης στο τέλος αυτής . Έτσι απελευθερώνονται τα λοιπά βιβλία, για τις χωρίς καθυστερήσεις καταχώρηση σε αυτά των εγγραφών της επομένως χρήσεως . τα δεδομένα των αναλυτικών ημερολογίων μεταφέρονται κάθε μήνα στο συγκεντρωτικό ημερολόγιο.

- **Βιβλίο Πρακτικών συνεδριάσεων Γενικών Συνελεύσεων των Μετόχων.**

- **Βιβλίο Πρακτικών συνεδριάσεων Διοικητικού Συμβουλίου.** Βιβλίο Πρακτικών συνεδριάσεων Διοικητικού Συμβουλίου τηρούν μόνο οι Ημεδαπές Ανώνυμες Εταιρείες. Οι αλλοδαπές Ανώνυμες Εταιρείες δεν έχουν υποχρέωση τήρησης τέτοιων βιβλίων, γιατί οι συνελεύσεις των μετόχων και οι συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου, γίνονται στην έδρα τους που βρίσκεται στην αλλοδαπή.

Αν όμως το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδριάζει στην Ελλάδα τότε πρέπει να τηρούν το αντίστοιχο βιβλίο πρακτικών.

- **Βιβλίο Μετόχων.** Το βιβλίο αυτό έχει ειδική γραμμογράφηση ώστε να μπορούν να καταχωρηθούν τα στοιχεία κάθε μετόχου , καθώς και ο αριθμός των μετοχών και των τίτλων που αυτός κατέχει. Όπως προκύπτει σαφώς από τις διατάξεις του άρθρου 8β του Κ.Ν. 2190/20, η Α.Ε. υποχρεούται να τηρεί ειδικό βιβλίο μετόχων στο οποίο καταχωρεί τα ονόματα κλπ. στοιχεία των μετόχων της, που είναι κύριος ονομαστικών μετοχών. Οι μέτοχο εκείνοι που είναι κύριοι ανωνύμων μετοχών δεν καταχωρούνται στο βιβλίο μετόχων, γιατί κάτι τέτοιο θα ήταν ανέφικτο αφού η εταιρεία δεν μπορεί να γνωρίσει τους κύριους ανωνύμων μετοχών. Γι' αυτό και η διάταξη του άρθρου 8β του Κ.Ν. 2190/20 αναφέρεται περιοριστικά μόνο στους κυρίους ονομαστικών μετοχών.

- **Βιβλίο Μετοχών.** Και το βιβλίο αυτό , επίσης έχει ειδική γραμμογράφηση και σε αυτό καταχωρούνται οι τίτλοι τόσο των ονομαστικών όσο και των ανωνύμων μετοχών κατά αριθμητική σειρά και κατά σειρά εκδόσεως στο βιβλίο αυτό καταχωρούνται όχι μόνο οι οριστικοί τίτλοι αλλά και οι προσωρινοί τίτλοι. Η συνεχώς εξαπλούμενη χρήση των υπολογιστών έχει επιφέρει πραγματική επανάσταση στον τρόπο τήρησης της λογιστικής.

Οποιοδήποτε λογιστικό σύστημα , όπως και αν εφαρμόζεται , τα βασικά στοιχεία των παραπάνω σημειωμένων βιβλίων πρέπει να μπορούν να προκύψουν , όπως προβλέπει και η σχετική εγκύκλιος του Υπουργείου Οικονομικών.

2.6.1 Θεώρηση βιβλίων Ανώνυμης Εταιρείας

Κάθε επιτηδευματίας , άρα και η Α.Ε. υποχρεούνται να προσκομίζει στην αρμόδια Οικονομική εφορία της έδρας της επιχειρήσεως , πριν από κάθε χρησιμοποίηση , για θεώρηση και χαρτοσήμανση όλα τα βιβλία που ορίζει ο ΚΒΣ εκτός από τα αναλυτικά καθολικά.

Από τα αναλυτικά καθολικά μόνο τα βιβλία της αποθήκης υπόκεινται σε θεώρηση ατελώς και μόνο στις περιπτώσεις που απαιτείται τούτο ρητώς ο ΚΒΣ. Τα βιβλία και στοιχεία του υποκαταστήματος θεωρούνται από την οικονομική Εφορία της έδρας της εταιρείας ή από την Οικονομική Εφορία στην οποία υπάγεται το υποκατάστημα. Για τη θεώρηση των βιβλίων της Α.Ε η Οικονομική Εφορία απαιτεί την προσκόμιση των εξής:

- Ένα φύλλο της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως στο οποίο έχει δημοσιευθεί η ανακοίνωση της Νομαρχίας περί συστάσεως της Α.Ε. και τα λοιπά της Νομαρχίας περί συστάσεως της Α.Ε και τα λοιπά στοιχεία της καταχωρήσεως της στο Μ.Α.Ε. εάν δεν έχει κυκλοφορήσει ακόμη το σχετικό Φ.Ε.Κ. η Εφορία αρκείται στο έγγραφο της ανωτέρω ανακοινώσεως της Νομαρχίας το οποίο έχει κοινοποιηθεί και στην νεοϊδρυθείσα εταιρεία.
- Ένα αντίγραφο του συμβολαίου συστάσεως της Α.Ε.
- Ένα αντίγραφο του μισθωτηρίου συμβολαίου με το οποίο η Α.Ε. έχει μισθώσει τα γραφεία της έδρας της. Αν στο κτίριο στο οποίο θα στεγασθούν τα γραφεία

της είναι ιδιόκτητο , ο εκπρόσωπος της εταιρείας υποβάλλει σχετικά υπεύθυνη δήλωση του Ν.1599/86

- Πιστοποιητικά φορολογούμενης ενημερότητας των εταιρειών τις μετατρεπόμενης ή συγχωνευόμενης προσωπικής εταιρείας ή ατομικής επιχείρησης. Εφόσον η Α.Ε. προέρχεται από μετατροπή ή συγχώνευση.

Υπεύθυνη δήλωση του Ν.1599/86 ότι θα προσκομίσει αντίγραφο του ΦΕΚ στο οποίο θα δημοσιευθεί το καταστατικό της Α.Ε. Φάκελος στο αντίστοιχο Δημόσιο Ταμείο πρέπει να ανοιχθεί αμέσως με κατάθεση ενός Φύλλου Εφημερίδας της Κυβερνήσεως , στο οποίο δημοσιεύθηκε η έγκριση σύστασης της Α.Ε και του καταστατικού της. Αυτό είναι απαραίτητο, για να μπορεί να χορηγήσει το Δημόσιο Ταμείο στην Α.Ε. Πιστοποιητικό Φορολογικής Ενημερότητας.

- **Προσωρινά βιβλία Α.Ε..** Όπως έχει ήδη αναφερθεί επειδή τα βιβλία που δεν έχουν θεωρηθεί πριν από την έναρξη χρησιμοποίησής τους θεωρούνται ως μη τηρηθέντα, για το μέχρι της θεωρήσεως τους χρονικό διάστημα, δημιουργείται πρόβλημα καταχώρησης των πράξεων που διενεργεί η εταιρεία πριν τη χρονολογία θεωρήσεως αυτών. Για την αντιμετώπιση του προβλήματος ο νόμος προέβλεψε ότι: Άρθρο 10 παράγραφος 2: «Έξοδα πρώτης εγκατάστασης , αγορές και λοιπές συναλλαγές αναγκαίες για τη σύσταση του νομικού προσώπου ή την έναρξη λειτουργίας της επιχείρησης , καταχωρούνται σε βιβλία που θεωρούνται στο όνομα του ιδρυτή από τον προϊστάμενο Δ.Ο.Υ. της κατοικίας ή της έδρας τους με μνεία της υπό σύστασης επιχείρησης. Αν ο ιδρυτής είναι πρόσωπο που έχει έδρα κατοικία, διανομή ή εγκατάσταση σε άλλη χώρα, τα βιβλία θεωρούνται στο όνομα του νόμιμου εκπροσώπου του στην Ελλάδα. Οι εγγραφές που καταχωρήθηκαν στα προσωπικά βιβλία μεταφέρονται στα οριστικά βιβλία , αναλυτικά ή συγκεντρωτικά ,

αμέσως μετά την σύσταση του νομικού προσώπου ή την έναρξη λειτουργίας της επιχείρησης».

Στην πράξη έγινε δεκτό όπως ένας από τους ιδρυτές της Α.Ε. προσκομίζει στην Οικονομική Εφορία του τόπου κατοικίας ή διανομής του ένα λογιστικό βιβλίο το οποίο και θεωρεί υποβάλλοντας ταυτόχρονα μια σχετική υπεύθυνη δήλωση περί προθέσεως του να ιδρύσει μια Α.Ε. κλπ. Δεν αποκλείεται το δικαίωμα του ιδρυτή να θεωρήσει πλήρη σειρά προσωρινών βιβλίων , αλλά αυτό θα γίνει μόνο αν ο όγκος και η φύση , πριν της συστάσεως της Α.Ε πράξεων καθιστούν κάτι αναγκαίο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

3.ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΗΣ Α . Ε

3.1 Έννοια κεφαλαίου και διακρίσεις

Η εξασφάλιση των κεφαλαίων με τα οποία θα κινηθεί η επιχείρηση αποτελεί το πρώτο μέλημα κάθε επιχειρηματία και οργανωτή.

Το κεφάλαιο της επιχείρησης είναι δυνατόν να προέρχεται:

- 1.Εξ' ολοκλήρου από τον ίδιο τον επιχειρηματία που ιδρύει την επιχείρηση.
- 2.Ολόκληρο από τρίτους (δανειστές).
- 3.Κατά ένα μέρος από τον επιχειρηματία και κατά ένα μέρος από τρίτους.

Οι δυο πρώτες περιπτώσεις είναι μάλλον σπάνιες .Στην πράξη, το κεφάλαιο που έχει στη διάθεση του ο επιχειρηματίας κάθε φορά για την εκπλήρωση του σκοπού του ,ανήκει μερικώς στον ίδιο και μερικώς στους τρίτους. Έτσι ,το κεφάλαιο διακρίνεται σε ίδιο και σε ξένο.

Το εισφερόμενο στην επιχείρηση κεφάλαιο, καθώς και το αντλούμενο από πηγές εκτός του επιχειρηματία, δεν παραμένει τουλάχιστον κατά το μεγαλύτερο μέρος του με την μορφή ρευστού (δηλαδή μετρητών), αλλά μετασχηματίζεται σε μηχανήματα, εγκαταστάσεις, πρώτες ύλες και αλλά αγαθά για την εκπλήρωση του σκοπού της επιχείρησης. Η έκφραση του κεφαλαίου σε περιουσιακά στοιχεία εμφανίζεται στο ενεργητικό , ενώ η προέλευση αυτού στο παθητικό.

Σε κάθε εταιρεία το κεφάλαιο ονομάζεται διαφορετικά. Σε όλες τις προσωπικές εταιρείες το ονομάζουμε «Κεφάλαιο», ενώ στις κεφαλαιουχικές εταιρείες έχουμε διαφορετικές ονομασίες. Στις Ε .Π .Ε λέγεται «Εταιρικό Κεφάλαιο», ενώ στις Α .Ε «Μετοχικό Κεφάλαιο».

3.1.1 Το κεφάλαιο της Α .Ε και αρχή σταθερότητας αυτού

Ο Κ .Ν 2190/20 επιβάλλει ότι η Α .Ε έχει ένα ορισμένο ύψος ίδιου (μετοχικού) κεφαλαίου. Το κατώτατο όριο μετοχικού κεφαλαίου για τις Α .Ε είναι γενικά 58.694,06€ .Για ορισμένες κατηγορίες το ύψος του μετοχικού κεφαλαίου , που απαιτεί ο νόμος ,ορίζεται μεγαλύτερο.

Επίσης , το κατώτατο όριο του μετοχικού κεφαλαίου Α .Ε ,που προσφεύγει στην κάλυψη αυτού από το κοινό με δημόσια εγγραφή πρέπει να είναι τουλάχιστον 293.470,29€, ολοσχερώς καταβλημένο. Το ίδιο ισχύει και για τις Α .Ε που συνάπτουν ομολογιακό δάνειο με δημόσια εγγραφή (άρθρο 8^α § 1 και 2Κ.Ν. 2190/20,όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο του Ν.2339/95).

Παράλληλα ,απαγορεύεται από το νόμο η μεταβολή του ύψους του μετοχικού κεφαλαίου, χωρίς να τηρηθούν ορισμένες διαδικασίες έγκρισης και δημοσίευσης της μεταβολής .Π .χ για να αυξηθεί το μετοχικό κεφάλαιο της Α .Ε χρειάζεται έγκριση του Διοικητικού Συμβουλίου ή της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων αυτής , τροποποίηση του καταστατικού ,έγκριση της εποπτεύουσας αρχής και δημοσίευση της αύξησης στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης. Ακόμη πιο γραφειοκρατική και αυστηρή είναι η διαδικασία για τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου. Ο νόμος επιβάλλει την αρχή της σταθερότητας του μετοχικού κεφαλαίου. Αυτό αποβλέπει, στην προστασία των δανειστών, οι οποίοι πιστοδοτούντες την Α .Ε πρέπει να είναι βέβαιοι ότι για την ικανοποίηση των απαιτήσεων τους μπορούν να προσβλέπουν σε σταθερό (κεφάλαιο της εταιρίας).

3.1.2 Κεφάλαιο στη λογιστική

Το κεφάλαιο της επιχείρησης, εξεταζόμενο από την πλευρά των περιουσιακών στοιχείων αποτελεί το ενεργητικό , από την πλευρά της προέλευσής του αποτελεί το

παθητικό. Θεωρητικά ,κατά την στιγμή της έναρξης της εταιρείας , πρέπει το ενεργητικό να ισούται με το παθητικό ,δηλαδή να έχουμε την ισότητα $E = \Pi$. Με την πάροδο του χρόνου και ενώ θα διενεργούνται οι διάφορες οικονομικές πράξεις θα μεταβάλλονται τα επιμέρους στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, αλλά η ισότητα θα παραμείνει (θεωρητικά πάντοτε) μέχρι την στιγμή της σύνταξης του ισολογισμού, οπότε ένα νέο στοιχείο , το αποτέλεσμα που προέκυψε, θα έρθει να προστεθεί (αλγεβρικά) σε έναν από τους δύο όρους της ισότητας $E = \Pi$. Και αν έχει προκύψει κέρδος , αυτό θα σημαίνει ότι το ενεργητικό στο σύνολό του είναι μεγαλύτερο του παθητικού και άρα η εξίσωση μεταβλήθηκε και έγινε $E = \Pi + K$. Αν ,αντίθετα, έχει προκύψει ζημία , τότε το ενεργητικό είναι μικρότερο του παθητικού και η εξίσωση γίνεται $E + Z = \Pi$.

Αυτή είναι η θεωρία της εξίσωσης του ισολογισμού πάντων στην οποία στηρίζεται η τήρηση τη λογιστικής . Το ενεργητικό είναι εκείνο που κατέχει η επιχείρηση , το παθητικό είναι εκείνο που οφείλει. Η διαφορά μεταξύ των δύο (κέρδος ή ζημία) αποτελεί τη Καθαρή Θέση , η οποία εγγράφεται προς εξίσωση, στην ασθενέστερη πλευρά . Με αυτό τον τρόπο οι παραπάνω ισότητες μπορούν να παρασταθούν και ως εξής α) $E = \Pi$, β) $E = \Pi + K$ και γ) $E + K = \Pi$. Η ισότητα που προσδίδουμε πάντοτε μεταξύ ενεργητικού και παθητικού, με την βοήθεια της Καθαρής Θέσης ,είναι συμβατική και αποβλέπει στην εξασφάλιση του αριθμητικού ελέγχου. Μπορούμε, έτσι, να μιλήσουμε και για θεωρία του αριθμητικού ελέγχου.

Το κεφάλαιο όταν εξετάζεται από την σκοπιά του ενεργητικού, διακρίνεται σε :

- 1.Πάγιο** .Περιλαμβάνει βασικά, στοιχεία βραδέως αναλίσκόμενα ,τα οποία αποσβένονται σε περισσότερες από μία χρήσεις .Π .χ κτίρια ,εγκαταστάσεις, μηχανήματα, κ .λ. π.
- 2.Κυκλοφορούν ή ρευστοποιήσιμο.** Περιλαμβάνει στοιχεία που κυκλοφορούν μέσα στο

παραγωγικό κύκλωμα της επιχείρησης με την μορφή πρώτων υλών , ημιέτοιμων ή έτοιμων προϊόντων , τις δαπάνες για την παραγωγή αυτών και άλλα συναφή.

3.Δεσμευμένο ή απασχολημένο. Περιλαμβάνει τις απαιτήσεις της επιχείρησης από διάφορους λόγους.

4.Διαθέσιμο. Περιλαμβάνει στοιχεία άμεσης ρευστότητας, όπως μετρητά , καταθέσεις, επιταγές εισπρακτέες ,κ. α.

Αντίθετα το κεφάλαιο εξεταζόμενο από την σκοπιά του παθητικού, περιλαμβάνει:

1.Το ίδιο κεφάλαιο. Κεφάλαιο αρχικό, πρόσθετο, αποθεματικά κ. λ. π.

2.Το ξένο κεφάλαιο που διακρίνεται σε :

- Βραχυπρόθεσμο (πιστώσεις όψεως διαφόρων προμηθευτών , τραπεζών ,κ. λ. π.)
- Μεσοπρόθεσμο (μεσοπρόθεσμα δάνεια χορηγούμενα συνήθως από τράπεζες με εμπράγματα ασφάλειες).
- Μακροπρόθεσμο (μακροπρόθεσμα δάνεια τραπεζών ,επίσης, με εμπράγματα ασφάλεια χορηγούμενα , ομολογιακά δάνεια).

3.1.3 Κατηγορίες ιδίου κεφαλαίου της ΑΕ

Διακρίσεις κατά τη θεωρία και το Γ .Λ .Σ.

Το ίδιο κεφάλαιο, δηλαδή, αυτό που ο επιχειρηματίας θέτει στη διάθεση της επιχείρησης για την εκπλήρωση των σκοπών αυτής, περιλαμβάνει:

- **Το αρχικό κεφάλαιο,** είναι κατά την ίδρυση της Α .Ε κατατεθειμένο ή εισφερόμενο (γι'αυτό και λέγεται ιδρυτικό).
- **Το πρόσθετο κεφάλαιο,** αυτό που σε μεταγενέστερο χρόνο προστίθεται στο αρχικό.

- **Τα διάφορα αποθεματικά**, των οποίων ο σχηματισμός μπορεί να επιβάλλεται υποχρεωτικά από το νόμο ή να είναι προαιρετικός για την επιχείρηση.
- **Τα κέρδη της επιχείρησης** τα οποία αντί να αναληφθούν από τον επιχειρηματία (ή να διανεμηθούν), παραμένουν στη διάθεσή της και μπορούν να χρησιμοποιηθούν κατά οποιοδήποτε τρόπο για τους σκοπούς της (π .χ . σε επενδύσεις και επεκτάσεις, σε προμήθειες πρώτων υλών και εμπορευμάτων , κ.ο.κ
- **Οι καταθέσεις των μετόχων**, που προορίζονται για μελλοντική αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου.

Τις παραπάνω διακρίσεις δέχεται η οικονομική επιστήμη.

Ειδικότερα, όμως , το Γ. Λ.Σ. διακρίνει τα ίδια κεφάλαια της επιχείρησης στις παρακάτω κατηγορίες :

Ίδια κεφάλαια

1)Εταιρικό Κεφαλαίο

1. Καταβλημένο
2. Οφειλόμενο
3. Αποσβεσμένο

2) Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο

3) Διαφορές αναπροσαρμογής –Επιχορηγήσεις επενδύσεων

1. Διαφορές από αναπροσαρμογή αξίας συμμετοχών και χρεογράφων
2. Διαφορές από αναπροσαρμογή αξίας λοιπών περιουσιακών στοιχείων
3. Επιχορηγήσεις επενδύσεων πάγιου ενεργητικού

4) Αποθεματικά κεφάλαια

1. Τακτικό Αποθεματικό
2. Αποθεματικά καταστατικού

3. Ειδικά αποθεματικά
4. Έκτακτα αποθεματικά
5. Αφορολόγητα αποθεματικά ειδικών διατάξεων νόμων
6. Αποθεματικό για ίδιες μετοχές

5) Αποτελέσματα εις νέον

1. Υπόλοιπο κερδών χρήσεως εις νέον ή
2. Υπόλοιπο ζημιών χρήσεως εις νέον
3. Υπόλοιπο ζημιών προηγούμενων χρήσεων

6) Ποσά προορισμένα για αύξηση κεφαλαίου

1. Καταθέσεις μετόχων
2. Διαθέσιμα μερίσματα χρήσεως για αύξηση μετοχικού κεφαλαίου

3.1.3.1 Αρχικό κεφάλαιο

Στην ατομική επιχείρηση , το αρχικό (ίδιο) κεφάλαιο , δηλαδή αυτό που θέτει ο επιχειρηματίας στη διάθεσή της κατά την ίδρυση αυτής , προσδιορίζεται ελεύθερα από αυτόν. Ο επιχειρηματίας , όμως , έχει τη δυνατότητα να μεταβάλει συνεχώς το αρχικό κεφάλαιο με νέες εισφορές ή αναλήψεις .Αλλά και από τη δραστηριότητα της επιχείρησης επέρχονται συνεχείς μεταβολές του κεφαλαίου, αφού αυτό αποτελεί τη διαφορά μεταξύ ενεργητικού και παθητικού ,δηλαδή είναι η εκάστοτε προκύπτουσα καθαρή ενεργητική θέση.

Αντίθετα από ότι συμβαίνει στις ατομικές επιχειρήσεις , για όλες τις μορφές εταιρειών ισχύει η αρχή της σταθερότητας του κεφαλαίου, σύμφωνα με την οποία το αρχικό κεφάλαιο της Α .Ε ,κατοχυρωμένο τυπικά ,είναι από την αρχή ένα μέγεθος σταθερό

, που δεν μπορεί να μεταβληθεί , παρά μόνο με ορισμένη διαδικασία , επιβαλλόμενη από το νόμο και η οποία προβλέπει –εκτός των άλλων – και τη δημοσιότητα της μεταβολής .

3.1.3.2 Πρόσθετο κεφάλαιο

Σπάνια μία επιχείρηση παραμένει με το αρχικό κεφάλαιο. Συνήθως, στο αρχικό της κεφάλαιο , ο επιχειρηματίας προσθέτει συνεχώς νέα κεφάλαια για την κάλυψη των τρεχουσών και αναπτυξιακών της αναγκών ,τα οποία βρίσκει είτε από δανεισμό (από τρίτους) είτε αυξάνοντας το ίδιο κεφάλαιο της επιχείρησης .

Στις Α .Ε, η προσθήκη νέου κεφαλαίου στο αρχικό ,δηλαδή , η αύξηση αυτού γίνεται με ορισμένη γραφειοκρατική διαδικασία . Ο νόμος επιβάλλει ,όπως για κάθε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, να προϋπάρξει απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων ,έγκριση από την εποπτεύουσα αρχή και δημοσιότητα.

3.1.3.3 Ξένο κεφάλαιο. Ομολογιακά δάνεια.

Όταν μιλάμε για κεφάλαιο της Α .Ε., εννοούμε πάντοτε το μετοχικό κεφάλαιο αυτής , που αποτελεί μέρος της κατηγορίας των ιδίων κεφαλαίων. Κατά κανόνα, όμως, στις Α .Ε υπάρχουν και ξένα κεφάλαια ,τα οποία θέτουν στη διάθεση της εταιρείας διάφοροι τρίτοι (τράπεζες ,πιστωτές ,προμηθευτές , κ. λ .π.). Ένας τρόπος , αν και όχι πολύ συνηθισμένος ,προσδιορισμού ξένου κεφαλαίου από την πλευρά της Α .Ε., είναι η έκδοση ομολογιακού δανείου. Τους κανόνες που ισχύουν για την έκδοση των ομολογιακών δανείων, ρυθμίζουν τα άρθρα 3^α,3^β, και 3 του Κ. Ν 2190/20:

3.2 ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Ο λογαριασμός «Μετοχικό Κεφάλαιο» των Α.Ε. εκφράζει ένα ποσό αξίας που διαμορφώθηκε κατά καιρούς από τις εισφορές των μετόχων κατά την σύσταση της εταιρείας και κατά μεταγενέστερες ουσιαστικές αυξήσεις καθώς και με κεφαλαιοποιήσεις διαφόρων ποσών που προέρχονται από αποθεματικά ή από αναπροσαρμογή της ιστορικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων, ιδίως των παγίων, της εταιρείας ή από υποχρεώσεις της από τρίτους. Το ποσό αυτό κατανέμεται σε ίσα μέρη, τις μετοχές, που αντιπροσωπεύονται από μεταβιβάσιμους, τίτλους, συνήθως αλλά κάποτε και ονομαστικούς. Λόγω της αρχής της σταθερότητας του κεφαλαίου, το Μ.Κ. δεν μπορεί να μεταβληθεί χωρίς να υπάρξει προηγουμένως τροποποίηση του καταστατικού.

Το Μ.Κ. μπορεί να καταβληθεί με δόσεις, οπότε το αναληφθέν αλλά μη καταβληθέν τμήμα του συνιστά το οφειλόμενο κεφάλαιο. Όταν με ανακοίνωση του Δ.Σ. της Α.Ε. οι μέτοχοι καλούνται να καταβάλουν σε τακτή προθεσμία, την επόμενη δόση, έχουμε την έννοια του κληθέντος κεφαλαίου που έχει κληθεί να καταβληθεί.

Οι Α.Ε. μπορούν να καλύψουν το κεφάλαιό τους εκδίδοντας μετοχές είτε κοινές, είτε προνομιούχες. Οι τελευταίες εκδίδονται με ορισμένους περιορισμούς και μέσα σε όρια που θα εξετάσουμε λεπτομερέστερα παρακάτω.

Επίσης είναι δυνατό το καταστατικό της Α.Ε. να προβλέπει τη δυνατότητα αποσβέσεως του Μ.Κ. δηλαδή της επιστροφής μέρους ή και όλης της ονομαστικής αξίας των μετοχών, χωρίς από την πράξη αυτή να επέρχεται μείωση του λογιστικού μεγέθους που χαρακτηρίζεται ως Μετοχικό Κεφάλαιο.

Το Ε. Γ. Λ. Σ. για την παρακολούθηση των παραπάνω καταστάσεων του Μ.Κ. αναλύει τον πρωτοβάθμιο λογαριασμό 40 «Κεφάλαιο» ο οποίος εκφράζει το σύνολο του Μ.Κ. στους ακόλουθους δευτορεβάθμιους.

40.00 Καταβλημένο Μ.Κ κοινών μετοχών

40.01 Καταβλημένο Μ.Κ προνομιούχων μετοχών

40.02 Οφειλόμενο Μ.Κ κοινών μετοχών

40.03 Οφειλόμενο Μ.Κ προνομιούχων μετοχών

40.04 Κοινό Μ.Κ αποσβεσμένο

40.05 Προνομιούχο Μ.Κ αποσβεσμένο

Ως προς το κληθέν Μ.Κ δεν παρακολουθείται με ιδιαίτερο λογαριασμό , εφόσον υπάρχουν η περίπτωση. Παρέχεται σχετική διευκρίνιση στον ισολογισμό , όπου κάτω απ'ο τους λογαριασμούς 40.02 και 40.03 του οφειλόμενου κεφαλαίου αναγράφεται σε παρένθεση η σημείωση :(από το οποίο έχει κληθεί να καταβληθεί ποσό δρχ.....).

Το Μ.Κ είναι μέγεθος τυπικά σταθερό , αλλά είναι φανερό ότι με την πάροδο του χρόνου η αξία που παύει να εκφράζει μια οικονομική πραγματικότητα εφόσον βασικά στοιχεία του ενεργητικού , και κυρίως τα πάγια εξακολουθούν να εμφανίζονται με τις ιστορικές τιμές κτήσεώς τους ενώ , ιδίως σε περιόδους έντονων νομισματικών μεταβολών , η αγοραία αξία που έχει γίνει τελείως διαφορετική . Η αναπροσαρμογή της αξίας των ενεργητικών αυτών στοιχείων και είτε με νομοθετική επιταγή είτε – πολύ σπάνια – με πρωτοβουλία της ίδιας της Α.Ε οδηγεί σε μεταβολή του Μ.Κ η οποία όμως δεν είναι ουσιαστική αλλά αποτελεί λογιστική διόρθωση του μεγέθους του η οποία τείνει να το επαναφέρει στην πραγματική του διάσταση.

Το Μ.Κ πολύ σπάνια ταυτίζεται , έστω και τυπικά , με τα ίδια κεφάλαια της Α.Ε. Συνήθως αποτελεί τμήμα των ίδιων κεφαλαίων τα οποία επιπλέον περιλαμβάνουν αποθεματικά , αδιανέμητα κέρδη , ποσά προς κεφαλαιοποίηση , διαφορών αποτιμήσεων κλπ. Δεν αποκλείεται όμως και η αντίθετη περίπτωση , να είναι δηλαδή τα ίδια κεφάλαια μικρότερα του μετοχικού , πράγμα που συμβαίνει όταν στον ισολογισμό της Α.Ε

εμφανίζονται ζημιές της κλειόμενης και προηγούμενων χρήσεων μεγαλύτερες συνολικά από τα πέρα του Μ.Κ ποσά ίδιου κεφαλαίου (αποθεματικών κλπ).

Τα συνολικά ίδια κεφάλαια εκφράζουν την λεγόμενη εσωτερική ή λογιστική αξία της Α.Ε. Στο υπόδειγμα του ισολογισμού που υποδεικνύεται από το Ε.Γ.Λ.Σ και το οποίο είναι υποχρεωτικό για τις Α.Ε η δομή των ίδιων κεφαλαίων , στο σκέλος του παθητικού έχει ως εξής:

ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ

I. Κεφάλαιο μετοχικό ,...μετοχές των ...δρχ.

1.Καταβλημένο XXX

2. Οφειλόμενο XXX

(από το οποίο έχει κληθεί να καταβληθεί ποσό δρχ....)

3.Αποσβεσμένο XXX XXX

II. Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο XXX

III. Διαφορές αναπροσαρμογής – Επιχορηγήσας επενδύσεως

1.Διαφορές από αναπροσαρμογή αξίας συμμετοχών

και χρεογράφων XXX

2. Διαφορές από αναπροσαρμογή αξία λοιπών

περιουσιακών στοιχείων XXX

3. Επιχορηγήσεις επενδύσεων πάγιου ενεργητικού XXX XXX

IV. Αποθεματικά κεφάλαια

1.Τακτικό αποθεματικό XXX

2.Αποθεματικά καταστατικού XXX

3.Ειδικά αποθεματικά XXX

4.Έκτακτα αποθεματικά XXX

5. Αφορολόγητα αποθεματικά ειδικών διατάξεων	XXX
6.Αποθεματικό για τις ίδιες μετοχές	XXX XXX
V. Αποτέλεσμα εις νέο :	
Υπόλοιπο κερδών εις νέο	XXX
Υπόλοιπο ζημιών χρήσεις εις νέο	XXX
Υπόλοιπο ζημιών προηγούμενων χρήσεων	XXX XXX
VI. Ποσά προορισμένα για αύξηση κεφαλαίου	
1. Καταθέσεις μετοχών	XXX
2. Διαθέσιμα μερίσματα Χρησ.για αύξηση κεφαλ.	XXX XXX
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	

3.3 ΚΑΛΥΨΗ ΤΟΥ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Το μετοχικό κεφάλαιο διαιρείται σε ίσα μερίδια ,τις μετοχές .Σκοπός της διαίρεσης αυτής είναι ο σχηματισμός μεγάλου κεφαλαίου με τη συγκέντρωση πολλών αποταμιευτών. Ο παραστατικός τίτλος μέσω του οποίου δηλώνεται η ενοχική σχέση του κεφαλαιούχου μετόχου έναντι του κεφαλαίου καλείται , επίσης ,μετοχή .

Η υποχρέωση που αναλαμβάνει ο μέτοχος για να πραγματοποιήσει την καταβολή της εισφοράς του την ονομάζουμε κάλυψη. Για τη σύσταση της Α.Ε χρειάζεται κάλυψη του μετοχικού κεφαλαίου κατά το χρόνο σύνταξης και υπογραφής του καταστατικού της. Η κάλυψη αυτή μπορεί να γίνει είτε με εισφορά σε χρήμα είτε σε είδος καθώς και με δημόσια έγγραφη (μεσώ μίας τράπεζας) και δεν μπορεί να είναι κατώτερη από 58.694,06 €.

3.3.1 Κάλυψη μετοχικού κεφαλαίου σε χρήμα

Ο νόμος παρέχει την ευχέρεια να καταβληθεί το μετοχικό κεφάλαιο ολόκληρο στην αρχή ή τμηματικά. Στο καταστατικό θα ορίζεται ο αριθμός των μετοχών ,η ονομαστική αξία κάθε μετοχής , το ύψος του μετοχικού κεφαλαίου και ο τρόπος καταβολής αυτού.

3.3.1.1 Ολοσχερής καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου

Καταβολή του κεφαλαίου είναι η εκπλήρωση της υποχρέωσης προς πληρωμή της αξίας των μετοχών .Ο χρόνος που απαιτείται για την καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου είναι το πρώτο δίμηνο από τη σύσταση της Α.Ε ,δηλαδή από τη δημοσίευση του καταστατικού της στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης (άρθρο 11,Κ.Ν 2190/20).

Η δίμηνη αυτή προσπάθεια έχει καθαρά διοικητικό χαρακτήρα και δεν αποτελεί προθεσμία καταβολής . Ο μέτοχος υποχρεούται να καταβάλει αμέσως με τη σύσταση της εταιρείας . Αυτή η προθεσμία είναι ανατρεπτική ,υπό την έννοια ότι η καταβολή από το μέτοχο μετά την πάροδο αυτής της προθεσμίας είναι άκυρη.

Πολλοί ιδρυτές καλύπτουν το κεφάλαιο κατά την ίδρυση της Α.Ε χωρίς να έχουν τα αναγκαία κεφάλαια. Μετά την ίδρυση αναζητούν μετόχους για να τους μεταβιβάσουν τις μετοχές τους και δεν έχουν βρει τα αναγκαία κεφάλαια για την καταβολή. Τότε περνά η προθεσμία ,πιστοποιείται η μη καταβολή του κεφαλαίου , ανακαλείται η άδεια σύστασης της Α.Ε. και η εταιρεία τίθεται υπό εκκαθάριση .

Η πραγματοποίηση της καταβολής του κεφαλαίου βεβαιώνεται με ειδική συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Α.Ε (άρθρο 11, Κ.Ν. 2190/20):

3.3.1.2 Μερική καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου

Στην περίπτωση αυτή το μετοχικό κεφάλαιο χωρίζεται σε τμήματα (δόσεις), καθορίζεται δε και ο χρόνος καταβολής της κάθε δόσης. Μερική καταβολή δεν επιτρέπεται σε περίπτωση εισφοράς σε είδος .

Σε περίπτωση μερικής καταβολής ισχύουν υποχρεωτικά τα εξής:

1. Ο χρόνος που η αξία της μετοχής μπορεί να παραμείνει μερικώς καταβλημένη ,δεν μπορεί να ξεπερνά τα δέκα (10) έτη.
2. Το τμήμα της αξίας κάθε μετοχής που έχει καταβληθεί (σαν πρώτη δόση) δεν μπορεί να είναι κατώτερο από το $\frac{1}{4}$ της ονομαστικής αξίας και των 0,07€.
3. Αν προβλέπεται έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο , η πάνω από το άρτιο διαφορά καταβάλλεται ολόκληρη εφάπαξ με την καταβολή της πρώτης δόσης.
4. Οι μετοχές μέχρι την αποπληρωμή τους πρέπει να είναι ονομαστικές .
5. Μετά την πάροδο του τριμήνου από τη λήξη της προθεσμίας καταβολής κάθε δόσης (που δημοσιεύεται σε δύο τουλάχιστον ημερήσιες εφημερίδες), οι μετοχές για τις οποίες δεν καταβλήθηκε η ζητηθείσα δόση καθίστανται αυτοδίκαια άκυρες. Η εταιρεία υποχρεούται μέσα σε ένα μήνα από τη λήξη του παραπάνω τριμήνου να προβεί σε πώληση νέων ισάριθμων μετοχών για λογαριασμό του οφειλέτη μετόχου ,στον οποίο και καταβάλλεται ό,τι πλεόνασμα προκύπτει από την πώληση ,μετά την αφαίρεση των σχετικών εξόδων. Αν η προσπάθεια πώλησης αποτύχει τότε επαναλαμβάνεται εντός 15 ημερών, αν και αυτή η προσπάθεια αποτύχει, τότε η Α.Ε. υποχρεούται να κάνει αναγκαστική μείωση μετοχικού κεφαλαίου κατά το ποσό των μετοχών που δεν πωλήθηκαν, με απόφαση της πρώτης Γενικής Συνέλευσης μετά τις διαδικασίες προσπάθειας πώλησης που πέτυχαν (άρθρο 12 του Κ.Ν. 2190/20).

3.3.2 Κάλυψη με εισφορά σε είδος

Ο νόμος επιτρέπει κατά την ίδρυση της Α.Ε. μερικές ή όλες οι εισφορές των μετόχων για το σχηματισμό του μετοχικού κεφαλαίου να γίνουν σε είδος. Στην περίπτωση αυτή, προηγείται η εκτίμηση των εισφερόμενων από την επιτροπή που προβλέπει το άρθρο 9 του Κ.Ν 2190/20

Το ίδιο ισχύει και για τις εισφορές σε είδος σε κάθε περίπτωση αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου ή μετατροπής και συγχώνευσης επιχειρήσεων σε Α.Ε.

Η προβλεπόμενη από το άρθρο 9 τριμελής Επιτροπή Εμπειρογνομόνων, που προβαίνει σε εξακρίβωση της αξίας των εταιρικών εισφορών σε είδος, συγκροτείται από την εποπτεύουσα αρχή, κατόπιν αίτησης των ενδιαφερομένων. Εποπτεύουσα αρχή είναι η Υπηρεσία Εμπορίου της αρμόδιας νομαρχίας (δηλαδή της έδρας) για την κάθε Α.Ε.. Ορισμένες κατηγορίες Α.Ε. (τραπεζικές, ασφαλιστικές, εισαγμένες στο Χ.Α.Α., αθλητικές) υπάγονται απ' ευθείας στην εποπτεία του Υπουργείου Εμπορίου (Διεύθυνση Α.Ε.), όπου και υποβάλλεται η αίτηση για τη συγκρότηση της Επιτροπής.

Η επιτροπή εμπειρογνομόνων του άρθρου 9 του Κ.Ν.2190/20 για την εκτίμηση των παγίων περιουσιακών στοιχείων πρέπει να λαμβάνει υπόψη :

- 1.Προκειμένου περί γηπέδων οι τίτλοι κτήσεως, πρόσφατο τοπογραφικό διάταγμα, η εμπορικότητα της περιοχής, οι προοπτικές ανάπτυξης, η τιμή κτήσης, οι πραγματικές τρέχουσες τιμές σε συνδυασμό πάντα με την αντικειμενική αξία του ακινήτου.
- 2.Προκειμένου περί κτιρίων οι τίτλοι κτήσης, οι άδειες οικοδομής και αντίστοιχη τεχνοοικονομική έκθεση μηχανικού.
- 3.Προκειμένου περί μηχανημάτων, μεταφορικών μέσων και επίπλων, η χρονολογία και η αξία κτήσεως, ο βαθμός χρησιμοποίησής τους, ο βαθμός συντήρησης, ενδεχόμενη τεχνολογική απαξίωση τους και οι τρέχουσες τιμές για ίδια ή παρεμφερή πάγια στοιχεία.

Η εισφορά χρήσεως ακινήτου σε Α.Ε θεωρείται εισφορά σε είδος. Πρέπει να έχει ορισμένη χρονική διάρκεια , η εξακρίβωση της αξίας της γίνεται από την επιτροπή του άρθρου 9 του Κ.Ν 2190/20 και έναντι αυτής ο εισφέρων λαμβάνει μετοχές της Α.Ε αξίας ισόποσης προς τη μισθωτική αξία του ακινήτου , η οποία αποτελεί εισόδημα από οικοδομές για τον εισφέροντα μέτοχο.

Είναι δυνατή η αποτίμηση από τη Επιτροπή του άρθρου 9 του Κ.Ν 2190/20 αυτών αγαθών επιχείρησης που λειτουργεί με τη μορφή Α.Ε, όπως η "τεχνογνώσια", η επαγγελματική εμπειρία του προσωπικού της , η "φήμη και πελατεία " αυτής κλπ., με σκοπό την εξεύρεση της χρηματικής τους αξίας ,προκειμένου να υπολογισθεί η αξία της μετοχής της είτε να μετατραπεί ή να συγχωνευθεί με άλλες επιχειρήσεις .

3.3.3 Κάλυψη με δημόσια εγγραφή

Η κάλυψη των μετοχών της Α.Ε μπορεί να γίνει είτε με απευθείας από τους ιδρυτές της είτε και με δημόσια εγγραφή. Άσχετα από το αν η κάλυψη από το κοινό αφορά το σύνολο ή μέρος του μετοχικού κεφαλαίου, το ύψος του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας πρέπει να είναι τουλάχιστον 293.470,29 € (άρθρο 8^α §1 Κ.Ν. 2190/20, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 5 §1 του Ν.2339/95). Την όλη φροντίδα της κάλυψης του αρχικού μετοχικού κεφαλαίου της Α.Ε ή των αυξήσεων αυτού αναλαμβάνει πάντα μία τράπεζα (άρθρο 8^α § 3,Κ.Ν.2190/20).

Η Α.Ε που πορίζεται τα κεφαλαία της με δημόσια εγγραφή πρέπει να ζητήσει την άδεια της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και εντός έτους την εγγραφή των μετοχών της στο Χ.Α.Α (άρθρο 8 §§ 4 και 5, Κ.Ν 2190/20).

3.3.4 Κάλυψη και απόκτηση ιδίων μετόχων από την Α.Ε

Ο νόμος 2190/20 απαγορεύει στην εταιρεία να αναλαμβάνει την κάλυψη δικών της μετοχών (άρθρο 15β), καθώς και τη απόκτηση μετοχών της είτε από την ίδια είτε από πρόσωπο που ενεργεί στο όνομά του, αλλά για λογαριασμό της (άρθρο 16). Στη δεύτερη περίπτωση (από την απαγόρευση απόκτησης ιδίων μετοχών) αναφέρονται ορισμένες εξαιρέσεις , όπως :

1. Οι αποκτήσεις με σκοπό τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου ,που αποφασίστηκε από τη Γενική Συνέλευση σύμφωνα με τις διατάξεις του καταστατικού.
2. Οι αποκτήσεις μετά από καθολική μεταβίβαση περιουσίας .
3. Οι αποκτήσεις μετοχών ,που έχουν αποπληρωθεί ολοσχερώς και προέρχονται από αναγκαστική εκτέλεση που έγινε για την πληρωμή απαιτήσεων της ίδιας της εταιρείας .
4. Οι αποκτήσεις από τραπεζικές Α..Ε μετοχών τους ,αλλά κατά την εντολή τρίτων.
5. Οι αποκτήσεις από χαριστική αιτία εφόσον έχουν αποπληρωθεί ολοσχερώς.
6. Αποκτήσεις με σκοπό τη διανομή των μετοχών της στο προσωπικό εταιρείας που είναι συνδεδεμένη με αυτή. Η διανομή των μετοχών αυτών πρέπει να πραγματοποιείται μέσα σε προθεσμία δώδεκα (12) μηνών από την απόκτηση τους. Επίσης , απαγορεύεται σε Α .Ε να λαμβάνει δικές της μετοχές ,καθώς και μετοχές θυγατρικής της εταιρείας ως ενέχυρο (άρθρο 17 Κ .Ν 2190/20).
7. Εταιρείες των οποίων οι μετοχές είναι στο Χ .Α. Α., μπορούν να προβαίνουν σε απόκτηση δικών τους μετοχών μέσω του Χ. Α. Α. μέχρι του 10% του συνόλου των μετοχών τους , με σκοπό την στήριξη της χρηματιστηριακής τιμής τους σε περιπτώσεις που θεωρείται ότι η εν λόγω τιμή είναι σημαντικά χαμηλότερη από την τιμή που αντιστοιχεί στα δεδομένα της αγοράς και στην οικονομική κατάσταση και προοπτική της εταιρείας. Στο παραπάνω ποσοστό συμπεριλαμβάνονται και οι μετοχές ,τις οποίες έχει τυχόν αποκτήσει

προηγουμένως η εταιρεία, καθώς και εκείνες που έχουν αποκτηθεί από πρόσωπο το οποίο ενεργούσε επ' ονοματί του ,αλλά για λογαριασμό της εταιρείας (άρθρο 16 §5,Κ.Ν.2190/20).

3.4 ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ 40

Η κάλυψη του μετοχικού κεφαλαίου κατά την σύσταση της Α. Ε. καθώς και σε μεταγενέστερες αυξήσεις , γίνεται με πίστωση των οικείων λογαριασμών του 40 με αντίστοιχη χρέωση του λογαριασμού 33.03 «μέτοχοι λογαριασμός καλύψεως κεφαλαίου ».

Ειδικότερα για την κάλυψη του μετοχικού κεφαλαίου εφαρμόζονται τα ακόλουθα:

α) Η κάλυψη του μετοχικού κεφαλαίου απεικονίζεται με χρέωση του λογαριασμού 33.03 και με πίστωση του λογαριασμού 40.02 «οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο κοινών μετοχών» ή 40.03 «οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο προνομιούχων μετοχών », κατά περίπτωση και του λογαριασμού 41.01 «οφειλόμενη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο», εφόσον συντρέχει λόγος.

β) Επακολουθεί η πίστωση του λογαριασμού 33.03 με χρέωση του λογαριασμού 33.04 «οφειλόμενο κεφάλαιο» με το τμήμα το οποίο είναι καταβλητέο συγχρόνως με την κάλυψη , καθώς και με το τμήμα που έχει κληθεί να καταβληθεί και είναι καταβλητέο σε δόσεις ,οι οποίες λήγουν μέχρι το τέλος της επόμενης χρήσεως.

Το τμήμα που δεν έχει κληθεί να καταβληθεί και οι δόσεις που λήγουν μετά το τέλος της επόμενης χρήσης καταχωρούνται στη χρέωση του λογαριασμού 18.12 «Οφειλόμενο κεφάλαιο». Από τον λογαριασμό αυτόν μεταφέρονται στο τέλος κάθε χρήσης ,στη χρέωση του λογαριασμού 33.04 από το κεφάλαιο που έχει κληθεί να καταβληθεί οι δόσεις που πρέπει να καταβληθούν μέσα στην επόμενη χρήση. Με τις εγγραφές αυτές ο λογαριασμός 33.03 εξισώνεται.

Διακρίνονται ότι στον λογαριασμό 33.04 απεικονίζεται το κεφάλαιο που είναι καταβλητέο συγχρόνως με την κάλυψη και από το κεφάλαιο που είναι καταβλητέο σε δόσεις μόνο οι δόσεις εκείνου που έχει κληθεί να καταβληθεί , εφόσον οι δόσεις αυτές λήγουν μέχρι το τέλος της επόμενης χρήσεως. Το κεφάλαιο που δεν έχει κληθεί να καταβληθεί και οι δόσεις εκείνου που έχει κληθεί να καταβληθεί , εφόσον μετά το τέλος της επόμενης χρήσεως , απεικονίζονται στο λογαριασμό 18.12.

γ) Η καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου παρακολουθείται στο λογαριασμό 33.04, ο οποίος πιστώνεται με τις εκάστοτε καταβολές με χρέωση των οικείων λογαριασμών. Σε περίπτωση που οποιαδήποτε ληξιπρόθεσμη δόση δεν καταβάλλεται εμπρόθεσμα η δόση αυτή μεταφέρεται από τον λογαριασμό 33.04 στον 33.05 «δόσεις μετοχικού κεφαλαίου σε καθυστέρηση» με το οποίο παρακολουθείται η παραπέρα τύχη τους, σύμφωνα με όσα παραβλέπονται από το καταστατικό και τη νομοθεσία που ισχύει κάθε φορά.

δ) Μόλις το μετοχικό κεφάλαιο καταβληθεί ολόκληρο ή σε περίπτωση που η καταβολή του γίνεται με δόσεις μόλις καταβληθεί οποιαδήποτε από τις δόσεις , με την πίστωση του λογαριασμού 33.04 γίνεται και ισόπωση με την καταβολή μεταφοράς από τον λογαριασμό 40.02 ή 40.03 στον λογαριασμό 40.00 ή 40.01 κατά περίπτωση.

Αν η καταβολή περιλαμβάνει και διαφορά υπέρ το άρτιο γίνεται ισόπωση με την καταβολή της διαφοράς αυτής μεταφορά από τον λογαριασμό 40.01 «οφειλόμενη διαφορά από την έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο» στο λογαριασμό 41.00 «καταβλημένη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο». Διευκρινίζεται ότι η μεσολάβηση του λογαριασμού 41.01 είναι πρόσκαιρη και γίνεται για την απεικόνιση της καλύψεως της διαφοράς από την έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο ,δεδομένου ότι δεν επιτρέπεται καταβολή της διαφοράς αυτής σε δόσεις.

Οι υπολογαριασμοί 40.00-40.05 χρησιμοποιούνται για την παρακολούθηση του μετοχικού κεφαλαίου της Α. Ε.. Στο λογαριασμό 40.06 «εταιρικό κεφαλαίο» παρακολουθείται το κεφάλαιο των λοιπών εκτός από τις ανώνυμες, εταιρειών , ενώ στο λογαριασμό 40.07 «Κεφάλαιο ατομικών επιχειρήσεων» παρακολουθείται το κεφάλαιο που καταθέτει ο επιχειρηματίας στην ατομική του επιχείρηση.

Ο λογαριασμός 40.07 παραμένει αμετάβλητος σε όλη την διάρκεια της χρήσης , εκτός αν γίνουν νέες καταθέσεις του επιχειρηματία , οι οποίες καταχωρούνται στην πίστωση του λογαριασμού αυτού. Οι αναλήψεις του επιχειρηματία που γίνονται κατά την διάρκεια της χρήσεως καταχωρούνται στο λογαριασμό 33.07 ο οποίος μετονομάζεται «ατομικός λογαριασμός επιχειρηματία». Στον τελευταίο αυτόν λογαριασμό μεταφέρεται από τον λογαριασμό 88 το αποτέλεσμα κάθε χρήσεως , είναι δυνατό ,κατά την κρίση του επιχειρηματία , να μεταφέρεται , είτε στο σύνολο του ,είτε κατά μέρες ,στο λογαριασμό 40.07.

3.5 ΟΡΙΟ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Το άρθρο 8 παρ. 2 του Κ. Ν 2190/20 ορίζει το κατώτατο όριο μετοχικού κεφαλαίου 10.000.000 δραχμών ολοσχερώς καταβεβλημένο κατά την ίδρυση της Α. Ε.

Το αρχικό κείμενο του Κ. Ν 2190/20 δεν προέβλεπε κατώτατο όριο μετοχικού κεφαλαίου. Μεταγενέστερες τροποποιήσεις όρισαν ελάχιστο ποσό μετοχικού κεφαλαίου ως εξής:

α) Ο Ν. 3190/55 περί εταιρειών περιορισμένης ευθύνης όρισε 2.934,70 ΕΥΡΩ.

β) Ο Ν Δ 42 37/62 όρισε 14.673,51 ΕΥΡΩ.

γ) Ο Ν.2065/92 όρισε 29.347,03 ΕΥΡΩ το κατώτατο όριο του μετοχικού κεφαλαίου

Α. Ε. ολοσχερώς καταβεβλημένο κατά την σύσταση της εταιρίας. Οι υφιστάμενες

ανώνυμες εταιρείες που είχαν μετοχικό κεφάλαιο μικρότερο των 29.347,03 ΕΥΡΩ υποχρεώθηκαν εντός δύο ετών από την έναρξη ισχύος του νόμου (30 Ιουνίου 1992) να αυξήσουν το κεφάλαιό τους μέχρι το όριο αυτό διαφορετικά ανακαλείται η σύστασή τους. Το άρθρο 8 § 4 του Κ.Ν. 2190/20 όπως αυτό αντικαταστάθηκε από Ν.2065/92 (άρθρο 38 παρ.1) ορίζει ότι οι Ανώνυμες Εταιρείες που δεν επιθυμούσαν να συμμορφωθούν με τις διατάξεις για την αύξηση του κατώτατου ορίου του μετοχικού τους κεφαλαίου σε 29.347,03 € (δηλαδή μέχρι 30/6/1994) να μετατρέπουν σε εταιρεία άλλου τύπου με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης , που λαμβάνεται με εξαιρετική απαρτία και πλειοψηφία (άρθρο 29 § 3 και 31 § 2 του Κ. Ν. 2190/20).

Το κατώτατο όριο του μετοχικού κεφαλαίου ανώνυμης εταιρείας , που προσφεύγει στην εν όλο ή εν μέρει υπό του κοινού με δημόσια εγγραφή αυτού , ορίζεται στο ποσό των 293.470,29 ΕΥΡΩ ολοσχερώς καταβεβλημένο (άρθρο 8 α §1 Κ .Ν 2190/20 όπως τροποποιήθηκε με την § 2 του άρθρου 5 του Ν.2339/95).

3.6 ΜΕΤΟΧΗ-ΕΝΝΟΙΑ

3.6.1 Έννοια μετοχής

Μετοχή είναι ένα από τα ισόποσα τμήματα στα οποία διαιρείται το Μ.Κ Παράλληλα , με τον όρο αυτό εννοείται τόσο το δικαίωμα του μετόχου στην εταιρεία με τις αντίστοιχες υποχρεώσεις , όσο και το αξιόγραφο στο οποίο ενσωματώνεται το δικαίωμα αυτό. Η μετοχή είναι αξιόγραφο μεταβιβάσιμο και ο τρόπος μεταβίβασης εξαρτάται από το αν η μετοχή είναι ανώνυμη ή ονομαστική.

3.6.2 Τιμές μετοχών (είδη αξία μετοχής)

Κάθε μετοχή χαρακτηρίζεται από την ονομαστική της τιμή , την πραγματική , τη χρηματιστηριακή , τη λογιστική και την τιμή έκδοσης .

Ειδικότερα:

1. Η **ονομαστική αξία** της μετοχής είναι αυτή που αναφέρεται πάντων στο σώμα του τίτλου και ισούται με το πηλίκο της διαίρεσης του μετοχικού κεφαλαίου με τον αριθμό των μετοχών. Δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 0,29 ΕΥΡΩ και μεγαλύτερη των 88,04 ΕΥΡΩ. (αρθ.14, §1 και αρθ.30, § 2 του Ν.2190/20)
2. **Εσωτερική ή πραγματική αξία** μιας μετοχής είναι αυτή που αντιστοιχεί στο τμήμα της πραγματικής εταιρικής περιουσίας που εκπροσωπεί . Είναι δυνατόν δηλαδή , η πραγματική αξία μίας μετοχής να είναι μικρότερη ή μεγαλύτερη από την ονομαστική της αξία, μιας και η περιουσία της Α.Ε μπορεί να είναι μικρότερη ή μεγαλύτερη από το μετοχικό κεφάλαιο . Η πραγματική αξία συμπίπτει πάντα με την αγοραία ή τρέχουσα αξία , αυτή δηλαδή που διαμορφώνεται στην αγορά κάτω από την επίδραση διαφόρων παραγόντων. Πρέπει να σημειώσουμε ότι ένα πακέτο μετοχών (πολλές μετοχές μαζί) έχει μεγαλύτερη ονομαστική αξία . Η τρέχουσα αξία μετοχή προκύπτει αν διαιρέσουμε την τρέχουσα αξία της καθαρής θέσης της Α.Ε με τον αριθμό των μετοχών. Η εκτίμηση της εσωτερικής αξίας μπορεί να γίνει από την Επιτροπή του άρθρου 9 του Κ.Ν 2190/20 και από τους ορκωτούς λογιστές ή άλλους πραγματογνώμονες.
3. Η **χρηματιστηριακή αξία** της μετοχής , είναι αυτή που διαμορφώνεται στη χρηματιστηριακή αγορά από την προσφορά και τη ζήτηση της μετοχής κάτω από την επίδραση διαφόρων παραγόντων. Η χρηματιστηριακή αξία δε συμπίπτει πάντα με την ονομαστική αξία της μετοχής . Είναι , όμως, πάντοτε αυτή που ισχύει σε περίπτωση πώλησης εκτός αν υπάρχει συμφωνία. Θεωρητικά σε μία τέλεια αγορά σε συνθήκες

ισορροπίας, η χρηματιστηριακή αξία πρέπει να συμπίπτει με την τρέχουσα . Οι προβλέψεις και προσδοκίες , η καλή ή η κακή πορεία της Α.Ε. , μπορεί να οδηγήσει σε αύξηση και συνεπώς στην αύξηση ή μείωση της χρηματιστηριακής αξίας .

4. **Η λογιστική αξία** μίας μετοχής είναι αυτή που προκύπτει αν διαιρέσουμε τη λογιστική καθαρή θέση της εταιρείας με το συνολικό αριθμό των μετοχών.
5. **Τέλος , η τιμή έκδοσης** μίας μετοχής είναι η τιμή με την οποία η μετοχή για πρώτη φορά γίνεται αντικείμενο συναλλαγής , δηλαδή στη σύσταση ή στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου. Η παρ. 2 του άρθρου 14 του Ν.2190/20 απαγορεύει την έκδοση μετοχών σε τιμή κάτω από το άρτιο, δηλαδή κατώτερη της ονομαστικής . Επίσης , σύμφωνα με την παρ.3 του ίδιου άρθρου, στην περίπτωση που εκδοθούν μετοχές πάνω από το άρτιο τότε η διαφορά που προκύπτει δεν μπορεί να διατεθεί για πληρωμή μερισμάτων ή ποσοστών.

3.6.3 Διακρίσεις – Κατηγορίες μετόχων

Οι μετοχές διακρίνονται σε διάφορες κατηγορίες με διαφορετικά κριτήρια:

1.Ανάλογα με τον τρόπο μεταβιβάσεως οι μετοχές διακρίνονται σε ανώνυμες και ονομαστικές.

- **Ανώνυμες** είναι οι μετοχές που εκδίδονται χωρίς να αναγράφεται πάνω στον τίτλο το όνομα συγκεκριμένου προσώπου, ενώ στις
- **Ονομαστικές** αναγράφεται το όνομα του προσώπου υπέρ του οποίου εκδίδονται. Για το αν οι μετοχές της Α.Ε πρόκειται να είναι ανώνυμες ή ονομαστικές εξαρτάται από τη βούληση των ιδρυτών της Α.Ε.

2.Ανάλογα με τα δικαιώματα που παρέχονται στον κομιστή οι μετοχές διακρίνονται σε:

1. Κοινές είναι οι μετοχές για τις οποίες ισχύει η αρχή της ισότητας. Συμφώνα με αυτήν την αρχή όλες οι μετοχές είναι της ίδιας σειράς έκδοσης , έχουν την ίδια ονομαστική αξία και το ίδιο ισχύει για τα δικαιώματα που πηγάζουν από αυτές .

2. Προνομιούχες είναι εκείνες οι μετοχές που αποτελούν εξαίρεση στην παραπάνω αρχή και παρέχουν ορισμένα προνόμια στους δικαιούχους τους. Διακρίνονται μετά ψήφου και άνευ ψήφου (αρθ.3,Ν.2190/20).

Τα κυριότερα προνόμια που παρέχουν μετά ψήφου είναι:

- Το δικαίωμα απόληψης του πρώτου μερίσματος πριν από τις κοινές μετοχές.
- Το δικαίωμα απόδοσης της εισφοράς κατά προτίμηση μετά τη λύση της εταιρείας και εκκαθάρισης της περιουσίας της .
- Προνομιακή απόληψη πρώτου μερίσματος και για προηγούμενες εταιρικές χρήσεις , στις οποίες δεν καταβλήθηκε μέρισμα διότι δεν υπήρχαν κέρδη. Πρόκειται για το σωρευτικό μέρισμα .
- Απόληψη τέλος, σταθερού μερίσματος , ποσού δηλαδή που θα παίρνει κάθε προνομιούχος μέτοχος ή συμμετοχή του με ορισμένο ποσό ή ποσοστό σε όλα ή σε μέρος από τα κέρδη της εταιρείας.

Οι προνομιούχες άνευ ψήφου μετοχές εκτός από τα παραπάνω παρέχουν επιπλέον το δικαίωμα της απολήψεως ορισμένου τόκου στην περίπτωση που είτε δεν υπάρχουν κέρδη είτε απλώς δεν επαρκούν.

Τέλος , τα προνόμια των προνομιούχων μετοχών δεν είναι δυνατόν να καταργηθούν ή να περιοριστούν, παρά μόνον μετά από απόφαση της ιδιαίτερης Γενικής Συνέλευσης των προνομιούχων μετόχων , με πλειοψηφία των $\frac{3}{4}$ του εκπροσωπούμενου προνομιούχου κεφαλαίου(παρ.5, αρθ.3 του Ν.2190/20). Ενώ για τη μετατροπή των προνομιούχων άνευ ψήφου μετοχών σε κοινές μετά ψήφου μετοχών απαιτείται εκτός από

την πιο πάνω απόφαση και απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των κοινών μετόχων με πλειοψηφία των $\frac{3}{4}$ του εκπροσωπούμενου κοινού κεφαλαίου , στην οποία όμως θα πρέπει να υπάρχει και η παρουσία των μετόχων που θα εκπροσωπούν τα $\frac{3}{4}$ του συνόλου του καταβεβλημένου κοινού κεφαλαίου . Να σημειωθεί ότι παράλληλα θα πρέπει να τροποποιηθούν τα σχετικά άρθρα του καταστατικού που περιέχουν τους παραπάνω περιορισμούς .

3.Οι μετοχές επικαρπίας παρέχονται στους μετόχους αντί των κοινών μετοχών τους, όταν η εταιρεία τις ακυρώνει. Στην περίπτωση αυτή τους επιστρέφεται το ποσό που αντιστοιχεί στην ονομαστική αξία των μετοχών τους. Αυτό γίνεται όταν η εταιρεία έχει μεγάλα κέρδη και επιθυμεί να αποσβέσει τμήμα του κεφαλαίου της. Επιστρέφεται δηλαδή στους μετόχους τμήμα ή και ολόκληρη η ονομαστική αξία των μετοχών τους . Δεν πρόκειται πάντως για μείωση του κεφαλαίου της Α.Ε, γιατί η απόσβεση αυτή αφορά αποθεματικά που σχηματίζονται είτε ειδικά για τον σκοπό αυτό , είτε από τα κέρδη που μένουν αφού καταβληθεί το πρώτο μερίσμα . Οι νέες αυτές μετοχές παρέχουν όλα τα δικαιώματα που απορρέουν από τη μετοχική σχέση αλλά επειδή δεν αποτελούν πλέον τμήμα του Μ.Κ οι κύριοί τους δεν έχουν δικαίωμα να λάβουν ποσό αντίστοιχο με την ονομαστική αξία των μετοχών κατά την εκκαθάριση της Α.Ε , ούτε να συμμετάσχουν στη διανομή του πρώτου μερίσματος.

Δικαιούνται όμως μετά την διανομή στους άλλους μετόχους του ποσού που αντιστοιχεί προς την ονομαστική αξία των μετόχων τους, να μετάσχουν στο προϊόν της εκκαθάρισης που απομένει.

3.Τέλος ανάλογα με την τιμή εκδόσεως τους οι μετοχές διακρίνονται:

- Μετοχές εκδιδόμενες στο άρτιο . Η Α.Ε διαθέτει μετοχή σε τιμή ίση με την ονομαστική της αξία.

- Μετοχές εκδιδόμενες υπέρ το άρτιο . Η Α.Ε διαθέτει μετοχή σε τιμή ανώτερη από την ονομαστικής της αξία. Το τμήμα της αξίας που εισπράττεται πέρα από το άθροισμα των Ο.Α των μετοχών που διατίθενται κατά την έκδοση , μεταφέρονται σε λογαριασμό διαφοράς υπέρ το άρτιο .

Μετοχές εκδιδόμενες υπό το άρτιο . Η Α.Ε διαθέτει κάθε μετοχή σε τιμή μικρότερη από το άρτιο. Στην Ελλάδα η έκδοση τέτοιων μετοχών δεν επιτρέπεται.

3.6.4 Μετατροπή ονομαστικών μετόχων σε ανώνυμες

Η εταιρεία που έχει τις μετοχές της ονομαστικές , μπορεί να τις μετατρέψει (με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου ή της Γενικής Συνέλευσης) σε ανώνυμες. Δεν επιβάλλεται πρόστιμο στις περιπτώσεις που οι μετοχές της Α.Ε παραμένουν για ορισμένο χρονικό διάστημα υποχρεωτικά ονομαστικές με διάταξη του νόμου και μετατρέπονται ανώνυμες μετά την παρέλευση του χρόνου αυτού. Όλες οι ημεδαπές Α.Ε ,που τα κεφάλαια τους με τα πάσης φύσεως αποθεματικά είναι επενδυμένα σε ακίνητα κατά ποσοστό 60% και άνω , οφείλουν να έχουν τις μετοχές τους ονομαστικές.

Όταν πρόκειται να μεταβιβαστεί το σύνολο των μετοχών μιας Α.Ε, προκύπτει θέμα τιμής στην οποία θα γίνει η μεταβίβαση . Αν οι συναλλασσόμενοι δε θέλουν να καταλήξουν σε αυθαίρετη τιμή ,θα πρέπει να προηγηθεί η εκτίμηση της εσωτερικής αξίας της μετοχής . Η εκτίμηση αυτή είναι απαραίτητη, γιατί αποδίδει την πραγματική οικονομική κατάσταση της Α.Ε και συνεπώς θεωρείται λογικό και δίκαιο η μεταβίβαση των μετοχών να γίνει σε τιμή που να αγγίζει την εσωτερική αξία αυτών. Φυσικά , δεν πρέπει να παραβλέπεται , ότι στη διαμόρφωση της τιμής μεταβίβασης , τελικά , θα παίξει σημαντικό ρόλο και ο νόμος της προσφοράς και της ζήτησης .Οπωσδήποτε , επειδή, με την πάροδο

του χρόνου , η ονομαστική αξία των μετοχών μπορεί να συμβεί να απέχει πολύ από την εσωτερική (πραγματική) αξία αυτών , η ανωτέρω εκτίμηση είναι πάντοτε χρήσιμος οδηγός.

3.6.5 Τιμή εκδόσεως των μετόχων

Είναι η τιμή στην οποία η Α.Ε διαθέτει τις μετοχές κατά ,την έκδοση τους στους αγοραστές . Στην Ελλάδα η τιμή εκδόσεως μπορεί να είναι ίση ή ανώτερη της ονομαστικής αξίας.

3.6.5.1 Αγοραία τιμή των μετόχων

Είναι η τιμή που διαμορφώνεται από την πρόσφορα και ζήτηση των τίτλων μετοχών ορισμένης Α.Ε στην ελεύθερη αγορά.

Από τους βασικούς λόγους ή παράγοντες που επηρεάζουν την αγοραία τιμή των μετοχών και είναι συνυφασμένοι με το πρόσωπο της Α.Ε άσχετα με τις γενικές συνθήκες της αγοράς , αναφέρουμε τους έξης:

- Προοπτικές για το ύψος που κατά μετοχή μερίσματος
- Προοπτικές για τη δυνατότητα συνεχούς σταθερής παροχής μερίσματος .
- Προοπτικές και συνθήκες για τα αποθεματικά κεφάλαια .
- Βαθμός δανειακής επιβαρύνσεως της Α.Ε που εκφράζονται ως σχέση των ξένων προς τα συνολικά ή τα ίδια κεφάλαια της Α.Ε.Όταν ο βαθμός αυτός αυξάνεται , η αγοραία τιμή της μετοχής τείνει να μειωθεί.
- Αύξηση της καθαρής θέσεως της Α.Ε λόγω αναπροσαρμογής της αξίας περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας .

3.7 ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ ΜΕΤΟΧΩΝ

Οι μετοχές της Α.Ε είναι δυνατόν να μεταβιβάζονται χωρίς αυτό να έχει συνέπειες όπως είπαμε για την ύπαρξη της εταιρείας είτε είναι ονομαστικές είτε ανώνυμες .Οι ανώνυμες μετοχές μεταβιβάζονται όπως κάθε κινητό δηλαδή με συμφωνία και παράδοση. Η μεταβίβαση των ανωνύμων μετοχών Α.Ε μη εισαγμένων στο Χ.Α.Α γίνεται μόνο με συμβολαιογραφικό έγγραφο ή και ιδιωτικό έγγραφο θεωρούμενο από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. Όσον αφορά τις ονομαστικές μετοχές γίνεται διάκριση ανάμεσα σε αυτές που έχουν εισαχθεί στο χρηματιστήριο και σε αυτές που δεν έχουν εισαχθεί. Οι «εισηγμένες στο χρηματιστήριο» μεταβιβάζονται με οπισθογράφηση της μετοχής από αυτόν που μεταβιβάζει μπροστά σε χρηματιστή και σημείωση της μεταβίβασης στο βιβλίο των μετόχων από την εταιρεία εάν η μεταβίβαση γίνεται στην περιφέρεια «Τέως διοικήσεως πρωτεύουσας».

Εάν όμως η μεταβίβαση μετοχών γίνεται έξω από την περιφέρεια αυτή τότε πραγματοποιείται με συμβόλαιο γραφικό έγγραφο και σημείωση της μεταβίβασης αυτής στο βιβλίο μετόχων από την εταιρεία.

Εφόσον πρόκειται για **ονομαστικές μετοχές που δεν έχουν εισαχθεί στο χρηματιστήριο** η μεταβίβαση τους γίνεται με σύμβαση και εγγραφή στο ειδικό βιβλίο της εταιρείας που χρονολογείται και υπογράφεται από αυτόν που μεταβιβάζει και από αυτόν στον οποίο μεταβιβάζονται .Η πράξη αυτής της μεταβίβασης μπορεί να γίνει και με πληρεξούσιους , οπότε υπογράφουν αυτοί .Μετά από κάθε μεταβίβαση εκδίδεται νέος τίτλος ή σημειώνεται πάνω στον παλιό από την εταιρεία η γενόμενη μεταβίβαση και τα στοιχεία του μεταβιβάζοντος και του αποκτώντος (ονοματεπώνυμο, διευθύνσεις, εθνικότητα , επάγγελμα αυτών) . Τα ίδια στοιχεία καταχωρούνται και στο ειδικό βιβλίο των

μετοχών της Α.Ε. Έναντι της Α.Ε θεωρείται ως μέτοχος ο εγγεγραμμένος στα ειδικά αυτά βιβλία.

Σε περίπτωση κληρονομιάς ή κληροδοσίας ονομαστικών μετοχών , η μεταβίβαση γίνεται κατά τους ορισμούς Ν.Δ το οποίο προβλέπει ότι η καταχώρηση στα βιβλία της εταιρείας επ' ονόματι των κληρονόμων ή των κληροδόχων και η σχετική σημείωση στον τίτλο γίνεται με αίτηση αυτών και με προσκόμιση των σχετικών εγγράφων νομιμοποίησης. Δεν επιτρέπεται να γίνει η έγγραφη επ' ονόματι του νέου δικαιούχου χωρίς πιστοποιητικό του αρμόδιου οικονομικού εφόρου, ότι υπεβλήθη τη σχετική φορολογική δήλωση.

Σε περίπτωση μερικής καταβολής του μετοχικού κεφαλαίου , όλες οι μετοχές , μέχρι της αποπληρωμής αυτών , πρέπει να θεωρούνται ονομαστικές .

Επίσης σε περίπτωση μετατροπής ή συγχώνευσης επιχειρήσεων σε Α.Ε οι μετοχές της Α.Ε που προκύπτουν παραμένουν υποχρεωτικά ονομαστικές για μία πενταετία .

Υπάρχει ενδεχόμενο να ορίζεται από το καταστατικό ότι ορισμένες ονομαστικές μετοχές δεν θα είναι δυνατόν να μεταβιβάζονται ελεύθερα αλλά μετά από συγκατάθεση του διοικητικού συμβουλίου ή της Γενικής Συνέλευσης. Πρόκειται για τις δεσμευμένες ονομαστικές μετοχές.

Όπως κάθε κινητό πράγμα έτσι και στη μετοχή είναι δυνατό να συσταθούν τα εμπράγματα δικαιώματα της επικαρπίας και του ενεχύρου.

3.7.1 Υποχρεωτικά ονομαστικές μετοχές

Είναι οι μετοχές των Τραπεζικών , Ασφαλιστικών , Σιδηροδρομικών και Αεροπορικών Α.Ε , καθώς και εκείνων που ασκούν επιχείρηση παραγωγής και διανομής Ηλεκτρικού ρεύματος, ύδρευσης και αποχέτευσης πόλεων, τηλεπικοινωνιών, ραδιοφωνίας και κατασκευής κάθε είδους πολεμικού υλικού. Επίσης , οι ιδιωτικές κλινικές Α.Ε.

υποχρεώθηκαν να μετατρέψουν τις μετοχές τους σε ονομαστικές. Τέλος, ονομαστικές. Τέλος, ονομαστικές είναι υποχρεωτικά οι μετοχές Α.Ε. που είναι ιδιοκτήτες εφημερίδων ή περιοδικών.

3.8 ΥΠΟΒΑΛΛΟΜΕΝΕΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΤΗ ΔΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ ΜΕΤΟΧΩΝ

α) Δήλωση φορολογήσεως της υπεραξίας με συντελεστή 20% πριν συνταχθεί το έγγραφο συμφωνητικό μεταβιβάσεως των μετοχών (συμβολαιογραφικό ή ιδιωτικό) πρέπει να υποβληθεί στην αρμόδια ΔΟΥ δήλωση σε τριπλούν για τη μεταβίβαση των συγκεκριμένων μετοχών. Το έντυπο της δηλώσεως χορηγείται από τη ΔΟΥ. Στη δήλωση αυτή μαζί με τα άλλα στοιχεία καταχωρείται και η προκύπτουσα υπεραξία (κέρδος, ωφέλεια, κατά τη διατύπωση του νόμου) που υπόκειται σε φορολογία. Η εν λόγω υπεραξία (προσδιοριζόμενη από το νόμο ως διαφορά μεταξύ τιμή πωλήσεως και κτήσεως των μεταβιβαζομένων μετοχών) προκύπτει από τα επίσημα λογιστικά βιβλία του μεταβιβάζοντος (εφόσον αυτός τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας Κ.Β.Σ) ή κατά δήλωση του μεταβιβάζοντος σε αντίθεση περίπτωση (και τούτο μέχρις ότου εκδηλωθεί το Π.Δ που προβλέπει η παρ. 6 του άρθρου 15 Ν.2459/97).

β) Δήλωση φορολογήσεως της αξίας των μετοχών των Α.Ε. που έχουν επενδεδημένα τα κεφάλαια τους σε ακίνητα (συντελεστής 5%). Πέρα από την προηγούμενη δήλωση οι ανώνυμες εταιρείες που έχουν επενδυμένα τα ίδια κεφάλαια τους σε αστικά ακίνητα σε ποσοστό 60% και άνω, υποχρεούνται να υποβάλλουν και δεύτερη δήλωση (επίσης σε τριπλούν). Η δεύτερη δήλωση αφορά τις άνω εταιρείες που σύμφωνα με το άρθρο 24 του Ν.2214/94 είναι υποχρεωτικά ονομαστικές και σε περίπτωση μεταβιβάσεως τους οφείλεται φόρος με συντελεστή 5% επί της συνολικής αξίας αυτών. Σε

περίπτωση μεταβιβάσεως τέτοιων μετοχών καταβάλλονται σωρευτικά και οι δύο φόροι(με συντελεστή 20% οι πρώτες και 5% οι δεύτερες).

Όπως είπαμε και παραπάνω οι προαναφερθείσες δηλώσεις υποβάλλονται στη Δ.Ο.Υ πριν τη σύνταξη του εγγράφου μεταβιβάσεως των μετοχών συνεπώς τσό το ιδιωτικό όσο και το συμβολαιογραφικό έγγραφο μεταβιβάσεως των μετοχών θα στηριχθεί στα αντίγραφα των υποβληθεισών δηλώσεων στη ΔΟΥ η οποία επιστρέφει στον μεταβιβάζοντα θεωρημένο αντίγραφο όπου αναγράφονται και η αξία που φορολογείται καθώς και οι καταβληθέντες φόροι.

3.9 ΙΔΡΥΤΙΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ

Ιδρυτικοί Τίτλοι από νομική άποψη

Οι ιδρυτές της εταιρείας μπορούν να πάρουν ως ανταμοιβή για την εργασία τους ,ιδρυτικούς τίτλους. Οι ιδρυτικοί τίτλοι είναι αξιόγραφα ονομαστικά (αμφισβητείται νομικά αν μπορεί να εκδοθούν και στον κομιστή),που εκδίδει η Α.Ε σε αριθμό όχι μεγαλύτερο του 1/10 των μετοχών , χωρίς ονομαστική αξία και χωρίς να δίνουν το δικαίωμα στον κάτοχο τους για συμμετοχή στη διοίκηση, διαχείριση και στον προϊόν εκκαθαρίσεως της Α.Ε. Οι ιδρυτικοί τίτλοι διακρίνονται σε κοινούς και εξαιρετικούς. Η έννοια και τα χαρακτηριστικά κάθε κατηγορίας έχουν ως εξής:

3.9.1 Κοινός Ιδρυτικός Τίτλος (Κ.Ι.Τ.)

Οι Κ.Ι.Τ είναι δυνατό να παρέχονται από την Α.Ε σε όλους ή μερικούς από τους ιδρυτές ως ανταμοιβή για καθορισμένες ενέργειες τους για τη σύσταση της εταιρείας. Υπάρχει η άποψη , η οποία όμως αμφισβητείται , ότι Κ.Ι.Τ. μπορεί να παρέχονται και σε περιπτώσεις αύξησεως του Μ.Κ.

Οι Κ.Ι.Τ: α) εκδίδονται για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν στην Α.Ε.

β) Ο συνολικός αριθμός των δεν μπορεί των Κ.Ι.Τ δεν μπορεί να υπερβεί το 1/10

του αριθμού των μετοχών

γ) Δεν έχουν ονομαστική αξία

δ) Δεν συμμετέχουν κανονικά στη διανομή κερδών. Τα τυχόν διανεμόμενα κέρδη στους κατόχους Κ.Ι.Τ δεν είναι δυνατό να υπερβαίνουν το 25% των κερδών που απομένουν μετά την αφαίρεση, από αυτά, του τακτικού αποθεματικού και του πρώτου μερίσματος.

ε) Δεν παρέχουν δικαίωμα συμμετοχής στη διοίκηση και διαχείριση της Α.Ε ούτε στο προϊόν της εκκαθάρισεως κατά τη λύση της.

στ) Η Α.Ε μπορεί να τους εξαγοράσει έπειτα από πάροδο 10 ετών από την έκδοση τους. Το ποσό εξαγοράς των Κ.Ι.Τ δεν είναι δυνατό να υπερβαίνει το ποσό που προκύπτει από την κεφαλαιοποίηση προς 15% του μέσου όρου των κερδών που διανεμήθηκαν στους των κατά την τελευταία τριετία.

ζ) Οι Κ.Ι.Τ δεν μετατρέπονται σε μετοχές, είναι όμως δυνατό με ορισμένες προϋποθέσεις να κεφαλαιοποιηθεί το ποσό που προκύπτει από την εξαγορά τους.

Η εξαγορά των Κ.Ι.Τ θέτει ορισμένα νομικά προβλήματα επειδή ο νόμος δεν προσδιορίζει πως μπορεί να εξαγοραστούν σε περίπτωση που στην τελευταία τριετία δεν είχαν διανεμηθεί καθόλου μερίσματα ή είχαν διανεμηθεί μόνο κατά το ένα ή κατά τα δύο έτη. Για την περίπτωση που δεν έχουν διανεμηθεί καθόλου μερίσματα επικρατεί η άποψη ότι δεν υπάρχει η προϋπόθεση πραγματοποίησεως της εξαγοράς, η οποία θα πρέπει να αναβληθεί.

Η εξαγορά των Κ.Ι.Τ μπορεί να πραγματοποιηθεί:

- Με διάθεση κερδών,

- Με διάθεση ειδικού αποθεματικού που είχε δημιουργηθεί σε προηγούμενες χρήσεις,
- Με δημιουργία λογαριασμού πολυετούς αποσβέσεως , ο οποίος να αποσβεσθεί , κατ' αναλογία των εξόδων ιδρύσεως , σε πέντε έτη.

3.9.2 Εξαιρετικοί ιδρυτικοί τίτλοι

Οι Ε.Ι.Τ εκδίδονται τόσο κατά τη σύσταση όσο και κατά τη διάρκεια της λειτουργίας της Α.Ε και δίδονται ως αντάλλαγμα εισφορών σε είδος .

Οι Ε.Ι.Τ: α) χορηγούνται σε πρόσωπα που παραχώρησαν τη χρήση πράγματος στην Α.Ε και δεν έχουν ονομαστική αξία.

β) Εξακολουθούν να ισχύουν εφόσον υπάρχει στη νομή της Α.Ε το πράγμα για το οποίο εκδόθηκαν.

γ) Συμμετέχουν στα κέρδη χωρίς περιορισμό ως προς την έκταση του δικαιώματος των η Α.Ε, μπορεί να καθορίσει οποιουσδήποτε όρους συμμετοχής, συνεπώς είναι δυνατό να καθορισθούν και προνομιακοί όροι , όπως π.χ προνομιακή απόληψη μερίσματος .

δ) Εξαγοράζονται σε τιμή που καθορίζεται χωρίς περιορισμούς , υποστηρίζεται όμως ότι το αντίτιμο της εξαγοράς πρέπει να ορίζεται στο καταστατικό.

ε) Δεν μετέχουν στο προϊόν εκκαθάρισεως της Α.Ε

Για την έκδοση των Ε.Ι.Τ απαιτείται να εξακριβωθεί από την ειδική επιτροπή του άρθρου 9 του Ν.2190 η ύπαρξη και η προβλεπόμενη διάρκεια χρησιμοποίησεως των περιουσιακών στοιχείων που η χρήση τους παραχωρήθηκε στην Α.Ε. Υποστηρίζεται ότι ανάλογη εξακρίβωση πρέπει να γίνεται και κατά την εξαγορά των Ε.Ι.Τ.

3.9.3 Η Λογιστική παρακολούθηση των ιδρυτικών τίτλων

Όπως είδαμε, οι ιδρυτικοί τίτλοι, τόσο οι κοινοί όσο και οι εξαιρετικοί, δεν έχουν ονομαστική αξία ούτε αντιπροσωπεύουν συγκεκριμένη υποχρέωση της Α.Ε προς τους κομιστές των, μέχρι να ληφθεί η απόφαση της εξαγοράς των. Συνεπώς η λογιστική απεικόνιση των κατά την έκδοση, μόνο με λογαριασμούς τάξεως και με χρήση λογιστικού ισολόγιου μπορεί να πραγματοποιηθεί. Στο ανοιγμένο ζεύγος λογαριασμών, ο χρεωστικός απεικονίζει τις υπηρεσίες των ιδρυτών, ενώ ο πιστωτικός τους τίτλους που εκδόθηκαν. Κατά την εφαρμογή του Ε.Γ.Λ.Σ οι σχετικοί λογαριασμοί θα ενταχθούν ως δευτεροβάθμιοι των 04 και 08, διαφορών λογαριασμών πληροφοριών.

3.9.3.1 Λογιστική των ΚΙΤ

Παράδειγμα: Η ανώνυμη εταιρεία «Ω» έχει μετοχικό κεφάλαιο 234.776,26 € διαιρεμένο σε 80.000 μετοχές και με ονομαστική αξία 23.48€ η μία. Με την σύσταση της η εταιρεία παραχωρεί στους ιδρυτές της 500 κοινούς ιδρυτικούς τίτλους για υπηρεσίες που προσέφεραν. Ορίζει στο καταστατικό της ότι οι δικαιούχοι των κοινών ιδρυτικών τίτλων δικαιούνται το 10% των κερδών (αφαίρεση τακτικού αποθεματικού και πρώτο μέρισμα). τέλος του έτους η εταιρεία πραγματοποίησε κέρδη 5.869,41 € αφού έχει αφαιρεθεί το πρώτο μέρισμα και το τακτικό αποθεματικό.

//

04 ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΛΟΓ/ΜΟΙ ΠΛΗΡ.ΧΡ.	500
04.00 Κοινοί ιδρυτικοί τίτλοι	
04.00.00 Ιδρυτές	<u>500</u>
08 ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΛΟΓ/ΜΟΙ ΠΛΗΡ.ΠΙΣ.	500
08.00 ΔΙΚ/ΧΟΙ κοινών ιδρυτικών τίτλων	

Αύξηση και Μείωση Μετοχικού Κεφαλαίου Α.Ε. Η αύξηση σε σχέση με την εισαγωγή στο ΧΑΑ.

08.00.00 Κ.Κ.	250	
08.00.01 Γ.Γ	<u>250</u>	
500 Κ.Ι.Τ * 15ρχ		
//		
88 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ		5.869,41
88.99.Κέρδη προς διάθεση		
88.99.00 Κ.Κ	1.000.000	
88.99.01 Γ.Γ	<u>1.000.000</u>	
53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		5.869,41
53.01 Μερίσματα πληρωτέα		
53.01.00 Μερίσματα Ι.Τ. πληρωτέα	<u>2.000.000</u>	
Κέρδη προς τους ιδρυτές		
//		
53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		5.869,41
53.01 Μερίσματα πληρωτέα		
53.01.00 Μερίσματα Ιδρυτικών τίτλων		
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		5.869,41
38.00 Ταμείο		
38.00.00 Μετρητά		
//		

Εξαγορά Κ.Ι.Τ

Παράδειγμα: Η Α.Ε «Χ»εξαγοράζει 500 Κ.Ι.Τ που είχε εκδόσει. Για τον καθορισμό της αξίας εξαγοράς δίνονται τα μερίσματα που πληρώθηκαν στους κατόχους των Κ.Ι.Τ κατά την τελευταία τριετία και που ήταν:733,68 €,880,41 €,1.027,15€.

Υπολογισμός :733,68 +880,41 +1.027,15 =880,41 Μέσο μέρισμα.

Αύξηση και Μείωση Μετοχικού Κεφαλαίου Α.Ε. Η αύξηση σε σχέση με την εισαγωγή στο ΧΑΑ.

Κεφάλαιο 0,29 € 0,04 € τόκο

X 880,41

X=5.869,41

1^{ος} τρόπος : Η εξαγορά να γίνει από κέρδη μιας χρήσεως.

_____ // _____

16 ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ & ΕΞΟΔΑ

ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ 5.869,41

16.19 Λοιπά έξοδα πολυετούς απόσβεσης

16.19.00 Εξαγορά Κ.Ι.Τ 5.869,41

53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ 5.869,41

53.98 Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

53.98.00 Δικαιούχοι από εξαγορά Κ.Ι.Τ 5.869,41

Εξαγορά Κ.Ι.Τ σύμφωνα με το καταστατικό Νο

_____ // _____

42 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΙΣ ΝΕΟ 5.869,41

42.00 ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΚΕΡΔΩΝ ΕΙΣ ΝΕΟ

16 ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ & ΕΞΟΔΑ 5.869,41

ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ

16.19 Λοιπά έξοδα πολυετούς απόσβεσης

16.19.00 Εξαγορά Κ.Ι.Τ 5.869,41

Καλύψη της αξίας εξαγοράς από κέρδη χρήσεως

_____ // _____

2^{ος} Τρόπος: Η εξαγορά να γίνει αποθεματικό κεφάλαιο που είχε δημιουργηθεί ειδικά γι'

αυτό το σκοπό.

_____ // _____

16 ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ & ΕΞΟΔΑ 5.869,41

ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ

16.19 Λοιπά έξοδα πολυετούς απόσβεσης

16.19.00 Εξαγορά Κ.Ι.Τ 5.869,41

53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ 5.869,41

53.98 Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

53.98.00 ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΑΠΟ ΕΞΑΓΟΡΑ Κ.Ι.Τ 5.869,41

Εξαγορά Κ.Ι.Τ. σύμφωνα με το καταστατικό Νο ...

_____ // _____

41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ-ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ-ΕΠΙΧ.ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ 5.869,41

41.04 Ειδικά αποθεματικά

41.04.01 Εδικό αποθεματικό για εξαγορά Κ.Ι.Τ 5.869,41

16 ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ & ΕΞΟΔΑ 5.869,41

ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ

16.19 Λοιπά έξοδα πολυετούς απόσβεσης

16.19.00 Εξαγορά Κ.Ι.Τ 5.869,41

Κάλυψη της αξίας εξαγοράς από κέρδη χρήσεως

_____ // _____

3^{ος} τρόπος : Η δαπάνη εξαγοράς να χαρακτηριστεί δαπάνη ιδρύσεως και να αποσβεστεί σε μια πενταετία.

Στον τρόπο αυτό ο 16.19.00 ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΑΠΟ ΕΞΑΓΟΡΑ ΚΙΤ, θα μείνει στον ισολογισμό και θα αποσβεστεί σε μια πενταετία, τμηματικά και ισόποσα (σταθερή απόσβεση) σύμφωνα με το Ε.Γ.Λ.Σ.

Η εξαγορά , με αυτούς τους τρόπους , κλείνει με αντιλογισμό των λογαριασμών τάξεως που είχαν δημιουργηθεί κατά την έκδοση των κοινών ιδρυτικών τίτλων...

_____ // _____

08 ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΛΟΓ/ΜΟΙ ΠΛΗΡ.ΠΙΣΤΩΤ. 500

08.00 ΚΑΤΟΧΟΙ ΚΙΤ σε κυκλοφορία

04 ΔΙΑΦΟΙΡΟΙ ΛΟΓ/ΜΟΙ ΠΛΗΡ.ΧΡΕΩΣ. 500

04.00 Υπηρεσίες που παρασχέθηκαν από ιδρυτές

_____ // _____

3.9.3.2 Λογιστική των Ε.Ι.Τ

Παράδειγμα: Στην Α.Ε. «χ» προσφέρει ο Δ.Δ. σύσταση κάποιου προϊόντος (εφεύρεση) και για αντάλλαγμα η εταιρεία του δίνει Ε.Ι.Τ. Συμφώνησαν να παίρνει το 5% των καθαρών κερδών κάθε χρήσεως.

Το κεφάλαιο της εταιρείας είναι 88.041,09€. Τα καθαρά κέρδη της χρήσεως ανήλθαν σε 2.934,70 € ($2934,70 \cdot 5\% = 146,74$)

_____ // _____

04 ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΛΟΓ/ΜΟΙ ΠΛΗΡ. ΧΡΕΩΣ. 300

04.00 Εξαιρετικοί ιδρυτικοί τίτλοι

04.00.00 Δ.Δ. 300

08 ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΛΟΓ/ΜΟΙ ΠΛΗΡ. ΠΙΣΤΩΤ. 300

08.00 Δικαιούχοι εξαιρετικών ιδρυτικών τίτλων

08.00.00 Δ.Δ 300

_____ // _____

88 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ 146,74

88.99 Κέρδη προς διαθέση

88.99.00 Δ.Δ. 146,74

53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ 146,74

53.01 Μερίσματα πληρωτέα

53.01.00 Μερίσματα Ε.Ι.Τ πληρωτέα 146,74

38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ 105,65

38.00 Ταμείο

38.00.00 Μετρητά 105,65

Αύξηση και Μείωση Μετοχικού Κεφαλαίου Α.Ε. Η αύξηση σε σχέση με την εισαγωγή στο ΧΑΑ.

54 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ ΤΕΛΗ 41,09

54.09 Λοιποί φόροι –τέλη

54.09.00 Φόρος μερισμάτων εξ.ιδρυτ.τίτλων 41,09

_____ // _____

Εξαγορά ΕΙΤ

Παράδειγμα: Η γενική συνέλευση της «χ» Α.Ε. στο τέλος του τρίτου χρόνου εξαγοράζει τους εξαιρετικούς ιδρυτικούς τίτλους με 2.054,29 € Υπολογίστηκε η αξία της εφευρέσεως για την υπόλοιπη ζωή της σε 1.760,82 €

_____ // _____

6 ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΑΠΟΣΒ. 1.760,82

6.00 Υπεραξία επιχείρησης

6.00.00 Άυλα περιουσιακά στοιχεία 1.760,82

4 ΕΞΟΔΑ ΚΤΗΣΕΩΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΩΝ 293,47

4.00 Έξοδα εξ. ιδρυτ. τίτλων 293,47

53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ 2.054,29

53.20 Μέτοχοι δικαιούχοι εξαιρ.τίτλων

53.20.00 Δικαιούχοι εξαγοράς εξ.ιδρυτ.τίτλων 2.054,29

3 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ 2.054,29

3.20 Μέτοχοι δικαιούχοι εξαιρ.τίτλων

3.20.00 Δικαιούχοι εξαγοράς εξ. ιδρυτ. τίτλων 2.054,29

38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ 1.479,09

38.00 Ταμείο

38.00.00 Μετρητά 1.479,09

54 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ ΤΕΛΗ 575,20

54.09 Λοιποί φόροι τέλη

54.09.00 Φόρος μερ.εξαγορ.Ε.Ι.Τ 575,20

700.000*25%=175.000,175.000*4%=21.000 Καταβόλη φόρου και εξ.Ε.Ι.Τ

_____ // _____

08 ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΛΟΓ/ΣΜΟΙ ΠΛΗΡ.ΠΙΣΤΩΣ.	300
08.00 Δικαιούχοι εξαγ.ιδρυτ.τίτλων	
08.00.00 Δ.Δ.	<u>300</u>
04 ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΛΟΓ/ΣΜΟΙ ΠΛΗΡ.ΧΡΕΩΣ.	300
04.00 Εξαιρετικοί ιδρυτ.τίτλοι	
04.00.00 Δ.Δ	<u>300</u>
<i>Αντιλογισμός λογ/σμών τάξεως</i>	

_____ // _____

3.10 Έκδοση ομολογιακού δανείου

Γενικά περί ομολογιακών δανείων

Με τη σύναψη ομολογιακών δανείων κατορθώνει η Α.Ε. να δανειστεί μακροπρόθεσμα μεγάλα χρηματικά ποσά, τα οποία είναι απαραίτητα για την επέκταση των παγίων εγκαταστάσεών της πχ αγορά μηχανημάτων, οικοπέδων και κατασκευή οικοδομών. Επειδή το ποσό του δανείου είναι μεγάλο, είναι αδύνατο να ληφθεί από ένα πρόσωπο. Για το λόγο αυτό οι Α.Ε. το ποσό του δανείου το διαιρούν σε μικρά ποσά για τα οποία εκδίδουν τίτλους, που λέγονται ομολογίες τις οποίες διαθέτουν στο κοινό. Με τον τρόπο αυτό είναι δυνατή η συμμετοχή στο δάνειο και των μικρών αποταμιευτών και επιπλέον ο δανεισμός μεγάλων χρηματικών μέσων. Επομένως η ομολογία είναι τίτλος που εκδίδεται από αυτόν που συνάπτει το δάνειο με ομολογίες προς απόδειξη της υποχρέωσης του και παραδίδεται στο δανειστή. Ομολογίες εκδίδουν εκτός από τις Α.Ε. οι δήμοι, τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου και το ίδιο το κράτος για λογαριασμό του.

Στην ομολογία αναγράφεται το ποσό του δανείου, το επιτόκιο του, ο χρόνος και τρόπος πληρωμής των τόκων και εξόφλησης του δανείου, η τιμή εξόφλησης των ομολογιών, ο αύξων αριθμός της κλπ.

Η ομολογία αποτελείται από το κύριο σώμα και από τα τοκομερίδια. Τα τοκομερίδια είναι οι αποδείξεις που υπάρχουν στο κάτω μέρος της ομολογίας με τις οποίες εισπράττει τον τόκο ο ομολογιούχος στο τέλος κάθε εξαμηνίας του έτους. Τα τοκομερίδια απαίπτονται και παραδίδονται στον οφειλέτη οργανισμό, όταν εισπράττονται οι τόκοι. Η Α.Ε. για τη σύναψη του φορολογικού δανείου μπορεί να ακολουθήσει δύο τρόπους:

- ♦ Να διαθέσει τις ομολογίες απευθείας στο κοινό
- ♦ Να τις διαθέσει σε δημόσια εγγραφή

Η κάλυψη του ομολογιακού δανείου με δημόσια εγγραφή γίνεται μέσω της Τράπεζας ή του ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων ή των Ταχυδρομικών Ταμιευτηρίων ή του χρηματιστηρίου και επιτρέπεται μόνο στις Α.Ε. που έχουν μετοχικό κεφάλαιο τουλάχιστον 29.347,03€ ολοσχερώς καταβλημένο. Παραπάνω διαπραγματευθήκαμε για τον τίτλο που λέγεται μετοχή. Η μετοχή διαφέρει από την ομολογία γιατί:

- ♦ Η ομολογία μπορεί να εκδοθεί και από τους Δήμους, τα Ν.Π.Δ.Δ., το Κράτος, ενώ η μετοχή μόνο από την Α.Ε.
- ♦ Η ομολογία είναι τίτλος που εμφανίζει δάνειο που χορήγησε ο κάτοχός της και επομένως ο ομολογιούχος είναι δανειστής και παίρνει ορισμένο τόκο, ανεξάρτητο από την πραγματοποίηση κερδών ή ζημιών από την Α.Ε., αν το δάνειο έγινε από Α.Ε., ενώ ο κάτοχος της μετοχής είναι εταίρος της Α.Ε. και συμμετέχει στα κέρδη, εφόσον αυτά υπάρχουν.
- ♦ Ο μέτοχος μετέχει στη Διοίκηση της Α.Ε., ενώ το αντίθετο συμβαίνει με τον ομολογιούχο.
- ♦ Τέλος σε περίπτωση διάλυσης της Α.Ε. και διανομής της περιουσίας της, πρώτα θα ικανοποιηθούν οι ομολογιούχοι δανειστές και ύστερα οι μέτοχοι.

3.10.1. Ομολογίες μετατρέψιμες σε μετοχές

Από το 1962 ο νόμος επέτρεψε στην Α.Ε. τη χορήγηση στους ομολογιούχους του δικαιώματος της μετατροπής των ομολογιών σε μετοχές. Το δικαίωμα αυτό προσφέρει στον ομολογιούχο τη δελεαστική δυνατότητα να γίνει μέτοχος της εταιρείας όταν θα κρίνει ότι αυτό είναι προς το συμφέρον του. Η έκδοση τέτοιων ομολογιών ισοδυναμεί με αύξηση του κεφαλαίου υπό προθεσμία.

- ♦ Η χορήγηση του δικαιώματος αυτού γίνεται με απόφαση καταστατικής συνέλευσης κατά την έκδοση του ομολογιακού δανείου και για ποσό το οποίο δεν μπορεί να υπερβεί το μισό του καταβλημένου εταιρικού κεφαλαίου
- ♦ Στην απόφαση πρέπει να ορίζεται ο χρόνος και ο τρόπος άσκησης του δικαιώματος και η τιμή της μετατροπής. Ο χρόνος άσκησης του δικαιώματος του ομολογιούχου μπορεί να επεκταθεί σε όλη τη διάρκεια της εταιρείας ή να περιορισθεί χρονικά.
- ♦ Απαγορεύεται η χορήγηση μετοχής ονομαστικής αξίας ανώτερης της τιμής έκδοσης των μετατρεπόμενων ομολογιών.
- ♦ Μόλις χορηγηθούν οι αντίστοιχες μετοχές, πραγματοποιηθεί επομένως η μετατροπή των ομολογιών σε μετοχές, το κεφάλαιο της Α.Ε., αυξάνει αυτοδικαίως κατά το ποσό των μετοχών που χορηγήθηκαν, το δε Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να αναπροσαρμόσει το άρθρο του καταστατικού που αφορά το ύψος του κεφαλαίου στο τέλος της χρήσης που πραγματοποιήθηκε η μετατροπή.

Επιπλέον η απόφαση της καταστατικής Γενικής Συνέλευσης πρέπει να καταχωρηθεί στο Μητρώο Α.Ε. και να δημοσιευθεί περίληψη στο Δελτίο Α.Ε. και Ε.Π.Ε.

3.10.2. Ομολογίες με συμμετοχή στα κέρδη

Κατά την έκδοση ομολογιακού δανείου επιτρέπεται η χορήγηση από την Α.Ε. στους ομολογιούχους δικαιώματος απόληψης, πέραν του τόκου και ορισμένου ποσοστού από τα κέρδη, τα οποία μένουν κατά την αφαίρεση από αυτά των κρατήσεων για το τακτικό αποθεματικό και το πρώτο μέρος.

Η χορήγηση του δικαιώματος αυτού γίνεται με απόφαση καταστατικής Γενικής Συνέλευσης η οποία πρέπει να καταχωρηθεί στο Μητρώο Α.Ε. και να δημοσιευθεί περίληψη στο Δελτίο Α.Ε. και Ε.Π.Ε.

3.10.3 Διακρίσεις ομολογιών

Οι ομολογίες διακρίνονται ανάλογα με τον τρόπο μεταβίβασής τους:

α. Σε ονομαστικές. Σε αυτές αναγράφεται το όνομα του ομολογιούχου. Η μεταβίβαση από κομιστή σε κομιστή απαιτεί μια τυπική διαδικασία.

β. Σε μικτές. Είναι ονομαστικές ως προς το κεφάλαιο μόνο. Τα τοκομερίδια μεταβιβάζονται, αφού αποκοπούν, και εισπράττονται από οποιοδήποτε τα παραδώσει προς πληρωμή.

γ. Σε ανώνυμες. Σε αυτές δεν αναγράφεται το όνομα του ομολογιούχου. Μεταβιβάζονται με απλή παράδοση σε άλλο πρόσωπο. Η περίπτωση αυτή είναι η συνηθισμένη μορφή έκδοσης ομολογιών, γιατί έχουν το πλεονέκτημα να διαπραγματεύονται εύκολα στην αγορά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

4 ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΠΟΨΗ ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΗΣ Α.Ε.

4.1 Βασικές παρατηρήσεις

Για να κατανοήσουμε σαφέστερα τη Λογιστική Τεχνική που αφορά τη σύσταση της Α.Ε., σημειώνουμε τα ακόλουθα:

1. Η σύσταση οποιασδήποτε Α.Ε. μπορεί να πραγματοποιηθεί:

- Με σύμβαση μεταξύ των ιδρυτών, οι οποίοι αναλαμβάνουν και στη συνέχεια εισφέρουν το Μετοχικό Κεφάλαιο.
- Με δημόσια εγγραφή, οπότε καλούνται οι ενδιαφερόμενοι αποταμιευτές να εγγραφούν αναλαμβάνοντας έτσι την ευθύνη εισφοράς του Μ.Κ. (κάλυψη του κεφαλαίου), και στη συνέχεια να καταβάλουν, κατά τους όρους του καταστατικού, το αναληφθέν από αυτούς Μ.Κ. (πραγματοποίηση του κεφαλαίου).

Για την σύσταση Α.Ε. με δημόσια εγγραφή απαιτείται άδεια της επιτροπής κεφαλαιαγοράς και η έκδοση των αντίστοιχων μετοχών γίνεται με τη μεσολάβηση τραπεζών ή του Χρηματιστηρίου Αθηνών. Η Α.Ε. που συνίσταται με τον τρόπο αυτό, πρέπει μέσα σε ένα έτος να εισαγάγει τις μετοχές της στο χρηματιστήριο.

Οι εισφορές για το σχηματισμό του Μ.Κ. μπορεί να συνίσταται σε χρήμα, σε υλικά αγαθά, σε άυλα αγαθά, σε απαιτήσεις και σε χρήση πράγματος. Η αξία των εισφερόμενων υλικών ή άυλων αγαθών και απαιτήσεων και η αξία χρήσεως πράγματος καθορίζονται με απόφαση της επιτροπής του άρθρου 9 του Ν. 2190 ή οποία υποβάλλεται σε δημοσιότητα.

Σύμφωνα λοιπόν με τα προηγούμενα, έχουμε δύο στάδια στη διαδικασία συστάσεως των Α.Ε.

- Το στάδιο της αναλήψεως της ευθύνης της εισφοράς (κάλυψη), και

- Τα στάδια της καταβολής (πραγματοποίηση του Μ. Κ.).

2. Η καταβολή του Μ. Κ. μπορεί να γίνει είτε εφάπαξ ,είτε με δόσεις. Υφίσταται κατώτατο όριο του Μ. Κ. το οποίο καθορίζεται σε 10.000.000δρχ. ανεξάρτητα αν η ανάληψη του κεφαλαίου γίνεται απευθείας από τους ιδρυτές ή η σύσταση πραγματοποιείται με δημόσια εγγραφή.

Η καταβολή με δόσεις υπόκειται , από το νόμο , σε σειρά περιορισμών οι οποίοι αποβλέπουν στο να ελαχιστοποιήσουν τους κινδύνους που μπορεί να δημιουργήσει η τμηματική καταβολή. Οι περιορισμοί αυτοί είναι:

1. Ο χρόνος για την ολοκληρωτική καταβολή του κεφαλαίου δεν μπορεί να υπερβεί τα δέκα χρόνια.
2. Το κατώτατο όριο κεφαλαίου που καθορίζεται εκάστοτε από το νόμο πρέπει να καταβληθεί ολοσχερώς κατά τη σύσταση της εφορίας.
3. Η αρχική καταβολή κεφαλαίου δεν μπορεί να είναι κατώτερη από $\frac{1}{4}$ του Μ .Κ.
4. Αν η έκδοση των μετοχών γίνεται πάνω από το άρτιο , η υπέρ το άρτιο διαφορά καταβάλλεται ολόκληρη εφάπαξ κατά την αρχική καταβολή .
5. Οι μετοχές παραμένουν ονομαστικές μέχρι την ολοκληρωτική εξόφληση τους .
6. Σε περίπτωση μεταβιβάσεως μετοχής που δεν έχει πληρωθεί ο παλαιός κάτοχος της ευθύνεται αλληλεγγύως με τον νέο κύριο για το οφειλόμενο τμήμα της μετοχής , επί μια διετία από τη μεταβίβαση.

Εκφράζοντας μαθηματικά τους υπό τα στοιχεία 2,3 και ο περιορισμός μπορούμε να πούμε ότι ως προς το ποσό Α της αρχικής καταβολής θα πρέπει να συναληθεύουν οι ακόλουθες δύο ισότητες:

1) $A > 29.347,03 + \Delta$

2) $2)A > \frac{1}{4}K + \Delta$, όπου Κ το Μ.Κ και Δ η διαφορά εκδόσεως υπέρ το άρτιο.

Οι υπόλοιπες δόσεις, που δεν είναι απαραίτητο να καθορισθούν ισόποσες, ούτε προς την αρχική καταβολή ούτε μεταξύ των ,προσδιορίζονται από το καταστατικό με μοναδικό περιορισμό ή χρονική κλιμάκωση των να μην ξεπεράσει τη δεκαετία.

Ο νόμος ορίζει ότι «μερική καταβολή του κεφαλαίου δεν επιτρέπεται σε περίπτωση εισφοράς σε είδος ». Κατά την επικρατούσα γνώμη, η ύπαρξη εισφορών σε είδος δεν αποκλείει την τμηματική καταβολή του κεφαλαίου ως προς το τμήμα του που θα αποτελείται από μετρητά. Έτσι οι εισφορές σε είδος θα πρέπει να περιληφθούν στην αρχική καταβολή.

3. Κάθε δόση, μέχρι την πλήρη καταβολή του Μ. Κ. αναφέρεται σε ποσοστό της αξίας κάθε μετοχής και όχι σε ποσοστό του συνολικού Μ. Κ. Αυτό σημαίνει ότι δεν γίνεται κάποιος μέτοχος για το καταβλητέων τμήμα από το Μ. Κ. που ανέλαβε ,ώστε να παίρνει ανάλογο αριθμό μετοχών , αν δεν καταβάλει εξ ολοκλήρου το κεφάλαιο που ανέλαβε να εισφέρει. Τότε μόνο , δηλαδή μετά την πλήρη καταβολή , θα παραδοθεί στο μέτοχο το σύνολο των μετοχών που αντιστοιχούν στο ποσοστό συμμετοχής του για τη διαμόρφωση του Μ. Κ.

Παράδειγμα: Ο Α ανέλαβε τμήμα του Μ .Κ της Α .Ε «Χ» για 2.347,76, που είναι η αξία 800 μετοχών ονομαστικής αξίας 2,93. η κάθε μία. Στην αρχή κατέβαλε το ελάχιστο όριο που επιτρέπει ο νόμος: $2.347,76 \cdot 25\% = 586,94 \text{ €}$. Το υπόλοιπο μέρος της εισφοράς του θα εξοφλήσει σε δόσεις των 586,94 €.

Μετά την καταβολή και της άλλης δόσεως , μολονότι ο Α έχει καταβάλει το $\frac{1}{2}$ της εισφοράς, δεν είναι κύριος των 400 μετοχών ($800 \cdot \frac{1}{2}$) αλλά του 50% κάθε μιας των 800 μετοχών και αν υποτεθεί ότι δεν θα καταβάλει τις β' και γ' δόσεις , δεν πρόκειται να πάρει ούτε μια μετοχή (απλώς θα τακτοποιηθεί ο λογαριασμός του ,όπως φαίνεται παρακάτω στην ίδια παράγραφο).

4. Οι εισφορές μπορεί να συνίσταται σε χρήμα ή σε άλλα υλικά ή άυλα αγαθά (εισφορά σε είδος), οπότε θα γίνεται ανάλογος διαχωρισμός των μετόχων που ανέλαβαν εισφορές σε είδος ή χρήμα.

5. Οι μετοχές έχουν ονομαστική αξία η οποία αναφέρεται στον τίτλο της μετοχής και που δεν μπορεί να είναι κατώτερη των 0,29 €. και ανώτερη των 0,88 €. Ειδικές διατάξεις ισχύουν για τις μετοχές που εισάγονται στο χρηματιστήριο. Το άθροισμα της ονομαστικής αξίας (Ο.Α) όλων των μετοχών συνιστά το Μ.Κ της Α.Ε.

Η πώληση των μετοχών στους μετόχους από την Α.Ε. είναι δυνατό να γίνει:

- Στην Ο.Ε. (στο άρτιο –at par)
- Σε τιμή ανώτερη της Ο.Α (υπέρ το άρτιο)

Στη δεύτερη περίπτωση θα δημιουργηθεί λογαριασμός με τον τίτλο «διαφορά από την υπέρ το άρτιο έκδοση των μετοχών», που δείχνει το ποσό από την υπέρ το άρτιο καταβολή των μετοχών.

Σημειώνεται ότι η έκδοση της μετοχής σε τιμή κατώτερη της Ο.Α. (υπό το άρτιο) απαγορεύεται στη χώρα μας.

6. Όταν το κεφάλαιο καταβάλλεται με δόσεις είναι ενδεχόμενο να προκύψει η περίπτωση μη εμπρόθεσμης καταβολής δόσεως από κάποιον ή κάποιους μετόχους (υπερημερία μετόχου). Αν περάσουν τρεις μήνες από τη λήξη της προθεσμίας για την πληρωμή της δόσεως, ο μέτοχος που δεν έχει εκπληρώσει την υποχρέωσή του καθίσταται έκπτωτος και η Α.Ε. είναι υποχρεωμένη, μέσα σε ένα μήνα από τη λήξη του τριμήνου, να πωλήσει νέες ισάριθμες μετοχές, μέσω του χρηματιστηρίου. Η πώληση γίνεται για λογαριασμό του έκπτωτου μετόχου και σε περίπτωση που δεν θα καταστεί δυνατή, η εταιρεία υποχρεώνεται σε αναγκαστική μείωση του κεφαλαίου της κατά την ονομαστική αξία των ανεξόφλητων μετοχών.

7. Κατά τη σύσταση μιας Α.Ε δημιουργούνται έξοδα που αφορούν σε ολόκληρη τη ζωή της εταιρείας, όπως είναι π.χ. τα έξοδα καταρτίσεως και δημοσιεύσεως του καταστατικού, τα έξοδα δημόσιας προβολής της ιδρύσεως, τα έξοδα εκπονήσεως τεχνικών, εμπορικών και οργανωτικών μελετών καθώς και τα έξοδα διοικήσεως που πραγματοποιούνται μέχρι την έναρξη της εκμεταλλεύσεως. Τα έξοδα αυτά δεν είναι ορθό να βαρύνουν στο σύνολο τους τη πρώτη χρήση. Όμως εξάλλου, η αρχή της συντηρητικότητας που διέπει τη λογιστική επιβάλλει την απόσβεση τους σε ένα λογικό χρονικό διάστημα κατά διάταξη που περιλαμβάνεται στο Ε.Γ.Λ.Σ και η οποία ως προς τις Α.Ε έχει εφαρμογή, τα έξοδα αυτά παρακολουθούνται σε ιδιαίτερο λογαριασμό 16.10 « έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκατάστασης » και αποσβένονται είτε εφάπαξ κατά το έτος πραγματοποιήσεως των, είτε τμηματικά και ισόποσα μέσα σε μία πενταετία. Παρομοίως, με τη χρησιμοποίηση του ίδιου λογαριασμού, είναι ο χειρισμός εξόδων που μπορεί να δημιουργηθούν στο μέλλον για την επέκταση της δραστηριότητας της εταιρείας, ενώ για την περίπτωση των εξόδων που προκύπτουν λόγω αυξήσεως κεφαλαίου ή εκδόσεως ομολογιακών δανείων το Ε.Γ.Λ.Σ. προβλέπει τη χρησιμοποίηση άλλου λογαριασμού, του 16.13 « έξοδα αυξήσεως κεφαλαίου και εκδόσεως ομολογιακών δανείων ». Για την απόσβεση και των εξόδων αυτών ισχύουν τα παραπάνω.

4.2 Οι λογιστικές εγγραφές συστάσεως Α.Ε.

Για να κατανοηθούν πληρέστερα οι λογιστικές εγγραφές παραθέτουμε σειρά παραδειγμάτων που καλύπτουν τις κυριότερες περιπτώσεις σύμφωνα με τα υποδεικνυόμενα από το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο.

4.2.1 Επί εισφορών σε χρήμα.

Ο νόμος παρέχει την ευχέρεια να καταβληθεί το μετοχικό κεφάλαιο ολόκληρο στην αρχή ή τμηματικά. Στη δεύτερη περίπτωση πρέπει κατά τη σύσταση της Α.Ε να καταβληθεί το ¼ αυτού –πάντως , συνολικά όχι λιγότερο από 58.694,06 €. που είναι το ελάχιστο νόμιμο όριο. Το υπόλοιπο πρέπει να καταβληθεί μέσα σε μία δεκαετία. Η έννοια της διάταξης αυτής είναι ότι πρέπει να καταβληθεί το¼ κάθε μίας μετοχής , που δεν μπορεί να υπολείπεται των 0,07 €, αφού το κατώτατο επιτρεπτό όριο της ονομαστικής αξίας της μετοχής είναι 0,29 €. Οι μετοχές μέχρι της αποπληρωμής τους πρέπει να είναι ονομαστικές.

Οι εισφορές των μετοχών της Α.Ε., που σχηματίζουν το μετοχικό κεφάλαιο αυτής , μπορεί σε μετρητά ή σε είδος. Επίσης, μπορεί η καταβολή της αξίας των μετοχών να γίνει τμηματικά. Στο καταστατικό θα ορίζεται ο αριθμός των μετοχών , η ονομαστική αξία κάθε μετοχής, το ύψος του μετοχικού κεφαλαίου και ο τρόπος καταβολής αυτού. Κατά συνέπεια και οι λογιστικές εγγραφές σύστασης της Α.Ε. ποικίλουν. Στη συνέχεια εξετάζονται όλες οι βασικές περιπτώσεις.

4.2.1.1 Λογιστικές εγγραφές σε περίπτωση ολοσχερούς καταβολής του μετοχικού κεφαλαίου

Παράδειγμα

Έστω ότι οι Α, Β, Γ ιδρύουν Α.Ε. με μετοχικό κεφάλαιο 58.600,00 €. διαιρεμένο σε 20.000 μετοχές των 2,93.€ η κάθε μία και ότι οι Α και Β ανέλαβαν να καλύψουν από 4.000 μετοχές , ενώ ο Γ ανέλαβε 12.000 μετοχές. Η έκδοση των μετοχών πραγματοποιείται στην τιμή του άρτιου(δηλαδή , στην αναγραφόμενη τιμή επί της μετοχής, την ονομαστική). Η πρώτη

Αύξηση και Μείωση Μετοχικού Κεφαλαίου Α.Ε. Η αύξηση σε σχέση με την εισαγωγή στο ΧΑΑ.

εγγραφή αποβλέπει στο να εμφανίσει την υποχρέωση που ανέλαβαν οι μέτοχοι να καλύψουν το κεφάλαιο και έχει ως εξής:

_____ // _____

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		58.600,00
33.03 Μετόχοι Λογ. Κάλυψης κεφαλαίου		
33.03.00 Μέτοχος Α		
Εγγραφή για 4.000 μετοχές	11.720,00	
33.03.01 Μέτοχος Β		
Εγγραφή για 4.000 μετοχές	11.720,00	
33.03.01 Μέτοχος Γ		
Εγγραφή για 12.000 μετοχές	<u>35.160,00</u>	
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		58.600,00
40.02 Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο		

Κάλυψη μετοχικού κεφαλαίου Α.Ε από τους μετόχους

_____ // _____

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ		58.600,00
33.04 Μετόχοι –Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο		
33.04.00 Μέτοχος Α	11.720,00	
33.04.01 Μέτοχος Β	11.720,00	
33.04.02 Μέτοχος Γ	<u>35.160,00</u>	
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		58.600,00
33.03 Μετόχοι –Λογ. κάλυψης κεφαλαίου		
33.03.00 Μέτοχος Α	11.720,00	
33.03.01 Μέτοχος Β	11.720,00	
33.03.02 Μέτοχος Γ	<u>35.160,00</u>	

Εμφάνιση οφειλής μετόχων

_____ // _____

Η τρίτη εγγραφή θα εμφανίσει την καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου από τους μετόχους και η τέταρτη και τελευταία εγγραφή τη μεταφορά του ποσού του κεφαλαίου στο λογαριασμό «40.00 Καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο»

Σύμφωνα με την παρ.6 του άρθρου 11 του Κ.Ν. 2190/20, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 7 του Ν.2339/95, η καταβολή των μετρητών για την κάλυψη του αρχικού κεφαλαίου Α.Ε. ή αυξήσεων αυτού πρέπει να γίνεται με κατάθεση αυτών εκ μέρους των μετόχων σε λογαριασμό επ' ονόματι της εταιρείας που τηρείται σε οποιαδήποτε τράπεζα, η οποία λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα. Συνεπώς, στην Τρίτη εγγραφή, θα χρεωθεί ο λογαριασμός «38/03.03 Καταθέσεις όψεως».

		//		
38	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ			58.600,00
38.03	Καταθέσεις Όψεως			
	33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		58.600,00
	33.04	Οφειλόμενο κεφάλαιο		
	33.04.00	Μέτοχος Α	11.720,00	
	33.04.01	Μέτοχος Β	11.720,00	
	33.04.02	Μέτοχος Γ	<u>35.160,00</u>	

Καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου από τους μετόχους

		//		
40	ΚΕΦΑΛΑΙΟ			58.600,00
40.02	Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο			
	40	ΚΕΦΑΛΑΙΟ		58.600,00
	40.00	Καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο		

Μεταφορά του λογ. Μετοχικού Κεφαλαίου από οφειλόμενο σε καταβλημένο

		//		

Έτσι, μετά την καταβολή του κεφαλαίου, οι λογαριασμοί των μετόχων έκλεισαν και μένουν στο παθητικό ο λογαριασμός «40/40.00 Καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο», που

εμφανίζει το κατά το καταστατικό ύψος του κεφαλαίου και στο ενεργητικό ο λογαριασμός «38/38.03 Καταθέσεις όψεως», που εμφανίζει ίση προς το κεφάλαιο ποσότητα μετρητών.

Οι παραπάνω εγγραφές θα γίνουν στα ημερολόγια (αναλυτικά και συγκεντρωτικά) και στα καθολικά (αναλυτικά και γενικό).

Συγχρόνως θα καταχωρηθεί και η απογραφή έναρξης στο βιβλίο απογραφών – ισολογισμών. Στο παραπάνω παράδειγμα, η απογραφή έναρξης θα περιλαμβάνει μόνο ένα λογαριασμό στο ενεργητικό, το λογαριασμό «38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ /38.03 ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΟΨΕΩΣ» με το ποσό των 58.694,06€ και ένα στο παθητικό, το λογαριασμό «40ΚΕΦΑΛΑΙΟ/40.00 ΚΑΤΑΒΛΗΜΕΝΟ ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ» με το ίδιο ποσό.

4.2.1.2 Λογιστικές εγγραφές σε περίπτωση μερικής καταβολής του μετοχικού κεφαλαίου

Η πρώτη εγγραφή της κάλυψης του κεφαλαίου από τους μετόχους είναι η ίδια, όπως και στην περίπτωση (α), δηλαδή χρεώνονται οι λογαριασμοί των μετόχων και πιστώνεται ο λογαριασμός ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ με το σύνολο του μετοχικού κεφαλαίου. Αν υποθέσουμε ότι το κεφάλαιο θα καταβληθεί σε δύο δόσεις τότε η πρώτη δόση πρέπει να ανέρχεται τουλάχιστον στο ποσό των 58.694,06 €. που είναι το κατώτερο όριο του απαιτούμενου μετοχικού κεφαλαίου για τη σύσταση της Α.Ε. (άρθρο 8 παρ.2, Κ.Ν. 2190/20, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 παρ.1 του Ν.2579/98)

Παράδειγμα

Την 28.8.02 συνίσταται Α.Ε με σύσταση των Α,Β,Γ το μετοχικό κεφάλαιο είναι διαιρεμένο σε 50.000 μετοχές των 3€. Ο Α αναλαμβάνει να καλύψει 20.000 μετοχές, οι Δε

Β και Γ από 15.000 μετοχές ο καθένας. Η καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου θα γίνει τμηματικά.

Η πρώτη δόση ίση με το 25% της ονομαστικής αξίας κάθε μετοχής θα καταβληθεί αμέσως. Η δεύτερη δόση ίση με το 25% της ονομαστικής αξίας θα καταβληθεί μετά από ένα χρόνο από τη σύσταση της Α.Ε.. Η Τρίτη δόση ίση με το υπόλοιπο 50% της ονομαστικής αξίας θα καταβληθεί μετά από δύο χρόνια από τη σύσταση της Α.Ε. μετά από δύο χρόνια από τη σύσταση της Α.Ε.

28.8.02

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	150.000,00	
33.03 Μέτοχοι Λογ. Κάλυψης κεφαλαίου		
33.03.00 Α 20.000*3=60.000,00		
33.03.01 Β 15.000*3=45.000,00		
33.03.02 Γ 15.000*3=45.000,00		
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		150.000,00
40.02 Οφειλόμενο Μετ.κεφ.κ.μετοχών		

Κάλυψη μετοχικού κεφαλαίου ανώνυμης εταιρείας από τους μετόχους

//

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	150.000,00	
33.04 Οφειλόμενο κεφάλαιο		
33.04.00 Α 20.000*3=60.000,00		
33.04.01 Β 15.000*3=45.000,00		
33.04.02 Γ 15.000*3=45.000,00		
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		150.000,00
33.03 Μέτοχοι Λογ. Κάλυψης κεφαλαίου		
33.03.00 Α 20.000*3=60.000,00		
33.03.01 Β 15.000*3=45.000,00		
33.03.02 Γ 15.000*3=45.000,00		

Εμφάνιση οφειλής μετόχων

//

38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	37.500,00
38.00 Ταμείο	
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	37.500,00
33.04 Οφειλόμενο κεφάλαιο	
33.04.00 Α 20.000*0,75=15.000,00	
33.04.01 Β 15.000*0,75=11.250,00	
33.04.02 Γ 15.000*0,75=11.250,00	

Καταβολή της πρώτης δόσης

//

40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ	37.500,00
40.02 Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο κοινών μετοχών	
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ	37.500,00
40.00 Καταβλημένο μετ. κεφάλαιο κοινών μετοχών	

Μεταφορά λογαριασμού

//

38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	37.500,00
38.00 Ταμείο	
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	37.500,00
33.04 Οφειλόμενο κεφάλαιο	
33.04.00 Α 20.000*0,75=15.000,00	
33.04.01 Β 15.000*0,75=11.250,00	
33.04.02 Γ 15.000*0,75=11.250,00	

Καταβολή της δεύτερης δόσης

//

40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ	37.500,00
40.02 Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο κοινών μετοχών	

40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 37.500,00

40.00 Καταβλημένο μετ. κεφάλαιο κοινών μετοχών

Μεταφορά λογαριασμού

_____ // _____

38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ 75.000,00

38.00 Ταμείο

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ 75.000,00

33.04 Οφειλόμενο κεφάλαιο

33.04.00 Α 20.000*1,50= 30.000,00

33.04.01 Β 15.000*1,50=22.500,00

33.04.02 Γ 15.000*1,50=22.500,00

Καταβολή της τρίτης δόσης

_____ // _____

40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 75.000,00

40.02 Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο κοινών μετοχών

40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 75.000,00

40.00 Καταβλημένο μετ. κεφάλαιο κοινών μετοχών

Μεταφορά λογαριασμού

_____ // _____

4.2.2.Επί εισφορών σε είδος

Παράδειγμα

Ιδρύεται Α.Ε. από τους μετόχους Α, Β, και Γ, οι οποίοι εισφέρουν ο πρώτος μηχανήματα αξίας 14.086,57 € και μετρητά 586,94€, ο δεύτερος μηχανήματα αξίας 13.206,16 € και μετρητά 1.467,35 € και ο τρίτος μετρητά 29.347,03 €. Σύνολο μετοχικού κεφαλαίου 58.694,06 €, που διαιρείται σε 20.000 μετοχές των 2.93 € η κάθε μία. Η πρώτη εγγραφή θα είναι και πάλι η της κάλυψης του κεφαλαίου από τους μετόχους.

_____ // _____
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ 58.694,06

33.03 Μέτοχοι Λογ. Κάλυψης κεφαλαίου

33.03.00 Μέτοχος Α 5.000 μετοχές 14.673,51

33.03.01 Μέτοχος Β 5.000 μετοχές 14.673,51

33.03.02 Μέτοχος Γ 10.000 μετοχές 29.347,03

40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 58.694,06

40.02 Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο

Κάλυψη μετοχικού κεφαλαίου από τους μετόχους

_____ // _____

Ακολουθεί η δεύτερη εγγραφή κατά την ανάπτυξη του προηγούμενου παραδείγματος:

_____ // _____

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ 58.694,06

33.04 Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο

33.04.00 Μέτοχος Α 14.673,51

33.04.01 Μέτοχος Β 14.673,51

33.04.02 Μέτοχος Γ 29.347,03

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ 58.694,06

33.03 Μέτοχοι Λογ. κάλυψης κεφαλαίου

33.03.00 Μέτοχος Α 14.673,51

33.03.01 Μέτοχος Β 14.673,51

33.03.02 Μέτοχος Γ 29.347,03

Εμφάνιση οφειλής μετόχων

_____ // _____

Στην τρίτη εγγραφή θα εμφανιστεί η καταβολή του κεφαλαίου

_____ // _____

12 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ

27.292,74

Αύξηση και Μείωση Μετοχικού Κεφαλαίου Α.Ε. Η αύξηση σε σχέση με την εισαγωγή στο ΧΑΑ.

Αξία εισφερομένων από μέτοχο Α 14.086,57

Αξία εισφερομένων από μέτοχο Β 13.206,16

38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ

38.03 Καταθέσεις όψεως 31.401,32

Μετρητά εισφερόμενα από μέτοχο Α 586,94

Μετρητά εισφερόμενα από μέτοχο Β 1.467,35

Μετρητά από μέτοχο Γ 29.347,03

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ 58.694,06

33.04 Οφειλόμενο κεφάλαιο

33.04.00 Μέτοχος Α 14.673,51

33.04.01 Μέτοχος Β 14.673,51

33.04.02 Μέτοχος Γ 29.347,03

Καταβολή εισφορών από τους μετόχους

_____ // _____

Η τελευταία εγγραφή δείχνει τη μεταφορά του ποσού του κεφαλαίου στο λογαριασμό «40.00 Καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο κοινών μετοχών».

_____ // _____

40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 58.694,06

40.02 Οφειλόμενο μετ. κεφ. κοινών μετοχών

40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 58.694,06

40.00 Καταβλημένο μετ. κεφ. κοινών μετοχών

Μεταφορά λογαριασμού

_____ // _____

Και ο ισολογισμός έναρξης θα παρουσιάζει την ακόλουθη εικόνα:

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΝΑΡΞΗΣ Α.Ε

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

ΠΑΘΗΤΙΚΟ

ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	27.292,74	ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	<u>58.694,06</u>
ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	<u>31.401,32</u>		
	58.694,06		58.694,06

Ο παραπάνω ισολογισμός θα καταχωρηθεί και στο βιβλίο απογραφών ισολογισμών , ως απογραφή έναρξης , με λεπτομερή ανάλυση όλων των στοιχείων που τον συγκροτούν (π.χ. μηχανήματα ένα προς ένα).

4.2.3 Έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο

Αν οι μετοχές εκδοθούν (και διατεθούν) σε τιμή πάνω από το άρτιο, δηλαδή ανώτερη από την ονομαστική τους αξία , ο νόμος (άρθρο 14, παρ.3, Κ.Ν. 2190/20), ορίζει ότι προκύπτουσα διαφορά μπορεί να διατεθεί για πληρωμή μερισμάτων ή ποσοστών. Συνεπώς , πρέπει να αχθεί σε λογαριασμό ειδικού αποθεματικού. Αν υποθέσουμε , ότι κατά τη σύσταση της Α.Ε. με μετοχικό κεφάλαιο ονομαστικής αξίας 58.695,00 €. οι μετοχές διατέθηκαν σε τιμή των 76.303,00 €, τότε οι σχετικές εγγραφές της σύστασης θα έχουν ως εξής:

//	
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	76.303,00
33.03 Μέτοχοι Λογ. Κάλυψης κεφαλαίου	
(Ακολουθούν οι τριτοβάθμιοι κατά μέτοχο λογαριασμοί)	
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ	58.695,00
40.02 Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο	
41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	17.608,00

41.01 Οφειλόμενη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο

Διάθεση 20.000 μετοχών ονομαστικής αξίας

2,93 € η καθεμία στην τιμή των 3,82 €

_____ // _____
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ 76.303,00

38.03 Καταθέσεις όψεως

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ 76.303,00

33.03 Μέτοχοι Λογ. Κάλυψης κεφαλαίου

Καταβολή της αξίας των μετοχών από τους μετόχους

_____ // _____
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 58.695,00

40.02 Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο

41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ 17.608,00

41.01 Οφειλόμενη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ

το άρτιο

40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 58.695,00

40.00 Καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο

41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ 17.608,00

41.00 Καταβλημένη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το

άρτιο

Μεταφορά λογαριασμών

Η έκδοση μετοχών κάτω από το άρτιο δεν επιτρέπεται (άρθρο 14 § 2, Κ.Ν. 2190/20)

4.2.4 Λογιστικές εγγραφές με πλήρη καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου και με δημόσια εγγραφή

Τις μετοχές αναλαμβάνει να διαθέσει στο κοινό μία τράπεζα. Με τον τρόπο αυτό δημιουργούνται διάφορα έξοδα που εμφανίζονται στη χρέωση του λογαριασμού «16

ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΣ /16.10
Εξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκαταστάσεως». Υπάρχει περίπτωση οι μετοχές της Α.Ε. να
πωληθούν στο κοινό σε τιμή μεγαλύτερη από την ονομαστική τους αξία(πάνω από το
άρτιο), τότε το περισσότερο κεφάλαιο που εισπράττεται εμφανίζεται στο λογαριασμό του
παθητικού στην κατηγορία του ίδιου κεφαλαίου με τίτλο «41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ –ΔΙΑΦΟΡΕΣ
ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ-ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ/ 41.00Καταβλημένη διαφορά
από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο», όταν καταβληθεί. Μέχρι να καταβληθεί στο
λογαριασμό «41.01 Οφειλόμενη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο».

Παράδειγμα

Γίνεται σύσταση Α.Ε. με δημόσια εγγραφή 100.000 μετοχών ονομαστικής αξίας
2,93 € η καθεμία. Τις μετοχές αναλαμβάνει να διαθέσει στο κοινό η τράπεζα Α στην τιμή
των 3,52 €.. Η προμήθεια της τράπεζας καθορίστηκε 3% στην ονομαστική αξία των
μετοχών. Οι εγγραφές σύστασης της παραπάνω Α.Ε. είναι οι εξής:

//

ΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	352.000,00
Λοιποί χρεώστες διάφοροι σε ΕΥΡΩ.	
00Τράπεζα Α	
100.000μετοχές X 3,52	
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ	293.000,00
40.02 Οφειλόμενο μετ.κεφ. κοινών μετοχών	
41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	59.000,00
41.01 Οφειλόμενη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	

Κάλυψη μετοχικού κεφαλαίου

//

Αύξηση και Μείωση Μετοχικού Κεφαλαίου Α.Ε. Η αύξηση σε σχέση με την εισαγωγή στο ΧΑΑ.

16 ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ 8.790,00

ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΣ

16.10 Έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκαταστάσεως

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ 8.790,00

33.95 Λοιποί χρεώστες διάφοροι σε δρχ.

33.95.00 Τράπεζα Α

Υπολογισμός προμήθειας 3%

//

38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ 343.210,00

38.03 Καταθέσεις όψεως

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ 343.210,00

33.95 Λοιποί χρεώστες διάφοροι σε δρχ.

33.95.00 Τράπεζα Α

Καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου από την τράπεζα Α

//

40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 293.000,00

40.02 Οφειλόμενο μετ. κεφάλαιο κοινών μετοχών

40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 293.000,00

40.00 Καταβλημένο μετ. κεφάλαιο κοινών μετοχών

Μεταφορά λογαριασμού

//

41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ 59.000,00

41.01 Οφειλόμενη διαφορά από έκδοση

41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ 59.000,00

41.00 Καταβλημένη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο

Μεταφορά λογαριασμού

//

4.3 Υπερημερία μετόχου

Όταν το Μ.Κ. καταβάλλεται τμηματικά , αν κάποιος μέτοχος δεν καταβάλει την οφειλόμενη δόση μέσα σε τρεις μήνες από την λήξη της προθεσμίας που τέθηκε για την καταβολή της , οι μετοχές των οποίων δεν καταβλήθηκε η δόση καθίστανται αυτοδικαίως και η εταιρεία δεν είναι υποχρεωμένη, μέσα σε ένα μήνα από την λήξη του τριμήνου , να πωλήσει μέσω του χρηματιστηρίου Αθηνών νέες μετοχές , ίσες στον αριθμό με αυτές που ακυρώθηκαν . Η πώληση αυτή ενεργείται για λογαριασμό των οφειλετών μετόχων . Αν από την πώληση προκύψει , έπειτα από την αφαίρεση όλων των σχετικών εξόδων , πλεόνασμα , αυτό αποδίδεται στους υπερήμερους μετόχους. Αντίθετα , σε περίπτωση που η πώληση αποβεί ζημιογόνα η εταιρεία δικαιούται να αξιώσει από αυτούς την αποκατάσταση της ζημίας .

Σε περίπτωση , που η προσπάθεια της εκποίησης αποτύχει ολικά ή μερικά , η εταιρεία πρέπει να την επαναλάβει μέσα σε 15 μέρες από την αποτυχία και εφόσον πάλι δεν επιτευχθεί η συνολική εκποίηση , η εταιρεία είναι υποχρεωμένη στην πρώτη γενική συνέλευση των μετόχων που θα πραγματοποιηθεί , να μειώσει το Μ.Κ κατά την ονομαστική αξία των μετοχών που δεν εκποιήθηκαν . Οι έκπτωτοι μέτοχοι εξακολουθούν πάντως να ευθύνονται απέναντι της εταιρείας για κάθε οφειλή τους που προέρχεται από τη λυθείσα μετοχική σχέση.

Στο σημείο αυτό πρέπει να διευκρινισθεί ότι ο νόμος μιλάει για πώληση και όχι για έκδοση νέων μετοχών. Συνεπώς η τιμή στην οποία θα πωληθούν και οι νέες μετοχές μπορεί να είναι οποιαδήποτε συμφέρουσα τιμή, μεγαλύτερη ή μικρότερη από την ονομαστική αξία ή την τιμή εκδόσεως των μετοχών που ακυρώθηκαν. Ο νόμος άλλωστε σαφώς ορίζει ότι η πώληση γίνεται για λογαριασμό των οφειλετών μετόχων , οι οποίοι θα πιστωθούν με την αξία που θα πραγματοποιηθεί κατά την πώληση των νέων μετοχών.

Συνεπώς δεν είναι ορθή η άποψη που ενίοτε υποστηρίζεται ότι δηλαδή η διάθεση των νέων μετοχών δεν πρέπει να γίνεται κάτω από την ονομαστική των αξία επειδή κάτι τέτοιο θα αποτελούσε καταστρατήγηση της απαγορεύσεως και εκδίδονται μετοχές κάτω από το άρτιο.

Η εταιρεία, διαθέτοντας τις νέες μετοχές , θα προσπαθήσει ώστε το τίμημα Π , το οποίο θα επιτύχει , να ισούται τουλάχιστον με το άθροισμα. $\Pi = A + \Delta + E$. όπου A η αξία των δόσεων που έχουν ήδη καταβληθεί από τον υπερήμερο μέτοχο,

Δ η δόση που βρίσκεται σε καθυστέρηση , και

E τα έξοδα που πραγματοποιήθηκαν για την πώληση των νέων μετοχών

Ο υπερήμερος μέτοχος θα πιστωθεί , όπως είδαμε, με το τίμημα Π της πωλήσεως , εξάλλου όμως θα χρεωθεί με την καθυστερούμενη δόση Δ και τα έξοδα

E . Εφόσον λοιπόν επιτευχθεί ως τίμημα της πωλήσεως επακριβώς το παραπάνω άθροισμα ($A + \Delta + E$), ο λογαριασμός στο όνομα του παλαιού μετόχου με τον οποίο εκκαθαρίζεται η σχέση από τη διάθεση των μετοχών , θα παρουσιάζει υπέρ αυτού πιστωτικό υπόλοιπο ίσο με A , που αντιπροσωπεύει τις δόσεις τις οποίες έχει ήδη καταβάλει. Συνεπώς ο παλαιός μέτοχος, αναλαμβάνοντας το υπόλοιπο , δεν έχει ούτε κέρδος ούτε ζημιά.

Είναι ευνόητο ότι αν το τίμημα εκποίηση των μετοχών είναι μεγαλύτερο του αθροίσματος $A + \Delta + E$, προκύπτει , για τον παλαιό μέτοχο , κέρδος ίσο προς τη διαφορά $\Pi - (A + \Delta + E)$, ενώ αν είναι μικρότερο προκύπτει , για το παλαιό μέτοχο , ζημιά ίση προς τη διαφορά $(A + \Delta + E) - \Pi$. Στην τελευταία περίπτωση η εταιρεία διατηρεί ανέπαφο το μετοχικό της κεφάλαιο μόνο όταν $\Pi \geq A + E$. Η σχέση $\Pi = A + E$ είναι οριακή , με την έννοια ότι διαμορφώνει το κατώτερο τίμημα που επιτρέπει στην εταιρεία να εισπράξει στο

ακέραιο την ονομαστική αξία των μετοχών , ενώ ο παλαιός μέτοχος χάνει εξ' ολοκλήρου τις δόσεις που ήδη έχει καταβάλει.

Μόνο αν $\Pi < \Delta + E$ η εταιρεία δεν κατορθώνει να εισπράξει ολόκληρη την ονομαστική αξία μετοχών. Αλλά σε αυτή την περίπτωση ο παλαιός μέτοχος παραμένει χρεώστης απέναντι στην εταιρεία εφόσον αυτή , κατά το νόμο, «δύναται να αξιώσει πάσα προκύπτουσα ζημιά.». Από την όλη διατύπωση του νόμου έχουμε τη γνώμη ότι ο νομοθέτης δεν θέλησε να επιβάλει τη μείωση του Μ. Κ. της εταιρείας σε περίπτωση κατά την οποία η πώληση των μετοχών δεν θα απέδιδε τα αναμενόμενα ποσά , αλλά μόνο στην περίπτωση που η πώληση δεν θα ήταν δυνατό να πραγματοποιηθεί οπότε και θα ήταν αδύνατη η αντικατάσταση των άκυρων μετοχών με νέες. Στα πλαίσια αυτού του συλλογισμού , αν η εκκαθάριση της πωλήσεως καταλήξει σε εμφάνιση χρεωστικού υπολοίπου σε βάρος του υπερήμερου μετόχου και υπάρχει αδυναμία εκ μέρους του για την εξόφληση του, έχουμε τη γνώμη , ότι η περίπτωση θα πρέπει να αντιμετωπισθεί κατά τη διαδικασία επισφαλών χρεωστών.

Λογιστικώς , για την απεικόνιση των σχέσεων που προκύπτουν κατά την υπερημερία μετόχων, στους ήδη γνωστούς από τα προηγούμενα παραδείγματα λογαριασμούς αρκεί να προστεθεί ο λογαριασμός «Μέτοχοι υπερήμεροι καταβολής» (στο ΕΓΛΣ 33.05 «δόσεις Μ.Κ σε καθυστέρηση »), αναλυμένος κατά υπερήμερο μέτοχο.

Για μεγαλύτερη αποσαφήνιση , υποθέτουμε ότι το προηγούμενο παράδειγμα (4.2.1.2) ο Α κάτοχος 20.000 μετοχών εξοφλημένων ήδη κατά κατά το ¼ (όσο η αξία της πρώτης δόσης δηλαδή 0,75€) καθυστερεί την καταβολή της β' δόσης. Η Α.Ε. μετά από τρίμηνο τη λήξη της β' δόσης εκδίδει ισάριθμες μετοχές και τις πωλεί στο Δ. Ο Δ εξοφλεί το μέχρι της πωλήσεως απαιτητό τμήμα της μετοχής (α και β δόσεις) και αναλαμβάνει την υποχρέωση να πληρώσει το υπόλοιπο , δηλαδή τη γ' δόση, κατά τη λήξη της.

Θα διακρίνουμε δύο περιπτώσεις α) την περίπτωση που ο Δ αγοράζει τις νέες μετοχές αντί 3,50 €(πάνω από το άρτιο)

β) την περίπτωση που ο Δ αγοράζει τις νέες μετοχές αντί 2,50 €(κάτω από το άρτιο)

A) _____ 1 _____

ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ 15.000,00

5 Δόσεις Ν.Κ. σε καθυστέρηση

5.00 Υπερήμερος μέτοχος 20.000*0,75

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ 15.000,00

33.04 Οφειλόμενο κεφάλαιο

33.04.01 β' δόση

Εμφανισή καθυστερημένης δόσεως από το μέτοχο Α

και χαρακτηρισμός μετόχου και ως υπερήμερου

_____ 2 _____

ΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ 40.000,00

9 Ταμείο

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ 40.000,00

33.05 Μέτοχοι δόσεις Μ.Κ. σε καθυστέρηση

33.05.01 20.000*2(3,5-γ' δόση)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 15.000,00

2 Οφειλόμενο Μ.Κ. κοινών μετόχων

40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 15.000,00

40.00 Καταβλημένο Μ.Κ κοινών μετόχων

Μεταφορά λογαριασμού

_____ //

B) _____ // _____

ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ 15.000,00

5 Δόσεις Ν.Κ. σε καθυστέρηση

5.00 Υπερήμερος μέτοχος 20.000*0,75

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ 15.000,00

33.04 Οφειλόμενο κεφάλαιο

33.04.01 β' δόση

Εμφανισή καθυστερημένης δόσεως από το μέτοχο Α

και χαρακτηρισμός μετόχου και ως υπερήμερου

_____ // _____

ΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ 20.000,00

0 Ταμείο

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ 20.000,00

33.05 Μέτοχοι δόσεις Μ.Κ. σε καθυστέρηση

33.05.01 Α 20.000 *1(2,50-γ' δόση)

Είσπραξη από το Δ

_____ // _____

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 15.000,00

2 Οφειλόμενο Μ.Κ. κοινών μετόχων

40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 15.000,00

40.00 Καταβλημένο Μ.Κ κοινών μετόχων

Μεταφορά λογαριασμού

_____ // _____

ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ 30.000,00

4 Οφειλόμενο κεφάλαιο

4.00 20.000*1,50(γ' δόση)

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ 30.000,00

33.04 Οφειλόμενο κεφάλαιο

Αύξηση και Μείωση Μετοχικού Κεφαλαίου Α.Ε. Η αύξηση σε σχέση με την εισαγωγή στο ΧΑΑ.

33.04.01 Α 20.000 *1,50

Αντικατάσταση μετόχου για τη γ' δόση

_____ // _____

Αν τώρα έχουμε την περίπτωση υπερημερίας μετόχου με υποχρεωτική μείωση Μ.Κ

λόγω αποτυχίας πωλήσεως των νέων μετοχών , ισχύουν τα ακόλουθα.

_____ // _____

ΦΑΛΛΑΙΟ	60.000,00	
Καταβλημένο Μ.Κ κοινών μετοχών	15.000,00	
Οφειλόμενο Μ.Κ κοινών μετοχών	45.000,00	
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ		45.000,00

33.04 Μετόχοι οφειλόμενο κεφάλαιο

33.04.01 Α 20.000*1,50=30.000,00

33.05 Μετόχοι δόσεις Μ.Κ. σε καθυστέρηση

33.05.01 Α 20.000*0,75=15.000,00

41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ 15.000,00

41.04 Ειδικά αποθεματικά

Μείωση Μ.Κ απόφαση Γ.Σ.

_____ // _____

04.00 Απαιτήσεις από αναγκαστική μείωση Μ.Κ	45.000,00	
08.00 Μέτοχος Α αναγκαστική μείωση Μ.Κ.		45.000,00

Εμφάνιση με λογαριάσμους τάξεως της προς τον Α απαιτήσεως

_____ // _____

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο

5 ΑΥΞΗΣΗ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΤΩΝ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

5.1 Γενικά

Μια Α.Ε. μένει σε εκείνο το πλαίσιο που τις χάραξαν αυτοί που την ίδρυσαν και σύνταξαν το καταστατικό της . πολλές φορές αναπτύσσεται και δημιουργεί ανάγκες. Ανάγκες που ωθούν την εταιρεία να αναζητήσει καινούργιες εισφορές ή να αποφύγει τη διανομή των κερδών . Άλλοτε αναπτύσσεται με τρόπο που διαταράσσει την ισορροπία, ισορροπία συγκεκριμένα που πρέπει να υπάρχει μεταξύ κεφαλαίου και αποθεματικού (ίδια κεφάλαια) ή ανάμεσα στο κεφάλαιο και στο παθητικό (αλλότρια περιουσιακά στοιχεία).

Σε όλα τις περιπτώσεις προβάλλεται ανάγκη να μεταβληθεί το κεφάλαιο και μάλιστα να αυξηθεί.

Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου υπάγεται στην αποκλειστική αρμοδιότητα της γενικής συνέλευσης των μετοχών και μάλιστα εκείνης που αποφασίζει με εξαιρετικούς όρους απαρτίας και πλειοψηφίας , δηλαδή απαιτείται να παρίστανται ή να αντιπροσωπεύονται , σε αυτή , μέτοχοι που εκπροσωπούν τα 2/3 που καταβλημένου κεφαλαίου και ακόμα με ενισχυμένη πλειοψηφία , δηλαδή με πλειοψηφία των 2/3 των ψήφων που εκπροσωπούνται στη συνέλευση.

Η αύξηση αυτή με τη λεγόμενη καταστατική γενική συνέλευση δεν υπόκειται σε περιορισμούς ή προϋποθέσεις και μπορεί οποτεδήποτε να διπλασιάσει ή δεκαπλασιάσει το κεφάλαιο της εταιρείας και ακόμα πρόκειται για ανώνυμες εταιρείες των οποίων τα αποθεματικά υπερβαίνουν το 1/10 του καταβλημένου κεφαλαίου.

Το άρθρο 13 παρ.1 και 2 εισάγει δύο εξαιρέσεις από τον παραπάνω γενικό κανόνα:

Την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου μπορεί να αποφασίσει είτε το Διοικητικό Συμβούλιο , είτε η Γενική Συνέλευση με τους συνήθεις , όμως , όρους απαρτίας και πλειοψηφίας ,

δηλαδή απαιτείται να παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται σε αυτή , μέτοχοι που εκπροσωπούν το 1/5 τουλάχιστον του καταβλημένου κεφαλαίου και ακόμα απόλυτη πλειοψηφία 51% των ψήφων που εκπροσωπούνται σε αυτή.

Το διοικητικό συμβούλιο για να αποφασίσει την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου , θα πρέπει ή να το προβλέπει το καταστατικό ή να του δίνει το δικαίωμα αυτό η γενική συνέλευση. Στην περίπτωση αυτή , μπορεί να οριστεί ότι κατά τη διάρκεια της πρώτης πενταετίας ή μέσα σε πέντε έτη από τη σχετική απόφαση της Γενικής Συνέλευσης , το διοικητικό συμβούλιο έχει το δικαίωμα με απόφαση του που λαμβάνεται με πλειοψηφία των 2/3 του συνόλου των μελών του, να αυξάνει το μετοχικό κεφάλαιο με έκδοση νέων μετοχών , το ποσό Δε της αύξησης δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό του μετοχικού κεφαλαίου που έχει καταβληθεί αρχικά.

Το άρθρο 7^α (περ.ε) αναφέρει: «Σε δημοσιότητα υποβάλλεται κάθε αύξηση ή μείωση του μετοχικού κεφαλαίου» ανεξάρτητα από το όργανο το οποίο την αποφάσισε και όταν ακόμα , γίνεται από το διοικητικό συμβούλιο ή τη γενική συνέλευση με συνήθη απαρτία και πλειοψηφία , με μόνη διαφορά ότι οι δύο αυτές περιπτώσεις αύξησης δεν αποτελούν τροποποίηση του καταστατικού κατά ρητή διάταξη του άρθρου 13 παρ.4.

Η δημοσιότητα περιλαμβάνει:

- Την καταχώρηση του πρακτικού το οποίο πιστοποιεί την αύξηση του κεφαλαίου, ύστερα από τον έλεγχο της διοίκησης και
- Τη δημοσίευση , στο τεύχος Ανωνύμων Εταιρειών Περιορισμένης ευθύνης της εφημερίδας της Κυβερνήσεως ανακοινώσεως ότι καταχωρήθηκε στο οικείο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών το αντίγραφο του πρακτικού και περίληψη του περιεχόμενου αυτού.

5.2 ΛΟΓΟΙ ΑΥΞΗΣΗΣ ΤΟΥ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Α.Ε μπορεί να γίνει για πολλούς λόγους όπως:

α) **Όταν δεν υπάρχει επάρκεια κεφαλαίων.** Στην περίπτωση αυτή η εταιρεία θα αναζητήσει τα αναγκαία κεφάλαια είτε στο δανεισμό είτε στην αύξηση του ίδιου κεφαλαίου της. Καλούνται, δηλαδή οι μέτοχοι να εισφέρουν νέα ποσά (σε μετρητά), αν αυτοί δεν ανταποκριθούν στην πρόκληση, οι νέες μετοχές που αντιστοιχούν στην αύξηση του κεφαλαίου προσφέρονται σε τρίτους.

β) **Όταν γίνεται συνεργασία της Α.Ε. με νέα πρόσωπα φυσικά ή νομικά**, τα οποία συνεισφέρουν σε χρήμα και σε είδος και έτσι επέρχεται αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου. Δηλαδή, νέοι μέτοχοι εισφέρουν μετρητά ή άλλα είδη (ακίνητα, μηχανήματα κλπ) χρήσιμα τη λειτουργία τη εταιρείας.

Επίσης, στην περίπτωση αυτή ανήκει η απορρόφηση της περιουσίας άλλης επιχείρησης (συγχώνευσης επιχειρήσεων), οπότε τις νέες μετοχές που αντιστοιχούν στην αύξηση του κεφαλαίου, θα πάρουν οι ιδιοκτήτες της περιουσίας που εισφέρθηκε (δηλαδή της επιχείρησης που απορροφήθηκε).

γ) **Όταν η ανώνυμη εταιρεία έχει μεγάλα έκτακτα αποθεματικά.** Τα αποθεματικά έχουν ορισμένο σκοπό. Το τακτικό αποθεματικό προορίζεται να καλύψει τυχόν ζημιές της εταιρείας (άρθρο 44 του Ν. 2190/20). Επίσης διάφορα άλλα αποθεματικά σχηματίζονται για να καλύψουν ανάγκες της εταιρείας.

Όλα αυτά τα αποθεματικά δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιηθούν για άλλο σκοπό, εκτός από εκείνον για τα οποία σχηματίστηκαν. Υπάρχουν όμως και αποθεματικά τα οποία σχηματίστηκαν απλώς επειδή δεν διανεμήθηκε στους μετόχους το σύνολο ή μέρος των πραγματοποιηθέντων κερδών, μίας ή περισσότερων χρήσεων.

Τα αποθεματικά αυτά επιτρέπεται να κεφαλοποιηθούν δηλαδή να ενσωματωθούν και τυπικά στο λογαριασμό «Μετοχικό Κεφάλαιο». Κατά τη δημιουργία του αποθεματικού αυτού διενεργείται η παρακάτω λογιστική εγγραφή (έστω σχηματισμός εκτάκτου αποθεματικού ποσού κερδών 2.934,70 €).

_____ //	
88 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ	2.934,70
88.99 Κέρδη προς διάθεση	
41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	2.934,70
41.05 Έκτακτο αποθεματικό	

Μεταφορά μέρους των κερδών της χρήσεως σε λογαριασμό σχηματισμού έκτακτου αποθεματικού (ο αναλογών φόρος επί του άνω ποσού έχει αχθεί σε πίστωση υπολογαριασμού του «54»)

_____ //

Κατά την κεφαλαιοποίηση του αποθεματικού αυτού , που μπορεί να γίνει οποτεδήποτε, θα γίνει η παρακάτω εγγραφή. Υπ' όψη, ότι το ποσό του 2.934,70 € που είχε αχθεί σε πίστωση του λογαριασμού ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΑΠΟ ΑΔΙΑΝΕΜΗΤΑ ΚΕΡΔΗ ήταν καθαρό, δηλαδή, μετά την αφαίρεση του αναλογούντος φόρου εισοδήματος που καταβλήθηκε έγκαιρα στο Δημόσιο. Συνεπώς , κατά την κεφαλαιοποίηση δεν υπάρχει θέμα καταβολής φόρου , εκτός αν ο φόρος που παρακρατήθηκε ήταν μικρότερος από πράγματι οφειλόμενο , οπότε καταβάλλεται η διαφορά . Ακολουθεί η εγγραφή κεφαλαιοποίησης του αποθεματικού:

_____ //	
41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	2.934,70
41.05 Έκτακτο αποθεματικό	
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ	2.934,70
40.00 Καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο	

Κεφαλαιοποίηση έκτακτου αποθεματικού , που δημιουργήθηκε από αδιανέμητα κέρδη προηγούμενων χρήσεων.

_____ // _____

δ) Όταν κεφαλοποιούνται χρέη της εταιρείας. Πολλές φορές μια Α.Κ μπορεί να υπερβεί την ορθή σχέση μεταξύ ιδίων και ξένων κεφαλαίων, δηλαδή καταλήγει να είναι υποχρεωμένη ή απλώς βρίσκεται σε ταμειακή δυσχέρεια και αδυναμία εξόφλησης των χρεών της.

Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις είναι δυνατόν να επιδιώκεται η εξυγίανση της εταιρείας και η βελτίωση της ρευστότητας της με τη μετατροπή των χρεών της σε μετοχικό κεφάλαιο. Αυτό γίνεται μετά από συνεννόηση και σύμφωνα γνώμη των δανειστών οι οποίοι δέχονται όπως σε εξόφληση των απαιτήσεων τους να λάβουν ίσης αξίας μετοχές της εταιρείας που αντιστοιχούν με ισόποση αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου.

Κατά την κεφαλαιοποίηση των χρεών της εταιρείας χρεώνεται ο λογαριασμός ΠΙΣΤΩΤΕΣ και πιστώνεται ο λογαριασμός ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ. Εάν κεφαλαιοποιούνται δάνεια τραπεζών , τότε οι χρεούμενοι λογαριασμοί είναι αυτοί που εμφανίζουν τις υποχρεώσεις της εταιρείας προς τις τράπεζες. Επειδή , όμως, κατά τη διαδικασία των συνεννοήσεων , είναι πιθανό να αποφασισθεί η μερική κεφαλαιοποίηση των οφειλών προς ορισμένους ή και όλους τους δανειστές, γι' αυτό πρέπει να παρεμβληθεί και ο λογαριασμός ΜΕΤΟΧΟΙ, που θα εμφανίσει , κατά το μεταβατικό στάδιο, το ποσό της οφειλής προς κάθε δανειστή, το οποίο θα κεφαλαιοποιηθεί , ενώ το υπόλοιπο της οφειλής θα εξακολουθήσει να εμφανίζεται στο λογαριασμό ΠΙΣΤΩΤΕΣ.

Έστω ,ότι μία ανωνύμη εταιρεία οφείλει στον Α ποσό 20.542,92 € και στον Β ποσό 17.608,22 € και συμφωνείται η κεφαλαιοποίηση των άνω χρεών κατά ποσοστό 60% . θα γίνουν οι εξής δύο εγγραφές :

Αύξηση και Μείωση Μετοχικού Κεφαλαίου Α.Ε. Η αύξηση σε σχέση με την εισαγωγή στο ΧΑΑ.

//

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ	22.890,68
33.03 ΜΕΤΟΧΟΙ Λογ.καλύψεως κεφαλαίου	
Α 4.200 μετοχές *2,93=12.325,75	
Β 3.600 μετοχές *2,93= <u>10.564,93</u>	
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ	22.890,68
40.02 Οφειλομένο μετοχικό κεφάλαιο	

Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου κατά τα άνω (Ανακοίνωση στο υπ' αριθμόΦΕΚ)

//

53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ	22.890,68
Α 20.542,92*60%=12.325,75	
Β 17.608,22*60%= <u>10.564,93</u>	
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ	22.890,68
33.03 Μέτοχοι Λογ.Καλύψεως κεφαλαίου	
Α 4.200 μετοχές *2,93= 12.325,75	
Β 3.600 μετοχές *2,93= <u>10.564,93</u>	

Κάλυψη 4.200 μετοχών από τον Α και 3.600 μετοχών από τον Β με την κεφαλαιοποίηση μέρους των χρέων της εταιρείας προς αυτούς , όπως προβλέπει η απόφαση της γενικής συνελεύσεως.

5.3 ΑΥΞΗΣΗ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ Α.Ε ΧΩΡΙΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ

Κατά τους ορισμούς του Κ.Ν. 2190/20 (άρθρο 29 § 3) η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Α.Ε. επιτρέπεται μόνο κατόπιν τροποποιήσεως του καταστατικού της ,που δημοσιεύεται στην εφημερίδα της κυβερνήσεως (τεύχος Α.Ε. και Ε.Π.Ε). Αυτό είναι σύμφωνο με την αρχή της σταθερότητας του μετοχικού κεφαλαίου , που ισχύει απόλυτα στην Α.Ε.

Η απόφαση για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου λαμβάνεται από τη Γενική Συνέλευση των μετοχών και μάλιστα με τις εξαιρετικές συνθήκες αυξημένης απαρτίας και πλειοψηφίας των άρθρων 29 παρ.3 και 31 παρ.2 του Κ.Ν. 2190/20. Εντούτοις το άρθρο 13 του ίδιου νόμου προβλέπει δύο προϋποθέσεις αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου, με απόφαση του διοικητικού ή μία και της γενικής συνέλευσης ή δεύτερη χωρίς τροποποίηση του καταστατικού.

Οι περιπτώσεις αυτές είναι:

α) Η προβλεπόμενη από τη §1 του άρθρου 13 του Κ.Ν. 2190/20. Σύμφωνα με την διάταξη αυτή στο καταστατικό ή με απόφαση της γενικής συνέλευσης είναι δυνατόν να ορισθεί ότι κατά τη διάρκεια της πρώτης πενταετίας από τη σύσταση της εταιρείας ή μέσα σε πέντε έτη από τη σχετική απόφαση της γενικής συνέλευσης, το διοικητικό συμβούλιο έχει το δικαίωμα με απόφαση που λαμβάνεται με πλειοψηφία των 2/3 του συνόλου των μελών του να αυξάνει το μετοχικό κεφάλαιο με έκδοση νέων μετοχών.

Το ποσό των αυξήσεως δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό του μετοχικού κεφαλαίου που έχει καταβληθεί κατά την ημερομηνία λήψεως της σχετικής απόφασης από τη γενική συνέλευση. Η ανωτέρω εξουσία του διοικητικού συμβουλίου μπορεί να ανανεώνεται από τη γενική συνέλευση για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τα πέντε έτη για κάθε ανανέωση.

β) Η προβλεπόμενη από την § 2 του άρθρου 13 του Κ.Ν 2190/20. Σύμφωνα με διάταξη αυτή, στο καταστατικό είναι δυνατό να ορισθεί ότι κατά τη διάρκεια της πρώτης πενταετίας από τη σύσταση της εταιρείας η γενική συνέλευση των μετοχών έχει το δικαίωμα με απόφαση της, που λαμβάνεται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 29 § 1 και 2 και 31 § 1 να αυξάνει το μετοχικό κεφάλαιο μερικά ή ολικά, με την έκδοση νέων μετοχών, συνολικά μέχρι το πενταπλάσιο του αρχικού μετοχικού κεφαλαίου.

Οι παραπάνω δύο περιπτώσεις αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου κατ' εξαίρεση , όπως λέχθηκε , δεν απαιτούν τροποποίηση του καταστατικού και συνεπώς είναι λιγότερο γραφειοκρατικές . Πάντως , και στις περιπτώσεις αυτές , υποβάλλεται το πρακτικό της συνεδρίασης του διοικητικού συμβουλίου ή της γενικής συνέλευσης , κατά την οποία λήφθηκε η απόφαση αύξησης του εταιρικού κεφαλαίου κατά εφαρμογή του άρθρου 13 του Κ.Ν 2190/20 στην αρμόδια νομαρχία για να γίνει η σχετική καταχώρηση στο μητρώο ανωνύμων εταιρειών της νομαρχίας και μέσω αυτής , η δημοσίευση της σχετικής ανακοίνωσης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

5.4 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ

Μετά τη λήψη της απόφασης περί αυξήσεως του μετοχικού κεφαλαίου από το διοικητικό συμβούλιο ή τη γενική συνέλευση , η εταιρεία προσκομίζει στην αρμόδια οικονομική εφορία , δύο αντίγραφα του σχετικού πρακτικού (Διοικητικού Συμβουλίου ή Γενικής Συνέλευσης κατά περίπτωση). Συντάσσεται , ακόμα, δήλωση εντύπου της εφορίας για τη πληρωμή του φόρου συγκεντρώσεως κεφαλαίου 1% επί του ποσού αυξήσεως .

Μετά τη καταβολή στο δημόσιο ταμείο του ανάλογου ποσού φόρου 1%, η εφορία σφραγίζει το ένα από τα δύο αντίγραφα πρακτικού που της υποβλήθηκαν.

Το θεωρημένο αντίγραφο πρακτικού προορίζεται για τη νομαρχία στην οποία θα υποβληθεί μαζί με παράβολο δημοσίου ταμείου 205,43 € και ανάλογο τριπλότυπο ΤΑΠΕΤ για τη δημοσίευση της σχετικής ανακοίνωσης στο ΦΕΚ. Τα δικαιολογητικά , αυτά υποβάλλονται στην νομαρχία με σύντομο διαβιβαστικό έγγραφο.

5.5 ΑΥΞΗΣΗ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ Α.Ε ΜΕ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ

Η μόνη αρμόδια που μπορεί να αποφασίζει για τις τροποποιήσεις του καταστατικού είναι η Γενική Συνέλευση. Ως τροποποιήσεις του καταστατικού θεωρούνται και οι αυξήσεις του εταιρικού κεφαλαίου. Επομένως, η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου πρέπει να γίνει με απόφαση του καταστατικού Γενικής Συνέλευσης στις παρακάτω περιπτώσεις:

Όταν στο καταστατικό δεν αναγράφεται κάτι σχετικό για την απόφαση του μετοχικού κεφαλαίου από το Διοικητικό Συμβούλιο ή από συνήθη Γενική Συνέλευση.

Όταν τα αποθεματικά της Α.Ε, κατά το χρόνο αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου, υπερβαίνουν το $\frac{1}{4}$ και όχι το $\frac{1}{10}$ του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, σύμφωνα με τροποποίηση που ανέφερε ο Ν.2332/95.

Η αύξηση του μετοχικού πρέπει να αποφασίζεται από συνέλευση μετόχων, οι οποίοι εκπροσωπούν τα $\frac{2}{3}$ του καταβλημένου εταιρικού κεφαλαίου.

Εάν δεν συντελεσθεί η παραπάνω απαρτία, τότε η Γενική Συνέλευση συνέρχεται σε νέα, μέσα σε είκοσι ημέρες και πρέπει να εκπροσωπείται αυτή από το $\frac{1}{2}$ τουλάχιστον του καταβλημένου κεφαλαίου.

Στην περίπτωση που και στη δεύτερη σύγκλιση δεν συντελεσθεί η παραπάνω απαρτία, τότε η Γενική Συνέλευση συνέρχεται σε νέα, μέσα σε είκοσι (20) ημέρες και πρέπει να εκπροσωπείται σε αυτή το $\frac{1}{3}$ τουλάχιστον του καταβλημένου κεφαλαίου. Οι αποφάσεις της καταστατικής Γενικής Συνέλευσης λαμβάνονται με πλειοψηφία των $\frac{2}{3}$ των ψήφων που εκπροσωπούνται στη συνέλευση. Το καταστατικό μπορεί να ορίζει και μεγαλύτερο ποσοστό από τα $\frac{2}{3}$ αλλά σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να απαιτείται η εκπροσώπηση στη Γενική Συνέλευση του συνόλου του μετοχικού κεφαλαίου, ούτε να απαιτείται πλειοψηφία ίση με το σύνολο των εκπροσωπούμενων στη Γενική Συνέλευση μετόχων.

Βέβαια, η Γενική Συνέλευση μπορεί να εξουσιοδοτήσει το Διοικητικό Συμβούλιο να αυξήσει το μετοχικό κεφάλαιο αλλά μπορεί να ανακαλέσει και την απόφαση της, εάν θεωρήσει ότι με αυτή προστατεύει τα συμφέροντα της εταιρείας ή των μετόχων.

Όταν ληφθεί η απόφαση της Γενικής Συνέλευσης για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, θα πρέπει να υποβάλλουν στην εποπτεύουσα αρχή το πρακτικό της Γενικής Συνέλευσης, ώστε να εκδοθεί η απόφαση του Νομάρχη.

Μετά την έκδοση της απόφασης του Νομάρχη, που εγκρίνει την τροποποίηση του καταστατικού, δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Όταν κυκλοφορήσει το Φ.Ε.Κ η εταιρεία υποχρεούται να προσκομίσει ένα αντίτυπο στην αρμόδια υπηρεσία της Νομαρχίας για να τοποθετηθεί στον οικείο φάκελο. Η προθεσμία καταβολής της αυξήσεως του μετοχικού κεφαλαίου, η οποία συνοδεύεται από ανάλογη τροποποίηση καταστατικού, δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να ξεπεράσει τους 5 μήνες από την ημερομηνία της λήψης της σχετικής απόφασης.

5.6 ΤΡΟΠΟΙ ΑΥΞΗΣΗΣ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου πραγματοποιείται με έναν από τους ακόλουθους τρόπους ανάλογα με τις ανάγκες της εταιρείας.

1. Η μετατροπή των πιστωτών σε μετοχικό κεφάλαιο.
2. Η μετατροπή των ιδρυτικών τίτλων μπορεί να οδηγήσει σε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου.
3. Η μετατροπή του μερίσματος σε μετοχικό κεφάλαιο
4. Η μετατροπή των ομολογιών σε μετοχικό κεφάλαιο.
5. Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου μπορεί να γίνει με μετατροπή των αποθεματικών σε μετοχικό κεφάλαιο.

6. Η αύξηση σε μετρητά και σε είδος

7. Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με Δημόσια Εγγραφή

Για καθένα από τους παραπάνω τρόπους αύξησης μετοχικού κεφαλαίου αναφερόμαστε παρακάτω.

5.6.1 Η μετατροπή των πιστωτών σε μετοχικό κεφάλαιο

Στην περίπτωση αυτή υπάγονται και οι υπερχρεωμένες επιχειρήσεις, κυρίως στις Τράπεζες από ληξιπρόθεσμες μεγάλες υποχρεώσεις . Με την κεφαλαιοποίηση των υποχρεώσεων η σχέση μεταξύ του ξένου και του ίδιου κεφαλαίου της εταιρείας γίνεται ευνοϊκότερη και η επιχείρηση εξιχνιάζεται.

Η εταιρεία που θέλει να κάνει εξυγίανση και θέλει να μειώσει το μέρος των υποχρεώσεων της , όλων ή μερικών , μπορεί να ενεργήσει τα εξής:

Να μετατρέψει σε μετοχές (να μετοχοποιήσει) τα χρέη της , όπως συνηθίζεται να λένε , δηλαδή τα χρήματα που έχει δανεικά (τα ξένα κεφάλαια) να τα κάνει δικά της (ίδια κεφάλαια) και τους δανειστές, μετόχους της .

Μια μεταβολή παρόμοια, όπως είναι φυσικό , μονάχα με συμφωνία μπορεί να γίνει , που θα κλείσει η εταιρεία με τους δανειστές της. Ευνόητο είναι ότι η συμφωνία αυτή δεν μπορεί από μόνη της να φέρει την μεταβολή που έχει για στόχο της .

Συνακόλουθα δεν είναι παρά μια προκαταρκτική συμφωνία , που προετοιμάζει την μεταβολή με τον τρόπο που θα δούμε παρακάτω. Η εταιρεία στην πραγματικότητα για να υλοποιήσει μια παρόμοια συμφωνία πρέπει να προχωρήσει σε αύξηση του κεφαλαίου. Η αύξηση μπορεί να είναι τακτική, μπορεί να είναι όμως και έκτακτη. Οποιοσδήποτε όπως πρέπει να γίνει με την έκδοση νέων μετοχών.

Εξάλλου , τις μετοχές θα τις αναλάβουν οι δανειστές και θα τις καλύψουν με τις αποκτήσεις τους. Όλα αυτά μπορεί να τα προβλέπει η συμφωνία που είπαμε , σαν δικαίωμα ή σαν υποχρέωση του ενός ή του άλλου μέρους.

Σε καμία περίπτωση όμως η συμφωνία δεν μπορεί να δεσμεύσει το αρμόδιο όργανο της εταιρείας. Για αυτό και δεν μπορεί να εκτελεστεί σε βάρος της εταιρείας με βάση το άρθρο 949.

Μονάχα η υποχρέωση προς αποζημίωση των δανειστών μπορεί να δημιουργήσει, για υπαίτια μη εκπλήρωση της .πλην όμως , το πώς ακριβώς θα γίνει η κάλυψη των νέων μετοχών είναι θέμα που αμφισβητείται και η αμφισβήτηση φυσικά δεν μένει χωρίς πρακτικές συνέπειες.

α) Μια γνώμη ισχυρίζεται ότι στην προκειμένη περίπτωση έχουμε ανάληψη των μετοχών σε χρήμα και εξόφληση τους με συμψηφισμό. Επομένως έχουμε και αυτούσια ικανοποίηση των απαιτήσεων που έχει η εταιρεία. Πράγμα που σημαίνει θετικά πως δεν χρειάζεται να γίνει ο έλεγχος που προβλέπει το άρθρο 9,Ν.2190/20.

β) Άλλη γνώμη βλέπει τα πράγματα διαφορετικά, δηλαδή, ότι εδώ λαμβάνει χώρα η εισφορά σε είδος και η εισφορά της απαίτησης των δανειστών απέναντι στην εταιρεία. Μια εισφορά συνεπώς που πρέπει να περάσει από τον έλεγχο του άρθρου 9 και αυτό είναι σωστό για τους δύο παρακάτω λόγους:

- Η προκειμένη πράξη , πρώτον, δεν διαφέρει σε τίποτα από εκείνη στην οποία ο μέτοχος εισφέρει απαίτηση που έχει απέναντι σε τρίτο και
- Δεύτερον μπορεί να καλύπτει, άνετα , συμπαιγνία της εταιρείας για το μέτοχο.

Για να καταλάβουμε αυτό που γίνεται εδώ πρέπει να δούμε το πώς μπορεί να λειτουργήσει η σχέση που παράγεται με την αύξηση της μετοχής στην περίπτωση που η

εταιρεία προβαίνει σε αύξηση με νέες μετοχές και χρηματικές εισφορές και ο νέος μέτοχος τυχαίνει να έχει χρηματική, επίσης, απαίτηση απέναντι στην εταιρεία.

1. Με βάση το κοινό μας δίκαιο θα μπορούσε εδώ να γίνει το εξής:

Ο νέος μέτοχος να προτείνει σε συμφωνισμό την απαίτηση που έχει απέναντι στην εταιρεία. Η εταιρεία, επίσης, να προτείνει σε συμφωνισμό την δική της απαίτηση για εισφορά. Έτσι και οι δύο μαζί συμφωνία τους να συμφωνήσουν τις απαιτήσεις που έχουν ο ένας απέναντι στον άλλον.

Με όλους αυτούς τους χειρισμούς η απαίτηση που έχει η εταιρεία για εισφορά χρηματική, θα έβρισκε αυτούσια ικανοποίηση. Στην πράξη, βέβαια τις περισσότερες φορές δεν συμβαίνει αυτό.

2.Ο μέτοχος δεν μπορεί να εκπληρώσει με συμφωνισμό την υποχρέωση για εισφορά. Η εταιρεία ζήτησε (και ο μέτοχος υποσχέθηκε) την χρηματική του εισφορά, για να αυξήσει τα μέσα που έχει στη διάθεσή της.

Ο μέτοχος λοιπόν, δεν μπορεί να ματαιώσει την προσδοκία της αυτή. Έπειτα και η εταιρεία δεν μπορεί μόνη της ή με συμφωνία του μετόχου να συμφωνήσει την απαίτηση της απαίτησης του μετόχου και κάθε απαίτησης όποιον και αν έχει οφειλέτη, ακόμα και αν είναι χρηματική δεν παύει να είναι εισφορά σε είδος. Συνεπώς πρέπει να περάσει από τον έλεγχο που προβλέπει το άρθρο 9,Ν.2190/20.

Πρέπει, επίσης, να τονιστεί ότι ο τρόπος αύξησεως του κεφαλαίου της εταιρείας, που αναφέραμε παραπάνω, κρύβει σημαντικούς κινδύνους για την μειοψηφία των μετόχων, γιατί το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να εγγραφεί στο παθητικό της εταιρείας με εικονικές υποχρεώσεις και να τις κεφαλαιοποιεί, με απώτερο δύναμη, της μειοψηφίας των μετόχων.

Αύξηση και Μείωση Μετοχικού Κεφαλαίου Α.Ε. Η αύξηση σε σχέση με την εισαγωγή στο ΧΑΑ.

Για αυτό στις περιπτώσεις κεφαλαιοποίησης υποχρεώσεων είναι σκόπιμος αλλά και απαραίτητος ο έλεγχος της εταιρείας από Ορκωτούς Λογιστές, οι οποίοι εκτός των άλλων θα διαπιστώσουν και το αληθές ύψος των κεφαλαιοποιημένων υποχρεώσεων.

Παράδειγμα : Η Α.Ε «Χ» αποφασίζει τη κεφαλαιοποίηση μακροπρόθεσμου δανείου που είχε πάρει από την Ε.Τ.Ε 117.388,11€ με την έκδοση νέων μετοχών ονομαστικής αξίας 29,35 € η κάθε μία. Η έκδοση γίνεται στον άρτιο.

Οι λογιστικές εγγραφές θα είναι οι εξής:

_____ //	
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	117.388,11
33.03 Μέτοχοι λ/μος κάλυψης κεφαλαίου	
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ	117.388,11
40.02 Οφειλόμενο Μ.Κ κοινών μετοχών	
_____ //	
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	117.388,11
33.03 Μέτοχοι λ/μος κάλυψης κεφαλαίου	
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	117.388,11
33.04 Οφειλόμενο κεφάλαιο	
_____ //	
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡ/ΣΕΙΣ	117.388,11
10 Τράπεζες λογ/μοι μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων σε δρχ	
10.03 Ε.Τ.Ε. <u>117.388,11</u>	
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ	117.388,11
33.04 Μέτοχοι λ/μος κάλυψης κεφαλαίου	
μψηφισμός χρέους	
_____ //	
0 ΚΕΦΑΛΑΙΟ	117.388,11
0.02 Οφειλόμενο Μ.Κ. κοινών μετοχών	

40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ

40.00 Καταβλημένο Μ.Κ κοινών μετοχών

117.388,11

Μεταφορά λογαριασμού

//

Αν γινόταν κεφαλαιοποίηση ομολογιακού ή κάποιου προμηθευτή κλπ τότε 1^η εγγραφή θα ήταν όπως ενώ στη 2^η εγγραφή θα χρεωνόταν ο αρμόδιος λμμος π .χ 45.01 ομολογιακά δάνεια μετατρέψιμα σε ΕΥΡΩ ή 50.00 προμηθευτές εσωτερικού κλπ.

5.6.2 Η μετατροπή των εξαιρετικών ιδρυτικών τίτλων σε μετοχικό κεφάλαιο

Το άρθρο 15 του Κ.Ν. 2190/20 ορίζει ότι κατά την ίδρυση της εταιρείας μπορεί να εκδοθεί αριθμός ιδρυτικών τίτλων (κοινών) που δεν επιτρέπεται να υπερβεί το ένα δέκατο (1/10) του όλου αριθμού των εκδιδόμενων μετοχών. Οι τίτλοι αυτοί χορηγούνται σε όλους ή σε μερικούς ιδρυτές της εταιρείας σε ανταμοιβή ορισμένων ενεργειών για τη σύσταση της Α.Ε.

Κατά τη σύσταση ή κατά τη διάρκεια της λειτουργίας της Α.Ε επιτρέπεται να εκδοθούν εξαιρετικοί τίτλοι και να δοθούν σε πρόσωπα που εισφέρουν κάτι σε είδος και σε αντάλλαγμα της εισφοράς αυτής.

Έχουμε δύο ειδών , ιδρυτικούς τίτλους: τους κοινούς και τους εξαιρετικούς.

Οι κοινοί ιδρυτικοί τίτλοι δεν έχουν ονομαστική αξία γιατί δεν εκπροσωπούν κάποιο περιουσιακό στοιχείο, δεν παρέχουν δικαίωμα συμμετοχής στη διοίκηση της εταιρείας , ούτε στο προϊόν εκκαθαρίσεως της περιουσίας αυτής. Οι ιδρυτικοί τίτλοι παρέχουν δικαίωμα απολήψεως του ενός τετάρτου (¼) του τμήματος των ετήσιων καθαρών κερδών που απομένει μετά τις κρατήσεις για το τακτικό αποθεματικό και το πρώτο μέρος.

Η εταιρεία δικαιούται δέκα έτη μετά την έκδοση ιδρυτικών τίτλων, να εξαγοράσει και να ακυρώσει αυτούς στην τιμή που ορίζεται στο καταστατικό.

Οι εξαιρετικοί ιδρυτικοί τίτλοι δίδονται σε αντάλλαγμα εισφορών σε είδος. Η εταιρεία δικαιούται να καθορίσει οποιουσδήποτε όρους συμμετοχής αυτών στα κέρδη και εξαγοράς τους τηρουμένων διατάξεων του άρθρου 3 ΚΔ 2190/20. Εδώ η διάρκεια των ιδρυτικών τίτλων δεν μπορεί να είναι ανώτερη από την προβλεπόμενη διάρκεια χρησιμοποίησής των εισφερομένων ειδών.

Μπορεί να γίνει μετατροπή των εξαιρετικών ιδρυτικών τίτλων σε μετοχικό κεφάλαιο, εφ' όσον επιτευχθεί η χρηματική τιμή του είδους που εισφέρθηκε. Οι κοινοί ιδρυτικοί δεν είναι δυνατόν να μετατραπούν σε μετοχές και αυτό γιατί οι τίτλοι αυτοί εκδόθηκαν από την εταιρεία και δόθηκαν στους ιδρυτές, όχι για αντάλλαγμα περιουσιακών στοιχείων που αυτοί εισέφεραν στην εταιρεία αλλά για παρασχεθείσες υπηρεσίες τους, κατά την ίδρυση της εταιρείας, οι οποίες όμως δεν αποτελούν περιουσιακό στοιχείο λεκτικό αποτιμήσεως, δηλαδή δεν αποτελούν «εισφορά σε είδος».

Μόνο τα μερίσματα των κοινών ιδρυτικών και το αντίτιμο της εξαγοράς τους, εφόσον καλύπτεται από τα κέρδη χρήσεως ή από αποθεματικό είναι δυνατό να κεφαλαιοποιηθούν. Αλλά και στις δύο αυτές περιπτώσεις πρόκειται περί μετατροπής της εταιρείας (για καταβολή μερισμάτων ή αντίτιμο εξαγοράς) σε κεφάλαιο και όχι περί μετατροπής των κοινών ιδρυτικών τίτλων σε μετοχές.

Οι εξαιρετικοί ιδρυτικοί τίτλοι που αντικρίζουν στην εταιρεία περιουσιακού στοιχείου δεκτικού χρηματικής αποτιμήσεως είναι δυνατή η αντικατάσταση αυτών σε μετοχές, δηλαδή είναι δυνατή η κεφαλαιοποίηση της αξίας τους. Στην περίπτωση όμως αυτή πρέπει κατά το χρόνο της μετατροπής των τίτλων αυτών σε μετοχές, να γίνει εκτίμηση της αξίας

του περιουσιακού στοιχείου που έχει παραχωρηθεί στην εταιρεία και με την αξία αυτού να αυξηθεί το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας.

Η εταιρεία κατά την παραπάνω μετατροπή αποκτά έναντι μετοχών εκδόσεως της την κυριότητα του περιουσιακού στοιχείου (ενσώματου ή ασώματου). Η εκτίμηση της αξίας του στοιχείου προσδιορίζεται από την επιτροπή του άρθρου 9 του Ν.2190/1920

Η τιμή μετατροπής των τίτλων προσδιορίζεται κατόπιν συμφωνίας της εταιρείας με τους δικαιούχους των τίτλων. Ο αριθμός των μετοχών που θα δοθούν έναντι των τίτλων αυτών θα προκύψει ύστερα από προσδιορισμό της πραγματικής αξία της μετοχής κατά το χρόνο της μετατροπής ή με βάση την χρηματιστηριακή αξία της μετοχής αν αυτές είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο.

Πρέπει να σημειώσουμε ότι η μετατροπή μπορεί να γίνει ή συμφωνά με τη σχετική πρόβλεψη του καταστατικού ή με σύνεση των κατόχων των τίτλων.

Οι ιδρυτικοί τίτλοι ανεξάρτητα αν είναι εξαιρετικοί ή αντίθετα κοινοί παρέχουν ένα αφηρημένο δικαίωμα για συμμετοχή στα κέρδη της εταιρείας (άρθρο 15, παρ.3 & 5, από την άποψη αυτή συνεπώς και θυμίζουν τις μετοχές). Και το δικαίωμα αυτό βεβαίως έχει ορισμένη περιουσιακή αξία. Αυτή λοιπόν η αξία μπορεί να αποτιμηθεί σε χρήμα συνεπώς και να καλύψει μετοχές. Η αύξηση του κεφαλαίου πρέπει να συνδυαστεί με την εξαγορά των ιδρυτικών τίτλων. Έτσι που είναι οι νέες μετοχές να καλυφθούν με την τιμή της εξαγοράς, την τιμή που η εταιρεία οφείλει να καταβάλλει στους κομιστές των τίτλων.

Οι εξαιρετικοί ιδρυτικοί τίτλοι, όπως είναι γνωστό, εκπροσωπούν εισφορές σε είδος (άρθρο 15, παρ.5). αν λοιπόν αυτοί είναι αποτιμητές σε χρήμα μπορούν να διατεθούν εκ των υστέρων για να καλύψουν το κεφάλαιο. Τα φυσικά στη θέση των τίτλων οι κομιστές τους θα πάρουν και πάλι μετοχές. Αλλά αυτές τώρα θα προέρχονται από αίτησης που

έγινε με νέες εισφορές. Η εξαγορά των εξαιρετικών τίτλων προβλέπεται στο καταστατικό (άρθρο 13 παρ.4 & 5).

Παράδειγμα: Έστω η αξία των 10 Ε.Ι.Τ. αποτιμήθηκε σε 2.347,76€ (συμφωνά με τα

πιο πάνω) οι έγγραφες έχουν ως εξής:

_____ // _____

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ 2.347,76

33.03 Μέτοχοι λ/σμός κάλυψης κεφαλαίου

40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2.347,76

40.02 Οφειλόμενο Μ.Κ. κοινών μετοχών

Αύξηση Μ.Κ.

_____ // _____

53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ 2.347,76

53.98 Βραχυπροθέσμες υποχρεώσεις

53.98.01 Δικαιούχοι από εξαγορά Ε.Ι.Τ

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ 2.347,76

33.03 Μέτοχοι λ/σμός κάλυψης κεφαλαίου

Συμψηφισμός χρέους προς τους κατόχους Ε.Ι.Τ τίτλων με μετοχές

_____ // _____

40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2.347,76

40.02 Οφειλόμενο Μ.Κ. κοινών μετοχών

40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2.347,76

40.00 Καταβεβλημένο Μ.Κ. κοινών μετοχών

Μεταφορά λογαριασμού

_____ // _____

08 ΔΙΑΦΟΡΟΙ Λ/ΣΜΟΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ 10

08.01 Ε.Ι.Τ σε κυκλοφορία

04 ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΛΥΣΜΟΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ

04.01 Δικαίωμα χρήσης ευρεσιτεχνίας 10

Αντιλογισμός Λυσμών τάξεων 10 Ε.Ι.Τ 0,01 € Λ.Ι.

//

5.6.3 Κεφαλαιοποίηση πληρωτέων μερισμάτων

Αύξηση του κεφαλαίου μπορεί να γίνει και με την κεφαλαιοποίηση πληρωτέων μερισμάτων , κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις που συνδέονται με τις ισχύουσες διατάξεις περί διανομής κερδών.

Επειδή η ολοκλήρωση των διαδικασιών για την κεφαλαιοποίηση του μερίσματος δεν θα πραγματοποιηθεί κατά τη χρήση στην οποία αφορά το μέρισμα , αλλά κατά την επόμενη οπότε καταβάλλεται , με το κλείσιμο της χρήσεως το μέρισμα που προτείνεται να κεφαλαιοποιηθεί μεταφέρεται από τον λογ/σμό 53.01 «Μερίσματα πληρωτέα» στον λογ/σμό 43.02 «Διαθέσιμα μερίσματα χρήσεως για αύξηση μετοχικού κεφαλαίου» ο οποίος δεν αποτελεί λογ/σμό υποχρέωσης αλλά λογ/σμό καθαρής θέσεως , υπαγόμενος στην κατηγορία των ιδίων κεφαλαίων που χαρακτηρίζονται ως ποσά προορισμένα για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου.

Έστω, π.χ. ότι η εταιρεία Κ έχει υπολογίσει να διανεμίει ως μέρισμα ποσό 44.020,54 € και αποφασίζει τμήμα του , 17.608,22€ να δοθεί στους μετόχους με έκδοση 4.000 νέων κοινών μετοχών ονομαστικής αξίας 4,40 € υποθέτουμε ότι στο τέλος της χρήσεως έχει γίνει η εγγραφή διαθέσεως κερδών και το μέρισμα εμφανίζεται στην πίστωση του λογ/σμού 53.01 «Μερίσματα πληρωτέα»

Στην χρήση που κλείνει θα γίνει ακόμα η εγγραφή:

//

53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ

17.608,22

53.01 Μερίσματα πληρωτέα

43 ΠΟΣΑ ΠΡΟΟΡΙΣΜΕΝΑ ΓΙΑ ΑΥΞΗΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 17.608,22

43.02 Διαθέσιμα μερίσματα χρήσεως για Αύξηση Μ.Κ

Μεταφορά μερίσματος προορισμένου για αύξηση Μ.Κ

_____ // _____

Στην επόμενη χρήση και αφού ολοκληρωθούν οι διατυπώσεις για την αύξηση του κεφαλαίου , θα γίνει η εγγραφή:

_____ // _____

43 ΠΟΣΑ ΠΡΟΟΡΙΣΜΕΝΑ ΓΙΑ ΑΥΞΗΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 17.608,22

43.02 Διαθέσιμα μερίσματα χρήσεως για αύξηση Μ.Κ

40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 17.608,22

40.00 Καταβλημένο Μ.Κ κοινών μετοχών

_____ // _____

Ο λογ/σμός 43.00 «Μέτοχοι –Λογ/σμός κεφαλαίου» δεν χρειάζεται να δημιουργηθεί με αντίστοιχη πίστωση του Μετοχικού Κεφαλαίου, επειδή, το προς κεφαλαιοποίηση μέρισμα ήδη βρίσκεται σε λογ/σμό καθαρής θέσεως και αρκεί η εγγραφή μεταφοράς του στο μετοχικό κεφάλαιο.

Στην διανομή μετοχών αντί μερίσματος , προσφεύγουν πολλές φορές οι Α.Ε για λόγους διατηρήσεως ρευστότητας ώστε να αποφεύγεται η εκταμίευση μετρητών, κυρίως όταν αντιμετωπίζεται επέκταση των δραστηριοτήτων της εταιρείας ή νέες επενδύσεις.

5.6.4 Η μετατροπή των ομολογιών σε μετοχικό κεφάλαιο

Οι μετατρέψιμες ομολογίες είναι οι οποίες δίνουν το δικαίωμα στον κύριό τους (κομιστή) να τις μετατρέψει σε μετοχές. Το άρθρο 3^α Ν.2190/20 ρυθμίζει ειδικότερα προϋποθέσεις εκδόσεως και τους όρους για την άσκηση δικαιώματος ανταλλαγής των μετατρέψιμων ομολογιών.

Οι μετατρέψιμες ομολογίες εμφανίζουν την ακόλουθη ιδιορρυθμία απέναντι στις κοινές ομολογίες ότι η έκδοσή τους εμπεριέχει και αύξηση κεφαλαίου. Ευνόητο , όμως είναι ότι η αύξηση αυτή δεν είναι οριστική αλλά εξαρτάται από αίρεση. Μια αίρεση που θα συντελεστεί, συγκεκριμένα , μόνο αν και όσο οι ομολογίες τραπούν σε μετοχές.

Στην αύξηση του κεφαλαίου , όταν δεν έχει γίνει αντικείμενο συμφωνίας, ενυπάρχει μια κάποια αβεβαιότητα. Η συντέλεση της εξαρτάται από την κάλυψη του ποσού της , την ανάληψη των νέων μετοχών. Η αβεβαιότητα αυτή υπάρχει στην αύξηση του κεφαλαίου.

Στην αύξηση που συνοδεύει την έκδοση ομολογιών μετατρέψιμων κρύβεται επίσης κάποια αβεβαιότητα. Πλην όμως αυτή δεν έχει πολλά κοινά με την προηγούμενη. Είναι αλήθεια πως και αυτή αφορά την εκτέλεση της αύξησης της κάλυψης του ποσού της.

Από το άλλο μέρος όμως είναι αβεβαιότητα θελημένη οφείλεται δηλαδή στο ακόλουθο γεγονός :ότι η συντέλεση της αύξησης εξαρτήθηκε από το αν και πόσο οι κομιστές των ομολογιών θα ασκήσουν την διαζευκτική τους ευχέρεια. Από το αν πόσο ζητήσουν από την εταιρεία να δώσει μετοχές και να πάρει τις ομολογίες.

Εδώ λοιπόν, στην αύξηση έχουμε μια αίρεση που αφορά την κάλυψη του ποσού της. Με την ιδιορρυθμία της αυτή η αύξηση του κεφαλαίου που έχουμε εδώ διαφέρει πολύ που γίνεται αυτοτελώς. Η διαφορά συγκεντρώνεται σε ορισμένα μόνο σημεία. Σε εκείνα ειδικότερα που τα αγγίζει η επέλευση της αίρεσης η οποία έχει τα εξής χαρακτηριστικά:

Πρώτα συντελείται σταδιακά, με το ρυθμό των σχετικών αιτήσεων που απευθύνουν προς την εταιρεία οι κομιστές των ομολογιών και έπειτα εκφράζεται στην ανταλλαγή των τίτλων , στην χορήγηση μετοχών αντί για τις ομολογίες. Τα δύο αυτά στοιχεία, λοιπόν, παράγουν τις ακόλουθες δύο ιδιορρυθμίες.

Ότι εδώ η αύξηση του κεφαλαίου γίνεται λίγο – λίγο κάθε φορά που η ομολογία τρέπεται σε μετοχή. Και ότι γίνεται μόλις η εταιρεία παραδώσει την μετοχή στον κομιστή της ομολογίας.

Ο νόμος επιφυλάσσει στο θέμα της έκδοσης των μετατρέψιμων ομολογιών μια μεταχείριση που τις απομακρύνει εν μέρει από τις άλλες ομολογίες, την μεταχείριση που αρμόζει στην έκδοση μετοχών κατά την αύξηση του κεφαλαίου.

Η έκδοση μετατρέψιμων ομολογιών όπως άλλων ανήκει στα έργα της Γενικής Συνέλευσης (άρθρο 34, παρ.1 2190/1920) και μάλιστα της εξαιρετικής.

Η σχετική απόφαση δεν είναι μόνο σήμανση, εμπεριέχει και αύξηση κεφαλαίου, συνεπώς και τροποποίηση του καταστατικού. Γι' αυτό θα έπρεπε να τη συνοδεύουν και όσα γίνονται στην αύξηση και μάλιστα την τακτική. Ειδικότερα, έγκριση Νομάρχη και δημοσίευση της εγκριτικής του απόφασης.

Η νομολογία έλεγε ότι μια και ο νόμος σιωπά δεν χρειάζεται ούτε έγκριση του Νομάρχη ούτε δημοσίευση και αυτό τόσο κατά την έκδοση των ομολογιών όσο και κατά την τροπή του σε μετοχές. Το επιχείρημα πως όμως ήταν εντελώς αδύναμο. Γιατί θα μπορούσε άνετα να υποστηρίξει κανείς το αντίστροφο ότι δηλαδή μια και ο νόμος σιωπά χρειάζεται έγκριση και δημοσίευση βάση άρθρου 4 παρ.2(επιχείρημα και από άρθρο 13, παρ. 4 2190/1920).

Πρόσφατα ο νόμος επικύρωσε έμμεσα την άποψη που επικρατεί , αφού περιορίστηκε να την βελτιώσει αλλά σε ορισμένα σημεία. Συγκεκριμένα , πρόβλεψε ότι η απόφαση για την έκδοση ομολογιών μετατρέψιμων , δημοσιεύεται όπως και εκείνη για την αύξηση του κεφαλαίου.

Σήμερα , λοιπόν η απόφαση αυτή καταχωρείται στο μητρώο και σχετική ανακοίνωση δημοσιεύεται στο τεύχος (άρθρο 7^α , παρ. 3 και 7β παρ.1) και φυσικά για να καταχωρηθεί στο μητρώο περνάει πρώτα από έλεγχο (άρθρο 7β παρ. 1 πέρα).

Έτσι καλύπτεται το κενό στην ουσία , που άφηνε προηγουμένως η άποψη που έχει επικρατήσει. Η εξαιρετική Γενική Συνέλευση έχει από τον Νόμο την εξουσία να εκδίδει ομολογίες μετατρέψιμες. Αλλά δεν έχει και το μονοπώλιο της υπεύθυνος αυτής της εξουσίας. Σήμερα ο Νόμος προβλέπει ότι η εν λόγω εξουσία μπορεί να παραχωρηθεί και στο Διοικητικό Συμβούλιο.

Η παραχώρηση της εξουσίας γίνεται με δύο τρόπους που ισχύουν στο θέμα της αύξησης του κεφαλαίου. Συγκεκριμένα γίνεται με διάταξη του καταστατικού ή με απόφαση της εξαιρετικής Γενικής Συνέλευσης. Και η εξουσία εξάλλου , ασκείται με απόφαση που το Διοικητικό Συμβούλιο την παίρνει με πλειοψηφία 2/3 του συνόλου των μελών του.

Η έκδοση μετατρέψιμων ομολογιών από το Διοικητικό Συμβούλιο δεν περνάει από τη διαδικασία της τροποποίησης του καταστατικού (άρθρο 13, παρ.4 Ν 2190/20) που σημαίνει , ειδικότερα, ότι δεν χρειάζεται έγκριση του Νομάρχη , όπως δεν την χρειάζεται η έκτακτη αύξηση .

Ελέγχεται όμως από τον Νομάρχη όπως κάθε πράξη που καταχωρείται στο μητρώο (άρθρο 7β, παρ. α Ν.2190/20).

Ο νόμος σήμερα παρακολουθεί με αρκετή συνέπεια την αντιστοιχία ανάμεσα στους δύο θεσμούς , την έκδοση των εν λόγω ομολογιών και την αύξηση του κεφαλαίου. Γι 'αυτό και δεν περιορίζεται στο να επιβάλλει μόνο την δημοσίευση της σχετικής απόφασης για την έκδοση των ομολογιών αυτών.

Προχωρώντας πιο πέρα υποβάλλει και σε έλεγχο την καταβολή της αξίας τους. Στον έλεγχο βεβαίως που αφορά την καταβολή του κεφαλαίου (άρθρο 3^ο , παρ.1 ε7. 2

N.2190/20). Για να είναι έγκυρη η απόφαση με την οποία εκδίδονται οι μετατρέψιμες ομολογίες απαιτείται να έχει ορισμένο περιεχόμενο.

Ειδικότερα απαιτείται:

Να διατυπώνει τους όρους με τους οποίους θα ασκηθεί το δικαίωμα για τροπή των ομολογιών , δηλαδή να ορίζει:

α) Το χρονικό διάστημα στο οποίο μπορούν οι μέτοχοι να ασκήσουν δικαίωμα μετατροπής .

β) Τον τρόπο που θα πρέπει να ασκηθεί το δικαίωμα π. χ . η γραπτή δήλωση των ομολογιούχων κλπ.

γ) Την τιμή μετατροπής , δηλαδή την ονομαστική αξία των μετοχών οι οποίες θα δοθούν στους ομολογιούχους.

Επίσης να ορίζει τα χαρακτηριστικά των νέων μετοχών (επιχείρημα από άρθρο 7^α παρ.6) αν αυτές επιθυμεί να διαφέρουν από τις παλιές. Ο νόμος θέτει έναν περιορισμό σχετικό με την τιμή της μετατροπής στις νέες μετοχές. Συνεπώς η τιμή μετατροπής δεν μπορεί να είναι μικρότερη από εκείνη της έκδοσης των ομολογιών από εκείνη δηλαδή που εισέπραξε η εταιρεία για κάθε νομολογία (άρθρο 3^α , παρ. 2 & 13 παρ. 1N. 2190/1920).

Για την έκδοση των ομολογιών πρέπει να αναφέρουμε και τα υπόλοιπα.

- Το ποσό των δανείων που καλούνται να μετατρέψιμες ομολογίες , δεν μπορεί να ξεπεράσει το μισό από το καταβεβλημένο κεφάλαιο (άρθρο 3^α , παρ.1εδ.1 και 13 παρ.1 εδ. 1του N.2190/1920).
- Οι μέτοχοι έχουν και δικαίωμα για προτίμηση (άρθρο 13 παρ. 5-7). Αν υπάρχουν περισσότερες κατηγορίες μετοχών και η σχετική απόφαση θίγει τα δικαιώματα μιας από αυτές πρέπει να γίνουν όσα ορίζει το άρθρο 5 παρ. 8 N. 2190/1920.

δ) Ο κομιστής της ομολογίας ασκεί το δικαίωμα μετατροπής με δήλωση διπλασιαστική, που την απευθύνει στην εταιρεία.

Η δήλωση περιέχει και αποδοχή της πρότασης που υπάρχει στην έκδοση της ομολογίας. Έτσι καταρτίζεται η σύμβαση για την ανάληψη της αντίστοιχης μετοχής. Έπειτα από αυτό η εταιρεία οφείλει να παραδώσει στον κομιστή τη μετοχή που δικαιούται να πάρει πίσω την ομολογία. Η αλλαγή που οδηγεί από την ομολογία στην μετοχή συντελείται με τρόπο απλό.

Η καταβολή που έχει γίνει για την ομολογία τρέπεται σε εισφορά όπως έχει συμφωνηθεί στην έκδοση της ομολογίας. Δεν χρειάζεται γι' αυτό να γίνει ο έλεγχος του άρθρου 9. Στις κοινές περιπτώσεις η έκδοση της μετοχής έχει δηλωτική λειτουργία. Η μετοχή σαν αξιόγραφο ενσωματώνει μία σχέση που υπάρχει από προηγούμενα, που έχει παραχθεί με την ίδρυση της εταιρείας ή με την αύξηση του κεφαλαίου.

Ο κανόνας αυτός ανατρέπεται, η έκδοση προσλαμβάνει συστατική λειτουργία. Με την έκδοση αυξάνει το κεφάλαιο και παράγεται η μετοχική σχέση. Ενώ παράλληλα αποσβένεται η απαίτηση που είναι ενχαρτωμένη στην ομολογία (άρθρο 3^ο παρ.3).

Ελαττώματα που τυχόν υπάρχουν στην προκειμένη διαδικασία θεραπεύονται, επίσης, με την έκδοση νέων μετοχών.

2) Η απόφαση για την έκδοση των ομολογιών περιέχει αύξηση του κεφαλαίου συνεπώς και τροποποίηση του καταστατικού. Και μόλις αυτές συντελεστούν ανακύπτει ανάγκη να προσαρμοστεί ανάλογα με το κείμενο του καταστατικού.

Το έργο της προσαρμογής είναι καθήκον του Διοικητικού Συμβουλίου. Από το άλλο μέρος πάλι δεν είναι σκόπιμο να γίνεται προσαρμογή αμέσως, κάθε φορά που μια ομολογία τρέπεται σε μετοχή.

Για όλους αυτούς τους λόγους το άρθρο 3^α ,παρ.3δ2 όπου παραπέμπει και το άρθρο 13 παρ.1 εδ. 1 ορίζει τα ακόλουθα: «ότι το τέλος της χρήσης που μέσα της έγινε η μετατροπή , το Διοικητικό Συμβούλιο έχει καθήκον να προσαρμόσει το κείμενο του καταστατικού και να δημοσιεύσει την απόφαση του , όπως ορίζει τώρα το άρθρο 7β, παρ.

5.6.5 Κεφαλαιοποίηση αποθεματικών

Όταν η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου γίνεται με κεφαλαιοποίηση αποθεματικών, δημιουργούνται ορισμένα φορολογικά προβλήματα. Με το φορολογικό καθεστώς το οποίο ίσχυε πριν από την έκδοση του Ν.2065/1992 τόσο η κεφαλαιοποίηση όσο και η διανομή αποθεματικού στους μετόχους φορολογικώς εθεωρείτο ως διανομή μερίσματος στους μετόχους και γινόταν παρακράτηση του αναλογούντος φόρου επί διανεμόμενων μερισμάτων , ο οποίος αποδιδόταν στο Δημόσιο. Από την άλλη μεριά όμως , αν τα αποθεματικά αυτά είχαν υποβληθεί κατά το σχηματισμό τους σε φόρο εισοδήματος , η εταιρεία είχε το δικαίωμα να απαιτήσει από το Δημόσιο την επιστροφή του φόρου που είχε καταβληθεί κατά τον σχηματισμό των αποθεματικών. Ο χειρισμός αυτός στηριζόταν στην αντίληψη του φορολογικού νομοθέτη , ο οποίος θεωρούσε τα διανεμόμενα κέρδη (μερίσματα- αμοιβές Δ.Σ. κλπ) ως εισοδήματα των προσώπων που τα εισέπρατταν και φορολογούσε τα πρόσωπα αυτά , ενώ το νομικό πρόσωπο της εταιρείας φορολογούνταν μόνο για τα μη διανεμόμενα κέρδη (αποθεματικά , κέρδη εις νέο).

Ο Ν.2065/1992 εισήγαγε μία νέα αντίληψη , σύμφωνα με την οποία φορολογείται το νομικό πρόσωπο της Α.Ε. για το σύνολο των κερδών, είτε διανέμονται είτε όχι , με τον φόρο εισοδήματος της Α.Ε ο οποίος επιβάλλεται επί του συνόλου των κερδών της με συντελεστή 35% εξαντλείται η σχετική φορολογική και συνεπώς ο παραπάνω χειρισμός δεν έχει νόημα , εφόσον τόσο ο σχηματισμός του αποθεματικού όσο και η κεφαλαιοποίηση

ή διανομή του πραγματοποιήθηκαν μετά την ισχύ του νόμου αυτού (30/6/1992). Προβλήματα όμως ανακύπτουν όταν ο σχηματισμός του αποθεματικού είχε πραγματοποιηθεί με το προϊσχύον φορολογικό καθεστώς .

Οι βασικές ρυθμίσεις που εισάγονται με τις μεταβατικές διατάξεις του Ν.2065/1992 (άρθρο 42) για τα μερίσματα που σχηματίστηκαν στο παρελθόν , είχαν ως εξής:

α) Αδιανέμητα κέρδη (άρα και αποθεματικά) που έχουν φορολογηθεί στο όνομα του νομικού προσώπου , αν διανεμηθούν με οποιαδήποτε μορφή ή κεφαλαιοποιηθούν υπόκεινται σε φορολογία με συντελεστή φόρου 3%, χωρίς να επιστρέφεται ή να συμψηφίζεται ο φόρος εισοδήματος που είχε καταβληθεί κατά το χρόνο που προέκυψαν αυτά τα κέρδη. Κατά την αντίληψη του Υπουργείου Οικονομικών , ο φόρος επιβάλλεται στο πόσο που προκύπτει αν στο διανεμόμενο ή κεφαλαιοποιούμενο ποσά προστεθεί ο φόρος που είχε καταβληθεί κατά το χρόνο που προέκυψαν. Φορολογείται δηλαδή το κέρδος από το οποίο προήλθαν αυτά τα ποσά. Έτσι π.χ. αν πρόκειται να κεφαλαιοποιηθεί η διανεμηθεί αποθεματικό 50.000,00 € που είχε προκύψει από κέρδη τα οποία είχαν φορολογηθεί με συντελεστή 35% ο φόρος θα υπολογισθεί ως εξής:

Αναγωγή του κεφαλαιοποιούμενου ποσού.

$$50.000,00(1-0,35)=76.923,08\text{€}$$

$$\text{Φόρος } 76.923,08 \cdot 3\% = 2.307,69 \text{ €}.$$

Με την καταβολή του φόρου προς 3% εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση. Πάντως είναι συζητήσιμο αν ευσταθεί η άποψη της επιβολής του φόρου όχι στο διανεμόμενο ή κεφαλαιοποιούμενο ποσό, αλλά σε εκείνο που προκύπτει με αναγωγή του στο κέρδος από το οποίο προήλθε.

β) Κέρδη παρελθουσών χρήσεων τα οποία είχαν φορολογηθεί στο όνομα του νομικού προσώπου της εταιρείας και διανεμήθηκαν ή κεφαλαιοποιήθηκαν στο χρονικό

διάστημα από 1/1/1992 μέχρι την κατάθεση του Ν.2065/1992 στη Βουλή , φορολογούνται ως μέρισμα με τους ακόλουθους , κατά περίπτωση συντελεστές , ανάλογα με το είδος των μετοχών της Α.Ε.

- ◆ Ονομαστικές εισηγμένες στο χρηματιστήριο 42%
- ◆ Ανώνυμες εισήγμενες στο χρηματιστήριο 45%
- ◆ Ονομαστικές μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο 47%
- ◆ Ανώνυμες μη εισήγμενες στο χρηματιστήριο 50%

Ο συντελεστής εφαρμόζεται στο ποσό που προκύπτει με αναγωγή ή κεφαλαιοποιούμενου ποσού στο κέρδος από το οποίο προήλθε και η Α.Ε δικαιούνται να ζητήσει επιστροφή του φόρου που είχε καταβάλει.

Έτσι , π.χ. αν στο προηγούμενο παράδειγμα μας η κεφαλαιοποίηση γινόταν στις αρχές του 1992 , θα είχαμε τους εξής υπολογισμούς.

Αναγωγή του κεφαλαιοποιούμενου ποσού:

$$50.000,00 (1-0,35)=76.923,08$$

Καταβλητέος φόρος μερίσματος, υποθέτοντας ότι οι μετοχές της εταιρείας είναι ανώνυμες και εισαγμένες στο χρηματιστήριο.

$$76.923,08*45%=34.615,39$$

Επιστρεπτέος από το Δημόσιο φόρος

$$76.923,08*35%=26.923,08$$

Τελική επιβάρυνση, εφόσον η Α.Ε αποφασίζει να μην παρακρατήσει το φόρο από του μετόχους:

$$34.516,39 - 26.923,08=7.593,31$$

γ) Ειδικές ρυθμίσεις υπάρχουν για την περίπτωση που διανέμονται ή κεφαλαιοποιούνται αποθεματικά αφορολόγητα ή φορολογημένα με άλλο τρόπο σύμφωνα με ειδικούς νόμους .

Παραθέτουμε τις εγγραφές κεφαλαιοποίησης έκτακτου αποθεματικού το οποίο κατά το σχηματισμό του στο παρελθόν είχε φορολογηθεί με συντελεστή 45%. Το κεφαλαιοποιούμενο ποσό είναι 161.408,66 € και η κεφαλαιοποίηση γίνεται μετά την ισχύ του Ν.2065/22.

Αναγωγή του κεφαλαιοποιούμενου πόνου για τον υπολογισμό του φόρου:

$$162.000,00 (1-0,45)=294.545,45$$

Φόρος κεφαλαιοποίησης:

$$294.545,45 \cdot 3\%=8.836,36$$

_____ 1 _____

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ 162.000,00

33.03 Μέτοχοι ,λογ/σμός καλύψεως Μ.Κ

40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 162.000,00

40.02 Οφειλόμενο Μ.Κ. κοινών μετοχών

_____ 2 _____

41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ 162.000,00

41.05 Έκτακτα αποθεματικά

88 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ 162.000,00

88.07 Λογ/σμός αποθεματικών προς διάθεση

_____ 3 _____

88 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ 162.000,00

88.07 Λογ/σμός αποθεματικών προς διάθεση

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ 162.000,00

33.03 Μέτοχοι ,λογ/σμός καλύψεως Μ.Κ

_____ 4 _____

40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ	162.000,00	
40.02 Οφειλόμενο Μ.Κ. κοινών μετοχών		
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		162.00,000
40.00 Καταβλημένο Μ.Κ κοινών μεταβλ.		
————— 5 —————		
63 ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΦΟΡΟΙ ΤΕΛΗ		76.923,08
63.98 Διάφορα έξοδα – τέλη (έξοδα)		
63.98.χχ φόρος κεφαλαιοποίησης αποθεματικών		
54 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΙ – ΤΕΛΗ		76.923,08
54.09 Λοιποί φόροι – τέλη		
54.09.χχ Φόρος κεφαλαιοποίησης αποθεματικών οφειλόμενος		
————— // —————		

Επεξηγήσεις των παραπάνω εγγραφών:

Εγγραφή 1. Πρόκειται για την εγγραφή καλύψεως της αυξήσεως του Μ.Κ.

Υποθέτουμε ότι η αύξηση γίνεται με έκδοση κοινών μετοχών

Εγγραφή 2. Το προς κεφαλαιοποίηση ποσό μεταφέρεται σε πίστωση του λογ/σμού

88.07 «Λογ/σμός αποθεματικών προς διάθεση» ο οποίος είναι δευτεροβάθμιος του 88 «Αποτελέσματα προς διάθεση». Η διέλευση αυτή από το λογ/σμο 88 είναι απαραίτητη κάθε φορά που διατίθενται αποθεματικά.

Εγγραφή 3. Το προς κεφαλαιοποίηση ποσό μεταφέρεται σε εξόφληση της

υποχρεώσεως των μετοχών από την κάλυψη του Μ.Κ. Σημειώνεται ότι, κατά μία ακριβέστερη εφαρμογή του ΕΓΛΣ, θα έπρεπε να υπάρχει διέλευση από το λογ/σμό 53.01 «Μερίσματα πληρωτέα» (τριτοβάθμιος 53.01.ΧΧ «Διανεμόμενα αποθεματικά για αύξηση Μ.Κ.) τότε αντί της εγγραφής 3 θα είχαμε τις δύο επόμενες :88.07 λογαριασμός αποθεματικών προς κάλυψη Μ.Κ.,53.01 Μερίσματα πληρωτέα και 33.03 Μέτοχοι , λογ/σμός καλύψεως Μ.Κ..

Η χρησιμοποίηση του λογ/σμού 53.01 δικαιολογείται από την αντίληψη ότι η κεφαλαιοποίηση αποθεματικού ισοδυναμεί με διανομή μερισμάτων. Κατά τη γνώμη μου, η αντίληψη αυτή που την δικαιολογούσαν φορολογικοί λόγοι όταν ο φόρος μερισμάτων επιβάρυνε τους μετόχους, δεν δικαιολογείται στα πλαίσια του σημερινού καθεστώτος φορολογήσεως του συνόλου των κερδών στο όνομα του νομικού προσώπου της εταιρείας.

Εγγραφή 4. Το μέχρι αυτή τη στιγμή οφειλόμενο κεφάλαιο χαρακτηρίζεται πια ως καταβλημένο.

Εγγραφή 5. Επιβαρύνονται τα έξοδα της Α.Ε. με τον αναλογούντα φόρο, ο οποίος φέρεται σε πίστωση του Ελληνικού Δημοσίου. Ο λογ/σμός 54.09 θα κλείσει με την καταβολή του φόρου στο Δημόσιο.

Η περίπτωση κεφαλαιοποιήσεως διαφοράς από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο είναι απλούστατη, επειδή η διαφορά εκδόσεως έχει σχηματιστεί από εισφορές των μετοχών και όχι από κέρδη, συνεπώς δεν προκύπτουν φορολογικά θέματα. Επειδή κατά το νόμο, απαγορεύεται η χρησιμοποίηση της διαφοράς αυτής προς πληρωμή μερισμάτων, η κεφαλαιοποίηση της πρέπει να γίνει με άμεση μεταφορά της στο μετοχικό κεφάλαιο.

41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ

XX

41.00 Καταβλημένη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο

40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ

XX

40.00 Καταβλημένο μετοχικό κεφ. κοινών μετοχών

5.6.6 Αύξηση σε μετρητά και σε είδος

Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της ανώνυμης εταιρείας μπορεί να γίνει με μετρητά ή με εισφορές σε είδος. Η πρώτη περίπτωση, βέβαια, είναι η πιο συνηθισμένη

στην πράξη και γι' αυτήν κυρίως έχει θεσπισθεί η συνοπτική διαδικασία του άρθρου 13 του Κ.Ν.2190/20.

5.6.6.1 Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Α.Ε. με μετρητά.

Όταν γίνεται αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας με μετρητά ,οι λογιστικές εγγραφές είναι όμοιες με εκείνες της καλύψεως και καταβολής του αρχικού κεφαλαίου.

Η καταβολή μετρητών πρέπει να γίνεται σε τραπεζικό λογαριασμό της Α.Ε. Μετά την αντικατάσταση του άρθρου 11 του Κ.Ν. 2190/20 από το άρθρο 7 του Ν.2339/95, η καταβολή των μετρητών για κάλυψη του αρχικού κεφαλαίου ή τυχόν αυξήσεων αυτού , καθώς και οι καταθέσεις μετόχων με προορισμό τη μελλοντική αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου , θα πραγματοποιείται υποχρεωτικά με κατάθεση σε λογαριασμό επ' ονόματι της εταιρείας που θα τηρείται σε οποιαδήποτε τράπεζα που λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα.

Κατάθεση μετρητών στο ταμείο της εταιρείας για μελλοντική αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου. Εάν οι μέτοχοι ή άλλα πρόσωπα καταθέσουν στο ταμείο της εταιρείας μετρητά με σκοπό τη μελλοντική αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου αυτής , οι καταθέσεις αυτές απαλλάσσονται των σχετικών τελών χαρτοσήμου , εφόσον προηγήθηκε των σχετικών εγγραφών στα λογιστικά βιβλία απόφαση της γενικής συνελεύσεως περί αυξήσεως του μετοχικού κεφαλαίου. Αλλιώς οφείλεται χαρτόσημο συμβάσεως δανείου. Μετά την αντικατάσταση του άρθρου 11 του Κ.Ν. 2190/20 από το άρθρο 7 του ν.2339/95, η κατάθεση των μετρητών πρέπει να γίνεται υποχρεωτικά σε τραπεζικό λογαριασμό της εταιρείας.

Όταν γίνεται κατάθεση μετρητών για αύξηση του κεφαλαίου της εταιρείας σε μεταγενέστερο χρόνο, θα λάβει χωράν η εξής λογιστική εγγραφή:

_____ // _____

38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ 5.868,00

38.03 Καταθέσεις όψεως

43 ΠΟΣΑ ΠΡΟΟΡΙΣΜΕΝΑ ΓΙΑ ΑΥΞΗΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 5.868,00

43.00 Καταθέσεις μετόχων

43.00.00 Μέτοχος Α 2.934,00

43.00.01 Μέτοχος Β 2.934,00

Κατάθεση μετρητών από τους άνω μετόχους για μελλοντική αύξηση κεφαλαίου

_____ // _____

Όταν υλοποιηθεί η αύξηση, με απόφαση της γενικής συνελεύσεως των μετόχων ή του διοικητικού συμβουλίου της εταιρείας, θα ακολουθήσει η εγγραφή:

_____ // _____

43 ΠΟΣΑ ΠΡΟΟΡΙΣΜΕΝΑ ΓΙΑ ΑΥΞΗΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 5.868,00

43.00 Καταθέσεις μετόχων

43.00.00 Μέτοχος Α 2.934,00

43.00.01 Μέτοχος Β 2.934,00

40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5.868,00

40.00 Καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο

Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου σύμφωνα με την απόφαση.....

_____ // _____

5.6.6.2 Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου Α.Ε. με εισφορές σε είδος.

Όταν γίνεται αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας με εισφορές σε είδος, προηγείται πάντοτε η εκτίμηση των εισφερομένων από την επιτροπή που προβλέπει το

άρθρο 9 του Κ.Ν 2190/20.Για τη διαδικασία της συγκροτήσεως της επιτροπής , της συντάξεως της εκθέσεως αυτής , της υλοποιήσεως της.

5.6.7 Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου με δημόσια εγγραφή

Για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας που θα καλυφθεί με δημόσια εγγραφή και ιδιωτική τοποθέτηση , χρειάζεται Γενική Συνέλευση με την ειδική απαρτία και πλειοψηφία. Την απόφαση αυτή εγκρίνει η Νομαρχία με την προσκόμιση της σχετικής άδειας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο

ΜΕΙΩΣΗ ΤΟΥ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΤΩΝ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

1 Γενικά

Η μείωση του κεφαλαίου αποτελεί πάντα τροποποίηση του καταστατικού , αποφασίζεται από τη Γενική Συνέλευση με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία (άρθρο 29 παρ.3 Κ.Ν. 2190/20) υπόκεινται σε έγκριση της Διοίκησης (Νομάρχη) και στις διατυπώσεις δημοσιότητας (άρθρα 7^ο και 7β περ.ε. Κ.Ν. 2190/20).

Η πρόσκληση για τη σύγκληση της Γενικής Συνέλευσης και η απόφασή της για τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου, με ποινή ακυρότητας , να ορίζει το σκοπό της μείωσης , καθώς και τον τρόπο πραγματοποίησης της (άρθρο 2 § 2 Ν.2339/96).

Η μείωση του κεφαλαίου δεν μπορεί να φτάσει σε τέτοιο σημείο ώστε το απομένον κεφάλαιο να είναι μικρότερο από το κατώτατο όριο (άρθρο 8 §.2 Κ.Ν. 2190/20). Η απόφαση της Γενικής Συνέλευσης πρέπει να συνοδεύεται από έκθεση ορκωτού Λογιστή που να βεβαιώνει ότι η εταιρεία μπορεί να ικανοποιήσει τους δανειστές της με το κεφάλαιο που απέμεινε , εκτός αν η απόφαση για τη μείωση προβλέπει την ταυτόχρονη ισότιμη , τουλάχιστον , αύξηση του κεφαλαίου με ολική καταβολή του ποσού αυτής ή η μείωση του κεφαλαίου γίνεται προς συμψηφισμό ζημιών ή επιβάλλεται από το νόμο (άρθρο 2 παρ.2 Ν.2339/95).

Σε μείωση του μετοχικού κεφαλαίου προβαίνει η εταιρεία είτε εκουσίως είτε υποχρεωτικώς από το νόμο.

Εκουσίως θα προβεί στη μείωση του μετοχικού της κεφαλαίου η ανώνυμη εταιρεία όταν:

α) Όταν αυτό είναι δυσανάλογα μεγάλο σε σχέση με τις ανάγκες της και έτσι καταλήγει να υπάρχει αντισυμβαλλόμενη δέσμευση κεφαλαίου.

β) Για απόσβεση ζημιών , ιδίως όταν αυτές σωρεύονται για πολλά χρόνια.

Κι άλλοι λόγοι , λιγότερο συνηθισμένοι , μπορούν να οδηγήσουν στη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου.

Πάντως , ο νόμος απαιτεί , όπως η απόφαση για την υλοποίηση της μείωσης προέρχεται από τη γενική συνέλευση και μάλιστα με αυξημένα ποσοστά απαρτίας και απλειψηφίας (άρθρα 29 §3 και 31 § 2 Κ.Ν. 2190/20).

Η μείωση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας σύμφωνα με τα παραπάνω , επιτρέπεται όταν οι ζημιές δεν έχουν ξεπεράσει τα όρια που θέτει ο νόμος. Γιατί το άρθρο 47 του Κ.Ν 2190/20 ορίζει ότι σε περίπτωση που το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας , όπως προσδιορίζονται στο υπόδειγμα του ισολογισμού που προβλέπεται από το άρθρο 42γ, γίνει κατώτερο από το μισό (1/2) του μετοχικού κεφαλαίου , το διοικητικό συμβούλιο υποχρεούται να συγκαλέσει τη γενική συνέλευση , μέσα σε προθεσμία έξι μηνών από τη λήξη της χρήσεως, για να αποφασίσει αν θα λυθεί η εταιρεία ή θα υιοθετηθεί άλλο μέτρο.

Παράδειγμα: Για να γίνει αντιληπτή η έννοια της παραπάνω διατυπώσεως του άρθρου 42γ , ας πάρουμε ένα παράδειγμα. Μια ανώνυμη εταιρεία έχει κατά την ίδρυση της κεφάλαιο 29.347,03 €, που αποτελεί και το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων της. Μετά πέντε χρόνια το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας ανέρχεται στα εξής ποσά:

Μετοχικό κεφάλαιο	29.347,03
Αποθεματικά διάφορα	4.108,58
Υπόλοιπο κερδών (αδιάθετο)	<u>2.347,76</u>
	35.803,37

Μετά δέκα έτη το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας διαμορφώθηκε ως εξής :

Μετοχικό κεφάλαιο	29.347,03

Αποθεματικά διάφορα	6.162,88
Μείον ζημιές	<u>22.010,27</u>
	<u>13.499,64</u>

Στην περίπτωση αυτή (επειδή το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας είναι 600.000δρχ, ήτοι κατώτερο από το μισό του μετοχικού κεφαλαίου) συντρέχει περίπτωση παραβίασης της επιταγής του άρθρου 47 και το διοικητικό συμβούλιο θα πρέπει να παρακαλέσει τη γενική συνέλευση των μετόχων , για να αποφασίσει αν θα λυθεί η εταιρεία ή θα υιοθετηθεί άλλο μέτρο.

Επίσης , η §1γ του άρθρου 48 του ίδιου νόμου προβλέπει ανάκληση της απόφασης που έχει εγκρίνει τη σύσταση της εταιρείας , ένα το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας , όπως προσδιορίζονται στο υπόδειγμα ισολογισμού που προβλέπεται από το άρθρο 42γ είναι μικρότερο από το ένα δέκατο (1/10) του μετοχικού κεφαλαίου. Γι' αυτό η διοίκηση κάθε ανώνυμης εταιρείας πρέπει να παρακολουθεί με τη προσοχή τη συσσώρευση ζημιών και έγκαιρα να λαβαίνει τα κατάλληλα μέτρα, ώστε να μη οδηγηθεί η εταιρεία σε αδιέξοδα.

Υποχρεωτικώς προβαίνει η εταιρεία στη μείωση του μετοχικού της κεφαλαίου επί τμηματικής καταβολής αυτού , όταν απέτυχε η εκποίηση των μετοχών που δεν έχουν αποπληρωθεί.

2 Τρόποι και λόγοι μείωσης του μετοχικού κεφαλαίου

Οι τρόποι με τους οποίους μπορεί να επέλθει η μείωση του μετοχικού κεφαλαίου

είναι:

- ▶ Με μείωση της ονομαστικής αξίας όλων των μετοχών.
- ▶ Με μείωση του αριθμού των μετοχών.

Με απόκτηση από την Α.Ε. και ακύρωση αριθμού μετοχών (πιθανή κλήρωση) (άρθρο 16 § Κ.Ν. 2190/20).

Η μείωση του μετοχικού κεφαλαίου μπορεί να αποφασιστεί:

1. Όταν ένα μέρος από το κεφάλαιο είναι παραπάνω από τις ανάγκες της εταιρείας , δηλαδή πλεονάζει π.χ λόγω κατάργησης ορισμένου κλάδου εκμετάλλευσης , κλεισίματος υποκαταστημάτων κλπ. Στην περίπτωση αυτή η ελάττωση μπορεί να γίνει:

- ◆ Με ισόποση ελάττωση της ονομαστικής αξίας όλων των μετοχών. Η ελάττωση της ονομαστικής κάθε μετοχής επισημαίνεται με σφραγίδα που θέτεται σε κάθε μετοχή. Είναι η πιο απλή και δίκαιη μέθοδος , γιατί ακόμη και οι μικροί κατορθώνουν να διαταράσσουν το σύνολο των μετοχών τους.
- ◆ Η επιστροφή της ονομαστικής αξίας των μετοχών στους μετόχους λόγω μείωσης του κεφαλαίου δεν υπόκειται σε φόρο γιατί δεν αποτελεί εισόδημα για το μέτοχο. Μόνο αν το επιστρεφόμενο ποσό περνάει την ονομαστική αξία των μετοχών , τότε το υπερβάλλον υπόκειται σε φόρο θεωρούμενο ως εισόδημα για το μέτοχο.
- ◆ Με εξαγορά και ακύρωση ορισμένου αριθμού μετοχών. Στον τρόπο αυτό θα καταφύγει η εταιρεία , όταν χρηματιστηριακή τιμή των μετοχών που εξαγοράζονται είναι μικρότερη από την ονομαστική αξία ή τουλάχιστον ίση με αυτή.
- ◆ Με ελάττωση του αριθμού των μετοχών. Στην περίπτωση αυτή κάθε μέτοχος παραδίνει περισσότερες παλαιές μετοχές να παίρνει να παίρνει λιγότερες νέες π.χ για 4 παλαιές , 3 νέες .

2. Για απόσβεση ζημιών. Η μείωση του κεφαλαίου λόγω ζημιάς μπορεί να γίνει:

- ◆ Με ισόποση μείωση της ονομαστικής αξίας όλων των μετοχών.
- ◆ Με ακύρωση ανάλογου προς τη μείωση αριθμού μετοχών.

Η μείωση αυτή αποφασίζεται για να καταστεί δυνατή η διανομή μερίσματος στους μετόχους από τα πιθανολογούμενα κέρδη της νέας χρήσης. Αν δεν αποσβεστεί η ζημιά, τότε τα τυχόν κέρδη που θα προκύψουν στη νέα χρήση πρέπει να χρησιμοποιηθούν προς απόσβεση της ζημιάς, μόνο με το υπόλοιπο, αν υπάρχει ένα δυνατό να διατεθεί προς διανομή.

Επίσης στη μείωση αυτή καταφεύγει η εταιρεία, για να καταστεί δυνατή η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου. Η εταιρεία η οποία υπέστη μεγάλες ζημιές χρειάζεται νέα κεφάλαια, τα οποία δεν μπορούν να εξευρεθούν από δανεισμό ή από αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με έκδοση νέων μετοχών, γιατί αυτές δεν υπάρχει δυνατότητα να αγοράσουν αγοραστές εάν αυτή δεν προβεί σε απόσβεση της ζημιάς. Για το λόγο αυτό οι ανώνυμες εταιρείες, κατά κανόνα, προβαίνουν σε ελάττωση του μετοχικού κεφαλαίου κατά το ποσό της ζημιάς και μετά άμεση σε αύξηση με έκδοση νέων μετοχών. Με τον τρόπο αυτό η ανώνυμη εταιρεία αποκτώνται χρηματικά ποσά τα οποία είναι απαραίτητα για την οικονομική της εξυγίανση.

Από νομική άποψη η εξάλειψη των ζημιών με μείωση του Μ.Κ. είναι προαιρετική. Ο νόμος δεν υποχρεώνει την εταιρεία να προβεί σε μείωση του Μ.Κ. της, ακόμη και όταν συντρέχει περίπτωση σύγκλησης Γ.Σ για να αποφασίσει τη διάλυση ή μη αυτής σύμφωνα με το άρθρο 47 Ν.2190/1920. Επίσης με το άρθρο 48 παρ. 1γ ο ίδιος νόμος επιβάλλει άμεσα τη μείωση του κεφαλαίου για την κάλυψη των ζημιών, όταν το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας υπολείπεται το 1/10 του Μ.Κ, εφόσον το απόλυτο ύψος του κεφαλαίου έχει περιθώρια μειώσεως.

Από φορολογική άποψη παρέχεται το δικαίωμα στην Α.Ε. που πραγματοποίησε ζημιά – εφόσον δεν καλύπτεται με συμψηφισμό θετικού στοιχείου του εισοδήματος από άλλη πηγή – να μεταφέρει τη ζημιά για συμψηφισμό από το φορολογητέο εισόδημα των

πρόσμενων 3 ή 5 κατά περίπτωση ετών , υπό την προϋπόθεση ότι κατά της χρήσεις αυτές τα βιβλία της επιχείρησης κρίθηκαν επαρκή και ακριβή.

3. Η ελάττωση του μετοχικού κεφαλαίου την οποία εκθέσαμε πιο πάνω είναι εκούσια δηλαδή πραγματοποιείται ύστερα από απόφαση που λαμβάνει με την θέληση της η ανώνυμη εταιρεία.

Υπάρχει όμως και η μείωση του μετοχικού κεφαλαίου , η οποία είναι υποχρεωτική για την εταιρεία δηλαδή επιβάλλεται από το νόμο υποχρεωτικά. Αυτό θα συμβεί όταν η καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου γίνεται σε δόσεις (τμηματικά) και κάποιος μέτοχος καθυστερήσει την καταβολή τμήματος της αξίας των μετοχών για τις οποίες είχε εγγραφεί. Στην περίπτωση αυτή η εταιρεία πρέπει να προσκαλέσει το μέτοχο που καθυστέρησε την καταβολή με δημοσίευση σε δύο τουλάχιστον ημερήσιες εφημερίδες. Αν παρέλθει τρίμηνο χρονικό διάστημα από τη λήξη κάθε προθεσμίας που τάχθηκε η εταιρεία είναι υποχρεωμένη να ακυρώσει τις μετοχές για τις οποίες δεν καταβλήθηκε η δόση που ζητήθηκε και να εκδόσει νέες ισάριθμες μετοχές με αυτές που ακυρώθηκαν. Οι νέες αυτές μετοχές πρέπει να πουληθούν στο χρηματιστήριο Αθηνών από χρηματιστή που διορίζεται από την εταιρεία. Η εκποίηση αυτή γίνεται για λογαριασμό του οφειλέτη μετόχου. Αν όμως αποτύχει δύο φορές η πώληση αυτή , η εταιρεία είναι υποχρεωμένη να προβεί στη μείωση του κεφαλαίου της κατά το ποσό των μετοχών που δεν πουληθήκαν διά της πρώτης διαδικασίας Συνέλευσης που θα συγκληθεί μετά την αποτυχία της εκποίησης. Για τη διασφάλιση των δανειστών της εταιρείας ο νόμος ορίζει ότι δεν γίνεται καμία καταβολή στους μετόχους από το αποδεσμευόμενο ποσό με τη μείωση ενεργητικού με ποινή ακυρότητας της καταβολής αυτής , εκτός αν ικανοποιηθούν οι δανειστές της εταιρείας των οποίων οι απαιτήσεις γεννήθηκαν πριν από τη δημοσίευση της απόφασης για τη μείωση.

6.3 Λογιστικές εγγραφές μείωσης μετοχικού κεφαλαίου

1. Με ισόποση μείωση της ονομαστικής αξίας όλων των μετοχών

_____ // _____

40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ	X	
40.00 Καταβλημένο Μ.Κ κοινών μετοχών		
40.01 Καταβλημένο Μ.Κ προν.μετοχών	X	
53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		X
53.16 Μέτοχοι – αξία μετοχών τους προς απόδοση λόγω μείωσης κεφαλαίου		

_____ // _____

53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	X	
53.16 Μέτοχοι – αξία μετοχών τους προς απόδοση λόγω μείωσης κεφαλαίου		
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		X
38.00 Ταμείο		

Μείωση Μ.Κ. τροποποίηση καταστατικού Νο...

_____ // _____

Όταν συμψηφίζεται ζημία

_____ // _____

53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	X	
53.16 Μέτοχοι – αξία μετοχών τους προς απόδοση λόγω μείωσης κεφαλαίου		
42 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΙΣ ΝΕΟ		X
42.01 Υπόλοιπο Ζημιών χρήσεως σε νέο		

Απόσβεση ζημίας

_____ // _____

2. Με εξαγορά και ακύρωση ενός αριθμού μετοχών.

_____ // _____

40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ	X	
40.00 Καταβλημένο Μ.Κ κοινών μετοχών		

Αύξηση και Μείωση Μετοχικού Κεφαλαίου Α.Ε. Η αύξηση σε σχέση με την εισαγωγή στο ΧΑΑ.

0.01 Καταβλημένο Μ.Κ προνομιούχων μετοχών	X	
53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		X
53.16 Μέτοχοι – αξία μετοχών τους προς απόδοση λόγω μείωσης κεφαλαίου		

Μείωση Μ.Κ. τροποποίηση καταστατικού Νο

//

3 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	X	
3.16 Μέτοχοι – αξία μετοχών τους προς απόδοση λόγω μείωσης κεφαλαίου		
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		X
38.00 Ταμείο		
Διατεθέντα για αγορά XXX μετοχών προς XXX δρ.		
41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ		X
41.05 Έκτακτα αποθεματικά		

Εξαγορά μετοχών κάτω από το άρτιο

//

Όταν μια επιχείρηση κατέχει μετοχές Α.Ε. της οποίας το κεφάλαιο μειώνεται για απόσβεση ζημιάς τότε πρέπει για το ποσό της μείωσης της αξίας των μετοχών να κάνει την εξής εγγραφή.

//

68 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΕΚΜΕΤΑΛΕΥΣΕΩΣ	X	
68.01 Προβλέψεις για υποτιμήσεις συμμετοχών σε λοιπές πλην Α.Ε. επιχειρήσεις		
18 ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ	X	
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ		
18.00 Συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις		X
18.00.19 Προβλέψεις για υποτιμήσεις συμμετοχών σε λοιπές (πλην Α.Ε.) επιχειρήσεις		X

6.4 ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

6.4.1 Γενικά

Η απόσβεση του Μ.Κ αποτελεί επιστροφή στους μετόχους της ονομαστικής αξίας των μετοχών τους ή τμήματος της αξίας αυτής ,χωρίς να επέρχεται μείωση του μετοχικού κεφαλαίου.

Η απόσβεση συνεπώς μπορεί να γίνει μόνο από τα κέρδη της χρήσεως ή με χρησιμοποίηση ειδικού αποθεματικού που είχε σχηματισθεί από κέρδη προηγούμενων χρήσεων. Με τον τρόπο αυτό δεν θίγεται η ακεραιότητα του Μ.Κ παρόλο που ουσιαστικά με την απόσβεση επέρχεται μείωση της συνολικής καθαρής θέσεως σύμφωνα με τα άρθρα 44^α και 45 του ΚΝ 2190/20 (άρθρο 15^ο §3δ.γ.)

Η απόσβεση διακρίνεται σε ολική , όταν αποσβένεται ολόκληρο το Μ.Κ ή σε μερική , όταν αποσβένεται τμήμα του. Η τελευταία μπορεί να πραγματοποιηθεί είτε με την απόσβεση ολόκληρης της ονομαστικής αξίας ενός αριθμού μετοχών,(με κλήρωση), είτε με την απόσβεση τμήματος της ονομαστικής αξίας όλων των μετοχών.

Κατά την απόσβεση του Μ.Κ σε αντικατάσταση των μετοχών που αποσβένονται χορηγούνται μετοχές επικαρπίας οι οποίες δεν έχουν ονομαστική αξία, εξακολουθούν όμως να παρέχουν στο μέτοχο όλα τα δικαιώματα τα οποία του παρείχαν οι αποσβεσθείσες μετοχές ,εκτός από:

- Το δικαίωμα συμμετοχής στη διανομή πρώτου μερίσματος (εξακολουθεί όμως να υφίσταται δικαίωμα συμμετοχής στη διανομή μερίσματος πέρα του πρώτου), και
- Το δικαίωμα συμμετοχής στη διανομή του Μ.Κ σε περίπτωση λύσεως της εταιρείας , ενώ διατηρούν δικαίωμα συμμετοχής στη διανομή αποθεματικών.

Μετοχές επικαρπίας δεν εκδίδονται όταν πρόκειται για μερική απόσβεση του Μ.Κ με μείωση της ονομαστικής αξίας όλων των μετοχών.

Η απόσβεση του Μ.Κ φανερώνει οικονομική ευρωστία της εταιρείας και γι' αυτό πολλές φορές πραγματοποιείται κυρίως για λόγους γοήτρου. Εφαρμόζεται όμως και από επιχειρήσεις οι οποίες έχουν συστηθεί με περιορισμένη χρονική διάρκεια όπως π.χ όταν γίνεται κατά παραχώρηση εκμετάλλευσης στοιχείων που ανήκουν σε τρίτους, και τα οποία , μετά την παρέλευση του συμβατικού χρόνου, η εκμεταλλεύτρια επιχείρηση υποχρεούται να τα επιστρέψει. Στην περίπτωση αυτή μπορεί να επιδιωχθεί απόσβεση του κεφαλαίου στο χρόνο που διαρκεί η εκμετάλλευση.

6.4.2 Διαδικασία απόσβεσης του μετοχικού κεφαλαίου

Για την απόσβεση του μετοχικού κεφαλαίου απαιτείται απόφαση της Γενικής Συνέλευσης που λαμβάνεται:

- Με τη συνήθη απαρτία πλειοψηφία , όταν υπάρχει σχετική πρόβλεψη στο καταστατικό (άρθρο 15^α § εδ.Α ΚΝ 2190/20).
- Με την αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία όταν δεν υπάρχει σχετική πρόβλεψη στο καταστατικό (άρθρο 15^α § λ εδ. Γ ΚΝ 2190/20)
- Η απόφαση της Γενικής Συνέλευσης υποβάλλεται στις διατυπώσεις δημοσιότητας (άρθρο 7β , άρθρο 15^α § 2 2190/20).
- Τέλος καταβολή στους μετόχους του συνόλου ή μέρους της ονομαστικής αξίας των μετοχών τους κατά περίπτωση.

6.4.3 Λογιστικές εγγραφές απόσβεσης μετοχικού κεφαλαίου

Οι λογιστικές εγγραφές που δεν παρουσιάζουν δυσχέρειες υποδεικνύονται στη συνέχεια:

Παράδειγμα: Η εταιρεία «Ω» αποσβένει καταβλημένο κεφάλαιο 58.694,06 € από τα οποία τα 41.085,84 € κοινών μετόχων και τα 17.608,22 € προνομιούχων μετόχων.

α) Απόσβεση κεφαλαίου από τα καθαρά κέρδη.

		//	
88	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ		58.694,06
88.99	Κέρδη προς διάθεση		
53	ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		58.694,06
53.16	Μέτοχοι – αξία μετοχών του προς απόσβεση Μ.Κ.		
		//	
53	ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		58.694,06
53.16	Μέτοχοι – αξία μετοχών του προς απόσβεση Μ.Κ.		
38	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		58.694,06
38.00	Ταμείο		
		//	
40	ΚΕΦΑΛΑΙΟ		58.694,06
40.00	Καταβλημένο Μ.Κ κοινών μετοχών	41.085,84	
40.01	Καταβλημένο Μ.Κ προνομιούχων μετοχών	17.608,22	
40	ΚΕΦΑΛΑΙΟ		58.694,06
40.04	Κοινό Μ.Κ αποσβεσμένο	41.085,84	
40.05	Προνομιούχο Μ.Κ αποσβεσμένο	17.608,22	
		//	
04	ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΛΟΓ/ΜΟΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ		5.87
04.XX	Μετοχές Επικαρπίας		
08	ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΛΟΓ/ΜΟΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ		5.87
08.XX	Κομιστές μετοχών επικαρπίας εκδοθείσες μετοχές επικαρπίας σε αντικατάσταση κοινών και προνομιούχων λόγω απόσβεσης Μ.Κ. μετοχών 5,87 €		
		//	

β) Απόσβεση κεφαλαίου από σχηματισμένο αποθεματικό

Για να κατανοηθούν οι εγγραφές που ακολουθούν , θα πρέπει να υπενθυμίσουμε ότι το ΕΓΛΣ ακολουθεί την αρχή ότι κάθε χρησιμοποίηση αποθεματικού , όπως και κάθε σχηματισμός αποθεματικού, πρέπει να εμφανίζεται στον λογ/σμό διαθέσεως αποτελεσμάτων. Ο λογιστικός αυτός χειρισμός είναι εκ των πραγμάτων υποχρεωτικός , έστω και αν η επιχείρηση δεν εφαρμόζει το ΕΓΛΣ εφόσον ο πίνακας διαθέσεως των αποτελεσμάτων, έπειτα από τις τελευταίες τροποποιήσεις του Ν.2190 πρέπει να καταρτίζεται κατά το υπόδειγμα που έχει υιοθετήσει το ΕΓΛΣ.

Εφόσον το χρησιμοποιούμενο αποθεματικό είχε σχηματισθεί πριν από την εφαρμογή του Μ.1054/92 η Α.Ε θα πρέπει να καταβάλει φόρο προς 3% επί του ποσού που προκύπτει από την αγωγή του σε κέρδος πριν από την φορολογία στην οποία έχει υποβληθεί.

Έτσι ότι η Α.Ε «Ω» αποφασίζει να αποσβέσει τμήμα του Μ.Κ. της αποσύροντας και αντικαθιστώντας με μετοχές επικαρπίας 5.000 κοινές μετοχές ονομαστικής αξίας 8.80 € η κάθε μία.

Οι εγγραφές θα έχουν ως εξής:

_____	//	_____
41.03 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ		44.000,00
41.03.00 Αποθεματικό για απόσβεση Μ.Κ.		
88 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ		44.000,00
88.07 Λογ/σμος αποθεματικού προς διάθεση		
_____	//	_____
88 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ		44.000,00
88.07 Λογ/σμος αποθεματικού προς διάθεση		
53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		44.000,00

Αύξηση και Μείωση Μετοχικού Κεφαλαίου Α.Ε. Η αύξηση σε σχέση με την εισαγωγή στο ΧΑΑ.

53.16 Μέτοχοι, αξία μετοχών τους προς απόσβεση Μ.Κ

//

53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ 44.000,00

53.16 Μέτοχοι, αξία μετοχών τους προς απόσβεση Μ.Κ

38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ 44.000,00

38.00 Ταμείο

//

40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 44.000,00

40.00 Καταβλημένο Μ.Κ κοινών μετοχών

40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 44.000,00

40.04 Κοινό Μ.Κ αποσβεσμένο

//

04 ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΛΟΓ/ΜΟΙ ΠΛΗΡ.ΧΡΕΩΣ. 5.000

04.ΧΧ Μετοχές επικαρπίας

08 ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΛΟΓ/ΜΟΙ ΠΛΗΡ.ΠΙΣΤΩΤ. 5.000

08.ΧΧ Κομιστές μετοχών επικαρπίας

//

Σημειώνεται ότι, κατά την εφαρμογή του ΕΓΛΣ η μεταφορά του ποσού σε πίστωση των μετοχών (δεύτερη εγγραφή) δεν γίνεται απευθείας από τον λογ/σμό 88.07 αλλά προηγείται διέλευση του από τον λογ/σμό 88.99 «κέρδη προς διάθεση».

Ο λογ/σμος «αποσβεσμένο Μ.Κ» αντικαθιστά το Μ.Κ και βρίσκεται στον ισολογισμό της Α.Ε. στην κατηγορία του ίδιου κεφαλαίου.

Ανάλογες εγγραφές θα γίνουν στις περιπτώσεις τμηματικής απόσβεσής του μετοχικού κεφαλαίου.

Οι μετοχές επικαρπίας που εκδίδονται κατά την απόσβεση καταχωρούνται σε λογ/σμό όψεως (04 και 08).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7^ο

7 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ

7.1 Έννοια αποθεματικών

Τα αποθεματικά κεφάλαια της Α.Ε. είναι ίδια κεφάλαια που δεν αναγράφονται όμως στο μετοχικό κεφάλαιο , αλλά βρίσκονται στον ισολογισμό σαν συμπληρωματικό του μετοχικού κεφαλαίου.

Τα αποθεματικά κεφάλαια προκύπτουν με παρακράτηση από τα κέρδη της χρήσης και οι σκοποί στους οποίους αποβλέπει ο σχηματισμός των αποθεματικών, είναι οι εξής:

- 1.Εξασφάλιση της ακεραιότητας του κεφαλαίου (όπου αυτή είναι από το νόμο ή και από άλλους λόγους επιβεβλημένη).
2. Εξασφάλιση των επιχειρήσεων από απρόβλεπτες ζημιές ή δαπάνες .
3. Επαύξηση των παραγωγικών μέσων που έχει στη διάθεση της η επιχείρηση.
4. Επαύξηση της εμπιστοσύνης των τρίτων προς την επιχείρηση.
5. Εξασφάλιση σταθερότητας διανεμόμενων κερδών.
6. Ενίσχυση , γενικά , της οικονομικής θέσης της επιχείρησης.
7. Επαύξηση της ρευστότητας της επιχείρησης , κλπ

7.2 ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΩΝ

7.2.1 Ανάλογα με το σκοπό που επιδιώκουν

Γενικό και ειδικά αποθεματικά

Γενικό αποθεματικό. Σε κάθε επιχείρηση δεν είναι δυνατό να υπάρχει παρά ένα γενικό αποθεματικό. Στις Α.Ε., τέτοιο είναι το προβλεπόμενο από το άρθρο 44 του Κ.Ν 2190/20 τακτικό αποθεματικό, το οποίο χρησιμοποιείται στο τέλος της χρήσης , αποκλειστικά για κάλυψη της ζημίας που προέκυψε κατ' αυτή. Επειδή ,όλες οι ζημιές της επιχείρησης , από οποιαδήποτε αιτία και αν προέρχονται, καταλήγουν στο λογαριασμό

«86 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ» και το χρεωστικό υπόλοιπο του μας δίνει τελικά το ύψος της ζημίας της χρήσης , γίνεται φανερό ότι το τακτικό αποθεματικό καλύπτει κάθε ζημία και συνεπώς είναι γενικό αποθεματικό. Αυτονόητο είναι , ακόμα, πως το γενικό(ή τακτικό) αποθεματικό καλύπτει όχι μόνο τη ζημία της Τρέχουσας χρήσης , αλλά και τυχόν υπάρχουσες ζημίες η υπόλοιπα ζημιών προηγούμενων χρήσεων – κατά μέτρο, βέβαια , που επαρκεί. Η εξίσωση του λογαριασμού με το τακτικό αποθεματικό γίνεται πριν από κάθε διανομή μερίσματος κατά το άρθρο 44 του Κ.Ν 2190/20.

Ειδικά αποθεματικά. Ως ειδικά αποθεματικά , εξάλλου , χαρακτηρίζονται τα συνιστώμενα για ορισμένο σκοπό. Τα ειδικά αποθεματικά σχηματίζονται από τα κέρδη. Τα πιο συνηθισμένα ειδικά αποθεματικά είναι:

Α) Το έκτακτο αποθεματικό , για το οποίο γίνεται λόγος παρακάτω

Β) Το αποθεματικό προς ενίσχυση των μερισμάτων , το οποίο σχηματίζεται κατά τις χρήσεις των μεγάλων κερδών , για να ενισχύει το μέρισμα σε χρήσεις κατά τις οποίες τα κέρδη υπολείπονται σημαντικά ή και απουσιάζουν εντελώς. Το αποθεματικό αυτό επιτρέπει στην επιχείρηση να ασκεί μία πολιτικά παροχής σταθερού κατά το δυνατόν μερίσματος - κάτι, δηλαδή , σα χορήγηση τόκου.

Γ) Το αποθεματικό για εξαγορά ιδρυτικών τίτλων. Κατά το άρθρο 15 § 4 του Κ.Ν. 2190/20, η Α.Ε. δικαιούται δέκα χρόνια μετά την έκδοση ιδρυτικών να τους εξαγοράσει και να τους ακυρώσει, απαλλασσόμενοι έτσι από την υποχρέωση να καταβάλει μέρισμα στους κατόχους των ιδρυτικών τίτλων.

Δ) Το αποθεματικό για απόσβεση κεφαλαίου, που προβλέπεται από το άρθρο 15^α § 3 του Κ.Ν. 2190/20.

Ε)τα αποθεματικά για απόσβεση δανείων, για ανανέωση του εξοπλισμού της επιχείρησης , για αντιμετώπιση ζημίας, από κάποια υποτίμηση, κ.ο.κ. Τα ειδικά αποθεματικά μπορεί να

προβλέπονται στο καταστατικό της Α.Ε. ή όχι οπότε σχηματίζονται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων. Η τελευταία , πάντως , είναι απαραίτητη, αφού η Γενική Συνέλευση είναι η μόνη αρμόδια να αποφασίζει για τη διάθεση των ετήσιων κερδών της Α.Ε. (άρθρο 34 , Κ.Ν. 2190/20).

Στα ειδικά αποθεματικά πρέπει να υπαχθούν και τα ιδιοσυστάτα ή μη γνήσια αποθεματικά, τα σχηματιζόμενα όχι από παρακράτηση καθαρών κερδών, αλλά από άλλες πηγές , όπως:

Α) Από την υπέρ το άρτιο διαφορά έκδοσης μετοχών, που προβλέπει το άρθρο 14 §3 Κ.Ν. 2190/20.

Β) Από το προϊόν εκποίησης ή ακύρωσης μετοχών , εκείνων των μετόχων που δεν εκπλήρωσαν τις υποχρεώσεις τους , δηλαδή που δεν κατέβαλλαν τα μετρητά για να παραλάβουν τις μετοχές για τις οποίες είχαν εγγραφεί (άρθρο 12, Κ.Ν. 2190/20). Εξυπακούεται , ότι για να προκύψει τέτοιο αποθεματικό , πρέπει οι μετοχές να διατεθούν σε τιμή μεγαλύτερη από την ονομαστική τους αξία, όπως και στην προηγούμενη περίπτωση.

Γ) Από την παραγραφή μερισμάτων και τοκομεριδίων ομολογιακών δανείων. Για τις τρεις αυτές περιπτώσεις σχηματισμού ειδικού αποθεματικού δεν απαιτείται απόφαση της Γενικής Συνέλευσης , γιατί δεν πρόκειται για διάθεση μέρους των ετήσιων της Α.Ε.

Σαν ειδικά αποθεματικά πρέπει , τέλος , να χαρακτηρισθούν τα μαθηματικά ή ασφαλιστικά αποθεματικά των ασφαλιστικών εταιρειών.

Από την παραπάνω ανάλυση φαίνεται καθαρά , ότι η νομοθεσία περί Α.Ε προβλέπει σχετική ποικιλία ειδικών αποθεματικών και το γενικό τακτικό αποθεματικό φυσικά , δεν απαγορεύεται και στις λοιπές επιχειρήσεις ο σχηματισμός γενικού ή ειδικών αποθεματικών , που μπορεί να προβλέπονται από το καταστατικό ή το Γ. Λ. Σ. αυτών.

7.2.2 Ανάλογα με το σκοπό σχηματισμού τους

Υποχρεωτικά και Προαιρετικά

Υποχρεωτικά είναι τα αποθεματικά τα οποία σχηματίζονται έπειτα από κάποια νομοθετική διάταξη ή από διάταξη του καταστατικού ή από κάποια συμβατική υποχρέωση της Α.Ε.

Κλασική περίπτωση υποχρέωσης από νομοθετική διάταξη είναι η δημιουργία τακτικού αποθεματικού. Το αποθεματικό αυτό , που προορίζεται αποκλειστικά για την κάλυψη μελλοντικών ζημιών , μπορεί να δημιουργείται είτε κατά το ρυθμό που ορίζει ο νόμος , είτε και κατά ταχύτερο ρυθμό , εφόσον κάτι τέτοιο προβλέπεται από το καταστατικό.

Το καταστατικό επίσης μπορεί να προβλέπει το σχηματισμό και άλλων αποθεματικών, πέρα από το τακτικό , οπότε και αυτά είναι υποχρεωτικά για την Α.Ε. εφόσον ισχύει η σχετική καταστατική διάταξη.

Από συμβατική υποχρέωση προκύπτουν αποθεματικά που δημιουργούνται για απόσβεση του μετοχικού κεφαλαίου , εξαγορά ιδρυτικών τίτλων, απόσβεση ομολογιακού δανείου.

Προαιρετικά είναι τα αποθεματικά που δημιουργούνται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων , για λόγους προνοίας. Τα αποθεματικά αυτά μπορεί να είναι:

- Ειδικά προοριζόμενα για συγκεκριμένο σκοπό(π.χ. απόσβεση χρέους , αντιμετώπιση δαπανών σημαντικού ύψους που θα αναληφθούν στο μέλλον στα πλαίσια ενός σχεδιαζόμενου σκοπού).
- Έκτακτα και χωρίς ειδικό προορισμό ο προορισμός αυτών των αποθεματικών μπορεί να προσδιορίζεται σε μεταγενέστερο χρόνο από τη Γενική Συνέλευση , όταν ανακύπτει ανάγκη χρησιμοποίησής τους.

7.2.3 Αναλόγως αν η κράτηση για το σχηματισμό τους επαναλαμβάνονται ,τακτικά και ομοιόμορφα κάθε χρόνο ή πραγματοποιείται έκτακτα και με την ευκαιρία ορισμένου γεγονότος σε:

Τακτικό και έκτακτα αποθεματικά

Τακτικό αποθεματικό. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 44^α § 4 του Κ.Ν. 2190/20 ετησίως παρακρατείται ποσοστό 5% τουλάχιστον επί των καθαρών κερδών για σχηματισμό τακτικού αποθεματικού. Ενώ για τις ασφαλιστικές εταιρείες η παρακράτηση ανέρχεται σε 20%. Η κράτηση αυτή είναι υποχρεωτική , έστω και αν ληφθεί παμψηφεί απόφαση από τη Γενική συνέλευση των μετόχων , ή και αν προβλέπεται με ρητή διάταξη του καταστατικού , υπολογίζεται δε στα καθαρά κέρδη της χρήσης μετά την αφαίρεση των ζημιών προηγούμενων χρήσεων, αν υπάρχουν , και του φόρου εισοδήματος.

Η Α.Ε. δεν υποχρεούται να δημιουργήσει τακτικό αποθεματικό στις παρακάτω περιπτώσεις :

Α) Όταν το ύψος αυτού φτάσει να καλύπτει το 1/3 του μετοχικού κεφαλαίου της,

Β) Όταν γίνεται φορολογική αναμόρφωση των κερδών της χρήσης και ο φόρος εισοδήματος υπερκαλύπτει το σύνολο των καθαρών της ,

Γ) Όταν τα κέρδη της χρήσης , υπερκαλύπτονται από ζημίες προηγούμενων χρήσεων.

Έκτακτο αποθεματικό είναι το προαιρετικά σχηματιζόμενο , βάση, συνήθως , διάταξης του καταστατικού της Α.Ε. και προοριζόμενο είτε για κάλυψη έκτακτης ζημίας (για να μη θιγεί το τακτικό αποθεματικό) είτε για άλλους λόγους. Τούτο σχηματίζεται από τα κέρδη , συνήθως , μετά τη διανομή του πρώτου μερίσματος. Μπορεί , όμως , να οριστεί στο καταστατικό ότι σχηματίζεται κατ' άλλους τρόπους, π. χ . από έκτακτα κέρδη. Ο τρόπος , λοιπόν σχηματισμού του έκτακτου αποθεματικού ορίζεται στο καταστατικό. Είναι δυνατό ωστόσο , να καθοριστεί και με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης.

7.2.4 Αναλόγως αν εμφανίζονται στο ισολογισμό ή όχι σε :

Φανερά και αφανή (άδηλα) αποθεματικά

Φανερά αποθεματικά λέγονται αυτά που εμφανίζονται κάτω από τίλους, δηλωτικούς της φύσης τους ,στο αποθεματικό του ισολογισμού. Τέτοια είναι όλα τα αποθεματικά που αναφέρθηκαν παραπάνω, γενικά ή ειδικά υποχρεωτικά ή προαιρετικά, τακτικά ή έκτακτα.

Αφανή ή άδηλα αποθεματικά λέγονται όλα εκείνα , τα οποία δεν εμφανίζονται καθόλου στο παθητικό του ισολογισμού , καθώς και εκείνα , τα οποία εμφανίζονται κάτω από τίλους που δεν προδίδουν τη φύση τους (ως αποθεματικών). Αυτά υποδιαιρούνται σε :

A) Κρυμμένα , των οποίων η ύπαρξη δεν είναι δυνατόν να αποκαλυφθεί ούτε και με προσεκτική μελέτη του ισολογισμού. Π.χ. το αποθεματικό , το οποίο σχηματίζεται λόγω θελημένης ή όχι υποτίμησης ενός στοιχείου του ενεργητικού (εμπορεύματα αξίας 5.869,41€. εμφανίζονται στον ισολογισμό με αξία 3.521,64 €).

B) Λαφθάνοντα , των οποίων η ύπαρξη αποδίδεται από τον ισολογισμό , αλλά όχι από το ύψος αυτών. Π.χ. ένα ακίνητο που αποσβέστηκε ολοσχερώς , εμφανίζεται στον ισολογισμό με αξία 0,01ΕΥΡΩ και του οποίου η αξία , κατά πολύ μεγαλύτερη δεν μπορεί να προσδιοριστεί παρά μόνο με ειδική πραγματογνωμοσύνη.

Τα λαφθάνοντα αποθεματικά , πολλές φορές , οφείλουν τη δημιουργία τους σε διατάξεις κάποιων νόμων οπότε και καλούνται νόμιμα λαφθάνοντα αποθεματικά. Τέτοιες περιπτώσεις είναι , κυρίως οι επιτρεπόμενες από τους αναπτυξιακούς νόμους αποσβέσεις παγίων κατά το ποσοστό ανώτερο της φυσιολογικής φθοράς αυτών.

Επίσης ο λογαριασμός «διαφορές από αναπροσαρμογή της αξίας των περιουσιακών στοιχείων» όταν, τελικά, παρουσιάσει πιστωτικό υπόλοιπο, το οποίο εμφανίζεται στο παθητικό του ισολογισμού , αποτελεί λανθασμένο αποθεματικό και

μάλιστα αφορολόγητο. Ο λογαριασμός αυτός δημιουργείται σε περιπτώσεις αναπροσαρμογής της αξίας των περιουσιακών στοιχείων των ισολογισμών , που επιβάλλονται με νόμο.

Παρεμφερείς και η περίπτωση του λογαριασμού «Διαφορές εκτιμήσεις» , ο οποίος σχηματίζεται κατά την εκτίμηση των περιουσιακών στοιχείων (από την επιτροπή του άρθρου 9 του Κ.Ν. 2190/20) των επιχειρήσεων που συγχωνεύονται ή μετατρέπονται σε Ε.Π.Ε. ή Α.Ε.

7.3 ΔΙΑΘΕΣΗ ΚΕΡΔΩΝ

Τα καθαρά κέρδη της Α.Ε. προκύπτουν αν από τα ακαθάριστα έσοδα αφαιρεθούν οι κατά τις διατάξεις του άρθρου 35 του ΝΔ 3323/55 δαπάνες απόκτησης του εισοδήματος (άρθρο 883 εδ.Α Ν.Δ 3843/58 και 45 παρ. 1Κ.Ν. 2190/20). Δηλαδή αν από το σύνολο των ακαθάριστων εσόδων (που καθορίζονται λεπτομερώς)εκπέσουν οι αντίστοιχες δαπάνες που έγιναν για να αποκτηθεί το εισόδημα κατά το νόμο αποσβέσεις και πάση ζημιά.

Ο καθορισμός του ύψους των κερδών που θα διανεμηθούν στους μετόχους και αυτών που θα αποθεματοποιηθούν υπαγορεύεται τόσο από το νόμο και το καταστατικό της εταιρείας ,όσο και από χρηματοπιστωτικούς λόγους. Η γενική συνέλευση των μετόχων λαμβάνοντας υπόψη το νόμο και το καταστατικό της εταιρείας πρέπει να σταθμίσει πολλούς παράγοντες για να αποφασίσει το ύψος των διανεμόμενων και μη διανεμόμενων κερδών, όπως και τη μειοψηφία των μετόχων που απαιτεί αυξημένο μέρισμα , την τιμή της μετοχής , τη δυνατότητα δημιουργίας αφορολόγητων αποθεματικών, τη ρευστότητα της επιχείρησης , τη χρηματοδότηση νέων επενδύσεων κ.α.

Η σειρά που προβλέπεται από το νόμο για τη διάθεση των καθαρών κερδών της χρήσης είναι:

- I. Αρχικά διαθέτονται για την κάλυψη ζημιών προηγούμενων χρήσεων. Δεν επιτρέπεται καμιά διανομή ή αποθεματοποίηση κερδών εφόσον υπάρχει ακάλυπτη ζημιά προηγούμενων χρήσεων
- II. Αφαιρείται ο φόρος εισοδήματος.
- III. Αφαιρείται τουλάχιστον το 1/20 των καθαρών κερδών για σχηματισμό τακτικού αποθεματικού. Η αφαίρεση αυτή για σχηματισμό τακτικού αποθεματικού παύει να είναι υποχρεωτική όταν αυτό φτάσει τουλάχιστον το 1/3 του εταιρικού κεφαλαίου. Το αποθεματικό αυτό χρησιμοποιείται αποκλειστικά για ελάττωση του τυχόν χρεωστικού υπολοίπου του λογαριασμού κερδών και ζημιών πριν από κάθε διανομή μερίσματος (άρθρο 44 Ν.2190/20).

Διανέμεται ως πρώτο ποσοστό κερδών που δεν μπορεί να είναι κατώτερο από το 65 του καταβεβλημένου εταιρικού κεφαλαίου (άρθρο 45 § 2β Κ.Ν. 2190/20). Συναφές με την διανομή πρώτου μερίσματος είναι το άρθρο 3 του ΑΝ 148/67 όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 1 του Ν.876/79 που στη παρ. 1 ορίζει ότι οι Ανώνυμες Εταιρείες υποχρεούνται να διανέμουν σε μετρητά κάθε έτος στους μετόχους ποσοστό τουλάχιστον 35%. Επί των καθαρών κερδών μετά την αφαίρεση μόνο του τακτικού αποθεματικού όταν το πόσο που προκύπτει με αυτόν τον τρόπο είναι μεγαλύτερο από το 6% του καταβεβλημένου εταιρικού κεφαλαίου. Οι διατάξεις της § 1 του άρθρου 3 του ΑΝ 148/67 δεν εφαρμόζονται αν το αποφασίσει η Γενική Συνέλευση με πλειοψηφία τουλάχιστον 80% επί του καταβεβλημένου κεφαλαίου. Στην περίπτωση αυτή το μη διανεμόμενο μέρος κεφαλαιοποιείται και οι νέες μετοχές που εκδίδονται παραδίδονται στους δικαιούχους μετόχους (άρθρο 3 § 2 ΑΝ 148/67). Οι διατάξεις των § 1 και 2 του άρθρου 3 και ΑΝ 148/67 δεν εφαρμόζονται εφ' όσον το αποφασίσει η Γενική Συνέλευση με πλειοψηφία τουλάχιστον 955 (άρθρο 3 § 3 ΑΝ 148/67).

IV Το υπόλοιπο διατίθενται σύμφωνα με τις διατάξεις του καταστατικού. Ειδικότερα το υπόλοιπο των κερδών μπορεί να διατεθεί:

- Για διανομή μερίσματος στους μετόχους ιδρυτικών τίτλων.
- Για ποσοστά και αμοιβές στα μέλη του Δ.Σ.
- Για διανομή πρόσθετου μερίσματος στους μετόχους.
- Για αμοιβές στο προσωπικό , πέρα από τις συμβατικές μηνιαίες αποδοχές για τη συμβολή τους στην πραγματοποίηση του κέρδους.
- Για σχηματισμό έκτακτων ή ειδικών αποθεματικών.
- Για σχηματισμό αφορολόγητων αποθεματικών.

Το άρθρο 44^α που προστέθηκε στο Κ.Ν 2190/20 με το Π.Δ. 409/86 περιορίζει τη δυνατότητα διανομής ορίζοντας ότι δεν μπορεί να γίνει οποιαδήποτε διανομή στους μετόχους , εφόσον κατά την ημερομηνία της τελευταίας χρήσης, το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας όπως προσαρμόζονται στο υπόδειγμα ισολογισμού που προβλέπεται από το άρθρο 42γ είναι η μετά από τη διανομή αυτή, θα γίνει κατώτερο από το ποσό του μετοχικού κεφαλαίου, προσαυξημένο με τα αποθεματικά για τα οποία η διανομή τους απαγορεύεται από το νόμο ή το καταστατικό. Το ποσό αυτό του μετοχικού κεφαλαίου μειώνεται κατά το ποσό που δεν έχει ακόμα κληθεί να καταβληθεί.

Το ποσό που διανέμεται στους μετόχους δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των αποτελεσμάτων της τελευταίας χρήσης που έχει λήξει προσαυξημένο με τα κέρδη που προέρχονται από προηγούμενες χρήσεις και τα αποθεματικά για τα οποία επιτρέπεται και αποφασίστηκε από τη Γενική Συνέλευση.

Η διανομή τους και μειωμένο κατά το ποσό των ζημιών προηγούμενων χρήσεων και τα ποσά που επιβάλλει να διατεθούν για το σχηματισμό αποθεματικών σύμφωνα με το νόμο και το καταστατικό.

Το προς διανομή ποσό καταβάλλεται στους μετόχους μέσα σε δύο μήνες από την απόφαση της τακτικής Γενικής συνέλευσης που ενέκρινε τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις.

7.3.1 Η φορολογική των κερδών της Α.Ε

Ο προσδιορισμός του φορολογητέου εισοδήματος σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν.Δ. 3843/58 περί φορολογίας νομικών προσώπων, προκύπτει αν από το σύνολο των ακαθάριστων εσόδων εκτέσουν αφαιρεθούν οι παρακάτω δαπάνες.

- Έξοδα διαχείρισης.
- Δαπάνες συντήρησης – επισκευής μηχανημάτων και εγκαταστάσεων.
- Αποσβέσεις πάσης μορφής
- Η αξία των α΄ υλών που χρησιμοποιήθηκαν.
- Δουλεμένοι τόκοι.
- Τόκοι που καταβάλλονται στους μετόχους προνομιούχων μετοχών.
- Ποσά που καταβάλλονται για εξαγορά και τόκους ιδρυτικών τίτλων.
- Φόροι που βαρύνουν την επιχείρηση , πλην του φόρου εισοδήματος.
- Τα έξοδα παράστασης , δωρεές και βοηθήματα.
- Προβλέψεις για υπερτίμηση στοιχείων παθητικού (σημ. στις δύο παραπάνω περιπτώσεις εξαιρούνται τα ακίνητα και τα πλοία).
- Αμοιβές για αποζημιώσεις μελών του Δ.Σ. της Α.Ε.

Ο φόρος του φορολογητέου εισοδήματος σύμφωνα με τις νέες τροποποιήσεις του 98 αναλογεί:

- 1 Για τις ημεδαπές ανώνυμες εταιρείες των οποίων οι μετοχές κατά τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου δεν είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο Αθηνών, τις ανώνυμες

τραπεζικές εταιρείες κατά πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν με τη μορφή αμιγούς πιστωτικού συνεταιρισμού του Ν. 1667/1986 (ΦΕΚ 196 Α') καθώς και για τις αλλοδαπές εταιρείες και οργανισμούς που αποβλέπουν στην απόκτηση οικονομικών ωφελημάτων , σαράντα τοις εκατό (40%).

2 Για τις ημεδαπές ανώνυμες εταιρείες των οποίων οι μετοχές κατά τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο Αθηνών, τριάντα πέντε τοις εκατό (35%).

7.3.2 Εγγραφές διάθεσης κερδών

Η Α . Ε . «Ω» έχει Μ.Κ 205.429,20 € (70.000 χ 2,934€) καταβλημένο εξ ολοκλήρου, εμφανίζει στο τέλος της χρήσης 2002 καθαρά κέρδη χρήσεως 58.694,06 € και το υπόλοιπο κερδών σε νέο 7.210,56 €

Έκτος από τους προβλεπόμενους από το νόμο περί Α.Ε. και το νόμο περί άμεσης φορολογίας υποχρεωτικούς λόγους διάθεσης , το καταστατικό προβλέπει και τους παρακάτω:

- Για έκτακτο αποθεματικό 14.673,51.
- Αμοιβή Δ.Σ. 10.271,46

Ο λογαριασμός 41.02 τακτικό αποθεματικό έχει υπόλοιπο 20.542,92 €

Υπολογισμοί ποσών.

Τα προς διάθεση κέρδη είναι

Κ.Κ χρήσης	58.694,06
Υπόλοιπο κερδών προηγ. χρήσεων	<u>7.210,56</u>
Σύνολο	65.904,62

Φόρος εισοδήματος είναι:

35%Χ καθαρά κέρδη χρήσης

Αύξηση και Μείωση Μετοχικού Κεφαλαίου Α.Ε. Η αύξηση σε σχέση με την εισαγωγή στο ΧΑΑ.

35%X 58.694,06= 20.542,92

Το υπόλοιπο κερδών για διανομή είναι

58.694,06-20.542,92=38.151,14

Το τακτικό αποθεματικό

5% χ καθαρά κέρδη χρήσεως

5%χ 38.151,14= 1.907,56

20.542,92 + 1.907,56=1/3 Μ.Κ.

Οπότε θα λάβουμε όλο το ποσό

Το Α' μέρισμα είναι το μεγαλύτερο ποσό μεταξύ:

A) 6%χ καταβεβλημένο ΜΚ=6% *205.429,20=12.325,75

B) 35% χ(υπόλοιπο κερδών για διανομή – τακτικό αποθεματικό)=

35%χ (38.151,14-1.907,56)= 12.685,25

Αμοιβή Δ.Σ. 10.271,46

Έκτακτο αποθεματικό 14.673,51

Σύνολο 60.080,70

Υπόλοιπο κερδών σε νέο.

Πίνακας διαθέσεως αποτελεσμάτων

Υπόλοιπο κερδών εις νέο

65.904,62-60.080,70 5.823,92

Γενικό Σύνολο 65.904,62

Μείον φόρος εισοδήματος -20.542,92

Κέρδη προς διάθεση 45.361,70

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΚΕΡΔΩΝ

Αύξηση και Μείωση Μετοχικού Κεφαλαίου Α.Ε. Η αύξηση σε σχέση με την εισαγωγή στο ΧΑΑ.

Καθάρα κέρδη χρήσης	58.694,06
Υπόλοιπο κέρδων προηγ. χρήσεων	<u>7.210,56</u>
Σύνολο	65.904,62

Η διάθεση των κερδών γίνεται ως εξής:

41.02 Τακτικό αποθεματικό	1.907,56
53.01. Α' μέρισμα	12.685,25
41.05 Έκτακτα αποθεματικά	.14.673,51
53.08 Αμοιβές Δ.Σ	10.271,46
42.00 Υπόλοιπο κερδών εις νέο	<u>5.823,92</u>
Σύνολο	45.361,70

Ημερολογιακές εγγραφές

//

86 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ	58.694,06
86.99 Καθάρα αποτελέσματα χρήσεως	
88 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ	58.694,06
88.00 Καθάρα κέρδη χρήσεως	

Εμφάνιση καθαρού κέρδους χρήσεως

//

42 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΙΣ ΝΕΟ	7.210,56
42.00 Υπόλοιπο κερδών σε νέο	
88 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ	7.210,56
88.02 Υπόλοιπο κερδών προηγ. χρήσης	

Μεταφορά λογ/σμών

//

88 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ	65.904,62
88.00 Καθάρα κέρδη χρήσεως	58.694,06

Αύξηση και Μείωση Μετοχικού Κεφαλαίου Α.Ε. Η αύξηση σε σχέση με την εισαγωγή στο ΧΑΑ.

88.02 Υπόλοιπο κερδών προηγ. χρήσεων 7.210,56

88 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ 65.904,62

88.99 Κέρδη προς διάθεση

Μεταφορά λογ/σμών

//

88 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ 20.542,92

88.08 Φόρος εισοδήματος

54 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ ΤΕΛΗ 20.542,92

54.07 Εισοδήματος φορολογητέων κερδών

Εμφάνιση αναλογούντος φόρου

//

88 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ 20.542,92

88.99 Κέρδη προς διάθεση

88 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ 20.542,92

88.08 Φόρος εισοδήματος

Μεταφορά λογ/σμού

//

88 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ 45.361,70

88.99 Κέρδη προς διάθεση

41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ 16.581,07

41.02 Τακτικό αποθεματικό 1.907,56

41.05 Έκτακτο αποθεματικό 14.673,51

53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ 22.956,71

53.01 Μερίσματα πληρωτέα 12.685,25

53.08 Αμοιβές Δ.Σ. 10.271,46

42 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΙΣ ΝΕΟ 5.823,92

42.00 Υπόλοιπο κερδών σε νέο 5.823,92

Διάθεση κερδών σύμφωνα με το νόμο και το καταστατικό

//

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8^ο

8 ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

8.1 Γενικά

Το άρθρο 41 του Κ.Ν. 2190/20 ορίζει ότι η Α.Ε. κατά την έναρξη της λειτουργίας της καθώς και στο τέλος κάθε εταιρικής χρήσης υποχρεούται να συντάξει απογραφή.

Σύμφωνα με το άρθρο 42 του Κ.Ν 2190/20 η εταιρική χρήση δεν μπορεί να περιλαμβάνει χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των δώδεκα (12) μηνών.

Κατ' εξαίρεση η πρώτη εταιρική χρήση μπορεί να είναι μεγαλύτερη από δώδεκα (12) μήνες , όχι όμως μεγαλύτερη από εικοσιτέσσερις (24) μήνες. Αντίστοιχες διατάξεις περιλαμβάνει και το Π.Δ. 186/92 (άρθρο 26 παρ.1)

Η παράγραφος 2 του άρθρου 26 του Π.Δ.186/92 ορίζει ότι ο επιτηδευματίας που τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας κλείνει διαχειριστική περίοδο την 30η Ιουνίου ή την 31^η Δεκεμβρίου κάθε έτους.

Η ανώνυμη εταιρεία τηρεί υποχρεωτικά βιβλία τρίτης κατηγορίας (άρθρο 4 παρ.2 ΠΔ 186/92).

Η ποσοτική καταγραφή των αποθεμάτων στο βιβλίο απογραφών γίνεται μέχρι την 20η ημέρα του μεθεπόμενου μην από τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου (άρθρο 17 παρ.7 ΠΔ 186/92).

Το άρθρο 42^α όπως αντικαταστάθηκε με το ΠΔ 4099/86 ορίζει ότι οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν:

- α) τον ισολογισμό
- β) Το λογαριασμό «αποτελέσματα χρήσεων»
- γ) Τον «πίνακα διαθέσεως αποτελεσμάτων» και
- δ) Το προσάρτημα.

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις καταρτίζονται υποχρεωτικά με βάση τις διατάξεις των άρθρων 42β,42γ,42δ,42ε,43 και 43^α και εμφανίζουν με απόλυτη σαφήνεια την πραγματική εικόνα της περιουσιακής διάρθρωσης, της χρηματοοικονομικής θέσης και των αποτελεσμάτων χρήσης της εταιρείας.

Ο Κ.Ν. 2190/20^δεν ορίζει ποιος έχει την ευθύνη για την κατάρτιση του ισολογισμού και των άλλων ετήσιων οικονομικών καταστάσεων. Έμμεσα όμως, από τη διατύπωση του άρθρου 42^α παραγ.5 συνάγεται ότι η ευθύνη αυτή ανήκει στο Διοικητικό Συμβούλιο. Το άρθρο αυτό ορίζει ότι για να ληφθεί έγκυρη απόφαση από τη Γενική συνέλευση πάνω στις οικονομικές καταστάσεις που έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο, πρέπει να έχουν υπογραφεί από τρία (3) διαφορετικά πρόσωπα ήτοι:

α) Τον πρόεδρο του Δ.Σ ή τον αναπληρωτή του

β) Τον διευθύνοντα ή εντεταλμένο σύμβουλο σύμβουλο και σε περίπτωση που δεν υπάρχει τέτοιος σύμβουλος ή η ιδιότητα του συμπίπτει με εκείνη των ανωτέρω, από ένα μέλος του Δ.Σ. που ορίζεται από αυτό και

γ) Τον υπεύθυνο για τη διεύθυνση του λογιστηρίου.

Οι παραπάνω, σε περίπτωση διαφωνίας από πλευράς νομιμότητας του τρόπου κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων οφείλουν να εκθέσουν εγγράφως της αντιρρήσεις τους στη Γενική Συνέλευση.

Για κάθε επιχείρηση ο ισολογισμός έχει σπουδαία σημασία. Στις ανώνυμες εταιρείες η βαρύτητα του ισολογισμού είναι ακόμη σημαντικότερη αφού με βάση αυτόν η διοίκηση της εταιρείας πληροφορείται για την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα που πραγματοποίησε η εταιρεία και με βάση αυτόν λογοδοτεί προς τη γενική συνέλευση, το Υπουργείο Εμπορίου, που ασκεί εποπτεία, παρακολουθεί τη λειτουργία της εταιρείας. Ο μέτοχος πληροφορείται για την περιουσιακή κατάσταση της εταιρείας, οι πιστωτές της

εταιρείας και γενικά οι συναλλασσόμενοι με αυτήν πληροφορούνται για τη διατήρηση ή μη της ακεραιότητας του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας. Το προσωπικό της εταιρείας βγάζει χρήσιμα γι' αυτό συμπεράσματα, το ευρύτερο κοινό αντλεί χρήσιμες πληροφορίες για την τοποθέτηση των αποταμιεύσεών του, οι αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες αντλούν πολύτιμες πληροφορίες για την κατάρτιση των εθνικών λογαριασμών κτλ.

8.2 Δομή του ισολογισμού

Η διάρθρωση του ισολογισμού της Α.Ε με βάση το Γ.Λ.Σ. περιλαμβάνει:

8.2.1 Στο σκέλος του ενεργητικού:

A. Το οφειλόμενο κεφάλαιο, δηλαδή το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας που έχει μεν καλυφθεί αλλά δεν έχει ακόμα καταβληθεί από τους μετόχους. Η απαίτηση όμως αυτή της Α.Ε πρέπει να εισπραχθεί μετά το τέλος της επόμενης χρήσης. Το υπόλοιπο οφειλόμενο τμήμα του μετοχικού κεφαλαίου που πρέπει να καταβληθεί πριν από το τέλος της επόμενης χρήσης εμφανίζεται στο κυκλοφορούν ενεργητικό στο λογαριασμό χρεώστες διάφοροι / οφειλόμενο κεφάλαιο.

B. Τα έξοδα εγκατάστασης τα περιλαμβάνουν:

- Τις δαπάνες που υπόκεινται σε τμηματική απόσβεση και πραγματοποιούνται κατά την ίδρυση και οργάνωση της εταιρείας.
- Τις συναλλαγματικές διαφορές δανείων για κτήσεις παγίων στοιχείων.
- Τους τόκους δανείων της κατασκευαστικής περιόδου δηλαδή τους τόκους που δαπανώνται αποκλειστικά για την απόκτηση παγίων περιουσιακών στοιχείων την περίοδο που διαρκεί η κατασκευή αυτών των στοιχείων.
- Τα λοιπά έξοδα εγκατάστασης όπως έξοδα κτήσης ακινητοποιήσεων (φόροι μεταβίβασης ακινήτων, αμοιβές μελετητών, δικηγόρων κλπ. ειδικά έξοδα κτήσης), τα

έξοδα αύξησης του κεφαλαίου και έκδοσης ομολογιακών δανείων, οι διαφορές έκδοσης και εξόφλησης ομολογιών.

Γ. Το πάγιο ενεργητικό το οποίο περιλαμβάνει:

- Τα ενσώματα πάγια στοιχεία (υλικά στοιχεία)
- Τις ασώματες ακινητοποιήσεις (άυλα πάγια)
- Τις συμμετοχές που αντιπροσωπεύουν ποσοστό συμμετοχής στο κεφάλαιο άλλων επιχειρήσεων (Α.Ε., Ε.Π.Ε., Ο.Ε., Ε.Ε.) και αποκτώνται με σκοπό τη διαρκή κατοχή τους.
- Τις μακροπρόθεσμες απαιτήσεις δηλαδή τις απαιτήσεις των οποίων η προθεσμία είσπραξης λήγει μετά το τέλος της επόμενης χρήσης

Δ. Το κυκλοφορούν ενεργητικό το οποίο περιλαμβάνει:

- Τα αποθέματα, δηλαδή τα υλικά αγαθά τα οποία προορίζονται να πουληθούν ή βρίσκονται στη διαδικασία της παραγωγής και προορίζονται να πουληθούν όταν γίνουν έτοιμα προϊόντα ή ακόμα προορίζονται να αναλωθούν. Τέλεια αγαθά είναι τα εμπορεύματα τα έτοιμα και ημιτελή προϊόντα, οι πρώτες και βοηθητικές ύλες, τα αναλώσιμα υλικά, τα ανταλλακτικά και τα είδη συσκευασίας, τα υποπροϊόντα και τα υπολείμματα.
- Οι απαιτήσεις στις οποίες περιλαμβάνονται ειδικότερα: οι απαιτήσεις από τους πελάτες, τα γραμμάτια εισπρακτέα, οι βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις, οι απαιτήσεις κατά οργάνων της διοίκησης, οι λογαριασμοί καταθέσεων, οι επισφαλείς και οι επίδικοι πελάτες και χρεώστες κλπ.
- Τα χρεόγραφα τα οποία αποκτήθηκαν από την επιχείρηση με πρόθεση να μην διατηρηθούν πέρα από μια χρήση, δηλαδή χρεόγραφα που δεν προορίζονται να παραμείνουν στην κατοχή της εταιρείας (μετοχές, ομολογίες και λοιπά χρεόγραφα).

- Τα διαθέσιμα στα οποία γενικά περιλαμβάνονται τα μετρητά και όλα εκείνα τα περιουσιακά στοιχεία που μπορούν εύκολα και άμεσα να μετατραπούν σε μετρητά.

Ε. Τους μεταβατικούς λογαριασμούς ενεργητικού οι οποίοι περιλαμβάνουν:

- Τα έξοδα που πληρώθηκαν μέσα στη κλειόμενη χρήση αλλά αφορούν την επόμενη ή επόμενες χρήσεις (προπληρωμένα έξοδα).
- Τα έσοδα που είναι δουλεμένα, αφορούν την κλειόμενη χρήση, αλλά δεν εισπράχθηκαν στη χρήση αυτή και ούτε καταχωρήθηκαν στους άλλους λογαριασμούς των απαιτήσεων για διάφορους λόγους.
- Τις αγορές υπό παραλαβή.

8.2.2 Στο σκέλος του Παθητικού

Α. Τα ίδια κεφάλαια με τις εξής διακρίσεις:

- Το μετοχικό κεφάλαιο με υπενθύμιση του αριθμού των μετοχών και τις ονομαστικής κάθε μετοχής και ανάλυση του κεφαλαίου σε καταβλημένο ,οφειλόμενο και αποσβεσμένο.
- Τη διαφορά από την έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο.
- Τις διαφορές από αναπροσαρμογή περιουσιακών στοιχείων που περιλαμβάνουν διαφορές από την αναπροσαρμογή της αξία των λοιπών περιουσιακών στοιχείων (όπως πάγιων κ.α.).
- Τα αποθεματικά κεφάλαια που περιλαμβάνουν: το τακτικό αποθεματικό , τα αποθεματικά του καταστατικού, τα ειδικά αποθεματικά , τα έκτακτα αποθεματικά ,τα αφορολόγητα αποθεματικά ειδικών διατάξεων και νόμων και το αποθεματικό για ίδιες μετοχές.
- Τα αποτελέσματα σε νέο.

- Τα ποσά που προορίζονται για αύξηση του κεφαλαίου, δηλαδή καταθέσεις μετοχών ή μερίσματα που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου.

Β. Τις προβλέψεις για κινδύνους και έξοδα οι οποίες περιλαμβάνουν

- Προβλέψεις για κινδύνους εκμετάλλευσης.
- Προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους

Γ. Τις υποχρεώσεις.

- **Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις.** Είναι οι υποχρεώσεις που πρέπει να εξοφληθούν μετά το τέλος της επόμενης χρήσης. Σ' αυτές περιλαμβάνονται: α ομολογιακά δάνεια, τα μακροπρόθεσμα δάνεια των τραπεζών και των ταμειωτηρίων, τα μακροπρόθεσμα γραμμάτια πληρωτέα και γενικά όλες οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις.
- **Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις.** Είναι οι υποχρεώσεις που πρέπει να εξοφληθούν μέχρι το τέλος της επόμενης χρήσης. Σε αυτές περιλαμβάνονται: οι υποχρεώσεις στους προμηθευτές, τα γραμμάτια πληρωτέα, τα βραχυπρόθεσμα δάνεια από τράπεζες, οι υποχρεώσεις από φόρους και τέλη κλπ.

Δ. Τους μεταβατικούς λογαριασμούς παθητικού οι οποίοι περιλαμβάνουν:

- Έσοδα που εισπράχθηκαν μέσα στην κλειόμενη χρήση αλλά αφορούν την επόμενη ή τις επόμενες (εισπραχθέντα έσοδα).
- Έξοδα τα οποία είναι δουλεμένα και οφείλονται στο τέλος της χρήσεως (έξοδα πληρωτέα).
- Αγορές υπό τακτοποίηση.

Τέλος στον ισολογισμό της Α.Ε. είναι υποχρεωτική η εμφάνιση των λογαριασμών τάξεως για τα αλλότρια περιουσιακά στοιχεία, για εγγυήσεις και εμπράγματα

ασφάλειες, για αμφοτεροβαρείς συμβάσεις και για λογαριασμούς που παρακολουθούνται από την εταιρεία πληροφορίες και στατιστικά στοιχεία(αφορολόγητη υπεραξία από συγχώνευση ή μετατροπή επιχειρήσεων, αριθμός μετοχών επικαρπίας , ιδρυτικοί τίτλοι κ.α)

8.3 Εμφάνιση του μετοχικού κεφαλαίου στον ισολογισμό

Στον λογαριασμό μετοχές εμφανίζουμε:

- Οι μετοχές κυριότητας της εταιρείας που έχουν εκδοθεί από άλλες ανώνυμες εταιρείες ημεδαπές ή αλλοδαπές εισαγμένες και μη στο χρηματιστήριο.
- Οι ανεξόφλητες μετοχές κυριότητα της εταιρείας που έχουν εκδοθεί από άλλες ανώνυμες εταιρείες ημεδαπές ή αλλοδαπές, εισαγμένες και μη στο χρηματιστήριο εμφανιζόμενες με τη συνολική τιμή έκδοσής τους. Επιπλέον το συνολικό ποσό που οφείλεται στην εκδότρια εταιρεία για την αποπληρωμή των μετοχών αυτών καταχωρείται στο λογαριασμό «οφειλόμενες δόσεις ομολογιών και λοιπών χρεογράφων, ο οποίος εμφανίζεται στον ισολογισμό αφαιρετικά από την αξία των χαρτογράφων.
- Τέλος τα ποσά που η εταιρεία έχει καταβάλλει σε άλλες ημεδαπές ή αλλοδαπές εταιρείες για προεγγραφές μετοχών που πρόκειται να εκδοθούν από τις εταιρείες αυτές.

Το μετοχικό κεφάλαιο αναλύεται στον ισολογισμό σε καταβλημένο οφειλόμενο και αποσβεσμένο. Επίσης στο κυκλοφορούν ενεργητικό περιλαμβάνεται ο λογαριασμός «ίδιες μετοχές» και στην κατηγορία των αποθεματικών κεφαλαίων του παθητικού ο λογαριασμός «αποθεματικό από ίδιες μετοχές».

α) Καταβλημένο κεφάλαιο είναι το τμήμα της ονομαστικής αξίας των μετοχών της εταιρείας, κοινών και προνομιούχων που έχει καταβληθεί.

β) Οφειλόμενο κεφάλαιο είναι το τμήμα του μετοχικού κεφαλαίου που οι μέτοχοι οφείλουν να καταβάλουν για την εξόφληση της αξίας των μετοχών τους.

Το ποσό του κεφαλαίου που οφείλεται και εμφανίζεται στο παθητικό του ισολογισμού με τον παραπάνω τίτλο ισούται με το άθροισμα των υπολοίπων λογαριασμών ενεργητικού:

- Οφειλόμενο κεφάλαιο.
- Κεφάλαιο εισπρακτέο στην επόμενη χρήση

γ) Αποσβεσμένο κεφάλαιο είναι το ποσό της ονομαστικής αξία των μετοχών που αποδόθηκε στους μετόχους, σύμφωνα με το καταστατικό και έγινε είτε από τα κέρδη προς διάθεση είτε από αποθεματικά της εταιρείας. Οι μετοχές επικαρπίας, που εκδίδονται σε αντικατάσταση των μετοχών που ακυρώνονται, καταχωρούνται σε λογαριασμό τάξεως.

Σημειώνουμε ότι κάτω από το λογαριασμό «μετοχικό κεφάλαιο» πρέπει μέσα σε παρένθεση να αναγράφεται ο αριθμός των μετοχών και η ονομαστική αξία της μετοχής όπως είναι ευνόητο, το γινόμενο των δύο αυτών αριθμών πρέπει να ισούται με το ποσό του μετοχικού κεφαλαίου που εμφανίζεται στον ισολογισμό.

40 Κεφάλαιο.

40.00 Καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο κοινών μετοχών.

40.01 Καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο προνομιούχων μετοχών.

40.02 Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο κοινών μετοχών.

40.03 Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο προνομιούχων μετοχών.

40.04 Κοινό μετοχικό κεφάλαιο αποσβεσμένο

40.05 Προνομιούχο μετοχικό κεφάλαιο αποσβεσμένο.

18 Συμμετοχές και λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις.

8.4 Ισολογισμός της εταιρείας ΑΓΝΩΣΤΗ Α.Ε.Τ.Τ.Κ.Ε

Αύξηση και Μείωση Μετοχικού Κεφαλαίου Α.Ε. Η αύξηση σε σχέση με την εισαγωγή στο ΧΑΑ.

"ΑΓΝΩΣΤΗ" ΑΝΩΝΥΜΗ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2002
16ης ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ (1η ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2002 - 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2002)
ΑΡ.Μ.Α.Ε. 691001/Β/86/5908 (πρωτ. στ. ΕΥΡΕ)

Ποσά εκτελεσθέντος έτους 2002	Ποσά προηγούμενου έτους 2001			Ποσά εκτελεσθέντος έτους 2004	Ποσά προηγούμενου έτους 2002	
	Αξία κτήσεως	Αποβλήτους	Αναπόβλητοι αξία			Αξία κτήσεως
ΣΤΑΣΕΙΣ						
ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	995.067,06	567.585,39	427.481,67	992.655,63	384.597,12	618.058,51
ΕΓΚΟ						
Μεταφορικό	556.111,90	111.622,20	446.489,80	0,00	0,00	0,00
Μηχανολογικό	1.725.178,45	52.979,44	936.171,40	1.702.285,77	26.750,87	1.702.285,77
Κατασκευαστικό	842.147,53	697.048,58	245.099,95	842.147,55	594.009,21	248.138,34
Υποδομητικό	349.879,79	278.728,07	71.150,72	288.544,52	254.788,85	33.757,67
Κατασκευαστικό	178.631,49	148.095,68	30.535,83	171.388,92	121.406,97	48.981,95
Κατασκευαστικό	4.242.988,10	1.174.852,75	3.068.133,35	4.053.517,59	998.953,70	3.056.563,90
ΚΑΙ ΆΛΛΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ						
Σε συνδυασμένες επιχειρήσεις			559.794,79			553.044,78
Σε μη συνδυασμένες επιχειρήσεις			6.823,07			14.754,50
Σύνολο ενεργητικού (Γ+Β+Γ+Δ)			598.417,86			597.799,29
ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ			4.063.640,01			3.824.363,19
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ						
Κεφάλαια			140.020,83			26.412,33
Αποθεματικά			984.677,30			301.742,27
Αποβλήτους			1.124.699,13			328.164,59
Υποχρεώσεις			1.530.434,01			1.253.450,72
Αποβλήτους			169.288,33			189.288,33
Αποβλήτους			46.800,00			
Αποβλήτους			2.857.889,59			1.758.171,31
Αποβλήτους			526.414,87			1.008.619,88
Αποβλήτους			6.153.029,60			4.209.530,02
Σύνολο ενεργητικού (Α+Β+Γ+Δ)	1.242.782,19		1.033.430,22	708.372,41		327.057,81
ΚΕΦΑΛΑΙΑ						
Κεφάλαια	1.070.148,57		172.843,82			327.057,81
Αποθεματικά			31.981,63			168.205,52
Αποβλήτους			252.354,41			2.004.475,50
Αποβλήτους			284.338,04			2.172.681,02
Αποβλήτους			8.734.704,39			7.937.423,43
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ						
Ενεργητικού			11.429,06			1.493,76
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ (Α+Β+Γ+Δ+Ε)			11.256.854,13			11.281.339,89
ΧΡΕΙΣΤΙΚΟ						
Καταβλητά στοιχεία			315.011,01			315.011,01
Μισθοί εργαζομένων και εμπόρων ασφαλείων			11.870.584,03			9.158.465,49
			12.185.575,04			9.473.476,50
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ						
31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2002 (1η ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2002 - 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2002)						
Ποσά εκτελεσθέντος έτους 2002			Ποσά προηγούμενου έτους 2001			
Καθαρά αποτελέσματα	6.806.719,60	6.806.719,60	5.892.517,15	5.892.517,15		
α) Έσοδα	6.309.664,20		5.877.274,00			
β) Κοσμοσφαιρών	13.718.383,80		11.789.791,75			
Καθαρά αποτελέσματα	4.939.806,76		5.026.789,69			
Αποτελέσματα (κέρδη ή ζημιές) εκμεταλλεύσεως	1.688.912,84		695.727,49			
Καθαρά αποτελέσματα	682,48		28.672,33			
Εσοδα διοικητικής λειτουργίας	1.887.593,32		894.399,82			
Καθαρά αποτελέσματα (κέρδη ή ζημιές) εκμεταλλεύσεως	841.381,00		846.895,11			
Καθαρά αποτελέσματα	1.026.214,32		47.504,71			
Κέρδη συμμετοχών σε κοινές επιχειρήσεις	472.730,72		1.592.607,37			
Κέρδη συμμετοχών σε κοινές επιχειρήσεις	6.415,22		7.806,98			
Κέρδη συμμετοχών σε κοινές επιχειρήσεις	987,35		85,74			
Κέρδη συμμετοχών σε κοινές επιχειρήσεις	480.133,29		1.600.280,10			
Κέρδη συμμετοχών σε κοινές επιχειρήσεις	147.759,69		231.893,32			
Κέρδη συμμετοχών σε κοινές επιχειρήσεις	149.379,23		40.818,95			
Κέρδη συμμετοχών σε κοινές επιχειρήσεις	274.805,16	571.944,02	41.810,73	183.808,85	459.290,01	1.143.890,09
Κέρδη συμμετοχών σε κοινές επιχειρήσεις			934.403,58			1.181.494,80
Κέρδη συμμετοχών σε κοινές επιχειρήσεις						
Κέρδη συμμετοχών σε κοινές επιχειρήσεις	15.516,72		20.807,72			
Κέρδη συμμετοχών σε κοινές επιχειρήσεις	18.982,77		25.014,23			
Κέρδη συμμετοχών σε κοινές επιχειρήσεις	34.499,49		45.621,95			
Κέρδη συμμετοχών σε κοινές επιχειρήσεις	199.409,65		11.668,40			
Κέρδη συμμετοχών σε κοινές επιχειρήσεις	1.088,26	200.495,91	185.996,42	72.184,85	33.853,05	38.231,10
Κέρδη συμμετοχών σε κοινές επιχειρήσεις			708.407,17			1.153.263,71
Κέρδη συμμετοχών σε κοινές επιχειρήσεις	486.501,25		278.933,38			
Κέρδη συμμετοχών σε κοινές επιχειρήσεις	486.501,25	0,00	0,00	278.933,38		
ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ						
Κέρδη συμμετοχών σε κοινές επιχειρήσεις						1.153.263,71
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.				ΑΘΗΝΑ, 15 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2003		
				ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.		
						Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
XXXXXXXXXX				XXXXXXXXXX		XXXXXXXXXX
A.D.T. P000000				A.D.T. N000000		A.D.T. N000000

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9^ο

9.ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΜΕΤΟΧΩΝ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΣΤΟ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ

Η ανώνυμη εταιρεία που ζητεί την εισαγωγή των μετοχών της στο Χρηματιστήριο Αξιών πρέπει να συμπληρώνει τις παρακάτω προϋποθέσεις που προβλέπει ο νόμος. Αφού ολοκληρώσει τις διάφορες προκαταρκτικές εργασίες και οριστικοποιήσει την τιμή έκδοσης της μετοχής με τον ανάδοχο, υποβάλλει σχετική αίτηση με όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, όπως προβλέπει η υπ' αριθμό 20/5.9.999 απόφαση του Δ.Σ του ΧΑΑ, στο Διοικητικό Συμβούλιο του Χρηματιστηρίου και η απόφαση λαμβάνεται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς κατόπιν εισήγησης αυτού.

9.1 Βασικές προϋποθέσεις εισαγωγής εταιρείας στην Κύρια Αγορά

- Η εταιρεία πρέπει να διαθέτει ίδια κεφάλαια (Μετοχικό κεφαλαίο, αποθεματικά) τουλάχιστον 11.738.8811,45 € (4 δισεκ. δρχ) κατά την στιγμή της υποβολής της αιτήσεως εισαγωγής.
- Η εταιρεία πρέπει να δημοσιεύσει ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, ως ανώνυμη εταιρεία για τρεις τουλάχιστον οικονομικές χρήσεις που προηγούνται της αιτήσεως εισαγωγής και να έχει ικανοποιητική περιουσιακή διάρθρωση με βάση τον τελευταίο ισολογισμό της. Εταιρείες με βραχύτερο χρόνο ζωής μπορούν να εισαχθούν στην Κύρια Αγορά κατ' εξαίρεση, μετά από σχετική απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Οι οικονομικές καταστάσεις και οι αντίστοιχες ενοποιημένες πρέπει να είναι ελεγμένες από Ορκωτό Ελεγκτή. (Σημειώνεται ότι, στο ενημερωτικό δελτίο παρουσιάζονται και σχολιάζονται οικονομικά στοιχεία 5 οικονομικών χρήσεων).
- Πρέπει να έχει διενεργηθεί φορολογικός έλεγχος για όλες τις απολογιστικές χρήσεις που προηγούνται της αιτήσεως εισαγωγής. Προκειμένου περί των εταιρειών που

συντάσσουν ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, πρέπει να διενεργηθεί και φορολογικός έλεγχος των εταιρειών που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

- Η εταιρεία κατά την εισαγωγή της πρέπει να παρουσιάζει επαρκή διασπορά. Όπου ως επαρκής διασπορά ορίζεται ότι το 25% του συνολικού μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας κατά την εισαγωγή της στο ΧΑΑ πρέπει να είναι διεσπαρμένο στο ευρύ επενδυτικό κοινό. Για την εκτίμηση πληρώσεως ή μη της προϋποθέσεως της επαρκούς διασποράς ευρύ επενδυτικό κοινό πρέπει οι προς εισαγωγή μετοχές να είναι κατανεμημένες σε τουλάχιστον 2.000 πρόσωπα και κανείς από αυτούς να μην διαθέτει περισσότερο από το 2% του συνολικού αριθμού των μετοχών των οποίων ζητείται η εισαγωγή στο ΧΑΑ. Σημειώνεται ότι εφόσον η εταιρεία πληροί τους οριζόμενους όρους διασποράς μπορεί να εισαχθεί στο χρηματιστήριο χωρίς να προηγηθεί δημόσια εγγραφή (υφισταμένων ή και νέων μετόχων).
- Πρέπει να υπάρχει σύμβαση με κύριο ανάδοχο ο οποίος θα εγγυάται την πληρότητα και ακρίβεια του περιεχόμενου του ενημερωτικού δελτίου. Ο ανάδοχος ανακοινώνει την προηγούμενη της ενάρξεως της δημοσίας εγγραφής ένα εύρος τιμών της μετοχής που συμφωνά με το ισχύον πλαίσιο δεν μπορεί να υπερβαίνει την κατώτατη σε ποσοστό μεγαλύτερο του 10%. Η τιμή προσδιορίζεται από τον ανάδοχο μετά την δημόσια εγγραφή που διενεργείται υποχρεωτικά με τη διαδικασία του Βιβλίου Προσφορών.

9.2 Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας

Για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας που θα καλυφθεί με δημόσια εγγραφή και ιδιωτική τοποθέτηση, χρειάζεται Γενική Συνέλευση με την ειδική απαρτία και

πλειοψηφία. Την απόφαση αυτή εγκρίνει η Νομαρχία με την προσκόμιση της σχετικής άδειας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς .

9.2.1 Δημόσια εγγραφή

Δημόσια εγγραφή είναι η διαδικασία διάθεσης μετοχών στο ευρύ επενδυτικό κοινό. Μεσώ της δημόσιας εγγραφής η εταιρεία μπορεί να διαθέσει στο ευρύ επενδυτικό κοινό είτε νέες μετοχές (αύξηση μετοχικού κεφαλαίου) είτε υφιστάμενες . στην πρώτη περίπτωση τα χρήματα που αντλούνται κατευθύνονται στο ταμείο της εταιρείας , ενώ στη δεύτερη τα χρήματα τα παίρνουν οι μέτοχοι της εταιρείας. Προκειμένου μια εταιρεία να μπορέσει να κάνει πρόσκληση στο ευρύ επενδυτικό κοινό για να πραγματοποιήσει δημόσια εγγραφή πρέπει να λάβει από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

9.2.2 Ιδιωτική τοποθέτηση

Ιδιωτική τοποθέτηση είναι η διάθεση μετοχών σε περιορισμένο κύκλο προσώπων (ενδεικτικά στρατηγικούς επενδυτές, το προσωπικό της εταιρείας). Μεσώ της ιδιωτικής τοποθέτησης η εταιρεία μπορεί να διαθέσει στους επιλεγμένους επενδυτές είτε νέες μετοχές(αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου) είτε να διαθέσει από τις υφιστάμενες. Στην πρώτη περίπτωση τα χρήματα που αντλούνται κατευθύνονται στο ταμείο της εταιρείας, ενώ στη δεύτερη περίπτωση τα παίρνουν οι μέτοχοι της εταιρείας. Προκειμένου μια εταιρεία να πραγματοποιήσει αύξηση μετοχικού κεφαλαίου με ιδιωτική τοποθέτηση πρέπει οι παλαιοί μέτοχοι να παραιτηθούν του δικαιώματος προτίμησης. Η σχετική απόφαση λαμβάνεται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων στην οποία το Διοικητικό Συμβούλιο πρέπει παρουσιάσει έκθεση η οποία να αιτιολογεί για ποιο ουσιαστικό λόγο πρέπει οι μέτοχοι να παραιτηθούν του δικαιώματος προτίμησης για να γίνει ιδιωτική τοποθέτηση.

9.3 Ενημερωτικό δελτίο

Σύμφωνα με το Π.Δ. 348/85, η δημοσίευση Ενημερωτικού Δελτίου , που συντάσσεται με ευθύνη του Κυρίου Αναδόχου αποτελεί προϋπόθεση εισαγωγής κινητών αξιών στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών. Το Ενημερωτικό Δελτίο εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο του Χρηματιστηρίου και περιλαμβάνει όλα εκείνα τα στοιχεία που είναι απαραίτητα , ώστε όσοι προβαίνουν σε επενδύσεις και οι σύμβουλοί τους επί των επενδύσεων να μπορούν να εκτιμούν την περιουσία, την χρηματοοικονομική κατάσταση , τα αποτελέσματα και τις προοπτικές του εκδότη , όπως και τα δικαιώματα που είναι ενσωματωμένα σε αυτές τις αξίες.

9.3.1 Υποχρέωση έκδοσης Ενημερωτικού Δελτίου

Οι βασικές περιπτώσεις στις οποίες συντάσσεται ενημερωτικό δελτίο είναι οι ακόλουθες:

- Εισαγωγή μετοχών εταιρείας στο ΧΑΑ για πρώτη φορά με ή χωρίς δημόσια εγγραφή.
- Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου με καταβολή μετρητών εισηγμένης εταιρείας.
- Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου με δημόσια εγγραφή εισηγμένης εταιρείας .
- Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου λόγω συγχώνευσης με απορρόφηση εισηγμένης ή μη εισηγμένης εταιρείας από εισηγμένη εταιρεία.
- Έκδοση μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου από εισηγμένη εταιρεία.
- Μετάταξη εταιρείας από την Παράλληλη στην Κύρια Αγορά του ΧΑΑ και από την ΝΕΧΑ στην Κύρια ή την Παράλληλη Αγορά του ΧΑΑ.

9.3.2 Τρόπος δημοσίευσης Ενημερωτικού Δελτίου

Το ενημερωτικό δελτίο πρέπει να δημοσιεύεται:

- Είτε δια καταχώρησης σε μια σε μια ημερήσια πολιτική εφημερίδα και σε μια ημερήσια ή εβδομαδιαία ή περιοδική εφημερίδα από τις εξουσιοδοτημένες για τη δημοσίευση οικονομικών ανωνύμων εταιρειών και εταιρειών περιορισμένης ευθύνης .
- Είτε με τη μορφή εντύπου που τίθεται στη διάθεση του κοινού δωρεάν στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών, στην έδρα του εκδότη και στους οργανισμούς χρηματοδότησης που είναι επιφορτισμένοι με τη διασφάλιση των χρηματοδοτικών υπηρεσιών του.

9.4 Παράδειγμα Ενημερωτικού Δελτίου

Γενικά

Ενδεικτικά αναφέρω κάποιο παράδειγμα ενημερωτικού δελτίου εταιρείας που επιθυμεί να εισαχθεί στο Χρηματιστήριο.

Οι Έκτακτες Γενικές Συνελεύσεις της Εταιρείας αποφάσισαν για την εισαγωγή των μετοχών της Εταιρείας στο Χρηματιστήριο αξιών Αθηνών και αποφάσισαν ομόφωνα τα εξής:

1. Την αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου με Δημόσια Εγγραφή και Ιδιωτική Τοποθέτηση για την εισαγωγή των μετοχών Εταιρείας στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών. Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας θα αυξηθεί κατά το ποσό των 409.509,00€ με την έκδοση 1.365.030 νέων κοινών ονομαστικών μετοχών, ονομαστικής αξίας 0,30€ έκαστης σε τιμή εκδόσεως υπέρ το άρτιον. Η υπέρ το άρτιο διαφορά θα αχθεί σε πίστωση του λογαριασμού «Ειδικό Αποθεματικό από την

έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο». Οι νέες κοινές ονομαστικές μετοχές θα διατεθούν ως κάτωθι:

- 65.000 νέες κοινές ονομαστικές μετοχές θα διατεθούν με Ιδιωτική Τοποθέτηση (εκτός Δημόσιας Εγγραφής) κατά την κρίση του Δ.Σ.
- 1.300.030 νέες κοινές ονομαστικές μετοχές θα διατεθούν στο ευρύ επενδυτικό κοινό με Δημόσια Εγγραφή.

2. Δικαίωμα των νέων μετοχών προς απόληψη μερίσματος από τα κέρδη της χρήσης 2002.
3. Η κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των παλαιών μετόχων επί της άνω αύξησης του Μετοχικού Κεφαλαίου προκειμένου να υπάρξει ικανοποιητική διασπορά των μετοχών μετά την ολοκλήρωση της Δημόσιας Εγγραφής
4. Εξουσιοδότηση προς το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας όπως διαπραγματευθεί και καθορίσει σε συνεργασία με τον Κύριο Ανάδοχο την τιμή διάθεσης των νέων μετοχών και όπως προβεί σε όλες τις απαιτούμενες ενέργειες σχετικά με την εισαγωγή μετοχών της στην Παράλληλη Αγορά του ΧΑΑ.

9.4.1 Διαδικασία τιμολόγησης ,Διάθεσης και Κατανομής νέων Μετοχών. Τιμή.

Η τιμή διάθεσης των Μετοχών που θα διατίθενται με Δημόσια Εγγραφή θα καθοριστεί το διήμερο μετά το πέρας της περιόδου των εγγραφών και θα ανακοινωθεί μέσω των ΜΜΕ .Η τιμή διάθεσης θα είναι κοινή για όλους τους επενδυτές που θα συμμετάσχουν στη Δημόσια Εγγραφή.

Η τιμή διάθεσης θα καθορισθεί με βάση τις προσφορές που θα υποβάλλουν οι θεσμικοί στο Βιβλίο Υποβολής Προσφορών. Η εν λόγω διαδικασία υποβολής προσφορών

θα ακολουθηθεί για το μέρος της Δημόσιας Εγγραφής που αφορά τους θεσμικούς επενδυτές και θα πραγματοποιηθεί ταυτόχρονα με τις εγγραφές των ιδιωτών επενδυτών .

Οι θεσμικοί επενδυτές θα υποβάλλουν τις προσφορές τους, μέσω των Αναδόχων, για μετοχές της Εκδότριας Εταιρείας εντός δεσμευτικού εύρους τιμών που θα οριστεί από τον Κύριο ανάδοχο, το αργότερο την προτεραιία της έναρξης της περιόδου των εγγραφών, και θα γνωστοποιηθεί μέσω των Μ. Μ. Ε.,. Η ανώτατη τιμή του δεσμευτικού εύρους δεν θα είναι μεγαλύτερη από 10% από την κατώτατη τιμή του εύρους.

Η διαδικασία υποβολής των προσφορών θα διαρκέσει από την πρώτη μέχρι και την τελευταία ημέρα της Δημόσια Εγγραφής.

Οι προσφορές των θεσμικών επενδυτών μπορεί να περιλαμβάνουν εναλλακτικά:

- Τον αριθμό των μετοχών που επιθυμεί να αποκτήσει ο επενδυτής στην τιμή έκδοσης ανά μετοχή που θα προκύψει από τη διαδικασία.
- Τη συνολική αξία των μετοχών που επιθυμεί να αποκτήσει ανεξαρτήτως τιμής έκδοσης ανά μετοχή που θα προκύψει από τη διαδικασία.
- Τον αριθμό μετοχών ή τη συνολική αξία και την ανώτατη τιμή που επιθυμεί να καταβάλλει ανά μετοχή.

Οι προσφορές που θα υποβάλλουν οι θεσμικοί επενδυτές θα συγκεντρώνονται κατά τη διάρκεια της διαδικασίας στο Βιβλίο Προσφορών που θα διαχειρίζεται ο Κύριος Ανάδοχος για το σκοπό του προσδιορισμού της ζητούμενης ποσότητας σε εναλλακτικές τιμές καθώς και του συνολικού αριθμού ζητούμενων μετοχών.

- Καθ' όλη τη διάρκεια της λειτουργίας του Βιβλίου Προσφορών, οι επενδυτές θα μπορούν να τροποποιήσουν τις προσφορές τους. οι ενδιαφερόμενοι θεσμικοί επενδυτές μπορούν να πάρουν σχετικές πληροφορίες για τη διαδικασία υποβολής και τροποποίησης προσφορών από τους Αναδόχους.

Το βιβλίο προσφορών θα κλείσει την τελευταία ημέρα της περιόδου Δημόσιας Εγγραφής , οπότε όλες οι προσφορές όπως ισχύουν εκείνη τη στιγμή θεωρούνται οριστικές.

Την επόμενη μέρα της λήξης της Δημόσιας Εγγραφής θα γίνει ο προσδιορισμός της τιμής πώλησης των μετοχών, που θα είναι κοινή για όλους τους συμμετέχοντες στη διαδικασία , καθώς και η κατανομή των μετοχών στους επενδυτές.

Σε κάθε περίπτωση , η τιμή διάθεσης των προσφερόμενων με δημόσια εγγραφή μετοχών θα ορισθεί μεταξύ του ανώτατου και του κατώτατου ορίου του προαναγγελθέντος εύρους τιμών.

9.5 Το χρονικό διάστημα μεταξύ της απόφασης του Δ.Σ. του Χ.Α.Α για έγκριση Δημόσιας Εγγραφής και έναρξης διαπραγμάτευσης των μετοχών της εταιρείας.

Μετά την έγκριση του Ενημερωτικού Δελτίου από το Δ.Σ. του Χ.Α.Α , το Ενημερωτικό Δελτίο πηγαίνει προς έγκριση από την από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Αν το διάστημα αυτό υπερβεί τους 3 μήνες τότε το Ενημερωτικό Δελτίο χρειάζεται επανέγκριση από το ΔΣ του ΧΑΑ.

Μετά το τέλος της Δημόσιας Εγγραφής , ο κύριος ανάδοχος οφείλει να ολοκληρώσει , εντός 5 εργάσιμων ημερών , τη σχετική διαδικασία υποβολής στο Χρηματιστήριο όλων των δικαιολογητικών που απαιτούνται για την έγκριση εισαγωγής των μετοχών από το ΔΣ του ΧΑΑ.

Η έναρξη διαπραγμάτευσης των μετοχών της εταιρεία πραγματοποιείται εντός 15 ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία εγκρίσεως του ΔΣ του ΧΑΑ της εισαγωγής των μετοχών της.

Η τιμή εισαγωγής μιας εταιρείας που ξεκινά διαπραγμάτευση για πρώτη φορά στο Χρηματιστήριο προσδιορίζεται με τη διαδικασία του βιβλίου προσφορών , σύμφωνα με την υπ' αριθμόν 9/201/10-10-2000 απόφαση του ΔΣ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

9.6 Σε πόσο χρόνο υποχρεούται να εκδώσει τις νέες μετοχές μετά από αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ή μετά από δημόσια εγγραφή.

Όσον αφορά την εισαγωγή μετοχών μετά από Δημόσια Εγγραφή , η έναρξη διαπραγμάτευσης των μετοχών της εισηγμένης εταιρείας πραγματοποιείται εντός 15 ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία εγκρίσεως του ΔΣ του ΧΑΑ της εισαγωγής των μετοχών.

Η εκδότρια οφείλει να εισαγάγει τις νέες μετοχές που προκύπτουν από αύξηση μετοχικού κεφαλαίου με καταβολή μετρητών εντός 15 ημερολογιακών ημερών από την λήξη της άσκησης των δικαιωμάτων τους.

Από τον ανωτέρω χρονικό περιορισμό , εξαιρείται η διαδικασία που εφαρμόζεται στην περίπτωση μερικής κάλυψης της αύξησης , σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 13^α του 2190/20.

Εισαγωγή δωρεάν μετοχών από αύξηση μετοχικού κεφαλαίου με κεφαλαιοποίηση υποθεματικών. Η εκδότρια εταιρεία οφείλει να εισαγάγει , τις νέες μετοχές της προς διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο εντός 30 ημερολογιακών ημερών από την ημέρα λήξης της απόφασης της Γενικής Συνέλευσης και σε κάθε περίπτωση εντός 10 ημερολογιακών ημερών από την αποκοπή του δικαιώματος.

Εισαγωγή μετοχών σε περιπτώσεις συνδυασμένης αύξησης με έκδοση δωρεάν μετοχών και καταβολή μετρητών και υπό την προϋπόθεση ότι οι δωρεάν μετοχές δεν συμμετέχουν στην αύξηση με μετρητά. Η εκδότρια οφείλει:

- Να εισαγάγει τις νέες δωρεάν μετοχές της προς διαπραγμάτευση στο ΧΑΑ εντός 10 ημερολογιακών ημερών από την αποκοπή του δικαιώματος.
- Να εισαγάγει τις νέες μετοχές που προέκυψαν από την αύξηση μετρητά προς διαπραγμάτευση στο ΧΑΑ εντός 15 ημερολογιακών ημερών από την λήξη της άσκησης των δικαιωμάτων της.

Εισαγωγή μετοχών από μεταβολή ονομαστικής αξίας μετοχής. Η εκδότρια εταιρεία οφείλει να εισαγάγει τις νέες μετοχές προς διαπραγμάτευση στο ΧΑΑ εντός 30 ημερολογιακών ημερών από την ημέρα της λήψης της απόφασης της Γενικής Συνέλευσης και σε κάθε περίπτωση εντός 10 ημερολογιακών ημερών από την αποκοπή του δικαιώματος.

Εισαγωγή μετοχών α) από μετατροπή ομολογιών και β) από αύξηση μετοχικού κεφαλαίου μετά από άσκηση δικαιώματος προαίρεσεως αγοράς μετοχών.

Η εκδότρια εταιρεία οφείλει να ολοκληρώσει τις απαραίτητες ενέργειες για την έναρξη διαπραγμάτευσης των νέων μετοχών της εντός 10 ημερολογιακών ημερών από την έγκριση εισαγωγής των μετοχών από το ΔΣ του ΧΑΑ.

Εισαγωγή νέων μετοχών που προκύπτουν από συγχώνευση με απορρόφηση εταιρειών. Η έναρξη διαπραγμάτευσης των νέων μετοχών γίνεται εντός 15 ημερολογιακών ημερών από την έγκριση του ενημερωτικού δελτίου και της εισαγωγής των μετοχών από το ΔΣ του ΧΑΑ και σε κάθε περίπτωση εντός 10 ημερολογιακών ημερών από την καταχώρηση στο Μητρώο Ανωνύμων (ΜΑΕ) της εγκριτικής της συγχώνευσης απόφασης.

Η εισαγωγή προς διαπραγμάτευση των νέων μετοχών πέραν των ανωτέρω προθεσμιών, σε όλες τις περιπτώσεις, αποτελεί για την εκδότρια εταιρεία παράβαση της χρηματιστηριακής νομοθεσίας και επισύρει τις προβλεπόμενες από την χρηματιστηριακή νομοθεσία ποινές.

Για να εισάχθει μια Α.Ε στο ΧΑΑ θα πρέπει να κάνει αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου με Δημόσια Εγγραφή. Σας αναφέρουμε παράδειγμα εταιρείας.

9.7 Βασικές προϋποθέσεις εισαγωγής εταιρείας στην Παράλληλη Αγορά

- Η εκδότρια εταιρεία πρέπει να διαθέτει ίδια κεφάλαια (μετοχικό κεφάλαιο, αποθεματικά) τουλάχιστον 2.934.702,86€ (1 δισεκ. δρχ.) κατά τη στιγμή της υποβολής της αιτήσεως εισαγωγής.
- Η εκδότρια εταιρεία πρέπει να έχει δημοσιεύσει τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, ως ανώνυμη εταιρεία για 2 τουλάχιστον οικονομικές χρήσεις που προηγούνται της αιτήσεως εισαγωγής στο ΧΑΑ και να έχει ικανοποιητική περιουσιακή διάρθρωση με βάση τον τελευταίο ισολογισμό της. Οι οικονομικές καταστάσεις και οι αντίστοιχες ενοποιημένες πρέπει να είναι ελεγμένες από Ορκωτό Ελεγκτή (σημειώνεται ότι στο ενημερωτικό δελτίο παρουσιάζονται και σχολιάζονται οικονομικά 3 στοιχεία οικονομικών χρήσεων).
- Πρέπει να έχει διενεργηθεί φορολογικός έλεγχος για όλες τις χρήσεις που προηγούνται της αιτήσεως εισαγωγής. Προκειμένου περί εταιρειών που συντάσσουν ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, πρέπει να διενεργηθεί και φορολογικός έλεγχος των εταιρειών που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.
- Η εταιρεία πρέπει να διαθέσει με δημόσια εγγραφή στο κοινό νέες ή υφιστάμενες μετοχές της. Ποσοστό τουλάχιστον 80% του συνόλου των μετοχών που διατίθενται

προέρχεται από αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας ενώ το 20% μπορεί να προέρχεται από διάθεση υφισταμένων μετοχών. Η προϋπόθεση αυτή δεν ισχύει εφόσον κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης εισαγωγής έχει ολοκληρωθεί αύξηση κεφαλαίου , με μετρητά ,τουλάχιστον κατά το ποσό που απαιτείται για την επίτευξη επαρκούς διασποράς , την οποία έχει καλύψει κατά 100% ο ανάδοχος ή ομάδα αναδόχων.

- Μέρος των εκδιδόμενων νέων ή των υφιστάμενων μετοχών μπορεί να μη διατίθεται με δημόσια εγγραφή υπό ορισμένες προϋποθέσεις.
- Η εταιρεία κατά την εισαγωγή της πρέπει να παρουσιάζει επαρκή διασπορά. Ως διασπορά ορίζεται ότι το 20% του συνόλου των μετοχών της ίδιας κατηγορίας κατά την εισαγωγή της στο ΧΑΑ πρέπει να είναι διεσπαρμένο στο ευρύ επενδυτικό κοινό. Για την εκτίμηση πληρώσεως ή μη της προϋποθέσεως της επαρκούς διασποράς στο ευρύ επενδυτικό κοινό πρέπει οι προς εισαγωγή μετοχές να είναι κατανεμημένες σε τουλάχιστον 1.000πρόσωπα και κανείς από αυτούς να μην διαθέτει περισσότερο από 2% του συνολικού αριθμού των μετοχών των οποίων ζητείται στο ΧΑΑ.
- Πρέπει να υφίσταται σύμβαση με ανάδοχο (πιστωτικό ίδρυμα ή ΕΠΕΥ) που να εγγυάται την πλήρη κάλυψη του διατιθέμενου από την αύξηση δια δημόσιας εγγραφής κεφαλαίου της εταιρείας. Ο ανάδοχος επίσης εγγυάται την πληρότητα και ακρίβεια του περιεχομένου του ενημερωτικού δελτίου. Ο ανάδοχος ανακοινώνει το αργότερο την προηγούμενη της έναρξης της δημόσιας εγγραφής ένα εύρος τιμών της μετοχής που σύμφωνα με το ισχύον πλαίσιο η ανώτατη τιμή Δε μπορεί να υπερβαίνει την κατώτατη σε ποσοστό μεγαλύτερο του 10%. Η τιμή προσδιορίζεται από τον ανάδοχο μετά την δημόσια εγγραφή που διενεργείται υποχρεωτικά με τη διαδικασία του Βιβλίου προσφορών.

9.8 Υπόδειγμα

Υπόδειγμά αίτησης προς την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς προκειμένου να εγκριθεί η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας.

ΑΙΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ ΤΗΝ

ΑΘΗΝΑ 25/3/2002

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ

Κολοκοτρώνη 1 & Σταδίου

ΑΘΗΝΑ 10562

ΘΕΜΑ: Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου με Δημόσια Εγγραφή

Η εταιρεία μας προτίθεται να πραγματοποιήσει αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου με Δημόσια εγγραφή προκειμένου οι μετοχές της να εισαχθούν στην Αγορά του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών.

Για το σκοπό αυτό σας υποβάλλουμε σε τρία (3) αντίτυπα τα κάτωθι στοιχεία:

1. Ενημερωτικό Δελτίο.
2. Α) Οικονομικές καταστάσεις (ισολογισμό, κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως, πίνακα διάθεσης αποτελεσμάτων και προσάρτημα) των τριών τελευταίων χρήσεων της Εταιρείας μας καθώς και τις αντίστοιχες εκθέσεις διαχείρισης του διοικητικού συμβουλίου και πιστοποιητικά ορκωτών ελεγκτών.
3. Β) Λογιστική κατάσταση 30/9/99 ελεγμένη από τον τακτικό ορκωτό ελεγκτή της Εταιρείας και ανεξάρτητο ορκωτό ελεγκτή ορισμένο από τον Κύριο Ανάδοχο.
4. Οικονομικές καταστάσεις, εκθέσεις διαχείρισης του διοικητικού συμβουλίου και πιστοποιητικά ορκωτών ελεγκτών ορισμένο από το Κύριο Ανάδοχο.

4. Εκθέσεις νομικού και λογιστικού – οικονομικού ελέγχου που διεξήχθησαν με μέριμνα του Κυρίου Ανάδοχου.

Σας παρακαλούμε μετά από την έγκριση του Ενημερωτικού Δελτίου από το Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών να μας χορηγήσετε την προβλεπόμενη άδεια για τη διενέργεια της Δημόσιας Εγγραφής.

Με τιμή

Για την

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ

XXXXX

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

«Ανώνυμες Εταιρείες.» Του Μιλτιάδη Λεοντάρη Αθήνα 1990

«Λογιστική Εταιρειών.» Του Ιωάννου Ντόμαλη

«Στοιχεία Εμπορικού δικαίου.» Πασάκου- Ευθυμιάδου

Περιοδικό Λογιστής

ΕΛΚΕΠΑ, «Ελληνικό Λογιστικό Σχέδιο»

Κώδικες οικονομικής νομοθεσίας του Χρήστου Τότση

Πρακτικός οδηγός Α.Ε. Δήμητρη Ι. Ηλιόκαφτου, Αθήνα 1999

Άρθρα: Κωδικοποίηση του Κ.Ν. 2190/20 «Περί Α.Ε. » Λεβάντη

INTERNET www.ase.gr

Ενημερωτικό δελτίο της εταιρείας LANTEC A.E

